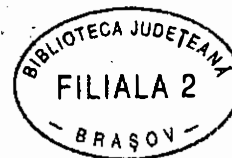
KEN FOLLETT

SCANDALUL MODIGLIANI

Traducerea din limba engleză
Sanda Ilieş





Editura Aquila

CAPITOLUL 1

BRUTARUL își netezi mustața cu degetul plin de făină, dând firelor o nuanță de gri și îmbătrânindu-se, neintenționat, cu zece ani. În jurul lui rafturile și tejghelele erau pline de pâini proaspete și crocante, iar mirosul familiar îi năvăli pe nări și-și umflă pieptul cu o satisfacție modestă. Pâinea era proaspătă, era al doilea rând în această dimineață: afacerea mergea datorită vremii frumoase. Întotdeauna se putea baza pe un cer însorit care să scoată gospodinele Parisului pe străzi și să-i cumpere pâinea bună.

Privi pe geam afară, mijindu-și ochii din cauza luminii puternice. O fată frumoasă tocmai traversa strada. Brutarul își încordă auzul și recunoscu, undeva în spate, vocea soției lui certându-se aprig cu o angajată. Urma să termine de servit clienții în câteva minute – se întâmpla la fel de fiecare dată. Mulțumit de realizări, își permise să arunce o privire lascivă fetei.

Rochia de vară a tinerei era dintr-un material subțire și nu avea mâneci, și, deși vânzătorul nu era expert în asemenea lucruri, îi lăsă impresia că este o rochie destul de scumpă. Fusta largă flutura grațios pe lângă coapse, scoțându-i în relief picioarele goale și zvelte, promițând – dar nicio-

dată dezvelind – o încântătoare lenjerie feminină.

Era prea slabă pentru gusturile lui, decise el, pe măsură ce ea se apropia. Avea sânii prea mici – nu se prea potriveau cu înălțimea ei și siguranța de sine. Douăzeci de ani de căsnicie cu Jeanne-Marie nu l-au plictisit pe brutar de sâni voluptuoși și generoși.

Când fata intră în prăvălie, brutarul realiză că nu era o frumusețe. Avea fața prelungă și slabă, gura mică și deloc atrăgătoare, cu dinții de sus puțin ieșiți în afară. Păru-i castaniu era ascuns sub șuvițele decolorate de soare.

Își alese o franzelă de pe tejghea, testându-i, cu degetele lungi, coaja și dând din cap cu satisfacție. Nu era de o frumusețe rară, dar era seducătoare, gândi brutarul.

Era îmbrăcată în roșu și alb, iar tenul ei părea mătăsos și delicat. Însă ceea ce întorcea capetele după ea era caleașca ei. Era impozantă; parcă spunea lumii că această fată știe ce vrea să facă și nimic mai mult. Brutarul își propuse să nu se mai joace cu cuvintele: era sexy și atât. Își încovoie umerii pentru a întinde puțin cămașa care i se lipea de spatele transpirat.

– *Chaud, hein?*[1], întrebă el.

Fata scoase câteva monede din poșetă și plăti pâinea. Apoi zâmbi, ca reacție la remarca lui, ceea ce o făcu brusc frumoasă.

– *Le soleil? Je l'aime*,[2] spuse ea. Își închise poșeta și deschise ușa prăvăliei.

– *Merci!*[3], îi spuse peste umăr în timp ce ieșea.

1. Cald, nu-i așa? (fr.) – n. tr.
2. Soarele? Îl ador. (fr.) – n. tr.
3. Mulțumesc! (fr.) – n. tr.

Brutarul simți o urmă de accent în franceza ei – accent englezesc. Probabil că își imaginase doar, pentru a-l alătura complexității ei.

Rămase cu ochii ațintiți asupra feselor ei, în timp ce traversa strada, hipnotizat de mișcarea mușchilor de sub bumbac. Se întorcea, probabil, în apartamentul unde o aștepta un tânăr muzician, cu părul lung, care se afla încă în pat după beția de azi-noapte.

Vocea ascuțită a lui Jeanne-Marie se apropie, spulberând fantezia brutarului. Suspină din greu și aruncă monedele fetei în sertarul din tejghea.

* * *

Dee Sleign zâmbea, în timp ce se plimba pe trotuar, la ceva distanță de brutărie. Așadar legenda era adevărată: francezii sunt mai senzuali decât englezii. Privirea brutarului fusese într-adevăr lascivă, ochii lui oprindu-se mai mult asupra pelvisului ei. Un brutar englez ar fi aruncat o privire fugitivă, de după ochelari, la bustul ei.

Își lăsă capul pe spate și își trecu părul după urechi pentru a lăsa soarele fierbinte să-i lumineze chipul. Era superbă această viață, această vacanță la Paris. Fără serviciu, fără examene, fără eseuri, fără cursuri. Să dormi alături de Mike, să te trezești târziu; o cafea bună și pâine proaspătă la micul dejun; zile întregi petrecute cu cărțile pe care și-a dorit întotdeauna să le citească și cu filmele pe care mereu și-a dorit să le vadă; serile petrecute alături de oameni interesanți și excentrici.

În curând totul se va sfârși. În curând va trebui să se decidă ce vrea să facă cu restul vieții ei.

Însă acum nimic din toate astea n-o interesa, pur şi simplu, savura lucrurile pe care le adora, fără nici-un scop precis care să-i dicteze cum să-şi petreacă fiecare clipă.

Dădu colţul şi intră într-un bloc mic şi nepretenţios. Trecând pe lângă geamul mic al portăresei, auzi un strigăt piţigăiat venind dinăuntru.

– *Mademoiselle!*

Femeia cu părul grizonant pronunţă fiecare silabă a cuvântului şi reuşi să-i dea o inflexiune acuzatoare, subliniind faptul că Dee nu era căsătorită cu bărbatul împreună cu care închiriase apartamentul. Dee zâmbi din nou; o aventură la Paris n-ar fi fost completă fără dezaprobarea portăresei.

– *Télégramme*, spuse femeia.

Puse plicul pe pervaz şi se retrase în obscura sa încăpere, de parcă ar fi dorit să se detaşeze total de domnişoarele lipsite de moralitate şi telegramele lor.

Dee îl luă şi urcă scările în fugă. Îi era adresat şi ştia ce conţine.

Intră în apartament şi puse pâinea şi plicul pe masa din mica bucătărie. Turnă boabe de cafea într-o râşniţă şi apăsă butonul; aparatul mârâia cu putere, în timp ce pulveriza boabele negre-maronii.

Aparatul de ras electric al lui Mike scânci parcă pentru a-i răspunde. Uneori, cafeaua promisă era singurul lucru care-l făcea să se ridice din pat. Dee făcu o cană plină şi tăie felii pâinea proaspătă.

Apartamentul lui Mike era mic şi mobilat cu lucruri vechi, fără un gust anume. El şi-ar fi dorit ceva mai mult şi cu siguranţă că îşi permitea. Însă

Dee insistase să stea departe de hoteluri şi de cartierele selecte. Îşi dorise să-şi petreacă vara cu francezii şi nu cu oamenii de afaceri de talie internaţională; şi-şi atinsese scopul.

Bâzâitul aparatului de ras se stinse, iar Dee umplu două ceşti cu cafea.

El intră în cameră când Dee tocmai aşeza ceştile pe masa rotundă. Purta jeanşii Levi's decoloraţi şi peticiţi şi o cămaşă albastră, de bumbac, care, descheiată la nasturii de la gât, lăsa să se vadă părul negru de pe piept şi un medalion agăţat de un lănţişor de argint.

– Bună dimineaţa, iubito! spuse el.

Dădu ocol mesei şi o sărută. Ea îşi puse braţele în jurul taliei lui, îl strânse cu putere şi-l sărută pasional.

– Oau! Atât de energic la ora asta!

El afişă un zâmbet larg şi se aşeză.

Dee îl privi în timp ce-şi sorbea, recunoscător, cafeaua şi se întrebă dacă îşi dorea cu adevărat o viaţă alături acest om. Aventura lor amoroasă continua de un an şi începea să se obişnuiască cu ea. Îi plăcea cinismul lui, simţul umorului şi spiritul lui întreprinzător.

Amândoi erau pasionaţi de artă, până la obsesie, deşi interesele lui erau mai mult de ordin material, în timp ce pe ea o fascinau resorturile creaţiei – motivaţia şi procesul de creaţie în sine. Se stimulau reciproc, în pat şi în afara lui: făceau o echipă bună.

El se ridică în picioare, îşi mai turnă cafea şi aprinse câte o ţigară pentru fiecare.

– Eşti tăcută, remarcă el pe un ton jos şi rece,

tipic american. Îți faci probleme în privința rezultatelor? Ar fi timpul să ți le trimită.

– Au venit azi, îi răspunse ea. Am tot amânat deschiderea telegramei.

– Cum? Ei, haide, vreau să știu ce ai făcut.

– Bine.

Ea luă plicul în mână și se așeză din nou înainte de a-l deschide cu policele. Scoase singura hârtie pe care o găsi în plic, o citi, apoi își ridică privirea și îi zâmbi generos.

– Dumnezeule, am primit cel mai bun calificativ, spuse ea.

El făcu un salt, emoționat.

– Uraaa! strigă el. Știam eu! Ești un geniu!

Scoase un chiot ca în piesele country, completat cu imitarea sunetelor unei chitare de oțel; sări de colo-colo prin bucătărie, alături de un partener imaginar.

Dee râse dezarmată.

– Ești cel mai imatur bărbat de treizeci și nouă de ani pe care l-am întâlnit, suspină ea.

Mike se înclină în semn de mulțumire pentru niște aplauze imaginare și se așeză din nou.

El o întrebă:

– Ei? Ce înseamnă asta pentru viitorul tău?

Dee redeveni serioasă.

– Înseamnă că pot să-mi dau doctoratul în filosofie.

– Cum, alte diplome? Ai acum o licență în arte la Istoria Artelor, pe lângă diploma în Arte Frumoase. N-ar fi timpul să pui capăt studenției profesionale?

– De ce aș face asta? Învățatul îmi dă energia

– dacă au intenția să mă plătească pentru a învăța tot restul vieții, de ce n-aș face-o?

– Nu-ți vor plăti foarte mult.

– E adevărat. (Dee căzu pe gânduri.) Și mi-aș dori să fac avere, într-un fel sau altul. Oricum, mai e destul timp. N-am decât douăzeci și cinci de ani.

Mike se întinse peste masă și o prinse de mână.

– De ce nu vii să lucrezi petru mine? Te voi plăti foarte bine – ai merita asta.

Ea scutură din cap.

– Nu vreau să trăiesc pe spatele tău. Vreau să fiu independentă.

– Dar știu că-ți place să stai deasupra mea, rânji el.

Ea se uită chiorâș.

– Fii sigur de asta, spuse ea, imitându-i accentul.

Apoi își retrase mâna.

– Nu, îmi voi scrie disertația. Dacă voi reuși s-o public, voi face ceva bani.

– Care e subiectul?

– Ei, bine, m-am tot jucat cu câteva lucruri. Cel mai bine ar prinde un subiect despre legătura dintre artă și droguri.

– Interesant.

– Și original. Cred că aș putea să demonstrez că abuzul de droguri este deopotrivă în avantajul artei și în defavoarea artistului.

– Un paradox simpatic. De unde vei începe?

– De aici. Chiar din Paris. Comunitățile artistice obișnuiau să fumeze iarbă încă din primele decenii ale acestui secol. Doar că pe atunci i se

spunea haşiş.

Mike dădu din cap aprobator.

– Pot să te ajut şi eu, doar la început?

Dee se întinse după ţigări şi luă una.

– Sigur, spuse ea.

El îi ţinu bricheta deasupra mesei.

– Ştiu un bătrân, cu care ar trebui să stai de vorbă. A cunoscut cel puţin zece maeştri înainte de Primul Război Mondial. De câteva ori m-a şi pus pe urmele unor tablouri faimoase.

– Era genul de criminal lunatic, însă obişnuia să facă rost de prostituate pe care le convingea să pozeze ca modele pentru tinerii pictori. E bătrân acum – cred că se apropie de nouăzeci de ani. Dar îşi aduce aminte de toate astea.

În cameră puţea îngrozitor. Mirosul greu al magazinului de peşte de dedesubt se instalase peste tot, insinuându-se printre scândurile podelei şi fixându-se în mobila veche, în cearşafurile de pe singurul pat din colţ, în draperiile decolorate ale unei ferestre mici. Fumul scos de pipa bătrânului nu reuşea să acopere mirosul de peşte; pe lângă toate astea, îţi dădea impresia unei încăperi în care arareori s-a făcut curăţenie.

Pe pereţi erau tablouri postimpresioniste, care valorau o avere.

– Pe toate le-am primit de la artişti, exclamă curtenitor bătrânul.

Dee se concentra să-i înţeleagă franceza greoaie.

– Nu-şi permiteau niciodată să-şi plătească datoriile. Primeam tablourile pentru că ştiam că nu vor avea niciodată bani. Atunci nu-mi plăceau tablourile. Acum ştiu de ce pictau în acest fel şi îmi plac. Pe lângă asta, îmi păstrează vii amintirile.

Bătrânul era complet chel, iar pielea feţei, palidă, îi atârna dizgraţios. Era scund şi se deplasa cu dificultate; însă în ochii lui mici şi negri încă mai scânteia entuziasmul. Se simţea reîntinerit de englezoaica asta frumoasă care vorbea atât de bine franţuzeşte şi care îi zâmbea ca unui tânăr.

– Nu sunteţi presat de posibilii cumpărători ai tablourilor? întrebă Dee.

– Nu mai sunt. Sunt întotdeauna dispus să le împrumut pentru o anumită taxă. (Ochii-i licăriră.) Cu asta-mi plătesc tutunul, adăugă el, ridicându-şi pipa într-un gest de toast.

Dee îşi dădu seama care era celălalt element al mirosului: tutunul din pipă era amestecat cu cannabis. Dădu din cap aprobator.

– Pot să te servesc şi pe tine? Am ceva hârtie, se oferi el.

– Mulţumesc.

Îi dădu o cutie, nişte hârtie şi o cantitate mică de tutun, iar ea începu să-şi ruleze o ţigaretă.

– O, voi, tinerelor, spuse, visător, bărbatul. Drogurile sunt foarte periculoase pentru voi. N-ar trebui să corup tineretul. Şi totuşi asta am făcut toată viaţa, dar acum sunt prea bătrân pentru a schimba ceva.

– Ai trăit o viaţă lungă drogându-te, spuse Dee.

– Aşa e. Anul ăsta împlinesc optzeci şi nouă, cred. Timp de şaptezeci de ani mi-am fumat zilnic tutunul special, mai puţin în perioada petrecută la

închisoare, desigur.

Dee linse hârtia lipicioasă şi suprapuse capetele hârtiei. O aprinse cu o brichetă mică de aur şi trase din ea.

– Pictorii fumau mult haşiş? întrebă ea.

– Oh, da. Am făcut o avere. Unii îşi iroseau toţi banii pe asta.

Privirile i se opriră pe un desen în creion, de pe perete, o schiţă, făcută în grabă, a chipului unei femei, o faţă ovală şi un nas lung şi subţire.

– Dedo a fost cel mai rău, adăugă el, cu un zâmbet pierdut.

Dee desluşi semnătura de pe tablou.

– Modigliani?

– Da.

Privirea bătrânului era îndreptată acum spre trecut şi vorbea parcă cu sine.

– Purta întotdeauna un sacou maro de catifea şi o pălărie de fetru uzată. Obişnuia să spună că arta ar trebui să fie ca haşişul: ar trebui să înfăţişeze oamenilor partea frumoasă a lucrurilor, frumuseţea pe care n-o puteau vedea în mod normal. Mai şi bea, pentru a vedea partea urâtă a lucrurilor. Îi plăcea la nebunie haşişul.

– E trist că vedea lucrurile în acest fel. Cred că fusese crescut cam sever. Avea o sănătate precară şi de aceea îşi făcea griji în legătură cu drogurile. Cu toate astea, nu a renunţat la ele.

Bătrânul zâmbi şi încuviinţă.

– Locuia pe Impasse Falguiere. Era atât de sărac; avusese o copilărie grea. Îmi amintesc când a intrat la secţiunea egipteană de la Louvre – când a revenit, a spus că a fost singura secţiune care a

meritat să fie vizitată!

A râs cu poftă.

– Era un bărbat melancolic, continuă el pe un ton serios. Purta întotdeauna în buzunar *Les Chants de Maldoror*: ştia să recite multe versuri franţuzeşti. Cubismul a apărut la sfârşitul vieţii lui. Acest curent îi era străin. Probabil că acesta l-a ucis.

Dee vorbea calm, pentru a-i ghida memoria bătrânului, fără a-i bloca firul gândirii.

– Dedo picta în timp ce era drogat?

Bărbatul râse cu poftă.

– Oh, da, spuse el. Cât timp era drogat, picta rapid, striga încontinuu că aceasta va fi capodopera lui, că acum Parisul va avea ocazia să înţeleagă ce înseamnă pictura. Alegea cele mai aprinse culori şi le arunca pe pânză. Prietenii îi spuneau că munca lui era în zadar, că era oribilă, iar el le spunea s-o şteargă fiindcă erau prea ignoranţi ca să observe că acesta era stilul secolului douăzeci. Apoi, când îşi revenea, era de acord cu ei şi arunca pânza într-un colţ.

Trăgea din pipă şi, dându-şi seama că se stinsese, se întinse după chibrituri. Transa luă sfârşit.

Dee se întinse în scaun cu ţigara uitată între degete. Tonul ei era scăzut.

Ea îl întrebă:

– Ce s-a întâmplat cu tablourile acelea?

Îşi reaprinse ţigara şi se lăsă pe spate, balansându-se ritmic, trăgând din ea şi apoi expulzând fumul, recăzând, treptat, în reverie.

– Sărmanul Dedo, spuse el. N-avea cu ce să-şi plătească chiria. Proprietarul i-a dat

douăzeci şi patru de ore să părăsească apartamentul. A încercat să vândă nişte tablouri, însă puţinii oameni care ştiau cât de valoroase erau nu aveau mai mulţi bani decât el.

– A fost nevoit să se mute cu unul dintre prietenii lui – nu mai ştiu cine. Abia dacă era loc pentru Dedo, darămite pentru picturile lui. Pe cele la care ţinea le-a împrumutat prietenilor apropiaţi.

– Restul... mormăi bătrânul, de parcă memoria i-ar fi cauzat durere. Parcă îl văd şi acum, încărcându-le într-o roabă şi făcându-le vânt pe stradă în jos. Se apropie de gard, le pune unul peste celălalt şi le dă foc. „Ce altceva ar fi de făcut?", continua el să spună. Aş fi putut să-i împrumut ceva bani, dar avea deja destule datorii. Şi totuşi când i-am văzut tablourile arzând, mi-aş fi dorit să-i fi dat ceva. Asta e, n-am fost niciodată un sfânt, nici în tinereţe, nici la bătrâneţe.

– Au ars toate pânzele pictate sub influenţa drogului? întrebă Dee aproape şoptit.

– Da, spuse bătrânul. Aproape toate.

– Aproape? A păstrat din ele?

– Nu, el n-a păstrat niciuna. Dar a mai dat cuiva – uitasem cui, însă, discutând cu tine, mi-am amintit. Era un preot, în oraşul lui natal, care era interesat de drogurile orientale. Am uitat de ce – aveau anumite virtuţi în medicină sau proprietăţi spirituale? Ceva de genul ăsta. Dedo i se confesase, vorbindu-i de năravurile deprinse, iar acesta îi promisese iertarea tuturor păcatelor. Apoi preotul a cerut să vadă operele făcute sub influenţa haşişului. Dedo i-a trimis un tablou – unul singur, ştiu sigur asta.

Mucul de ţigară o arse pe Dee la degete, aşa că îl aruncă în scrumieră. Bătrânul îşi aprinse din nou pipa, iar Dee se ridică în picioare.

– Vă mulţumesc foarte mult că m-aţi primit, spuse ea.

– Mmmm.

Jumătate din creierul bătrânului rămase în trecut.

– Sper că te va ajuta la disertaţie, spuse el.

– Sigur mă va ajuta, îi răspunse ea, şi, dintr-o mişcare, se aplecă peste scaunul bărbatului pentru a-l săruta pe chelie.

– Aţi fost drăguţ.

Ochii bătrânului sclipiră.

– E mult timp de când m-a sărutat o fată frumoasă ca tine, spuse el.

– Din toate lucrurile pe care mi le-aţi spus, acesta e singurul pe care nu pot să-l cred, îi răspunse Dee.

Îi zâmbi din nou şi ieşi.

Trebui să-şi controleze bucuria în timp ce mergea pe stradă. Ce lovitură! Şi toate astea înainte de a începe un alt semestru! Simţea nevoia să discute cu cineva despre asta. Apoi îşi aminti – Mike plecase: luase avionul spre Londra şi avea să rămână acolo câteva zile. Cui putea să-i povestească?

Din impuls, cumpără, dintr-o cafenea, o ilustrată. Se aşeză la masă, cu un pahar de vin, pentru a scrie. Pe ea era imprimată chiar imaginea cafenelei şi a unei străzi, cea pe care venise ea.

Sorbi din *vin ordinaire* şi se întrebă cui să trimită vederea. Ar trebui să-şi anunţe şi familia de

rezultatele obținute. Mama va fi mulțumită în felul ei, însă ceea ce-şi dorea era ca fiica ei să facă parte din societatea muribundă a celor care merg la baluri şi la curse de cai. Nu ar aprecia triumful unui calificativ superior. Oare cine l-ar aprecia?

Şi îşi dădu seama cine avea să fie extraordinar de fericit pentru ea.

Apoi începu să scrie:

Dragă unchiule Charles,

Mă crezi sau nu, am luat calificativul cel mai bun!!! Mai mult chiar, acum mă aflu pe urmele unui Modigliani rătăcit!!!

Cu dragoste, D.

Cumpără un timbru pentru ilustrată şi o expedie în drum spre apartamentul lui Mike.

CAPITOLUL 2

VRAJA S-A STINS, gândi Charles Lampeth în timp ce se relaxa în scaunul lui de cină, numit Queen Ann. În acest loc, în casa prietenului său, avuseseră loc în trecut genul de petreceri şi baluri care acum se pot vedea doar în filmele istorice scumpe. Cel puțin doi prim-miniştri au cinat în acest salon, cu o masă lungă din lemn de stejar şi cu pereții lambrisați asortat. Însă camera, casa şi proprietarul acestora, lordul Cardwell, erau sortiți pieirii.

Lampeth îşi alese o țigară din cutia oferită de majordom şi-i permise servitorului să i-o aprindă. O sorbitură din coniacul remarcabil de bun şi vechi completă starea de bună dispoziție. Mâncarea fusese delicioasă, soțiile celor doi bărbați se retrăseseră conform vechii tradiții, iar acum urmau discuțiile.

Majordomul aprinse țigara lui Cardwell şi părăsi încăperea. Cei doi bărbați traseră mulțumiți câteva fumuri de țigară. Erau prieteni de prea multă vreme pentru ca această lungă tăcere să-i stânjenească în vreun fel. În cele din urmă, Cardwell începu discuția.

– Cum merge businessul cu obiecte de artă? întrebă el.

Lampeth îi aruncă un zâmbet de satisfacție.

– Înfloreşte, la fel cum se întâmplă de câţiva ani, răspunse el.

– Niciodată n-am înţeles latura economică în artă, îi replică Cardwell. Care este motivul pentru care merge atât de bine?

– E complexă, după cum te aşteptai, spuse Lampeth. Presupun că totul a început înainte de cel de-al Doilea Război Mondial, când americanii au devenit conştienţi de existenţa artei. E vorba de sistemul cerere-ofertă: preţurile vechilor maeştri au explodat dintr-odată.

– Nu au existat destul de mulţi vechi maeştri, în consecinţă oamenii şi-au îndreptat privirea spre modernişti.

Cardwell îl întrerupse:

– Iar aici ai intervenit tu.

Lampeth aprobă şi sorbi recunoscător din coniac.

– Când mi-am deschis prima galerie, imediat după război, trebuia să te zbaţi, nu glumă, să vinzi tablouri pictate după 1900. Însă am insistat. Au fost apreciate de puţini oameni, preţurile au crescut treptat, iar investitorii au intrat în scenă. Acesta a fost momentul în care au început să fie la mare preţ impresioniştii.

– Atunci s-au îngrămădit toţi, spuse Cardwell.

– Mai puţini decât ţi-ar veni să crezi, spuse Lampeth. Îşi slăbi nodul cravatei de sub bărbia dublă.

– E ca şi cum ai cumpăra acţiuni sau ai paria pe cai de curse. Să pariezi pe ceea ce ţi se pare sigur, ca apoi să afli că toţi ceilalţi s-au retras şi că, în consecinţă, şansele tale sunt minime. Dacă vrei

acţiuni la suprapreţ, câştigul tău la vânzarea lor este slab.

– Aşadar, în ce priveşte tablourile, cumperi un Velásquez şi eşti asigurat că va câştiga. Însă costul este atât de mare, încât va trebui să aştepţi câţiva ani pentru ca profitul tău să fie de cincizeci la sută. Singurii oameni care au făcut avere sunt cei care au cumpărat tablourile care le-au plăcut, şi, mai târziu, când s-a făcut valorificarea colecţiilor, au aflat că avuseseră gust. Oameni ca tine.

Cardwell dădu din cap aprobator şi puţinele-i fire de păr fluturară, antrenate de uşorul curent de aer provocat de mişcarea capului. Se prinse uşor de vârful nasului lung.

– Acum cât crezi că valorează colecţia mea?

– Dumnezeule.

Lampeth se încruntă, unindu-şi sprâncenele negre la baza nasului.

– Depinde de modul în care a fost vândută. Pe de altă parte, o evaluare precisă ar lua o săptămână şi unui expert.

– Mă mulţumesc şi cu una mai puţin exactă. Tu cunoşti tablourile – tu le-ai cumpărat pe cele mai multe în locul meu.

– Da.

Lampeth revăzu în minte toate cele douăzeci ori treizeci de tablouri din casă şi le aplică o evaluare dură. Închise ochii şi adună sumele.

– Trebuie să fie vorba de un milion de dolari, spuse el în cele din urmă.

Cardwell dădu iar din cap aprobator.

– Cam la suma asta mă gândeam şi eu, spuse el. Charlie, am nevoie de un milion de dolari.

– Dumnezeule mare! spuse Lampeth, poziționându-se drept în scaun. Sper că nu te gândești să-ți vinzi colecția.

– Cred că s-a ajuns la acest lucru, spuse Cardwell trist. Speram s-o pot dona poporului, însă situația afacerilor e pe primul loc. Compania este înglodată în datorii, și, dacă nu mărim capitalul în douăsprezece luni, va da faliment. Tu știi că ani de zile am vândut bucăți din moșie doar pentru a mă menține pe linia de plutire.

Ridică paharul de coniac și bău.

– M-au ajuns tinerii din urmă, continuă el. Reorganizează lumea financiară. Metodele noastre sunt învechite. Mă voi retrage imediat ce compania va fi destul de puternică să meargă înainte. Voi lăsa un tânăr la cârma ei.

Nota de oboseală și disperare din vocea prietenului lui îl înfurie pe Lampeth.

– Tinerii ăștia, spuse el disprețuitor. Vor da și ei socoteală în cele din urmă.

Cardwell râse ușor.

– Ei, ei, Charlie. Tatăl meu a fost scandalizat când mi-am anunțat intenția de a pleca la oraș. Îmi amintesc cum îmi spunea: „Dar vei moșteni titlul!”, ca și cum acest lucru ar fi exclus atingerea banilor. Iar tu – ce a spus tatăl tău când ai deschis galeria de artă?

Lampeth îl aprobă cu un zâmbet șovăielnic.

– Credea că este o slujbă de pămpălău sau de fiu de soldat.

– Vezi, așadar, că lumea aparține tinerilor. Vinde-mi tablourile, Charlie.

– Colecția va trebui împrăștiată, pentru a

obține cel mai bun preț.

– Tu ești expertul. N-are rost să devin sentimental.

– Totuși câteva ar trebui păstrate împreună, pentru a face o expoziție. Să vedem: un Renoir, doi Degas, câteva Pissarro, trei Modigliani... Va trebui să mă gândesc la asta. Cézanne va trebui vândut la licitație, bineînțeles.

Cardwell se ridică; era un bărbat destul de înalt: câțiva centimetri peste 1,83 m.

– Hai să nu zăbovim asupra acestei probleme. Ne alăturăm doamnelor?

Galeria Belgrave dădea impresia unui muzeu de provincie superior. Liniștea bruscă fu aproape tangibilă la intrarea lui Lampeth, care călca silențios cu pantofii negri pe covorul întins, de un măsliniu-verzui. La ora zece, galeria abia dacă se deschisese, așa că încă nu aveau clienți. Cu toate astea, cei trei asistenți, îmbrăcați în negru, se plimbau atenți pe lângă recepție.

Lampeth le făcu semn și trecu prin galerie, ochiul său de expert scrutând picturile etalate pe simeze. Cineva agățase pe perete un tablou modern, abstract, care însă nu se potrivea lângă cel naiv; își propuse să-l mute de acolo. Prețurile nu erau afișate: o politică a firmei. Oamenii aveau impresia că orice discuție în ce privește banii va fi întâmpinată cu o încruntare a unuia dintre asistenții elegant îmbrăcați. Pentru a-și păstra mândria, clienții își spuneau, la rândul lor, că făceau parte din această lume, în care banii sunt un simplu detaliu, la fel de insignifiant precum data de pe un

cec. Aşadar cheltuiau mai mult. Charles Lampeth era în primul rând om de afaceri şi mai apoi iubitor de artă.

Urcă scările până la primul etaj şi îşi văzu reflecţia într-o foaie de sticlă a unei rame. Nodul de la cravată era mic, gulerul era încreţit, iar costumul Savile Row îi venea turnat. Păcat că era supraponderal; cu toate astea, în ciuda vârstei pe care o avea, încă era atrăgător. Îşi îndreptă umerii din reflex.

Îşi mai propuse ceva: foaia aceea de sticlă n-ar trebui să reflecte. Sub ea era o notă în cerneală – „cine o va atârna va face o mare greşeală".

Intră în birou, după care îşi agăţă umbrela în cuier. Se opri în faţa ferestrei şi privi strada Regent în timp ce-şi aprinse prima ţigară din acea zi. Era atent la trafic şi-şi făcea o listă, în minte, cu lucrurile pe care trebuia să le facă din acel moment şi până la primul gin tonic de la ora cinci.

Se întoarse când partenerul lui, Stephen Willow, intră în birou.

– 'Neaţa, Willow, spuse el şi se aşeză la birou.

Willow îi răspunse:

– 'Neaţa, Lampeth.

Căzuseră de acord să se strige pe numele de familie, deşi se cunoşteau de şase sau şapte ani. Lampeth l-a adus pe Willow la extinderea muzeului său: Willow ridicase o mică galerie, graţie amiciţiei cu câţiva artişti de succes. Lampeth a văzut că Muzeul Belgrave nu ţinea pasul cu piaţa, de aceea Willow se oferise să-l ajute să recâştige

terenul pierdut. Parteneriatul funcţionase foarte bine; cu toate că era o diferenţă de vârstă de zececincisprezece ani între cei doi bărbaţi, Willow avea aceleaşi gusturi artistice şi aceeaşi judecată în domeniul afacerilor cu ale lui Lampeth.

Tânărul aşeză un dosar pe masă şi refuză ţigara oferită.

– Trebuie să discutăm despre Peter Usher, spuse el.

– Ah, da. E ceva în neregulă acolo, dar nu ştiu ce.

– L-am angajat atunci când Galeria Şaizeci şi nouă a dat faliment, începu Willow. Timp de un an s-a descurcat destul de bine – vindea pânza cu o mie. De când e la noi, a vândut doar vreo două.

– Cum sunt preţurile?

– Sunt la acelaşi nivel cu cele ale Galeriei Şaizeci şi nouă.

– Cred că au făcut afaceri necurate pe-acolo, spuse Lampeth.

– Şi eu cred la fel. Un număr suspect de mare de pânze reapăreau imediat după ce fuseseră vândute.

Lampeth îl aprobă. Acesta era unul dintre cele mai crude secrete ale comercianţilor de tablouri – îşi cumpărau propriile tablouri pentru a ridica interesul cumpărătorilor pentru un pictor tânăr.

Lampeth continuă:

– Şi apoi, ştii şi tu, galeria noastră nu este cea mai potrivită pentru Usher.

Văzu reacţia de uimire de pe chipul partenerului său şi adăugă:

– N-am niciun comentariu, Willow – la acea vreme l-am considerat o adevărată descoperire. Este însă prea avangardist şi probabil că nu i-a făcut foarte bine la imagine să se asocieze cu o galerie atât de respectabilă ca a noastră. Oricum, toate acestea ţin de trecut. Încă mai cred despre el că este un pictor remarcabil şi că merită toate eforturile făcute.

Willow se răzgândi şi luă o ţigară din cutia deschisă aflată pe biroul lui Lampeth.

– Da, la asta mă gândeam şi eu. Mi-a spus că are destule lucrări noi pentru o nouă expoziţie.

– Foarte bine. O vom ţine în salonul nou, nu?

Galeria era mult prea mare pentru a găzdui lucrările unui singur artist, aşa că expoziţiile unui singur pictor erau ţinute în galerii mai mici sau într-una dintre clădirile de pe Regent Street.

– Excelent.

Lampeth continuă pe un ton meditativ:

– Mă întreb dacă nu cumva i-am face o favoare lăsându-l să-şi expună lucrările în altă parte.

– Poate, dar cei din exterior nu ar fi de aceeaşi părere.

– Ai dreptate.

– Să-i spun că vom continua colaborarea?

– Nu, nu încă. S-ar putea să intervină ceva şi mai important. Aseară am fost invitatul lordului Cardwell. Vrea să-şi vândă colecţia.

– Dumnezeule mare! E o comandă mare pentru noi.

– Da, şi va trebui s-o facem cu mare grijă. Încă mă mai gândesc la asta. Nu programa încă

nimic.

Willow se uită spre geam cu coada ochiului – acesta era un semn, gândi Lampeth, că îşi răscoleşte memoria.

– Nu cumva are Cardwell şi două-trei pânze Modigliani? întrebă el în final.

– Ba da.

Nu era o surpriză pentru Lampeth că Willow ştia acest lucru: o parte din munca unui negustor de artă adevărată este să ştie exact unde se află sute de picturi, cui aparţin şi cât valorează.

– Interesant, continuă Willow. M-a căutat Bonn ieri, chiar după ce-ai plecat. O colecţie de schiţe Modigliani a fost scoasă pe piaţă.

– Ce fel de schiţe?

– Sunt făcute în pensulă, pentru sculpturi. Nu sunt încă pe piaţa deschisă, desigur. Putem să le avem dacă dorim.

– Bine. Le vom cumpăra – cred că în curând va creşte valoarea la Modigliani. A fost ignorat pentru o vreme, ştii tu, pentru că nu se încadrează într-o anumită categorie.

Willow se ridică.

– Voi lua legătura cu omul meu şi voi încerca să le cumpăr. Iar dacă intervine Usher, am să discut cu el.

– Da. Încearcă să fii blând cu el.

Willow ieşi, iar Lampeth trase spre el tava cu corespondenţa de dimineaţă. Luă un plic, cu deschizătura spre el – apoi ochii îi căzură pe o felicitare. Lăsă plicul din mână şi luă felicitarea. Se uită la fotografie şi ghici că trebuie să fie imaginea unei străzi din Paris. Apoi o întoarse şi citi mesajul.

Zâmbi amuzat de conținutul mesajului și de ploaia de semne de exclamare pe care le conținea.

Apoi se lăsă pe spate și căzu pe gânduri. Nepoata lui dădea impresia unei tinere țicnite; cu toate astea, avea o minte foarte ascuțită și o siguranță ieșită din comun. Întotdeauna credea ce spunea, chiar dacă părea o fetișcană din anii '20.

Lampeth lăsă restul corespondenței pe tavă, își puse felicitarea în buzunarul din interior al sacoului, își luă umbrela și ieși din birou.

Tot ce ținea de asociație era discret – chiar și intrarea. Era foarte ingenios proiectată, astfel încât, atunci când un taxi oprea în parcarea din față, vizitatorul nu putea fi văzut ieșind din mașină, plătindu-și taxa și intrând pe ușa din spate a porticului.

Personalul, educat ca la carte, se comporta asemenea celor din galerie – deși aveau motive diferite. Forțați să spună ceva despre afacerile agenției, aceștia ar spune că fac o anchetă în favoarea clienților. Așa cum asistenții de la Belgrave nu vor pronunța niciodată cuvântul „bani", tot astfel agențiile nu vor spune niciodată nimic despre detectivi.

Într-adevăr, Lampeth nu văzuse niciodată picior de detectiv pe acolo. Detectivii de la Lipsey nu dezvăluiau niciodată numele clienților pentru simplul motiv că, de cele mai multe ori, nu-l știau. Discreția conta mai mult decât succesul cu care se încheia misiunea.

Lampeth fu recunoscut, deși mai fusese acolo doar de două sau trei ori. I se luă umbrela și fu condus în biroul domnului Lipsey: un bărbat subțirel,

care dădea impresia unui procuror implicat într-o anchetă în desfășurare.

Îi strânse mâna lui Lampeth și-i arătă un scaun. Biroul lui semăna mai degrabă cu cel al unui avocat: cu o masă de birou din lemn închis la culoare, cu sertare în loc de scrin, și cu un seif în perete. Masa de birou era plină, însă totul era în ordine: creioane așezate în șir, hârtii puse cu grijă în teancuri și un calculator electronic de buzunar.

Calculatorul îi aminti lui Lampeth că cele mai multe cazuri ale agenției erau legate de fraude; iată de ce agenția se afla în oraș. Dar se ocupa și de găsirea unor persoane. Iar în cazul lui Lampeth, de găsirea unor tablouri. Taxa era destul de mare, ceea ce-i dădea lui Lampeth un anumit grad de siguranță.

– Un pahar de vin? se oferi Lipsey.

– Mulțumesc.

Lampeth scoase ilustrata din buzunar, în timp ce bărbatul îi turna vin în pahar. Luă paharul oferit și îi dădu în schimb vederea. Lipsey se așeză, puse paharul de vin pe masă și studie vederea.

Un minut mai târziu îl întrebă:

– Presupun că dorești să dăm de urma acestei picturi.

– Da.

– Hmm. Ai adresa din Paris a nepoatei tale?

– Nu, dar sora mea – mama ei – trebuie s-o știe. Îți fac eu rost de ea. În orice caz, din câte o cunosc pe Delia, probabil că a părăsit deja Parisul... în căutarea tabloului lui Modigliani. Dacă acesta nu se află cumva chiar în Paris.

– Așadar... nu ne mai rămân decât prietenii ei.

Şi tabloul. E posibil ca ea să fi adulmecat mirosul, ca să mă exprim astfel, acestei mari descoperiri undeva în apropiere de cafenea?

– E foarte posibil, spuse Lampeth. Ai intuit bine. E o fată impulsivă.

– Mi-am închipuit asta din... ăăă... cum scrie scrisori. La cât estimezi tu riscul ca asta să se dovedească a fi doar o vânătoare dezlănţuită de fantome?

Lampeth ridică din umeri.

– Întotdeauna există posibilitatea asta când e vorba de căutătorii unor tablouri pierdute. Dar nu te lăsa influenţat de stilul Deliei... tocmai a câştigat locul întâi la Istoria Artei şi e-o fată de douăzeci şi cinci de ani foarte isteaţă. Dacă ar vrea să lucreze pentru mine, aş angaja-o fie şi numai pentru a nu ajunge să lucreze pentru concurenţii mei.

– Şi şansele?

– Jumătate-jumătate. Nu, mai bine şaptezeci la treizeci. În favoarea ei.

– Bun. Ei, bine, am la dispoziţie chiar acum persoana potrivită pentru treaba asta. Îi putem da bătăi imediat.

Lampeth se ridică, ezită şi se încruntă, de parcă nu era sigur cum să formuleze ce voia să spună. Lipsey aştepta răbdător.

– Ah... îţi dai seama că e important ca fata să nu ştie că eu am pornit toată treaba asta.

– Desigur, spuse Lipsey mieros. Se înţelege de la sine.

Galeria era plină de oameni care discutau, ciocneau pahare şi aruncau scrum de trabuc pe mochetă. Recepţia se organizase pentru a face publică o colecţie, redusă, de expresionişti germani pe care Lampeth o achiziţionase în Danemarca: îi displăceau tablourile, dar erau o marfă bună. Oamenii erau clienţi, artişti, critici şi istorici de artă. Unii veniseră, pur şi simplu, pentru a fi văzuţi la Belgrave, să arate lumii că acesta e mediul în care se învârtesc. Însă aceştia aveau să şi cumpere în cele din urmă, ca să demonstreze că nu au venit doar pentru a fi văzuţi acolo. Majoritatea criticilor vor scrie despre eveniment, fiindcă nu-şi puteau permite să ignore nimic din ceea ce făcea Belgrave. Artiştii veniseră pentru aperitive şi pentru vin – mâncare şi băutură gratis, de care unii dintre ei aveau nevoie. Poate că singurii care erau sincer interesaţi de tablouri erau istoricii de artă şi câţiva colecţionari serioşi.

Lampeth suspină şi se uită pe furiş la ceasul de mână. Mai trebuia să treacă o oră până să se poată retrage în bună regulă. Soţia lui renunţase de mult să participe la recepţii artistice. Spunea că sunt plicticoase şi avea dreptate. Lui Lampeth i-ar fi plăcut să fie acum acasă, cu un pahar de vin roşu într-o mână şi cu o carte în cealaltă; să stea în fotoliul lui preferat – acela vechi din piele, umplut cu păr rezistent de cal, cu o urmă de arsură pe unul dintre braţe, acolo unde-şi aşeza întotdeauna pipa –, soţia să-i stea în faţă şi Siddons să vină să aţâţe focul pentru ultima dată.

– Visezi la căminul de acasă, Charlie?

Vocea se auzi de lângă el şi-i spulberă reveria.

– Ţi-ar plăcea mai mult să stai în faţa televi-

zorului şi să te uiţi la Barlow?

Lampeth se forţă să zâmbească. Se uita rar la televizor şi detesta ca altcineva, în afară de vechii lui prieteni, să-i spună Charlie. Bărbatul căruia îi zâmbea nici măcar nu-i era prieten: era un critic de artă de la un săptămânal, destul de bun când venea vorba de artă, mai ales de sculptură, dar, în rest, o persoană îngrozitor de plicticoasă.

– Salut, Jack, mă bucur c-ai putut să vii, spuse Lampeth. De fapt, sunt puţin cam obosit pentru genul ăsta de petrecere.

– Ştiu cum te simţi, spuse criticul. O zi grea? Cred şi eu că nu e de colea să convingi un pictor sărac să lase din preţ vreo două sute.

Lampeth mai forţă un zâmbet, dar nu catadicsi să răspundă acestei insulte joviale. Era un săptămânal de stânga, îşi aminti el, şi simţea că nu trebuie să fie de acord cu cineva care chiar reuşea să scoată bani din cultură.

Îl văzu pe Willow croindu-şi cu greu drum prin mulţime spre el şi-l încercă un sentiment de recunoştinţă faţă de partenerul său mai tânăr. Jurnalistul păru să înţeleagă asta şi se retrase.

– Mulţumesc că m-ai salvat, îi spuse Lampeth lui Willow pe un ton scăzut.

– Nicio problemă, Lampeth. De fapt, am venit să-ţi spun că Peter Usher e aici. Vrei să te ocupi personal de el?

– Da. Ascultă, m-am hotărât să deschid o expoziţie Modigliani. Avem cele trei tablouri ale lordului Cardwell, avem schiţele şi azi-dimineaţă s-a ivit o altă posibilitate. Astea ajung pentru un nucleu dur. Vrei să te informezi cine ce are?

– Desigur. Asta înseamnă că i s-a înfundat lui Usher.

– Mă tem că da. Nu va mai fi loc pentru ceva de genul ăsta luni la rând. Îl anunţ eu. N-o să-i placă, dar n-o să-l facă să sufere chiar aşa de mult. Orice am face noi, pe termen lung, talentul lui îşi va spune cuvântul.

Willow dădu din cap şi se îndepărtă, iar Lampeth porni în căutarea lui Usher. Îl găsi la celălalt capăt al galeriei, şezând în faţa câtorva dintre tablourile cele noi. Era însoţit de o femeie şi-şi umpluseră o tavă cu mâncare de la bufet.

– Pot sta alături de voi? întrebă Lampeth.

– Desigur. Sandviciurile sunt delicioase, spuse Usher. N-am mai mâncat caviar de câteva zile bune.

Lampeth tratā cu un zâmbet sarcasmul lui Usher şi se servi cu un pătrăţel de pâine albă. Femeia spuse:

– Peter încearcă să joace rolul tânărului furios, dar e prea bătrân.

– N-ai cunoscut-o pe limbuta mea soţie, nu-i aşa? spuse Usher.

Lampeth negă cu o mişcare a capului.

– Încântat, spuse el. Suntem obişnuiţi cu Peter, doamnă Usher. Îi tolerăm simţul umorului fiindcă ne place foarte mult cum pictează.

Usher acceptă fără să protesteze dojana, iar Lampeth ştiu că formulase ideea exact aşa cum trebuia: drapată în maniere alese şi mustind de linguşeli.

Usher înghiţi încă un sandviş udat de vin şi spuse:

– Atunci, când o să organizezi expoziția mea personală?

– Ei, chiar despre asta voiam să-ți vorbesc, începu Lampeth. Mă tem că va trebui s-o amânăm. Vezi tu...

Usher îl întrerupse, chipul înroşindu-i-se sub părul lung şi barba a la Isus.

– Nu apela la scuze false – ai găsit ceva mai bun cu care să umpli golul. Cine e?

Lampeth suspină. Voise să evite asta.

– Organizăm o expoziție Modigliani. Dar nu ăsta-i singurul...

– Cât de mult? vru să ştie Usher, ridicând vocea. Soția sa puse pe brațul lui o mână domolitoare. Cât de mult ți-ai propus să-mi amâni expoziția?

Lampeth îşi simțea spatele sfredelit de privirile mulțimii din jur care urmărea acum scena. Zâmbi şi-şi înclină conspirativ capul, ca să-l facă pe Usher să vorbească mai încet.

– Nu ştiu precis, murmură el. Avem un program foarte încărcat. Sper că pe la începutul anului viitor...

– Anul viitor! strigă Usher. Dumnezeule, pe Modigliani îl doare undeva de-o expoziție, dar eu trebuie să trăiesc! Familia mea trebuie să aibă cu ce se hrăni!

– Te rog, Peter...

– Nu! N-o să tac!

Liniştea se lăsase acum în toată galeria, iar Lampeth, disperat, îşi dădu seama că toată lumea urmărea cearta lor. Usher țipă:

– Nu mă-ndoiesc c-o să scoți mai mulți bani

din Modigliani, fiindcă el e mort. N-o să faci niciun bine rasei umane, dar o să dai lovitura. Sunt prea mulți profitori graşi ca tine care fac regulile, Lampeth.

Îți dai seama ce prețuri scoteam eu înainte să intru în galeria asta nenorocită? Îmi achitam toată ipoteca pe casă dintr-o expoziție. Tot ce-a făcut Belgrave pentru mine a fost să-mi scadă prețurile şi să-mi ascundă tablourile, ca să nu le cumpere nimeni. M-am săturat de tine, Lampeth! Îmi dau lucrările în altă parte, aşa că bagă-ți în fund împuțita asta de galerie!

Lampeth se crispă la auzul limbajului violent. Se înroşise ca un rac fiert, ştia asta, dar nu avea ce face.

Usher se întoarse teatral şi ieşi în trombă. Mulțimea îi făcu loc şi el trecu semeț. Soția îl urmă, alergând ca să țină ritmul cu paşii lui mari, evitând privirile celor din jur. Toți se uitau la Lampeth, căutând explicații.

– Vă cer scuze pentru... asta, spuse el. Oameni buni, vă rog să continuați să vă simțiți bine şi să dați uitării acest incident.

Schiță un ultim zâmbet forțat.

– O să mai beau un pahar de vin şi sper că veți face la fel ca mine.

Discuțiile începură să se audă din locuri disparate şi se împrăştiară treptat, până când umplură încăperea cu un zumzet continuu, iar criza se încheie. Fusese o mare greşeală să-i dea lui Usher vestea chiar aici, în galerie, la recepție: asta era sigur. Lampeth luase hotărârea la capătul unei zile lungi şi solicitante. Altă dată se va duce devreme

acasă sau va începe să lucreze târziu, decise el. Era prea bătrân ca să se mai forțeze.

Găsi un pahar de vin și-l bău repede. Efectul fu imediat, căci genunchii nu-i mai tremurau și el încetă să mai asude. Dumnezeule, ce stânjenitor. Artrita asta blestemată.

CAPITOLUL 3

PETER USHER își sprijini bicicleta de vitrina din plexiglas a galeriei Dixon & Dixon de pe Bond Street. Își scoase clemele de la manșetele pantalonilor, pe care și le punea când mergea cu bicicleta, și își scutură picioarele ca să îndrepte cutele stofei. Își verifică aspectul în oglindă: costumul lui ieftin, cu dungi ca de cretă, părea puțin cam șifonat, însă cămașa albă, cravata cu nod gros și vesta îi dădeau o notă de eleganță. Transpira sub aceste haine, căci drumul de la Clapham fusese lung și afară era foarte cald, iar cu metroul nu-și permitea să meargă la banii lui.

Își călcă pe mândrie, hotărât, din nou, să fie curtenitor, umil și bine temperat, și intră în galerie.

O fată drăguță, cu ochelari și fustă mini, îl abordă în holul de primire. Probabil, câștigă mai mult decât mine pe săptămână, își spuse Peter rânjind – apoi își aduse aminte de hotărârea luată și izgoni gândul.

Fata zâmbi amabil.

– Cu ce vă pot ajuta, domnule?

– Aș vrea să-l văd pe domnul Dixon, dacă se poate. Mă numesc Peter Usher.

– Vreți să luați loc până mă interesez dacă

domnul Dixon e aici?

– Mulțumesc.

Peter luă loc pe un scaun din mușama verde și o urmări pe fată cum se așază la birou și ridică receptorul. Pe sub tăblia mesei, printre cele două dulăpioare cu sertare, putea vedea genunchii fetei. Își schimbă poziția pe scaun, picioarele i se depărtară și el se uită la coapsele ei mătăsoase. Se întrebă dacă... Nu fi prost, își spuse. Fata s-ar aștepta la cocteiluri scumpe, la cele mai bune locuri la teatru, la Steak Diane și vin roșu. El îi putea oferi un film de doi pence la Roundhouse, apoi înapoi acasă la ea, cu o sticlă de doi litri de Sainsbury's Yugoslav Riesling. Niciodată nu va reuși să ajungă dincolo de genunchii aceia.

– Ați vrea să intrați în birou? spuse fata.

– Cunosc drumul, spuse Usher, ridicându-se.

Intră pe o ușă și străbătu un coridor mochetat spre o altă ușă. Dincolo de ea se afla o altă secretară. Secretarele astea nenorocite, își spuse el: niciuna dintre ele n-ar exista dacă n-ar fi artiștii. Asta era mai în vârstă, la fel de apetisantă și chiar și mai de neatins. Spuse:

– Domnul Dixon e îngrozitor de ocupat în dimineața aceasta. Luați loc câteva clipe, vă anunț când este liber.

Peter se așeză din nou și încercă să nu se holbeze la femeie. Se uită la tablourile de pe pereți: peisaje în acuarelă nu cine știe cât de valoroase, genul de artă care te plictisește. Pe sub sveterul larg și subțire, secretara avea sâni mari, îmbrăcați într-un sutien conic. Cum ar fi dacă s-ar ridica în picioare și și-ar scoate, încet, sveterul peste cap...

Oh, Doamne, termină, creierule. Într-o bună zi o să picteze câteva din fanteziile astea ca să scape de ele. Desigur, nimeni n-o să le cumpere. Peter nici măcar nu-și va dori să le păstreze. Însă e posibil să-l ajute la ceva.

Se uită la ceasul de la mână: Dixon nu se grăbea deloc. Aș putea face desene pornografice pentru reviste deocheate – aș scoate în felul ăsta și niște bani. Însă ar însemna să mă prostituez, să-mi bat joc de darul pe care l-au primit mâinile astea, își spuse.

Secretara ridică receptorul telefonului care bâzâi slab.

– Mulțumesc, domnule, spuse ea și-l așeză în furcă. Se ridică și ocoli biroul. Puteți intra, îi spuse lui Usher. Îi deschise ușa.

Când intră Peter, Dixon se ridică din fotoliu. Era un bărbat înalt, uscățiv, cu ochelari cu lentile mici, având aerul unui medic generalist. Dădu mâna cu el, fără să zâmbească, și-l întrebă pe un ton aspru dacă vrea să ia loc.

Își sprijini coatele pe biroul său antic și spuse:

– Ei, bine, ce pot face pentru dumneata?

Peter își repetase discursul tot drumul pe bicicletă. Nu se îndoia că Dixon îl va primi, dar trebuia totuși să aibă grijă să nu-l ofenseze pe individ. Spuse:

– Nu m-a mulțumit felul în care cei de la Belgrave s-au ocupat de mine în ultima vreme. Mă întrebam dacă n-ați vrea să-mi expuneți lucrările.

Dixon ridică din sprâncene.

– E o mișcare puțin cam bruscă, nu-i așa?

– Poate că este, dar, cum vă spuneam, o coceam de-o bună bucată de vreme.

– De acord. Să vedem ce ați realizat recent?

Peter se întrebă scurt dacă Dixon auzise de întâmplarea de ieri-seară. Dacă era așa, nu spuse nimic despre ea. Peter zise:

– „Linie maro" s-a dat cu șase sute de lire, cu puțin timp în urmă, iar „Două cutii" s-a vândut cu cinci sute cincizeci.

Suna bine, dar, de fapt, astea erau singurele tablouri care se vânduseră în ultimele optsprezece luni.

– Bine, spuse Dixon. Și-acum care a fost problema cu Belgrave?

– Nu sunt sigur, replică Peter cu sinceritate. Eu sunt pictor, nu comerciant. Dar mi se pare că nu-mi pun lucrările deloc în circulație.

– Hmm.

Dixon părea să fi căzut pe gânduri: faci pe dificilul, își spuse Peter. Într-un târziu spuse:

– Ei, bine, domnule Usher, nu cred că vă putem găsi locul în schema noastră. Păcat.

Peter se uită țintă la el, uluit.

– Ce vreți să spuneți cu locul în schemă? Acum doi ani toate galeriile din Londra mă voiau. (Își dădu la o parte părul din fața ochilor.) Dumnezeule! Nu mă puteți refuza!

Dixon părea agitat, de parcă s-ar fi temut de furia tânărului pictor.

– Opinia mea este că ați fost supraapreciat de-o vreme încoace, spuse el tăios. Cred că ați fi la fel de nemulțumit de noi cum ați fost de Belgrave, fiindcă problema de fond nu este galeria, ci operele

dumneavoastră. Cu vremea, valoarea lor va crește iarăși, dar, în prezent, puține dintre pânzele dumneavoastră merită să primească mai mult de trei sute douăzeci și cinci de lire. Îmi pare rău, dar asta e părerea mea.

Usher deveni agitat, aproape rugător.

– Ascultați, dacă-mi refuzați cererea, s-ar putea să fiu nevoit să încep să vopsesc case. Nu vă dați seama... trebuie să mă reprezinte o galerie!

– O să supraviețuiți, domnule Usher. De fapt, o să vă descurcați foarte bine. Peste zece ani o să fiți cel mai bun pictor al Angliei.

– Atunci de ce nu mă primiți?

Dixon suspină neliniștit. Discuția i se părea extrem de neplăcută.

– Nu suntem, pentru moment, genul dumneavoastră de galerie. După cum știți, noi ne ocupăm în principal de picturi și sculpturi de la finele secolului al XIX-lea. Avem sub contract doar doi artiști în viață și amândoi sunt de-o valoare unanim recunoscută. Mai mult decât atât, stilul nostru nu e și al dumneavoastră.

– Ce dracu' mai înseamnă și asta?

Dixon se ridică în picioare.

– Domnule Usher, v-am refuzat politicos și am încercat să-mi explic poziția cu bun-simț, fără cuvinte dure sau vorbe care nu-și au rostul – o amabilitate, sunt sigur, mai mare decât m-ați crede capabil. Dar mă forțați să fiu cât pot de sincer. Aseară ați dat naștere unei scene îngrozitor de stânjenitoare la Belgrave.
L-ați insultat pe proprietar și i-ați scandalizat oaspeții. Nu-mi doresc o scenă asemănătoare la

Dixon's. Şi acum vă doresc o zi bună.

Peter se ridică în picioare, cu capul înclinat agresiv înainte. Dădu să vorbească, ezită, apoi se răsuci pe călcâie şi plecă.

Merse în pas alert de-a lungul coridorului, trecu prin foaier şi ieşi în stradă. Urcă pe bicicletă şi se lăsă în şaua ei, uitându-se în sus, spre ferestrele de deasupra.

Strigă:

– Dracu' să te ia şi pe tine!

Apoi plecă pedalând.

Îşi descărcă furia asupra pedalelor, lovindu-le violent şi prinzând viteză. Ignoră semafoarele, semnele de sens unic şi benzile pentru autobuze. La intersecţii urcă pe trotuar, împrăştiind pietonii, semănând cu un maniac cu părul şi barba fluturând în bătaia vântului, îmbrăcat în costum de om de afaceri.

După o vreme se trezi că pedalează de-a lungul acostamentului de lângă Victoria, cu rezervorul de furie golit. Fusese o greşeală încă de la început să se ia de mai-marii lumii artistice. Dixon avusese dreptate: stilul lui nu era şi al lor. Gândul i se păruse atrăgător la vremea lui: un contract cu una dintre galeriile de viţă veche, foarte respectabile, părea să ofere o siguranţă permanentă. Era un lucru rău pentru un pictor tânăr. Poate că îi afectase munca.

Ar fi trebuit să rămână la galeriile de cartier, la tinerii rebeli; locuri cum e Şaizeci şi nouă, care avuseseră o incredibilă forţă revoluţionară timp de vreo doi ani înainte să dea faliment.

Subconştientul îl ghida spre King's Road şi

îşi dădu brusc seama de ce. Auzise că Julian Black, o cunoştinţă de departe din zilele petrecute la şcoala de artă, deschidea o nouă galerie care se va numi Black Gallery. Julian era un mare isteţ: iconoclast, dispreţuitor faţă de tradiţia artistică mondială, foarte pasionat de pictură, chiar dacă el însuşi era un pictor ratat.

Peter frână şi se opri în faţa vitrinei unui magazin. Geamul era murdar de var şi pe trotuarul din faţă se afla un morman de scânduri. Un pictor de firme căţărat pe-o scară desena numele magazinului. Deocamdată scrisese: „The Black Ga."

Peter rezemă bicicleta de zid. Julian era numai bun, decise el. Probabil că era în căutare de pictori şi avea să fie încântat să atragă pe cineva atât de cunoscut ca Peter Usher.

Uşa nu era încuiată şi Peter călcă pe prelata mânjită cu vopsea. Pereţii vastei încăperi fuseseră vopsiţi în alb şi un electrician monta în tavan spoturile luminoase. În celălalt capăt, un bărbat întindea mocheta pe pardoseala din ciment.

Peter îl văzu imediat pe Julian. Stătea chiar la intrare, vorbind cu o femeie al cărei chip îi era vag familiar. Bărbatul purta un costum negru din catifea şi cravată. Avea părul lung, atent tuns până la lobii urechilor, ca un elev dintr-o şcoală publică.

Se întoarse chiar când intra Peter. Pe chip i se citea o expresie politicoasă de bun venit, de parcă era pe cale să spună: „Vă pot ajuta cu ceva?". Expresia aceasta se schimbă într-una de recunoaştere şi spuse:

– Dumnezeule, Peter Usher! Asta da, surpriză. Bun venit la Black Gallery!

Îşi strânseră mâinile. Peter spuse:

– Arăţi înfloritor.

– E chiar necesar să par astfel. Dar tu te descurci bine – Dumnezeule, o casă numai a ta, o soţie şi un copil – îţi dai seama c-ai putea să mori de foame într-un şanţ?

Spunând asta, râse.

Peter se uită întrebător spre femeie.

– Ah, scuze, spuse Julian. Ţi-o prezint pe Samantha. Ai auzit de ea.

– Bună! spuse femeia.

– Desigur! exclamă Peter. Actriţa! Încântat. Îi strânse mâna. Lui Julian îi spuse:

– Uite, mă întrebam dacă ai o clipă la dispoziţie să discutăm despre afaceri.

Julian păru încurcat şi puţin circumspect.

– Sigur, spuse.

– Trebuie să plec, spuse Samantha. Ne vedem curând.

Julian îi ţinu uşa să iasă, apoi se întoarse şi se aşeză pe-o cutie.

– Bine, bătrâne, spune.

– Am plecat de la Belgrave, spuse Peter. Caut un loc nou unde să-mi atârn mâzgălelile. Cred că s-ar putea să fie ăsta. Ţii minte cât de bine am lucrat împreună la organizarea Balului Zdrenţelor? Cred că am putea face din nou echipă bună.

Julian se încruntă şi se uită spre fereastră.

– N-ai prea avut vânzări în ultima vreme, Peter.

Peter îşi întinse mâinile.

– Oh, haide, Julian, nu mă poţi refuza! Ai da o mare lovitură cu mine.

Julian îşi aşeză mâinile pe umerii lui Peter.

– Dă-mi voie să-ţi explic ceva, bătrânul meu coleg. Am avut la dispoziţie douăzeci de mii de lire ca să pun pe roate galeria asta. Ştii cât am cheltuit până acum? Un milion nouă sute. Ştii câte tablouri am cumpărat cu banii ăştia? Niciunul.

– Pe ce s-au dus toţi?

– Chirie în avans, mobilier, decoraţiuni, personal, garanţii pentru una, pentru alta, publicitate. Asta-i o afacere în care se intră greu, Peter. Acum, dacă aş vrea să te iau în barcă, ar trebui să-ţi ofer un spaţiu decent – nu doar pentru că suntem prieteni, ci şi pentru că altfel s-ar răspândi vorba că nu te expun cum trebuie, iar asta ar dăuna reputaţiei mele – ştii şi tu ce cerc vicios e ăsta.

– Ştiu.

– Dar lucrările tale nu se vând. Peter, nu-mi permit să folosesc preţiosul spaţiu de expunere cu lucrări pe care nu le pot vinde. În primele şase luni ale acestui an patru galerii din Londra au dat faliment. Le-aş putea călca şi eu pe urme foarte uşor.

Peter încuviinţă din cap. Nu simţea deloc mânie. Julian nu era unul dintre paraziţii ăia graşi ai lumii artistice – era şi el la fundul sacului, împreună cu artiştii.

Nu mai rămânea nimic altceva de spus. Peter merse încet spre uşă. Deschizând-o, Julian strigă:

– Îmi pare rău.

Peter încuviinţă iarăşi din cap şi ieşi.

La şapte şi jumătate şedea pe un scaun în sala de clasă, în vreme ce elevii soseau. Nu ştiuse atunci când acceptase să predea cursuri de artă la poli-

tehnica din localitate cât de recunoscător va deveni într-o zi pentru cele 20 de lire pe săptămână pe care acestea i le aduceau. Era plictisitor să predai şi niciodată nu se găsea mai mult de un singur tânăr în fiecare clasă care să posede măcar o fărâmă de talent; dar banii erau tocmai câţi îi trebuiau ca să achite ipoteca şi să cumpere de-ale gurii.

Şedea în tăcere, în vreme ce elevii se aşezau la şevalete, aşteptând ca el să le dea startul ori să înceapă să predea. Băuse vreo două pahare înainte de a ajunge la şcoală: cheltuirea câtorva şilingi părea un nimic în comparaţie cu dezastrul care pusese stăpânire pe cariera lui.

Era un profesor de succes, ştia asta: elevilor le plăcea entuziasmul lui evident şi evaluările sincere, uneori, crude, pe care le făcea lucrărilor lor. Şi le putea îmbunătăţi tehnica, chiar şi celor fără pic de talent; ştia să le arate şmecherii, să le indice greşelile de tehnică şi avea un fel aparte de a-i face să le ţină minte.

Jumătate dintre ei, nesăbuiţii, voiau să urmeze cursuri de calificare în bele-arte. Cineva trebuia să le spună că îşi irosesc timpul – că trebuie să facă din pictură un hobby şi să se bucure de asta întreaga lor viaţă, în vreme ce vor munci ca funcţionari bancari sau programatori de calculatoare.

La naiba, cineva trebuie să le spună.

Veniseră cu toţii. Peter se ridică în picioare.

– Astă-seară vom discuta despre lumea artei, spuse el. Ştiţi că unii dintre voi speră să devină o parte a acestei lumi nu peste mult timp.

Unul sau doi dădură din cap aprobator.

– Ei, bine, pentru cei care vor asta, am cel mai bun sfat pe care vi-l poate da cineva. Daţi-o uitării.

Haideţi să vă spun cum stau lucrurile. Cu vreo două luni în urmă, s-au vândut opt tablouri în Londra pentru o sumă totală de patru sute de mii de lire sterline. Doi dintre pictorii acelor tablouri au murit în sărăcie. Ştiţi cum merg lucrurile? Când artistul e în viaţă, se dedică în întregime artei, vărsându-şi pe pânză tot sângele din vene. (Peter îşi înclină capul.) Melodramatic, nu-i aşa? Dar e adevărat. Vedeţi voi, nu-i pasă de nimic altceva decât de pictură. Dar graşii, bogătaşii, femeile din înalta societate, comercianţii şi colecţionarii care caută investiţii şi reduceri de taxe – lor nu le plac lucrările lui. Ei vor ceva sigur şi cunoscut şi, pe lângă asta, ei nu ştiu – câtuşi de puţin – cu ce se mănâncă arta. Aşa că nu cumpără, iar pictorul moare de tânăr. Apoi, după câţiva ani, unul sau doi oameni mai inteligenţi încep să priceapă unde voia el să bată şi-i cumpără tablourile – de la prietenii cărora el le-a dat, din magazinele de mărunţişuri, din galeriile de artă jegoase din Bournemouth şi Watford. Preţurile cresc şi comercianţii încep să cumpere tablourile. Dintr-odată, artistul devine: a) în vogă şi b) o investiţie profitabilă. Tablourile lui ajung la preţuri astronomice – cincizeci de mii, două sute de mii, cât vreţi voi. Cine adună banii? Comercianţii, investitorii mai vicleni, cei care au dat dovadă de suficient bun-gust să cumpere tablourile înainte să ajungă în vogă. Şi vânzătorii la licitaţii, şi personalul lor, şi sălile pentru licitaţii, şi secretarele. Toată lumea, cu excepţia artistului –

fiindcă el e mort. Între timp, artiştii tineri de astăzi se zbat să-şi păstreze trupul şi sufletul la un loc. În viitor, tablourile lor se vor vinde pe cifre astronomice – dar asta nu-i ajută cu nimic acum.

Poate credeți că Guvernul ia o parte din aceste tranzacții de artă la nivel înalt şi foloseşte banii ca să construiască studiouri cu chirie mică. Ei, bine, nu. Artistul e perdantul – întotdeauna.

Dați-mi voie să vă povestesc despre mine. Am fost într-o anumită măsură o excepție – lucrările mele au început să se vândă bine încă din timpul vieții mele. Am contractat o ipotecă şi am devenit tată datorită acestui lucru. Am fost pictorul Angliei aflat în plină ascensiune. Însă lucrurile s-au înrăutățit. Am fost „supraevaluat", spun ei. Am fost depăşit de modă. Manierele mele nu prea se mai potrivesc cu societatea cea politicoasă. Brusc, sunt disperat de sărac. Am ajuns la fundul sacului. Oh, încă mai am un talent incredibil, spun ei. Peste zece ani voi ajunge în vârf. Dar, între timp, pot muri de foame, sau pot săpa şanțuri, sau pot jefui bănci. Lor nu le pasă, vedeți voi...

Făcu o pauză şi-şi dădu seama, pentru prima dată, că vorbea de mult timp şi că se lăsase copleşit de propriile cuvinte. Clasa întreagă amuți din cauza furiei şi patimii pe care le pusese în neaşteptata sa confesiune.

– Vedeți voi, spuse el într-un târziu, ultimul lucru de care le pasă lor este omul care chiar se foloseşte de darul primit de la Dumnezeu să producă miracolul picturii – artistul.

Apoi se aşeză pe scaun şi se uită la pupitrul din fața lui. Era o masă de şcoală veche, cu inițiale

săpate în lemnărie şi pătată de cerneală. Se uită la suprafața ei fibroasă, observând cât se mult seamănă cu o pictură aparținând şcolii de op-art.

Elevii păreau să-şi fi dat seama că lecția se terminase. Se ridicară, unul câte unul, îşi adunară lucrurile şi plecară. În cinci minute, încăperea se goli şi doar Peter rămase, care-şi lăsă capul pe pupitru şi închise ochii.

Era întuneric atunci când ajunse la căsuța cu acoperiş plat din Clapham. Le fusese greu să obțină o ipotecă pentru ea, chiar aşa ieftină cum era, din cauza vechimii ei. Dar până la urmă reuşiseră.

Peter se transformase în meşterul casei şi făcuse din spațiul de la etaj un studio, dărâmând pereții despărțitori şi construind un luminator. Dormeau toți trei în dormitorul de la parter, lăsând sufrageria, bucătăria, baia principală şi baia de serviciu într-o extensie din spatele casei.

Intră în bucătărie şi o sărută pe Anne.

– M-am descărcat strigând la copii, mi-e teamă, spuse el.

– Nu contează, zâmbi ea. Mitch cel Nebun a venit să te-nveselească. E în studio. Tocmai făceam nişte sandviciuri pentru noi.

Peter urcă scările. Mitch cel Nebun era Arthur Mitchell, care studiase cu Peter la Slade. Devenise profesor, refuzând să intre în afacerea riscantă, comercială, de-a deveni artist cu normă întreagă. Împărtăşea disprețul total al lui Peter față de lumea artistică şi pretențiile ei.

Când intră Peter, se uita la o pânză proaspăt

terminată.

– Ce părere ai despre ea? întrebă Peter.

– Proastă întrebare, răspunse Mitch. Mă face să debitez o grămadă de trivialităţi despre mişcare, tuşă, imaginea de ansamblu şi emoţie. Întreabă-mă mai bine dacă aş agăţa-o pe un perete la mine acasă.

– L-ai agăţa pe un perete la tine acasă?

– Nu. N-ar cadra cu costumul meu din trei piese.

Peter râse.

– Ai de gând să deschizi sticla aia de scotch pe care ai adus-o cu tine?

– Sigur. Hai să punem de un priveghi.

– Ţi-a povestit Anne?

– Mi-a povestit. Ai simţit pe propria piele tot ce ţi-am spus, pentru a te preveni, cu ani în urmă. Totuşi nimic nu se compară cu experienţa pe care o trăieşti tu însuţi.

– De acord.

Peter luă două pahare nespălate de pe un raft şi Mitch turnă whisky în ele. Puseră un disc cu Hendrix şi ascultară o vreme, în tăcere, focurile de artificii scoase de chitara lui. Anne aduse sandviciurile cu brânză şi toţi trei se puseră pe băut.

– Partea cea mai proastă, spunea Mitch, miezul, cum ar fi, al rahatului, cum este el...

Peter şi Anne râseră de dubla metaforă.

– Continuă, spuse Peter.

– Piesa de rezistenţă a tărăşeniei ăsteia nesuferite e unicitatea unei lucrări. Foarte puţine picturi sunt unice într-un sens care să conteze. Dacă nu au ceva foarte înşelător – cum e zâmbetul Giocondei,

ca să dau cel mai evident exemplu – pot fi repetate.

– Nu întocmai, punctă Peter.

– Întocmai unde contează. Câţiva milimetri încoace-încolo, o diferenţă de culoare foarte greu de observat – lucrurile astea nu contează la un tablou care se vinde normal cu cincizeci de mii de lire. Dumnezeule, Manet n-a pictat o copie exactă a unei imagini ideale pe care o avea în minte – n-a făcut decât să pună vopseaua cam pe acolo pe unde credea el că trebuie să fie. A amestecat doar culorile până ce i s-a părut că e bine.

Ia ca exemplu „Madona din grota cu stânci". Există una la Louvre, una la National Gallery. Toată lumea e de acord că una dintre ele e un fals – dar care? Cea de la Louvre, spun experţii de la Londra. Cea de la National Gallery, spun francezii. N-o să ştim niciodată – dar cui îi pasă? Nu trebuie decât să te uiţi la ele ca să-ţi dai seama de măreţia lor. Totuşi, dacă ar descoperi cineva cu siguranţă că una e falsă, nimeni nu s-ar mai duce s-o vadă. Rahat.

Goli paharul şi-şi mai turnă whisky. Anne spuse:

– Nu te cred. Ca să copiezi un tablou valoros, îţi trebuie tot atâta geniu cât i-a trebuit pictorului pentru a realiza originalul.

– Rahat! explodă Mitch. O să-ţi demonstrez. Dă-mi o pânză şi-o să-ţi pictez un Van Gogh în douăzeci de minute.

– Are dreptate, spuse Peter. Şi eu aş putea s-o fac.

– Dar nu la fel de repede ca mine, spuse Mitch.

– Chiar mai repede.

– Sigur că da, spuse Mitch. Se ridică în picioare. Haide să facem o cursă a capodoperei.

Peter sări în sus.

– Gata. Păi... – două coli de hârtie – nu ne permitem să irosim pânza.

Anne râse.

– Sunteți nebuni amândoi.

Mitch prinse pe perete în piuneze cele două coli de hârtie, în vreme ce Peter aduse două palete.

Mitch spuse:

– Zi un pictor, Anne.

– Bine – Van Gogh.

– Dă-ne un nume de tablou.

– Hmm – Groparul.

– Spune-acum: pe locuri, fiți gata, start.

– Pe locuri, fiți gata, start.

Cei doi începură să picteze frenetic. Peter schiță un bărbat aplecându-se pe o lopată, tamponă cu pensula vopsea în chip de iarbă la picioarele lui și începu să-i aplice bărbatului o salopetă. Mitch începu cu o față: fața ridată, obosită a unui țăran bătrân. Anne privi cu uimire cum cele două picturi prind contur.

Amândurora le luă mai mult de douăzeci de minute. Se lăsară absorbiți de muncă și, la un moment dat, Peter se duse în bibliotecă și deschise o carte la o planşă color.

Groparul lui Mitch se muncea, apăsând lopata în pământul dur de la picioarele lui, cu corpul lui voluminos, lipsit de grație, aplecat asupra ei. Petrecu mai multe minute uitându-se la hârtie, adăugând retuşuri și uitându-se iarăşi.

Peter începu să picteze cu negru ceva mic în partea de jos a paginii. Dintr-odată, Mitch țipă:

– Terminat!

Peter se uită la lucrarea lui Mitch.

– Drăcie, spuse. Apoi se uită din nou. Nu, n-ai terminat – n-ai semnătura. Ha-ha!

– Rahat!

Mitch se aplecă asupra picturii și începu să o semneze. Peter termină s-o semneze pe a lui. Anne râse de cuplul pe care îl formau cei doi.

Făcură amândoi un pas în spate simultan.

– Am câştigat! strigară la unison și izbucniră amândoi în râs.

Anne bătu din palme.

– Ei, bine, spuse ea. Dacă ajungem vreodată muritori de foame, ăsta e un mod bun de a pune o pâine pe masă.

Peter încă mai râdea.

– E o idee bună, strigă el.

El și Mitch se priviră reciproc. Zâmbetele lor se ofiliră încet și comic și își îndreptară privirile spre picturile de pe perete.

Cu o voce gravă, rece și serioasă, Peter spuse:

– Dumnezeule, asta-i o idee bună.

CAPITOLUL 4

JULIAN BLACK era puțin nervos când intră pe ușa redacției ziarului. Se enerva deseori în ultima vreme: din pricina galeriei, a banilor, a lui Sarah și a rudelor sale. Ceea ce însemna că avea una și aceeași problemă.

Holul pavat cu marmură era destul de mare, cu tavan înalt, cu ornamente din alamă lustruită ici și colo și cu pereți acoperiți de fresce. Cine știe de ce se așteptase ca redacția unui ziar să fie mizeră și aglomerată, însă locul acesta semăna cu vestibulul unui bordel de epocă.

Un afișier cu litere aurite aflat lângă un puț de lift cu feronerii îi anunța pe vizitatori ce puteau găsi la fiecare etaj. Clădirea adăpostea un ziar de dimineață și unul de seară, precum și câteva reviste și jurnale.

– Vă pot ajuta cu ceva, domnule?

Julian se întoarse și văzu lângă el un funcționar administrativ în uniformă.

– Poate, spuse el. Aș vrea să-l văd pe domnul Jack Best.

– Vă rog să completați unul dintre formularele noastre.

Încurcat, Julian îl urmă pe bărbat la o masă

dintr-o parte a foaierului. I se înmână o foaie de hârtie verde cu spații goale pentru numele lui, persoana pe care voia s-o vadă și motivul întâlnirii. Filtrele de genul acesta erau, probabil, necesare, își spuse el îngăduitor, în vreme ce completa formularul cu pixul Parker de aur pe care-l purta în buzunar. Probabil că vin o mulțime de scrântiți la redacția unui ziar.

Te făcea să te simți și destul de privilegiat că ți se permite să vorbești cu jurnaliștii, își spuse. Cât așteptă să i se ducă mesajul lui Best, se întrebă dacă făcuse un gest înțelept să vină acolo. Poate că la fel de bine ar fi fost să trimită niște comunicate de presă. Își netezi părul și-și îndreptă cu o mișcare bruscă jacheta.

Fuseseră vremuri când nimic nu-l scotea din sărite. Asta se întâmpla cu mulți ani în urmă. Fusese un școlar campion la alegarea pe distanță, monitor-șef și conducător al cercului de dezbateri. Se părea că altceva nu știa să facă decât să câștige. Atunci se apucase să studieze arta. Pentru a *n*-a oară identifică sursa problemelor sale în hotărârea aceea nebunească, irațională. De atunci nu făcuse altceva decât să piardă. Singurul premiu pe care-l câștigase fusese Sarah și ea se dovedise a fi o victorie din acelea false. Ea și pixurile ei Parker de aur, își spuse. Își dădu seama că apăsa încordat butonul pixului și-l îndesă înapoi în buzunarul jachetei, cu un suspin de exasperare. Ea și obsesia ei pentru aur, ea și Mercedesul ei, ea și rochiile ei, ea și nesuferitul de taică-său.

Doi pantofi Hush Puppies roșii și scâlciați apărură pe scările din marmură și începură să

coboare târşâit. Îi urmă o pereche de pantaloni maro de cavalerie, fără nicio cută, şi o mână pătată de nicotină alunecă pe balustrada din alamă. Bărbatul care îşi făcu apariţia era slab şi părea cam nerăbdător. Apropiindu-se de Julian, se uită cu coada ochiului la o bucată de hârtie verde din mână.

– Domnul Black? întrebă el.

Julian întinse mâna.

– Ce mai faceţi, domnule Best?

Best duse o mână la faţă şi dădu la o parte o şuviţă lungă de păr negru.

– Cu ce vă pot ajuta? spuse el.

Julian se uită în jur. Era clar că nu va fi invitat sus în biroul lui Best şi nici măcar să ia loc. Îi dădu drumul cu hotărâre.

– Deschid peste puţină vreme o nouă galerie pe King's Road, spuse el. În mod firesc, în calitatea dumneavoastră de critic de artă la *London Magazine* veţi fi invitat la petrecerea de recepţie, dar mă întrebam dacă nu putem să purtăm o discuţie scurtă cu privire la scopurile galeriei.

Best încuviinţă din cap, fără tragere de inimă. Julian făcu o pauză să-i ofere omului ocazia să-l invite sus în birou. Best rămase tăcut.

– Ei, bine, continuă Julian, ideea e de a nu mă lega de o anumită şcoală sau grupare artistică, ci de a pune simezele la dispoziţia tuturor soiurilor de mişcări avangardiste – genul acela de lucruri prea extravagante pentru galeriile existente. Artişti tineri cu idei noi, radicale.

Julian observa că Best începea deja să se plictisească.

– Lăsaţi-mă să vă ofer ceva de băut.

Best se uită la ceasul de la mână.

– Localurile sunt închise, spuse el.

– Păi, hm, ce ziceţi de o ceaşcă de cafea?

Se uită iarăşi la ceas.

– De fapt, cred că cel mai bine e să avem o discuţie scurtă chiar atunci când deschideţi galeria. Trimiteţi-mi invitaţia şi un comunicat de presă despre dumneavoastră şi o să vedem apoi dacă ne putem întâlni cândva.

– Oh. Păi, bine, atunci, spuse Julian.

Era consternat.

Best îi strânse mâna.

– Mulţumesc de vizită, spuse el.

– Pentru puţin.

Julian se întoarse şi plecă.

Merse de-a lungul străzii înguste spre Fleet Street, întrebându-se cu ce greşise. Era limpede că trebuia să-şi reconsidere planul de a chema personal toţi criticii de artă din Londra. Le va scrie, poate, şi le va trimite un scurt eseu despre conceptul care stă la baza Black Gallery. Vor veni cu toţii la recepţie – se vor servi băuturi tari gratis şi toţi vor şti că amicii lor vor fi acolo.

Spera ca ei să vină la recepţie. Ce dezastru ar fi dacă nu ar apărea nimeni.

Nu înţelegea cum de putea Best să fie atât de blazat.

Nu se întâmpla să se deschidă o nouă galerie în Londra în fiecare săptămână sau măcar în fiecare lună. Desigur, criticii trebuiau să participe la o mulţime de expoziţii şi majoritatea lor nu aveau decât foarte puţin timp liber în fiecare săptămână.

Totuşi se presupune că vor da o raită prin galerie. Poate că Best era un caz rău. Cel mai rău, spera el. Rânji, apoi se cutremură de gluma sa inconştientă[1].

Nimic nu se mai transforma în aur. Merse îndărăt cu gândul la vremea când începuse să-şi piardă dibăcia. Adâncit în gânduri, se alătură unei cozi la autobuz şi rămase în curbă cu braţele încrucişate.

Urmase facultatea de arte, unde descoperise că toţi ceilalţi se pricepeau la fel de bine ca el să-şi etaleze stilul m'enfichiste, care i se potrivea mănuşă în ultimii doi ani petrecuţi la şcoala publică. Toţi studenţii de la arte ştiau despre Muddy Waters şi Allen Ginsberg, Kierkegaard şi amfetamine, Vietnam şi secretarul general Mao. Mai rău, toţi ştiau să picteze – dar Julian nu ştia.

Dintr-odată, nu avea nici stil şi nici talent. Şi totuşi el a perseverat şi chiar şi-a luat examenele. Asta i-a ajutat prea puţin. A văzut oameni cu adevărat talentaţi, precum Peter Usher, mergând mai departe la Slade sau altundeva, în vreme ce el trebuia să-şi roadă pingelele căutându-şi o slujbă.

Rândul la autobuz se mişcă agitat şi Julian ridică privirile şi-şi văzu autobuzul aşteptând în staţie. Urcă.

Chiar muncea când a întâlnit-o pe Sarah. Un vechi prieten din şcoală, care intrase în lumea editorială, îi oferise proiectul de a ilustra un roman pentru copii. Banii primiţi ca avans i-au permis să o ducă de nas pe Sarah că este un artist de succes. Când a descoperit adevărul, era deja prea târziu

1. Best, numele personajului, înseamnă „cel mai bun", de unde şi antinomia cu calificativul pe care Julian i-l oferă („cel mai rău") – n. tr.

pentru ea – şi pentru tatăl ei.

Faptul că o câştigase pe Sarah îl făcuse pentru o vreme să creadă că îşi reintrase în mână. Apoi totul se dusese de râpă. Julian coborî din autobuz, sperând ca ea să nu fie acasă.

Locuinţa se afla în Fulham, chiar dacă Sarah insista să-i spună cartierului Chelsea. Tatăl ei o cumpărase, însă Julian a fost nevoit să admită că babacul alesese bine. Era mică – trei băi, două camere de primire şi un birou, dar ultramodernă, numai beton şi aluminiu. Julian descuie uşa din faţă şi intră, urcând puţinele trepte care duceau spre sufrageria principală.

Trei dintre pereţi erau din sticlă. Din păcate, una dintre ferestrele enorme dădea spre strada din faţă şi o alta spre un şir de case, din care se vedeau numai cărămida şi pinii. Fereastra din spate însă oferea o privelişte a micuţei grădini bine întreţinute de un grădinar angajat cu jumătate de normă, care îşi petrecea majoritatea celor douăzeci de ore pe săptămână fumând ţigări rulate manual şi tunzând peluza decupată parcă dintr-un timbru poştal. Iar acum soarele de după-amiază pătrundea înăuntru voios, conferind strălucire tapiseriei de catifea de un auriu închis.

Sarah stătea pe unul dintre scaunele joase şi late. Julian se aplecă spre ea şi o sărută placid pe obraz.

– Bună dimineaţa! spuse ea.

Rezistă tentaţiei de a se uita la ceasul de la mână. Era în jur de cinci, ştia asta, însă ea nu era trează decât de la mijlocul zilei.

Se aşeză în faţa ei.

– Ce faci? întrebă.

Ea ridică din umeri. În mâna ei dreaptă se afla o ţigară lungă şi în stânga un pahar. Nu făcea nimic. Capacitatea ei de a nu face nimic, ore în şir, nu înceta niciodată să-l uimească pe Julian.

Ea observă că privirea lui nu se dezlipea de paharul ei.

– Vrei ceva de băut? întrebă ea.

– Nu.

Se răzgândi:

– Bine, beau cu tine.

– Îţi aduc eu un pahar.

Se ridică şi se duse la bar. Părea că are mare grijă cum păşeşte.

Când îi turnă votca, aceasta ieşi din pahar şi se scurse pe tăblia barului.

– De cât timp bei? întrebă el.

– Oh, Dumnezeule, spuse ea.

Ieşind din gura ei, blasfemia părea trivială. Era o femeie care ştia cum să plaseze o înjurătură.

– Nu începe cu asta.

Julian îşi reţinu un suspin.

– Scuze, spuse el.

Luă băutură din mâna ei şi sorbi o dată.

Sarah se aşeză picior peste picior, permiţând capotului ei lung să alunece într-o parte şi să scoată la iveală o gambă lungă, viguroasă. Picioarele ei frumoase au fost primele pe care le-a observat la ea, îşi aminti el. „Îi ajung până la umeri", îi spusese unui prieten la prima petrecere. Şi de atunci îl obsedase înălţimea ei: era cu câţiva centimetri mai înaltă decât el chiar şi fără pantofii ei scandalos de plaţi.

– Cum a mers? întrebă ea.

– Slab. M-am simţit mai degrabă umilit.

– Oh, dragă. Sărmanul de Julian, întotdeauna este umilit.

– Parcă am fost de acord să nu ne agresăm reciproc.

– Corect.

Julian reluă:

– O să le trimit doar comunicatele de presă şi o să trag nădejdea că nemernicii o să-şi facă apariţia. Sper să iasă ceva din asta.

– De ce să nu iasă?

– Din cauza banilor, din cauza asta. Ştii ce ar fi mai bine să fac?

– Să renunţi la toată tărăşenia.

Julian îi ignoră cuvintele.

– Să le dau sandviciuri cu brânză şi bitter de duzină, apoi să dau banii pe tablouri.

– N-ai cumpărat destule?

– N-am cumpărat *nimic*, spuse Julian. Trei artişti au fost de acord să le expun lucrările în regim de comision – dacă se vând, eu primesc zece la sută. Ce-ar trebui să fac, e să cumpăr eu lucrările. Apoi, dacă artistul dă lovitura, eu câştig o grămadă de bani. Aşa merg lucrurile astea.

Urmă o perioadă de tăcere. Sarah nu spuse nimic. Într-un târziu, Julian zise:

– Am nevoie doar de încă vreo două mii.

– Vrei să-i ceri tatei?

În vocea ei se simţi o urmă de dispreţ.

– Nu pot face asta.

Julian se relaxă şi mai mult în scaunul lui şi luă o gură zdravănă de votcă şi de apă tonică.

– Nu mă doare să-i cer – mă doare fiindcă ştiu sigur că mă va refuza.

– Cât se poate de corect. Nu ştiu ce l-a făcut încă de la început să-ţi finanţeze mica aventură.

Julian refuză să ridice mingea la fileu.

– Nici eu nu ştiu, spuse. Se forţă să spună ce avea de spus. Uite, nu ai cum să aduni tu câteva sute?

Ochii ei îi aruncară o privire tăioasă.

– Nemernic ce eşti, spuse ea. Îl uşurezi pe tata de douăzeci de mii, locuieşti în casa cumpărată de el, mănânci mâncarea pe care o cumpăr eu şi apoi vii la mine să-mi ceri bani! Am exact atât cât îmi trebuie să trăiesc şi vrei să mi-i iei şi pe ăştia. Dumnezeule!

Îşi luă privirea de la el dezgustată.

Însă Julian se aruncase deja cu capul înainte – nu mai avea ce pierde.

– Uite, ai putea vinde ceva, o imploră el. De pe maşina ta, am scoate destui bani să-mi pun galeria la punct. Abia dacă o foloseşti. Sau câteva dintre bijuteriile pe care nu le porţi niciodată.

– Mi-e silă de tine.

Se uită înapoi la el şi buzele îi tremurară într-un rânjet.

– Nu ştii să câştigi bani, nu ştii să pictezi, nu poţi conduce un nenorocit de magazin de tablouri...

– Taci!

Julian se ridicase în picioare, palid de mânie.

– Încetează! strigă el.

– Ştii ce altceva nu mai poţi face, nu-i aşa? spuse ea. (Continua să lovească fără remuşcări, răsucind lama în vechea rană, ca s-o vadă sângerând din nou.) Nu poţi *fute*!

Ultimul cuvânt fu strigat, aruncat în plină figură asemenea unei lovituri de pumn. Se ridică în picioare în faţa lui, îşi dezlegă cordonul capotului şi lăsă neglijeul să-i cadă de pe umeri la podea. Îşi apucă sânii, mângâindu-i cu degetele ei neîndemânatice. Se uită în ochii lui.

– Ai putea să mi-o tragi acum? întrebă ea încet. Ai putea?

Furia şi frustrarea îl paralizaseră. Buzele i se întinseră goale de sânge peste dinţi, într-un rictus de umilinţă furioasă.

Îşi aşeză o mână pe pubisul lui şi îşi ţuguie buzele spre el.

– Încearcă s-o faci, Julian, spuse ea pe acelaşi ton seducător. Încearcă să o scoli pentru mine.

Vocea lui era jumătate şoaptă, jumătate hohot de plâns.

– Căţea ce eşti, spuse el. Femeie ticăloasă, căţea ce eşti.

Coborî în grabă treptele din spate spre garaj, amintirea schimbului de replici producându-i o durere vie. Apăsă comutatorul care ridica uşa garajului şi urcă în maşina lui Sarah. Făcea parte din categoria celor care îşi lasă întotdeauna cheile în contact.

Nu-i mai luase niciodată maşina, neplăcându-i ideea de a i-o cere; dar acum o luă fără nicio remuşcare. Dacă nu-i plăcea, n-avea decât să înghită în sec.

– Vacă, spuse el cu voce tare, urcând rampa şi ieşind pe şosea. Se îndreptă spre sud, către

Wimbledon. Ar fi trebuit să se fi obişnuit deja cu certurile astea: avea dreptul la un grad anume de imunitate. Dar desele animozităţi păreau să-l rănească tot mai tare, odată cu trecerea anilor.

Vina era a ei, în aceeaşi măsură în care era şi a lui, îşi spuse Julian. Părea că-i face o plăcere perversă impotenţa lui. Mai fusese cu vreo două fete înainte de Sarah. Nu reuşise ceva spectaculos cu ele, presupunea el: totuşi reuşise să facă ceea ce se aştepta de la el. Neputinţa lui era cauzată de însăşi calităţile care-l atrăseseră la Sarah – perfecţiunea corpului ei înalt, manierele ei imaculat-aristocratice, trecutul ei pavat cu bani.

Ea însă ar fi putut îndrepta lucrurile. Ea ştia ce trebuie făcut şi îi stătea, în bună măsură, în putere s-o facă. Răbdare, blândeţe şi o atitudine neisterică faţă de sex l-ar fi vindecat cu ani în urmă. Dar Sarah îi oferise indiferenţă şi dispreţ.

Poate că ea îşi dorea să fie impotent. Poate că o proteja de sex; o păzea de propriile ei lipsuri. Julian alungă gândul. Nu făcea decât să fugă de răspundere, transferându-i ei vina lui.

Intră în parcarea imensei case a socrului său şi opri pe pietrişul din faţa verandei. O servitoare răspunse clopoţelului de la intrare.

– E acasă lordul Cardwell? întrebă el.

– Nu, domnule Black. E la clubul de golf.

– Mulţumesc.

Julian urcă înapoi în maşină şi porni. Trebuia să fi ghicit că bătrânul joacă o partidă de golf într-o după-amiază atât de frumoasă ca asta.

Conduse cu grijă Mercedesul, fără să se folosească de viteza lui agilă şi de stabilitatea

imbatabilă. Puterea maşinii nu făcea decât să-i amintească de propria lui lipsă de eficienţă.

Parcarea clubului de golf era aglomerată. Julian lăsă maşina şi intră în incinta clubului. Tatăl lui Sarah nu era la bar.

– L-aţi văzut pe lordul Cardwell în seara asta? îl întrebă pe barman.

– Da. Joacă un meci singur. Probabil că acum e la gaura şapte sau opt.

Julian ieşi iarăşi afară şi porni la pas în jurul terenului. Îl găsi pe lordul Cardwell la gaura nouă.

Socrul lui era un bărbat înalt, cu păr foarte rar şi alb. Purta un vindiac şi pantaloni maroroşcat, iar mare parte din semicalviţia lui era acoperită de o şapcă de pânză.

– E o seară frumoasă, spuse Julian.

– Nu-i aşa? Ei, bine, acum, că eşti aici, poţi să-mi serveşti de însoţitor.

Cardwell lovi cu o mişcare prelungă, îşi recuperă mingea şi merse mai departe.

– Cum merge treaba cu galeria? întrebă el, pregătindu-se să atace gaura zece.

– Foarte bine, în general, spuse Julian. Redecorările aproape sunt gata şi acum mă ocup de publicitate.

Cardwell îşi îndoi picioarele, prinse mingea în cătarea ochiului şi lovi. Julian străbătu, odată cu el, gazonul verde.

– Totuşi, continuă el, totul costă cu mult peste cât mă aşteptam eu.

– Înţeleg, spuse Cardwell fără interes.

– Ca să mă asigur de un profit bun încă de la început, trebuie să cheltuiesc vreo două mii pe

tablouri. Dar, judecând după cum se duc banii, n-am să pot face asta.

– Atunci, o să trebuiască să fii foarte econom la început, spuse Cardwell. N-o să-ți prindă rău.

Julian înjură în gând. Acesta era felul în care se temuse că se va desfășura discuția. Spuse:

– De fapt, mă întrebam dacă ați putea să-mi împrumutați niște bani. Ar face investiția mai sigură.

Cardwell își găsi mingea și rămase locului contemplând-o.

– Ai multe de învățat despre afaceri, Julian, spuse el. M-o fi crezând lumea bogat, dar nu pot să scot două mii de lire doar pocnind din degete. Nu mi-aș permite nici măcar un costum din trei piese dacă ar trebui să scot banii până mâine. Dar, mai important, trebuie să înveți cum se adună capitalul social. Nu acostezi un om și zici: „Am cam rămas pe jantă, n-ai putea să-mi împrumuți câțiva gologani?". Îi spui că pui la cale ceva atât de rentabil încât vrei să-l implici și pe el.

Mă tem că nu-ți pot da banii de care ai nevoie. Am investit la început împotriva convingerilor mele – oricum, asta a fost în trecut.

Dă-mi voie acum să-ți spun ce voi face. Vrei să cumperi niște tablouri. Ei, eu sunt colecționar, nu comerciant, dar știu că talentul necesar unui proprietar de galerie este de a găsi marfă de calitate pe piața tablourilor. Găsești niște achiziții profitabile și eu o să-ți dau banii de care ai nevoie.

Se aplecă iarăși spre minge și se pregăti să lovească.

Julian încuviință sobru, încercând din răspu-

teri să împiedice dezamăgirea să i se citească pe față.

Cardwell lovi cu putere și urmări mingea plutind prin aer și aterizând la marginea spațiului verde. Se întoarse spre Julian.

– Iau eu astea, spuse el și își sprijini în spate geanta cu crose. Nu ai venit aici să-mi fii secund, știu asta. Vocea lui deveni insuportabil de condescendentă. Du-te acum și ține minte ce ți-am spus.

– Sigur, zise Julian. La revedere!

Se întoarse și porni înapoi spre parcare.

Stătea locului în aglomerația de mașini de pe Wandsworth Bridge și se întreba cum s-o evite pe Sarah pentru restul serii.

Se simțea curios de liber. Făcuse lucrul neplăcut pe care fusese obligat să-l facă și îl încerca un sentiment de ușurare, în ciuda faptului că nu obținuse nimic. Nu se așteptase cu adevărat ca Sarah sau tatăl ei să contribuie cu bani – dar fusese silit să încerce. Se simțea, de asemenea, destul de prost față de Sarah. Îi aruncase vorbe grele și-i luase mașina fără să-i spună. Avea să fie furioasă pe el și nu putea face nimic în privința asta.

Căută agenda în buzunarul jachetei să vadă dacă nu mai trebuia să meargă pe undeva. Dădu peste o bucată de hârtie și o scoase.

Traficul se fluidiză și el scoase mașina în afara lui. Încercă să citească bucata de hârtie în timp ce conducea. Purta numele Samantha Winacre și o adresă din Islington.

Își amintea. Samantha era actriță și o

cunoştinţă a lui Sarah. Julian o întâlnise de vreo două ori. Trecuse pe la galerie ieri şi îi ceruse să-i spună ce urmează să expună. Îşi aminti şi de împrejurarea cu pricina: asta se întâmpla când Peter Usher intrase în această poveste.

Se trezi că merge spre nord, trecând de drumul care-l ducea spre casă. Ar fi o idee bună să-i facă o vizită. Era foarte frumoasă şi era o actriţă talentată şi inteligentă.

Era, de fapt, o idee proastă. Ea probabil că era înconjurată de mulţi admiratori sau era plecată toată seara la petreceri cu oameni din lumea spectacolului.

Pe de altă parte, nu părea genul de om croit pentru soiul acesta de viaţă. Chiar şi aşa, avea nevoie de o scuză pentru a o vizita. Încercă să se gândească la una.

Conduse în sus pe Park Lane, coti la Steapkers' Corner şi o luă de-a lungul Edgware Road, intrând, în cele din urmă, pe Marylebone Road. Conducea puţin mai repede acum, gândindu-se la această încercare uşor nebunească de a se da la o stea de cinema. De pe Marylebone Road intră pe Euston Road, apoi coti spre stânga la Angel. În câteva minute ajunse în faţa casei. Părea foarte comună; niciun bubuit de boxe din care ieşea muzica, nici urmă de râsete bezmetice, nicio sclipire de lumini. Hotărî să-şi încerce norocul.

Se îndepărtă de maşină şi ciocăni la uşă. Ieşi chiar ea, cu părul înfăşurat într-un prosop.

– Bună! spuse ea plăcut surprinsă.

– Conversaţia noastră a fost întreruptă cam abrupt ieri, spuse Julian. Eram în trecere şi mă

întrebam dacă n-aţi vrea să bem ceva împreună.

Ea zâmbi.

– Câtă spontaneitate, râse ea. Chiar mă întrebam cum să evit să-mi petrec seara în faţa televizorului. Intraţi.

CAPITOLUL 5

PANTOFII ANITEI scoteau sunete nostime pe trotuar în vreme ce se grăbea spre casa Samanthei Winacre. Soarele ardea puternic; era deja 9:30. Cu puțin noroc, Sammy mai era în pat. Ziua ei de lucru începea la ora nouă, dar adeseori întârzia, însă Sammy rareori observa asta.

În timp ce mergea, fuma o țigară scurtă, trăgând din ea cu nesaț, savurând gustul tutunului şi bucurându-se de aerul proaspăt al dimineții. În dimineața asta își spălase părul lung şi blond, îi pregătise mamei sale o ceaşcă de cafea, îl hrănise pe frățiorul ei cu biberonul şi-i trimisese pe ceilalți copii la şcoală. Nu era obosită, fiindcă nu avea decât optsprezece ani; dar peste zece ani va arăta de patruzeci.

Nou-născutul era al şaselea copil al mamei sale, fără să-l pună la socoteală pe cel care murise şi cele câteva avorturi. Chiar nu ştia bătrânul de existența mijloacelor de contracepție, se întreba ea, sau nu-i păsa? Dacă ar fi soțul meu, m-aş asigura al dracu' de bine că ştie.

Gary ştia tot ce se poate şti despre mijloacele de protecție, dar Anita nu voia s-o facă, nu încă. Sammy credea că e de modă veche să-l faci pe tip să aştepte. Poate că aşa şi era, dar ea descoperise că

nu era nici pe jumătate la fel de plăcut dacă cei doi nu se iubesc cu adevărat. Sammy, oricum, debita multe nerozii.

Sammy locuia într-o casă veche, cu subsol, dar destul de frumos aranjată. Mulți oameni înstăriți își renovaseră vechile case în partea asta din Islington, iar zona devenise destul de dichisită. Anita intră pe uşa din față şi o închise încet în urma ei.

Se privi în oglinda din hol. Azi nu avusese timp să se machieze, însă fața ei rotundă şi roz-bonbon arăta bine şi fără. Niciodată nu folosea mult machiaj, doar dacă mergea sâmbăta seara în West.

Oglinda avea gravată pe ea o reclamă la bere englezească, aşa cum au oglinzile dintr-un pub de pe Pentonville Road. Asta te împiedica să-ți vezi chipul în întregime, dar Sammy spunea că e vorba de un obiect Art Deco. Altă nerozie.

Se uită întâi în bucătărie. Pe masa destinată micului dejun erau câteva farfurii murdare, iar pe podea erau câteva sticle, dar nimic altceva. Noaptea trecută, slavă Domnului, nu fusese o noapte de chef.

Își scoase pantofii de stradă, luă din geanta pentru cumpărături o pereche de mocasini şi-i încălță. Apoi coborî la subsol.

Sufrageria, cu tavan jos, ocupa întregul subsol al casei. Era încăperea preferată a Anitei. Ferestrele înguste din partea de sus a pereților din față şi din spate lăsau să se strecoare puțină lumină, dar iluminatul propriu-zis era asigurat de un ansamblu de spoturi care luminau postere,

sculpturi abstracte şi vaze cu flori. Pardoseala de cărămidă era acoperită de covoare scumpe, iar încăperea era mobilată după catalogul Habitat.

Anita deschise o fereastră şi făcu repede curăţenie. Goli scrumierele într-un coş de gunoi, îndreptă pernele scuturându-le şi aruncă nişte flori care se ofiliseră deja. Luă două pahare de pe masa cu ramă din crom; unul mirosea a whisky. Samantha bea votcă. Anita se întrebă dacă bărbatul mai era acolo.

Se duse înapoi în bucătărie şi se gândi puţin dacă are timp să facă ordine pe-acolo înainte de a o trezi pe Sammy. Nu, se hotărî ea; Sammy avea mai târziu, în cursul dimineţii, o întâlnire. Socoti că avea timp să deretice prin bucătărie în vreme ce Sammy îşi va bea ceaiul. Puse ibricul pe aragaz.

Fata intră în dormitor şi trase perdelele, lăsând lumina soarelui să năvălească înăuntru asemenea apei dintr-un dig spart. Lumina puternică o trezi imediat pe Samantha. Rămase locului pentru o clipă, aşteptând ca ultimele pânze de păianjen ale somnului să se topească în trezia unei noi zile. Apoi se ridică şi-i zâmbi fetei.

– Bună dimineaţa, Anita!

– 'Neaţa, Sammy!

Anita îi întinse Samanthei o ceaşcă de ceai şi stătu pe marginea patului cât timp ea îl bău. Accentul Anitei era specific unei adolescente născute în partea de nord-est a Londrei, iar energia şi mămoşenia de care dădea dovadă în casă o făceau să pară mai în vârstă.

– Am făcut curăţenie jos şi am şters praful,

spuse ea. Mi-am zis că las spălatul pe mai târziu. Ieşi în oraş?

– Mmm.

Samantha îşi termină de băut ceaiul şi aşeză ceaşca jos, lângă pat.

– Am o şedinţă pe tema scenariului.

Aruncă în lături cuvertura, se ridică şi traversă încăperea pentru a merge la baie. Intră sub duş şi se spălă repede.

Când ieşi, Anita făcea patul.

– Poftim scenariul, spuse ea. Cel pe care-l citeai alaltăieri-seară.

– Oh, mulţumesc, spuse Samantha recunoscătoare. Chiar mă întrebam ce-oi fi făcut cu el.

Înfăşurată în imensul prosop de baie, se duse la biroul de lângă geam şi se uită la volum.

– Da, ăsta e. Ce m-aş face fără tine?

Anita îşi făcu de lucru prin cameră în timp ce Samantha îşi usca părul tuns băieţeşte. Îşi puse sutienul şi chiloţii şi se aşeză în faţa oglinzii pentru a se farda. Azi Anita nu era la fel de vorbăreaţă ca de obicei şi Samantha se întreba de ce.

O străfulgeră o idee.

– N-ai primit încă rezultatele de la bacalaureat?

– Mda. În dimineaţa asta.

Samantha se întoarse.

– Ce ai făcut?

– Am trecut, spuse plat fata.

– Cu note bune?

– Nota maximă la engleză.

– Asta-i minunat! se bucură Samantha.

– Da?

Samantha se ridică şi îi prinse mâinile într-ale ei.

– Care-i problema, Anita? De ce nu eşti mulţumită?

– Asta nu schimbă cu nimic lucrurile, nu-i aşa? Pot lucra într-o bancă pentru douăzeci de lire pe săptămână sau pot lucra într-o fabrică Brassey pentru douăzeci şi cinci. Asta pot să fac şi fără bacalaureat.

– Dar am crezut că vrei să mergi la facultate.

Anita se întoarse cu spatele.

– Asta n-a fost decât o prostie – un vis. Nu pot merge la facultate, aşa cum nu pot ajunge pe Lună. Cu ce te îmbraci – cu rochia Gatsby cea albă?

Deschise uşa dulapului.

Samantha reveni la oglindă.

– Da, spuse absentă. Multe fete merg la facultate în zilele noastre, să ştii.

Anita aşeză rochia pe pat şi scoase şi nişte colanţi albi şi o pereche de pantofi.

– Ştii cum e la mine acasă, Sammy. Babacul are şi n-are de lucru, nu din vina lui. Mama nu câştigă mult... şi, vezi tu, eu sunt cea mai mare. Va trebui să rămân acasă şi să lucrez câţiva ani, până când o să înceapă şi micuţii să aducă bani în casă. De fapt...

Samantha lăsă jos rujul şi se uită, dincolo de reflecţia ei din oglindă, la tânăra fată care stătea în spatele ei.

– Ce e?

– Speram c-o să mă mai ţii tu.

Samantha nu spuse nimic pe moment. O

angajase pe Anita pe postul de "cameristă-plus-îngrijitoare" pe timpul vacanţei ei de vară. Se înţelegeau bine una cu cealaltă, iar Anita se dovedise a fi mai mult decât eficientă. Dar Samanthei nu-i trecuse niciodată prin minte că angajarea ar putea deveni permanentă.

Spuse:

– Cred că ar trebui să mergi la facultate.

– Te înţeleg, replică Anita.

Luă ceaşca de ceai de pe noptieră şi ieşi.

Samantha făcu ultimele retuşuri machiajului, apoi îşi trase pe ea nişte jeanşi, combinaţi cu o cămaşă de dril, înainte să coboare la parter. Când intră în bucătărie, Anita puse pe masa cea mică un ou fiert şi o farfurie cu pâine prăjită. Samantha se aşeză să mănânce.

Anita turnă cafea în două ceşti şi se aşeză în faţa ei. Samantha mâncă în linişte, apoi împinse farfuria şi îşi puse o tabletă de zaharină în cafea. Anita scoase o ţigară scurtă, căreia îi rupsese filtrul, şi o aprinse.

– Ascultă, spuse Samantha. Dacă trebuie să te angajezi undeva, aş fi încântată să lucrezi pentru mine. Îmi eşti de mare ajutor. Dar nu trebuie să renunţi la ideea de a merge la facultate.

– N-are rost să sper. Nici nu intră în calcul.

– Uite ce am de gând să fac. Te voi angaja şi te voi plăti cu cât te plătesc acum. Cât ţin semestrele mergi la facultate, şi lucrezi pentru mine doar în timpul vacanţei. Vei primi aceeaşi sumă de bani pe toată durata anului. În felul ăsta nu te pierd, tu îţi poţi ajuta mama şi poţi studia în acelaşi timp.

Anita se uită la ea cu ochi miraţi.

– Eşti mult prea bună, spuse ea.

– Nu. Am mai mulţi bani decât merit şi abia dacă cheltuiesc ceva din ei. Te rog spune da, Anita. Aşa pot spune că am făcut un bine cuiva.

– Mama va spune că-i o pomană.

– Ai optsprezece ani acum – nu trebuie să faci ce spune ea.

– Nu. (Fata zâmbi.) Mulţumesc.

Se ridică şi, instinctiv, o sărută pe Samantha. În ochi avea lacrimi.

– Cât de nemaipomenit a ieşit totul, spuse ea.

Samantha se ridică, uşor stânjenită.

– O să-mi pun avocatul să întocmească un act, ca să nu ai tu nicio problemă. Acum trebuie să-mi iau zborul.

– Sun eu să chem un taxi, spuse Anita.

Samantha urcă să se schimbe. Când îmbrăcă rochia albă şi transparentă care o costase mai mult decât salariul Anitei pe două luni, o încercă un neobişnuit sentiment de vinovăţie. Gândea că nu e bine că stă în puterea ei să schimbe cursul vieţii unei tinere fete cu un gest atât de mărunt. Banii pe care trebuia să-i dea erau o sumă infimă – şi probabil că se deduceau din impozite, îşi dădu ea seama imediat. Nu însemnau nimic. Ce-i spusese Anitei fusese adevărat. Samantha ar fi putut destul de uşor să locuiască într-o casă impozantă în Surrey sau într-o vilă în sudul Franţei: aproape că nu cheltuia nimic din profitul ei enorm. Anita era singura menajeră cu normă întreagă pe care o angajase vreodată. Locuia într-o casă modestă din Islington. Nu avea maşină şi nici iaht. Nu deţinea pământ, picturi în ulei sau antichităţi.

Gândul îi zbură la bărbatul care o vizitase aseară – cum îl cheamă? Julian Black. O cam dezamăgise. Teoretic, oricine o vizita pe neaşteptate trebuia să fie interesant: toată lumea credea că trebuie să treacă de un detaşament de gărzi personale ca să ajungă la ea, or, vizitatorii plictisitori nu se deranjau niciodată să încerce aşa ceva.

Julian fusese destul de plăcut şi fascinant pe domeniul lui, care era arta. Dar nu-i luase mult Samanthei să descopere că era nefericit în căsnicie şi îngrijorat din cauza banilor; iar aceste două lucruri păreau să-i contureze caracterul. Îi spusese limpede că nu vrea să fie sedusă şi el nu-i făcuse niciun avans. Băuse câteva pahare împreună cu ea şi plecă.

I-ar fi putut rezolva problemele la fel de uşor cum le rezolvase pe ale Anitei. Poate că ar fi trebuit să-i ofere bani. Nu părea că-i cere, dar era limpede că avea nevoie de ei.

Poate că ar trebui să finanţeze artişti. Dar lumea artei era o scenă atât de pretenţios de aristocratică. Banii se cheltuiau fără vreo idee clară a valorii pe care aceştia o aveau pentru oamenii adevăraţi: oameni ca Anita şi familia ei. Nu, arta nu era o soluţie pentru dilema Samanthei.

Se auzi soneria de la intrare. Samantha se uită pe fereastră. Taxiul o aştepta. Îşi luă scenariul şi coborî.

Se aşeză în spate pe bancheta comodă a taxiului negru şi frunzări scenariul pe marginea căruia urma să discute cu agentul ei şi cu un producător de film. Se numea *A treisprezecea noapte*, lucru care nu avea să vândă multe bilete de cinema: însă

acesta era doar un detaliu. Era o reinterpretare a celei de a *Douăsprezecea nopți* a lui Shakespeare, din care lipseau dialogurile originale. Intriga se baza mult pe aluziile homosexuale din piesă. Orsino urma să se îndrăgostească de Cesario înainte să aibă revelația că Cesario e o femeie travestită în bărbat; iar Olivia era o lesbiană talentată. Samantha avea să joace rolul Violei, desigur.

Taxiul se opri în fața biroului de pe Wardour Street şi Samantha coborî, lăsându-l pe portar să-l plătească pe şofer. La intrarea în clădire, uşile i se deschiseră ca unei vedete de film. Joe Davis, agentul ei, îi ieşi în întâmpinare şi o conduse în biroul lui. Odată ajunsă aici, se aşeză, renunțând totodată la comportamentul ostentativ pe care îl afişa în public.

Joe închise uşa.

– Sammy, vreau să ți-l prezint pe Willy Ruskin.

Bărbatul înalt care se ridicase în picioare când intrase Samantha îi întinse acum mâna.

– E o adevărată plăcere, domnişoară Winacre, spuse el.

Era de-a dreptul comic cât de diferiți erau cei doi bărbați. Joe era scund, supraponderal şi chel; Ruskin era înalt, cu păr des şi negru deasupra urechilor, cu ochelari şi cu un accent american plăcut.

Bărbații se aşezară şi Joe îşi aprinse un trabuc. Ruskin îi oferi Samanthei o țigaretă dintr-o cutie subțire; ea o refuză.

Joe începu:

– Sammy, i-am explicat lui Willy că nu am ajuns încă la o hotărâre cu privire la scenariu; e

încă susceptibil de modificări.

Ruskin dădu aprobator din cap.

– Mi s-a părut că, oricum, ar fi bine să ne întâlnim. Putem discuta care sunt, în opinia ta, eventualele lipsuri ale scenariului. Iar mie, normal, mi-ar plăcea să aud orice idee ți-a venit citindu-l.

Samantha încuviință printr-o mişcare a capului, adunându-şi gândurile.

– Mă interesează, spuse ea. E o idee bună, iar filmul e bine scris. Mi s-a părut destul de comic. De ce ați lăsat cântecele pe dinafară?

– Nu merge limbajul pentru genul de film la care ne gândim, replică Ruskin.

– Corect. Dar ați putea scrie altele noi şi i-ați putea cere unui compozitor de rock bun să scrie linia melodică.

– E o idee, replică Ruskin, uitându-se la Samantha cu un respect ciudat.

Ea continuă:

– De ce să nu-l transformăm pe bufon într-un cântăreț de muzică pop dus cu pluta – un soi de personaj inspirat din Keith Moon?

Joe completă:

– Willy, ăsta-i toboşarul unei formații britanice de muzică pop...

– Mda, ştiu, spuse Ruskin. Îmi place ideea asta. O să mă grăbesc s-o pun în practică.

– Nu te grăbi, spuse Samantha. Ăsta e doar un detaliu. Filmul are o problemă mult mai gravă, în opinia mea. E o comedie bună. Punct.

– Nu vă supărați – de ce ar fi asta o problemă? întrebă Ruskin. Nu vă înțeleg.

– Nici eu, Sammy, interveni Joe.

Samantha se încruntă.

– Mă tem că nici în mintea mea nu-i mai clară ideea. Doar că filmul acesta nu spune nimic. Nu are nicio miză, nu ne învață nimic, nu aduce nicio viziune proaspătă asupra vieții – știți despre ce vorbesc.

– Păi, este ideea că o femeie poate poza în bărbat și poate face cu succes ceea ce face un bărbat, interveni Ruskin.

– Poate că asta era o idee subversivă în secolul al XVI-lea, dar acum nu mai este.

– Și prezintă o atitudine mai relaxată față de homosexualitate, ceea ce ar putea fi văzut ca un lucru educativ.

– Nu, nu poate, spuse Samantha cu convingere. Până și la televizor auzi glume cu homosexuali în zilele noastre.

Ruskin părea puțin indignat.

– Sincer să fiu, nu văd cum ar putea fi introdus ceea ce căutați voi într-o comedie comercială, cum e asta.

Își aprinse altă țigaretă.

Joe părea îndurerat.

– Sammy, draga mea, asta-i o comedie. Trebuie să-i facă pe oameni să râdă. Iar tu vrei să faci o comedie, nu-i așa?

– Da. (Samantha se uită la Ruskin.) Vă cer scuze că sunt atât de tăioasă cu scenariul dumneavoastră. Lăsați-mă să mă mai gândesc puțin, bine?

Joe spuse:

– Mda, mai dă-ne câteva zile, bine, Willy? Știi că vreau ca Samantha să joace rolul.

– Sigur, spuse Ruskin. Nimeni nu-i mai potrivit decât domnișoara Winacre pentru rolul Violei. Dar, știi tu, am un scenariu bun și vreau să pun filmul în mișcare. Curând o să trebuiască să încep să caut alte actrițe.

– Îți zic eu cum facem. Hai să discutăm din nou peste o săptămână, spuse Joe.

– Bine.

Samantha spuse:

– Joe, mai vreau să vorbesc cu tine despre unele lucruri.

Ruskin se ridică.

– Mulțumesc pentru timpul acordat, domnișoară Winacre.

După ce acesta plecă, Joe își reaprinse trabucul.

– Înțelegi că m-aș putea simți destul de frustrat de chestia asta, Sammy?

– Da, sigur că înțeleg.

– Adică, scenariile bune sunt puține și vin rar. Ca să îngreunezi situația, mi-ai cerut să găsesc o comedie. Nu orice comedie, ci una modernă, care să-i aducă pe copii la cinema. Eu ți-am găsit-o, ai un rol frumos în ea, iar tu te plângi că nu are mesaj.

Ea se ridică și se duse la fereastră. Se uită jos la îngusta stradă Soho. Acolo parcase o dubă, blocând drumul și provocând un ambuteiaj. Un șofer ieșise din mașina lui și se răstea la șoferul dubei care nu pricepea o iotă din înjurăturile omului și continua liniștit să descarce cutii cu topuri de hârtie pentru un birou.

– Nu vorbi ca și când mesajul e ceva ce

găseşti doar la piesele de avangardă din afara Broadway-ului, spuse ea. Un film poate să aibă ceva de spus şi să fie în acelaşi timp un succes comercial.

– Nu prea des, spuse Joe.

– *Cine se teme de Virginia Woolf?*, *În miez de noapte*, *Detectivul*, *Ultimul tangou la Paris*.

– Niciunul din toate astea n-a scos la fel de mulți bani ca *The Sting*.

Samantha se întoarse de la fereastră, scuturându-şi nervos capul.

– Cui naiba îi pasă? Au fost nişte filme bune şi merita să fie făcute.

– Îți zic eu cui îi pasă, Sammy. Producătorilor, scenariştilor, cameramanilor, celei de-a doua echipe de producție, proprietarilor de cinematografe, plasatoarelor şi distribuitorilor.

– Mda, spuse ea obosită.

Se întoarse şi se trânti pe scaun.

– Aş vrea să-l rogi pe avocat să facă ceva pentru mine, Joe. E vorba de un contract pentru o fată care lucrează la mine ca menajeră. Vreau s-o ajut să se întrețină pe timpul studiilor. Contractul trebuie să stabilească faptul că eu îi voi plăti treizeci de lire pe săptămână vreme de trei ani, cu condiția ca ea să studieze în timpul anului academic şi să lucreze pentru mine în vacanțe.

– Sigur.

Îşi notă detaliile pe un carnețel de pe birou.

– Foarte generos din partea ta, Sammy.

– Rahat.

La auzul înjurăturii, Joe ridică din sprâncene. Samantha spuse:

– Avea de gând să rămână acasă şi să lucreze într-o fabrică pentru a da o mână de ajutor la întreținerea familiei. Are tot ce-i trebuie să meargă la facultate, dar familia nu poate trăi fără câştigul ei. E scandalos că există astfel de oameni, în vreme ce alții, cum suntem noi, de pildă, câştigă atât de mult. Eu am ajutat-o pe ea, dar cum rămâne cu miile de copii aflați în aceeaşi situație?

– Nu poți rezolva singură toate problemele lumii, draga mea, spuse Joe cu o undă de automulțumire.

– La naiba cu condescendența ta, sări ea. Sunt o vedetă – trebuie să le pot vorbi oamenilor despre genul ăsta de lucruri. Ar trebui să le strig în gura mare de pe acoperişul clădirilor – nu e corect, asta nu-i o societate corectă. De ce nu pot face filme care să spună asta?

– Din tot soiul de motive – unul fiind că n-ai reuşi să le distribui. Trebuie să facem filme vesele sau filme palpitante. Trebuie să-i îndepărtăm pe oameni de problemele lor vreme de câteva ore. Nimeni nu vrea să meargă la cinematograf să vadă un film doar despre oameni normali care trec printr-o perioadă dificilă.

– Poate că n-ar trebui să fiu actriță.

– Şi ce altceva ai vrea să faci? Să fii asistent social şi să descoperi că nu-i poți ajuta pe oameni fiindcă ai prea multe cazuri şi că, oricum, toți au nevoie doar de bani? Să fii ziarist şi să descoperi că trebuie să scrii ce gândesc editorii, nu ce gândeşti tu? Să scrii poezii şi să fii săracă? Să fii om politic şi să faci compromisuri?

– Nu se rezolvă niciodată nimic fiindcă toată

lumea e la fel de cinică.

Joe își așeză mâinile pe umerii Samanthei și-i strânse cu afecțiune.

– Sammy, ești o idealistă. Ai rămas idealistă mai mult decât cei mai mulți dintre noi. Te respect pentru asta – te iubesc pentru asta.

– Nu-mi vinde mie gogoși, spuse ea, dar îi zâmbi din toată inima. Bine, Joe, o să mă mai gândesc puțin la scenariul ăsta. Acum trebuie să plec.

– Îți chem un taxi.

Era un apartament din acelea răcoroase și spațioase. Tapetul avea un model estompat, lipsit de strălucire; tapiseria era din brocart; ici și colo piese de mobilier-stil. Ușile glisante deschise ale balconului lăsau aerul blând al nopții și zgomotul îndepărtat al traficului să intre în cameră. Era elegant și plictisitor.

La fel era și petrecerea. Samantha venise deoarece gazda îi era o veche prietenă. Mergeau la cumpărături împreună și, uneori, se vizitau pentru a bea împreună o ceașcă de ceai. Acele întâlniri ocazionale nu-i revelaseră însă cât de mult se înstrăinaseră, ea și cu Mary, reflectă Samantha. Și cât de apropiate fuseseră pe vremea când jucau împreună teatru!

Mary se căsătorise cu un om de afaceri, iar majoritatea celor de la petrecere păreau să fie prietenii lui. Unii purtau smoking, deși nu se serveau decât aperitive. Cu toții purtau discuții îngrozitor de meschine. Grupul din jurul Samanthei era prins într-o discuție interminabilă pe tema celor câteva

stampe anodine care atârnau pe un perete.

Samantha zâmbi, ca să-și mai alunge expresia de plictis de pe față, apoi sorbi din șampanie. Nici măcar vinul nu era foarte bun. Înclină capul spre bărbatul care vorbea. Cadavre ambulante, asta erau cu toții. Cu o singură excepție. Tom Copper ieșea în evidență precum uleiul deasupra apei.

Era un bărbat masiv și, exceptând firele cărunte din părul lui negru, părea cam de vârsta Samanthei. Purta o cămașă în carouri, muncitorească, și o pereche de jeanși cu curea de piele. Avea mâini și picioare mari.

Bărbatul îi prinse privirea din celălalt capăt al încăperii și mustața lui groasă de deasupra buzelor se întinse când îi zâmbi. Șopti ceva cuplului cu care se afla și se îndepărtă de el, venind spre Samantha.

Ea se întoarse pe jumătate cu spatele la grupul care discuta despre stampe. Tom își înclină capul spre urechea ei și spuse:

– Am venit să vă salvez de la ora de critică plastică.

– Mulțumesc. Simțeam nevoia.

Se întoarseră încă puțin cu spatele, așa încât, deși erau tot aproape de grup, nu mai păreau să facă parte din el.

Tom spuse:

– Am impresia că sunteți invitata de onoare.

Îi oferi o țigaretă lungă.

– Mda. (Se aplecă spre bricheta pe care el i-o întinse.) Iar dumneavoastră unde vă încadrați?

– Reprezentant din oficiu al clasei muncitoare.

– Bricheta asta nu prea pare reprezentativă pentru clasa muncitoare.

Era un obiect delicat, cu monogramă, şi părea a fi de aur.

Bărbatul vorbi cu un accent londonez şi mai pronunţat:

– Faină sculă, nu-i aşa?

Samantha râse, iar el spuse împleticindu-se:

– Mai veţi şampanie, doamnă?

Merseră împreună la masa cu gustări, unde el îi umplu paharul şi-i întinse un platou cu tartine cu caviar. Ea scutură din cap.

– Eh, asta-i.

Se hotărî totuşi şi luă două.

– Unde aţi cunoscut-o pe Mary? întrebă Samantha curioasă.

Bărbatul rânji iarăşi.

– Cu alte cuvinte vreţi să ştiţi cum a ajuns să aibă legături cu un ţărănoi ca mine? Am urmat amândoi Şcoala de Aptitudini Madame Clair din Romford. Pe mama a costat-o o avere să mă trimită acolo o dată pe săptămână – nu că m-ar fi ajutat la ceva. Niciodată n-aş putea fi actor.

– Cu ce vă ocupaţi?

– V-am spus deja, nu-i aşa? Sunt bun la toate.

– Nu vă cred. Cred că sunteţi arhitect sau avocat sau aşa ceva.

Bărbatul scoase o cutie plată din buzunarul de la şold, o deschise şi-şi scutură în palmă două capsule albastre.

– Sper că nu vă gândiţi că astea-s droguri, nu-i aşa?

– Nu.

– Aţi luat vreodată *speed*?

Ea scutură iarăşi din cap.

– Doar haşiş.

– Nu vă trebuie decât una, atunci.

Îi aşeză o capsulă în palmă.

Ea se uită la el cum înghite trei tablete cu şampanie. Îşi introduse pastila albastră şi ovală în gură, sorbi prelung din pahar şi o înghiţi cu dificultate. Când nu mai simţi capsula în gât, spuse:

– Vedeţi? Nimic.

– Aşteptaţi câteva minute, după care-o să vă daţi şi hainele jos de pe dumneavoastră.

Ea îl privi printre gene.

– Pentru asta aţi făcut-o?

Bărbatul imită iarăşi accentul londonez:

– Nici măcar n-am fost acolo, domnule inspector.

Samantha începu să se agite lovind din picior în ritmul unei muzici imaginare.

– Pariez c-aţi fugi ca din puşcă dacă aş fi făcut-o eu, spuse ea şi râse puternic.

Tom zâmbi ştiutor.

– Uite că vine.

Ea se simţi plină de energie. Ochii i se măriră şi în obraji îi apăru o uşoară roşeaţă.

– M-am săturat de petrecerea asta infectă, spuse puţin cam prea tare. Vreau să dansez.

Tom o cuprinse de mijloc.

– Să mergem.

PARTEA A DOUA

PEISAJUL

„Mickey Mouse nu prea seamănă cu un şoarece adevărat şi, totuşi, oamenii nu trimit scrisori indignate ziarelor cu privire la lungimea cozii lui."

E.H. Gombrich,
Istoric de artă

CAPITOLUL 1

TRENUL MERGEA încet prin nordul Italiei. Strălucirea puternică a soarelui lăsase loc unui strat greu, răcoros de nori, iar decorul era înceţoşat şi jilav. Fabricile alternară cu podgoriile până când toate se pierdură într-o pastă diafană.

Exaltarea lui Dee scăzuse tot mai mult de-a lungul călătoriei. Încă nu ştia nimic sigur, îşi dădu ea seama; avea doar vagi bănuieli. Dacă n-avea să găsească tabloul la capătul drumului, ceea ce aflase nu însemna mai mult decât o notă de subsol dintr-o exegeză bine documentată.

Începea să rămână fără bani. Niciodată nu-i ceruse lui Mike bani şi nici nu-i dăduse vreodată motiv să creadă că ar avea nevoie. Din contră, îi dăduse întotdeauna impresia că venitul ei e considerabil mai mare decât era în fapt. Acum îşi regreta spusele.

Avea destui cât să stea la Livorno câteva zile şi pentru biletul de întoarcere acasă. Renunţă să se mai gândească la bani şi îşi aprinse o ţigaretă. În rotocoalele de fum visă cu ochii deschişi la ce va face dacă-l va găsi pe Modigliani cel rătăcit. Va fi începutul-bombă al tezei sale de doctorat despre legătura dintre droguri şi artă.

Mergând mai departe cu gândul, s-ar putea să însemne mult mai mult de atât: ar putea fi piesa centrală a unui articol despre cât de mult greşiseră toţi în privinţa celui mai mare pictor italian al secolului al XX-lea. Era de aşteptat ca tabloul să suscite destul interes cât să declanşeze cel puţin vreo şase dispute de nivel academic.

E posibil, de asemenea, ca scandalul să devină cunoscut ca Sleign-Modigliani – i-ar imortaliza numele. Cariera îi va fi asigurată pentru tot restul vieţii.

E posibil, desigur, să se dovedească a fi un desen bunicel, mediocru, cum sunt cele câteva sute pe care le făcuse Modigliani. Nu, aşa ceva cu greu era posibil: tabloul fusese aruncat în lume ca un exemplu al unei opere concepute sub influenţa haşişului.

Trebuia să fie ceva ciudat, eretic, avangardist, chiar revoluţionar. Dacă va fi o pictură abstractă – un Jackson Pollock de la începutul secolului?

Istoricii de artă o vor contacta pe domnişoara Delia Sleign şi o vor întreba în cor cum se ajunge la Livorno. Ea va trebui să publice un articol, în care să spună cu exactitate unde poate fi găsit tabloul. Sau îl va duce *en fanfare* pe la muzeele din marile oraşe. Sau la Roma. Sau îl va cumpăra, după care să surprindă omenirea cu...

Da, îl putea cumpăra. Ce idee bună.

Apoi îl va duce la Londra şi...

– Dumnezeule, spuse ea cu voce tare. L-aş putea vinde.

Livorno a fost un şoc. Dee se aşteptase la un orăşel cu vreo şase biserici, o stradă principală şi un personaj al locului care ştie totul despre toţi cei care au trăit acolo în ultimii o sută de ani. Găsi, în schimb, un oraş semănând mai degrabă cu Cardifful: docuri, fabrici, turnătorii şi atracţii pentru turişti.

Îşi dădu seama cu întârziere că numele englezesc pentru Livorno era Leghorn[1] – un mare port şi o staţiune de vară pe malul Mediteranei. Imagini îndepărtate din cărţile de istorie îi veniră în minte: Mussolini cheltuise milioane să modernizeze portul, ca apoi acesta să fie distrus de bombardamentele Aliaţilor; oraşul avea ceva de-a face cu familia de Medici; acolo avusese loc un cutremur în secolul al XVIII-lea.

Găsi un hotel ieftin; o clădire înaltă, albită de ploi, situată în pantă, cu ferestre înalte, arcuite, şi fără curte în faţă. Camera era goală, curată şi răcoroasă. Îşi desfăcu valiza, atârnându-şi cele două rochii de vară într-un dulap ascuns în perete. Se spălă, îşi puse jeanşii şi pantofii sport şi ieşi în oraş.

Ceaţa dispăruse şi dimineaţa era calmă. Stratul de nori se îndepărta şi se vedea cum iese soarele din apă la orizont. Femei bătrâne cu şorţuri, cu părul cărunt şi drept prins la spate, la baza gâtului, stăteau în picioare sau şedeau în cadrul uşilor de la intrare privind cum se foieşte lumea.

Mai aproape de centrul oraşului, băieţi chipeşi, cu părul des şi negru pieptănat cu grijă,

1. Leghorn – rasă de găini specifică zonei mediteraneene – n. tr.

făceau paradă pe trotuare, îmbrăcați în jeanși strâmți în talie și largi jos și în cămăși mulate pe corp. Unul sau doi ridicară întrebători din sprâncene spre Dee, dar niciunul nu făcu vreo mișcare mai hotărâtă. Băieții erau obiecte de vitrină, își dădu ea seama: puteau fi admirați, nu și atinși.

Dee se plimbă fără țintă prin oraș, pierzând timpul până la cină și întrebându-se cum să continue căutarea tabloului în vastitatea acestui loc. Cu siguranță, cine știa de existența tabloului nu putea să nu știe că e un Modigliani; și viceversa: dacă cineva știa că există un astfel de Modigliani, în mod sigur nu știa unde se află sau cum să-l găsească.

Trecu prin câteva scuaruri frumoase, largi, punctate de statui ale regilor de demult, sculptate în marmura de calitate din zonă. Se trezi în Piazza Vittorio, un bulevard larg cu insule centrale de copaci și verdeață. Se așeză pe un zid scund, să admire arcadele renascentiste.

I-ar trebui ani întregi să poată vizita fiecare casă din oraș și să se uite la fiecare tablou vechi din fiecare pod sau fiecare magazin cu fleacuri. Trebuia să reducă aria de căutare, chiar dacă asta însemna să reducă și șansele de izbândă.

Ideile începură în sfârșit să-i vină. Dee se ridică în picioare și se întoarse în pas vioi spre micuțul hotel. Simți că i se face foame.

Proprietarul și familia lui ocupau parterul clădirii. Nu era nimeni în holul de la intrare când ajunse Dee, așa că bătu reținut în ușa apartamentului familial. Prin ea se auzeau muzică și vocile copiilor, dar nu primi niciun răspuns.

Împinse ușa și intră în cameră. Era o sufragerie utilată cu mobilă nouă, de un incredibil prost-gust. O combină muzicală din anii '60, cu picioarele lăbărțate, murmura într-un colț. La televizor, un bărbat căruia i se vedea doar capul anunța pe mutește ultimele știri. În mijloc, deasupra unui covor galben, sintetic, pe o măsuță pentru cafea aparent suedeză, se aflau câteva scrumiere, un teanc de ziare și un roman cu coperte de carton.

Un copilaș care se juca cu o mașinuță la picioarele ei nici nu o băgă în seamă. Păși peste el. Proprietarul ieși prin ușa din celălalt capăt al camerei. Burta îi atârna, grea, peste cureaua subțire din plastic a unor pantaloni albaștri și o țigaretă cu scrumul lung de-un deget îi atârna în colțul gurii. Se uită întrebător la Dee.

Ea vorbi într-o italiană rapidă, lichidă.

– Am bătut la ușă, dar n-am primit niciun răspuns.

Buzele bărbatului de-abia se mișcară când spuse:

– Ce problemă aveți?

– Aș vrea să dau un telefon la Paris.

Bărbatul se duse spre o masă în formă de semicerc, cu picioarele curbate, din apropierea ușii, și ridică receptorul.

– Spuneți-mi numărul. Formez eu.

Dee căută în buzunarul cămășii și scoase un petic de hârtie pe care era scris numărul de telefon din apartamentul lui Mike.

– Vreți să vorbiți cu o persoană anume? întrebă proprietarul. Dee scutură din cap. Erau șanse minime ca Mike să se fi întors deja acasă, dar era

posibil ca femeia care îi făcea curățenie să fie în apartament – când erau plecați, aceasta venea oricând avea chef.

Bărbatul își luă țigareta dintre buze și rosti câteva propoziții în receptor. Închise telefonul și spuse:

– Nu durează decât câteva minute. Ați vrea să luați loc?

Pe Dee o dureau puțin călcâiele după plimbare. Se cufundă grațios într-un fotoliu din vinilin cafeniu care ar fi putut proveni dintr-un magazin de mobilă din Lewisham.

Proprietarul părea să creadă că trebuie să-i țină companie: fie din politețe, fie de teamă că i-ar putea fura unul dintre ornamentele de porțelan de pe polița șemineului. Spuse:

– Ce vă aduce la Livorno – primăverile sulfuroase?

Dee nu simțea nevoia să-i spună întreaga poveste.

– Vreau să admir niște tablouri, spuse ea.

– Ah. (Se uită la pereții lui.) Avem câteva opere frumoase aici, ce ziceți?

– Da.

Dee își reprimă un tremur. Stampele înrămate de pe pereți erau în majoritate icoane întunecate ale unor bărbați cu aură de sfinți.

– Se găsește la catedrală vreo operă de artă rară? întrebă ea, amintindu-și de una dintre ideile pe care le avusese mai devreme. Bărbatul scutură din cap.

– Catedrala a fost bombardată în timpul războiului.

Părea puțin stânjenit să amintească de faptul că țara lui fusese în război cu cea a lui Dee.

Ea schimbă subiectul.

– Mi-ar plăcea să vizitez locul de naștere al lui Modigliani. Știți unde se află?

Soția bărbatului apăru în cadrul ușii și îi aruncă o propoziție lungă, agresivă. Accentul ei dialectal era prea pronunțat pentru ca Dee s-o poată înțelege. Bărbatul îi răspunse pe un ton mâhnit și soția plecă.

– Locul de naștere al lui Modigliani? îi aminti Dee.

– Nu știu, spuse el.

Își luă iarăși țigareta din gură și o aruncă în scrumiera deja plină.

– Dar avem de vânzare niște hărți turistice – poate o să vă fie de ajutor.

– Da. Aș vrea una.

Bărbatul ieși din cameră și Dee se uită la copil care încă juca misteriosul, acaparantul lui joc cu mașina. Soția merse de-a lungul încăperii fără să se uite la Dee. O clipă mai târziu, făcu drumul înapoi. Nu era gazda cea mai ospitalieră din lume, în pofida atitudinii prietenoase a soțului ei – sau, poate, tocmai de aceea.

Telefonul sună și Dee ridică receptorul.

– Convorbirea dumneavoastră cu Parisul, spuse operatorul.

O clipă mai târziu, o femeie spuse:

– Alo?

Dee trecu la franceză.

– Oh, Claire, nu s-a întors încă Mike?

– Nu.

– Notezi, te rog, numărul de la care te sun şi-i spui să mă sune?

Citi numărul de pe aparat, după care închise.

Între timp se întorsese proprietarul. Îi înmână o broşură mică şi lucioasă cu marginile îndoite. Dee scoase câteva monede din buzunarul jeanşilor şi-i plăti, întrebându-se de câte ori vânduse aceeaşi broşură oaspeţilor care-o lăsaseră apoi în camerele lor.

– Trebuie s-o ajut pe soţia mea să servească cina, spuse bărbatul.

– Am să intru şi eu. Mulţumesc.

Dee traversă holul spre sufragerie şi se aşeză la o masă mică, circulară, acoperită cu o faţă de masă în carouri. Aruncă o privire la ghid.

– Lazaretul San Leopoldo este unul dintre cele mai bune spitale de profil din Europa, citi ea. Întoarse o pagină. Niciun vizitator nu trebuie să rateze monumentul de bronz numit Quatro Mori. Întoarse pagina următoare. Modigliani a locuit mai întâi pe Via Roma şi mai târziu pe Via Leonardo Cambini, nr. 10.

Proprietarul intră cu farfuriile pline de supă Angel's Hair şi Dee îi zâmbi fericită.

* * *

Primul preot era tânăr, iar tunsoarea lui scurtă îl făcea să semene cu un adolescent. Ochelarii cu rame din oţel stăteau în echilibru pe nasul subţire, ascuţit, iar preotul îşi freca întruna mâinile de sutană, cu mişcări nervoase, ştergându-se parcă de transpiraţia din palme. Părea agitat de prezenţa lui

Dee, aşa cum e îndreptăţit să fie oricine a depus jurământul de castitate; dar el era nerăbdător să-i fie de ajutor.

– Avem multe tablouri aici, spuse el. Avem o încăpere plină în criptă. Nimeni nu s-a uitat la ele de ani de zile.

– Aş putea coborî să le văd? întrebă ea.

– Desigur. Mă-ndoiesc că veţi găsi ceva interesant.

Cum stăteau ei şi discutau pe culoarul din mijloc, ochii preotului se tot uitau dincolo de umerii lui Dee, de parcă s-ar fi temut că cineva ar putea intra şi l-ar vedea conversând cu o tânără.

– Veniţi cu mine, spuse el.

O conduse de-a lungul culoarului spre uşa care dădea în absidă şi o luă înaintea ei pe scara care cobora în spirală.

– Pe preotul care a fost aici în jurul anului 1910 îl interesau tablourile?

Bărbatul se uită înapoi, în susul scării spre Dee, şi apoi îşi întoarse imediat ochii.

– Habar n-am, spuse el. Eu sunt al treilea sau al patrulea de atunci şi până acum.

Dee aşteptă la baza scării până când el aprinse o candelă dintr-o consolă din perete. Saboţii ei produceau zgomote seci pe lespezile de pe jos în timp ce-l urma, ferindu-şi capul pe sub o arcadă joasă în interiorul cavoului.

– Am ajuns, spuse el.

Mai aprinse o candelă. Dee se uită în jur. Erau în jur de 100 de tablouri stivuite pe podea şi proptite de pereţii micuţei încăperi.

– Ei, bine, va trebui să vă las singură, spuse el.

– Mulțumesc foarte mult.

Dee îl privi cum pleacă târându-și picioarele, și apoi, reprimându-și un suspin, se uită la tablouri. Ideea asta îi venise în minte cu o zi în urmă: va merge la bisericile din apropierea celor două case ale lui Modigliani și va întreba dacă au tablouri vechi.

Se simțise obligată să poarte cămașă pe sub rochia ei fără mâneci, pentru a-și acoperi brațele – catolicii riguroși n-ar permite nimănui să intre cu brațele goale în biserică – și i se făcuse foarte cald umblând pe străzi. Dar răcoarea cavoului fu pentru ea o adevărată binecuvântare.

Luă primul tablou din vârful maldărului și-l ținu ridicat la lumina candelei. Un strat gros de praf așternut pe sticlă ascundea pânza de dedesubt. Avea nevoie de un pămătuf.

Se uită de jur-împrejur după ceva potrivit. Desigur, așa ceva nu exista pe acolo. Cu un suspin, își ridică rochia și-și scoase chilotul. Va trebui să se descurce cu ei. Acum va trebui să aibă mare grijă să nu-l lase în urmă pe preot când vor urca scara în spirală. Chicoti ușor în sinea ei și șterse praful de pe tablou.

Era o pictură în ulei mediocră despre martiriul Sfântului Ștefan. Aproximă vârsta ei la vreo 120 de ani, dar era executată într-o manieră mai veche. Rama ornată probabil că valora mai mult decât pictura însăși. Semnătura era ilizibilă.

Puse tabloul pe pardoseală și luă altul. Nu era atât de prăfuit, dar era la fel de lipsit de valoare.

Trecu prin discipoli, apostoli, sfinți, martiri, Sfinte Familii, Cine de Taină, Crucificări și duzini

de Christi cu păr și ochi negri. Chilotul ei multicolor se înnegrise de praful ancestral. Lucră metodic, stivui laolaltă, ordonat, tablourile curățate și luând, una după alta, pânzele dintr-un maldăr prăfos înainte de a trece la celălalt.

Îi luă întreaga dimineață și nu găsi niciun Modigliani.

Când și ultima ramă fu curățată și pusă deoparte, Dee își permise un strănut zdravăn. Aerul prăfos din fața ochilor ei se agită nebunește. Stinse candela și urcă în biserică.

Preotul nu era acolo, așa că lăsă o donație în cutia milei și ieși afară în lumina soarelui. Își aruncă chilotul prăfuit în cea mai apropiată pubelă: asta le va alimenta gunoierilor imaginația.

Consultă harta străzilor și începu să-și croiască drum spre a doua casă. Ceva o deranja; ceva ce știa despre Modigliani – despre copilăria sau despre părinții lui sau altceva. Se munci să-și amintească acest gând care-i scăpa, dar era ca și când ai încerca să apuci dintr-o farfurie o piersică din conservă: gândul era prea alunecos să-l poți apuca.

Trecu pe lângă o cafenea și-și dădu seama că e vremea prânzului. Intră și comandă o pizza și un pahar cu vin. În timp ce mânca, se întrebă dacă Mike o va suna astăzi.

Trase de timp la o cafea și o țigară, amânând să dea ochii cu un alt preot, cu o altă biserică, cu alte tablouri prăfuite; șansele ei de a-l găsi pe Modigliani cel rătăcit erau extrem de scăzute. Cu o mișcare fermă își stinse țigara și se ridică în picioare.

Al doilea preot era mai în vârstă şi necooperant. Sprâncenele cărunte i se ridicară cu un centimetru deasupra ochilor înguşti când spuse:

– De ce vreți să vedeți nişte tablouri?

– Asta e profesia mea, explică Dee. Sunt istoric de artă.

Încercă să zâmbească, dar asta păru să-l revolte şi mai tare.

– Vedeți dumneavoastră, biserica e pentru credincioşi, nu pentru turişti, zise el.

Amabilitatea lui era străvezie ca un voal.

– Promit să nu fac gălăgie.

– În orice caz, avem foarte puține obiecte de artă aici. Numai ce puteți vedea prin jur.

– Atunci o să arunc o privire, dacă se poate.

Preotul încuviință din cap.

– Foarte bine.

Rămase în naos privind-o pe Dee cum umbla grăbită prin jur. Erau foarte puține lucruri de văzut: una sau două picturi într-o capelă micuță. Se întoarse în partea de vest a bisericii, înclină capul în semn de salut către preot şi plecă. Poate că o bănuia că vrea să fure ceva.

Se întoarse deprimată la hotel. Soarele era sus şi dogorea acum, iar străzile încinse erau aproape pustii. Câini turbați şi istorici de artă, gândi Dee. Gluma aceasta nu reuşi s-o înveselească. Îşi jucase ultima carte. Singura cale de a continua acum era să cutreiere toate cartierele oraşului şi să încerce la fiecare biserică în parte.

Urcă în camera ei şi se spălă pe mâini şi pe față, pentru a scăpa de praful din criptă. Siesta era singurul mod rezonabil de a petrece această parte a

zilei. Se dezbrăcă şi se întinse pe patul single, îngust.

Când închise ochii, senzația sâcâitoare că uitase ceva îi reveni. Încercă să-şi amintească tot ce învățase despre Modigliani; nu erau prea multe. Alunecă într-un somn superficial.

Cât dormi ea, soarele trecu de zenit şi pătrunse cu forță prin geamul deschis, făcând trupul gol să transpire. Dee se mişcă agitată, chipul ei prelung încruntându-se uşor din când în când. Părul blond i se ciufuli şi i se lipi de obraji.

Se trezi brusc şi se ridică imediat în şezut. O durea capul de la căldura soarelui, dar nu luă în seamă acest lucru. Privea țintă înaintea ei, asemenea cuiva care tocmai avusese o revelație.

– Ce idioată sunt! Exclamă. Era evreu!

Lui Dee îi plăcea de rabin. Era o schimbare binevenită după bărbații aceia sfinți care se purtaseră cu ea de parcă ar fi fost fructul oprit. Omul din fața ei avea ochii de un căprui intens, prietenoşi, şi fire cărunte în barba-i neagră. Îl interesa căutarea ei febrilă şi ea se trezi că-i spune întreaga poveste.

– Bătrânul din Paris a spus că e vorba de un preot, aşa că presupun că vorbea de un preot catolic, explica ea. Uitasem că familia Modigliani era o familie de evrei sefarzi şi cât se poate de ortodocşi.

Rabinul zâmbi.

– Ei, bine, eu ştiu cui i-a fost dat tabloul! Predecesorul meu de aici a fost foarte excentric, aşa cum sunt toți rabinii. Îl interesau tot felul de lucruri – experimentele ştiințifice, psihanaliza,

comunismul. Acum e mort, desigur.

– Presupun că printre obiectele sale personale nu se aflau şi nişte tablouri.

– Nu ştiu. Era foarte bolnav spre sfârşitul vieţii şi a părăsit oraşul. A plecat să locuiască într-un sat numit Poglio, pe coasta Adriaticii. Desigur, pe atunci eram foarte tânăr – nu mi-l amintesc deloc limpede. Dar cred că a trăit cu o soră, în Poglio, vreme de vreo doi ani înainte să moară. Dacă mai există tabloul, ea ar trebui să-l aibă.

– Probabil că e moartă.

Bărbatul râse.

– Desigur. Dar ştiu că ţi-ai asumat o sarcină dificilă, domnişoară. Totuşi trebuie să existe urmaşi.

Dee strânse mâna bărbatului.

– Aţi fost foarte amabil, spuse ea.

– A fost o plăcere, zise el.

Părea că o spune cu sinceritate.

Pe drumul de întoarcere la hotel, Dee nici nu băgă de seamă că o dureau picioarele. Îşi făcea planuri: va trebui să închirieze o maşină şi să meargă în satul acela. Se hotărî să plece dimineaţă.

Voia să spună tuturor, să împrăştie peste tot vestea cea bună. Îşi aminti ce făcuse ultima dată când se simţise aşa. Se opri la un magazin şi cumpără o ilustrată.

Scrise:

Dragă Sammy,

Acesta e genul de vacanţă pe care mi l-am dorit dintotdeauna! O adevărată vânătoare de comori!! Pornesc spre Poglio să

găsesc un Modigliani rătăcit!!!

Cu dragoste,

D.

Găsi nişte mărunţiş în buzunar, cumpără un timbru şi expedie ilustrata. Apoi îşi dădu seama că nu are destui bani să închirieze o maşină cu care să străbată ţara de-a lungul.

Era o nebunie: tocmai pornise pe urmele unui tablou care putea valora oricât de la 50.000 la 100.000 de lire sterline, iar ea nu-şi permitea să închirieze o maşină. Era dureros de frustrant.

Să-i ceară lui Mike banii? La naiba, nu, nu se putea înjosi. Poate că-i va face o aluzie când va suna. Dacă va suna: călătoriile lui peste hotare nu aveau un orar riguros.

Va trebui să adune bani într-un fel sau altul. Mama ei? Stătea bine cu banii, dar Dee nu-i dedicase prea mult timp de ani buni de zile. Nu avea niciun drept să-i ceară bani unei femei bătrâne. Unchiul Charles?

Toate astea însă îi vor răpi timp. Dee ardea de nerăbdare s-o pornească din nou la drum.

Mergând în sus pe strada îngustă spre hotel, văzu un Mercedes albastru-metalizat parcat lângă trotuar. Bărbatul care se sprijinea de el avea un cap plin de cârlionţi foarte familiar.

Dee o rupse la fugă.

– Mike! strigă ea fericită.

CAPITOLUL 2

JAMES WHITEWOOD îşi parcă Volvoul pe îngusta străduţă din Islington şi opri motorul. Îşi băgă într-un buzunar un pachet neînceput de ţigări Players şi o cutie de chibrituri, iar în celălalt un carneţel nou şi două pixuri. Simţea tensiunea aceea cunoscută: o va găsi, oare, într-o dispoziţie bună? Va spune, oare, ceva demn de a fi citat? Îl înţepă ulcerul şi înjură. Luase sute de interviuri vedetelor: acesta nu va diferi cu nimic de celelalte.

Îşi încuie maşina şi bătu la uşa Samanthei Winacre. Îi răspunse o fată blondă, durdulie.

– James Whitewood, de la *Evening Star*.

– Intraţi, vă rog.

O urmă în holul de la intrare.

– Cum te cheamă?

– Anita. Eu doar lucrez aici.

– Îmi pare bine de cunoştinţă, Anita.

Zâmbi încântat. Îţi era întotdeauna de folos să fii în termeni buni cu cei din anturajul unei vedete.

Fata îl conduse pe scări în jos, la subsol.

– Domnul Whitewood, de la revista *Star*.

– Salut, Jimmy!

Samantha era ghemuită pe o sofa Habitat.

Purta o pereche de jeanşi şi o cămaşă. Era desculţă. Din difuzoarele stereo Bang&Olufsen atârnate pe perete în faţa ei se auzea cum cântă Cleo Laine.

– Sammy.

Traversă încăperea şi-i strânse mâna.

– Ia loc, fă-te comod. Ce mai e nou pe Fleet Street?

Înainte de a se aşeza în balansoar, bărbatul îi puse în poală un ziar.

– Ştirea zilei e că lordul Cardwell îşi vinde întreaga colecţie de opere de artă. Acum ştii şi tu de ce am numit partea asta din an anotimpul prostiei.

Vorbea cu accent sud-londonez.

Anita spuse:

– Doriţi ceva de băut, domnule Whitewood?

Bărbatul se uită în sus la ea.

– Nu mi-ar face rău un pahar cu lapte.

Îşi mângâie stomacul.

Anita plecă. Samantha spuse:

– Încă mai suferi de ulcer?

– E ca inflaţia. În zilele de acum nu poţi decât să speri că va mai scădea puţin. (Scoase un râset piţigăiat.) Te deranjează dacă fumez?

În timp ce-şi desfăcea pachetul de ţigarete, o studie. Întotdeauna fusese zveltă, dar acum era slabă de-a dreptul. Ochii-i păreau imenşi, dar efectul acesta nu se datora machiajului. Avea o mână trecută în jurul taliei, iar cu cealaltă fuma. Cât o urmări, Samantha stinse chiştocul într-o scrumieră plină de lângă ea şi îşi aprinse imediat altă ţigaretă.

Anita îi aduse paharul cu lapte.

– Ceva de băut, Sammy?

– Te rog.

Jimmy se uită în treacăt la ceas: era 12:30 după-amiază. Se uită chiorâş la cantitatea de votcă şi apă tonică pe care o turnă Anita.

– Spune-mi, cum e viaţa în lumea filmului? întrebă el.

– Mă gândesc s-o abandonez.

Luă paharul de la Anita, după care aceasta părăsi încăperea.

– Dumnezeule mare! (Jimmy scoase carneţelul şi capacul pixului.) De ce?

– Nu prea sunt multe de spus, sincer. Am sentimentul că filmele mi-au dat deja tot ce-mi pot da. Mă plictiseşte să joc, iar rezultatul final mi se pare atât de trivial.

– E vreun lucru anume care te-a făcut să simţi asta?

Ea zâmbi.

– Pui întrebări bune, Jimmy.

El ridică ochii plini de aşteptare şi văzu că Samantha zâmbea, dar nu lui, ci spre uşă. Se întoarse şi văzu intrând un bărbat masiv, într-o pereche de jeanşi şi o cămaşă ecosez. Bărbatul îşi înclină capul spre el şi se aşeză lângă Samantha.

– Jimmy, ţi-l prezint pe Tom Copper, bărbatul care mi-a schimbat viaţa, spuse ea.

Joe Davies apăsă butonaşul ceasului său Quantum şi se uită la cifrele roşii luminiscente care pâlpâiau pe cadranul negru: 09:55. Era o oră potrivită să suni la redacţia unui ziar de seară londonez.

Ridică receptorul şi formă numărul. După o aşteptare lungă, ceru să vorbească cu James

Whitewood.

– Bună dimineaţa, Jim! Joe Davies sunt.

– Infectă dimineaţă, Joe. Cu ce subiecte răsuflate te lauzi pe ziua de azi?

Joe reuşi să-şi închipuie dinţii stricaţi dezgoliţi de zâmbetul de pe faţa ziaristului: amândoi erau angrenaţi în jocul zeflemelei ironic-ostile, ca să ascundă faptul că fiecare făcea tot ce putea ca să se folosească de celălalt.

– Nimic foarte interesant, spuse Joe. O starletă care a primit un rol secundar, asta-i tot. Doar Leila D'Abo care îngraşă porcul la London Palladium.

– Vaca aia expirată şi obosită? Când e lansarea, Joe?

Joe rânji, ştiind că de data asta el a câştigat jocul.

– Pe 21 octombrie e avanpremiera.

– Am reţinut. Până atunci va fi terminat filmul ăla de mâna a doua pe care-l face la... unde-l face? La Ealing Studios?

– La Hollywood.

– Da. Ei, acum cine mai e pe listă?

– Nu ştiu. Va trebui să întrebi la Palladium. Şi nu uita să întrebi dacă-i adevărat că va primi cincizeci de mii de lire pentru rol, fiindcă de la mine nu ştii nimic.

– Nu, tu nu ştii nimic.

– Îţi ajunge să scoţi o ştire din asta?

– Fac tot ce pot pentru tine, bătrâne.

Joe rânji din nou. Dacă ştirea era destul de bună să ajungă în paginile ziarului, Whitewood va pretinde că-i face agentului o favoare personală.

Dacă ştirea nu era suficient de bună, ziaristul va refuza.

– Nu încă.

– Ai de gând să ne dai o vedetă de prima pagină?

– Cu titlul de favoare personală pentru tine, Jim: da.

Joe se lăsă pe spate în scaunul lui din piele, copleşit de un sentiment de triumf. Acum ziaristul îi era dator o favoare. Joe câştigase la puncte.

– Din întâmplare întreb doar: ce se mai ştie de fata aia a ta cu ochi albaştri?

Joe se îndreptă imediat în scaun. Whitewood avea, la urma urmei, o carte în mânecă. Joe vorbi cu o nepăsare disimulată.

– Care dintre ele?

– Joe, câte dintre ele am intervievat săptămâna asta? Vorbesc de subnutrita aia de Winacre, desigur.

Joe se încruntă la telefon. La naiba, Sammy. Acum era în defensivă.

– Chiar voiam să te întreb: cum a mers?

– Am făcut rost de o ştire grozavă: „Samantha Winacre se retrage". Nu ţi-a spus încă?

Dumnezeule, ce-i spusese, oare, Sammy reporterului?

– Între noi doi fie vorba, Jim, trece printr-o perioadă grea.

– Una nefericită, după cât se pare. Dacă refuză scenarii bune cum e *A treisprezecea noapte,* înseamnă că vorbeşte cât se poate de serios când spune că se retrage.

– Fă-ţi singur o favoare... nu băga asta în articol. O să se răzgândească singură.

– Mă bucur să aud asta. Oricum, am lăsat ştirea pe dinafară.

– Pe ce idee ai marşat?

– Samantha Winacre spuse: „Sunt îndrăgostită". E bine?

– Mulţumesc, Jim. Ne vedem curând. Hei, încă un minut... a spus cumva de cine e îndrăgostită?

– Îl cheamă Tom Copper. L-am întâlnit. Pare un flăcău isteţ. Ai face bine să-ţi păzeşti poziţia.

– Mulţumesc din nou.

– Salut.

Joe trânti receptorul în furcă. El şi Whitewood erau din nou la egalitate în cursa favorurilor personale: dar asta era nenorocirea cea mai mică. Ceva se întâmplase cu Samantha de-i spusese unui reporter că refuză un scenariu înainte să-i comunice asta chiar lui, agentului ei.

Se ridică de la birou şi se duse la fereastră. Se uită afară la obişnuita aglomeraţie: maşinile erau parcate cât vezi cu ochii de-a lungul dungilor galbene duble. Toată lumea se crede o excepţie, gândi Joe. Un gardian public se plimba nestingherit, făcându-se că nu vede încălcările legii.

Pe trotuarul opus, o prostituată la începutul carierei abordă un bărbat de vârstă mijlocie, îmbrăcat la costum. Lăzi cu şampanie ieftină erau duse într-un club de striptease. În uşa unui cinematograf închis, un asiatic cu păr negru şi costum ţipător vindea un pachet mic de ceva unei fete şleampete, nespălate, a cărei mână tremură când îi dădu bărbatului un bileţel. Chipul supt şi frizura băieţească

o făceau să semene puțin cu Sammy. Oh, Doamne, ce să facă cu Sammy.

Bărbatul ăla era cheia misterului. Joe se întoarse la birou și citi numele mâzgălit în carnețel: Tom Copper. Dacă e îndrăgostită de el, se află sub influența lui. Prin urmare el vrea ca ea să se retragă.

Oamenii îl angajau pe Joe să-i ajute să facă bani. Oameni cu talent: un lucru pe care Joe nu l-a înțeles niciodată, dar înțelegea că el nu-l are. Exact așa cum Joe nu putea acționa să-și salveze viața, clienții lui nu știau să facă afaceri. Rolul lui era să analizeze contracte, să negocieze prețuri, să dea sfaturi despre publicitate, să găsească scenarii bune și regizori buni: să-i îndrume pe oamenii naivi și talentați prin jungla lumii spectacolului.

Datoria lui față de Sammy era s-o ajute să facă bani. Numai că asta nu prea-i rezolva problema.

Adevărul e că agentul este mai mult decât un simplu om de afaceri. La viața lui, Joe fusese mamă și tată, iubit, psihiatru: își oferise un umăr pe care să plângă cei care simțeau nevoia să o facă, și-a scos clienții din închisoare pe cauțiune, a tras sfori să se renunțe la acuzațiile de posesiune de droguri, și-a jucat rolul de consilier pe probleme maritale. Să-i ajuți pe artiști să câștige bani era o frază care însemna infinit mai mult decât exprima atunci când o rosteai cu voce tare.

Să-i aperi de rechini pe cei fără experiență era o mare parte a acestor îndatoriri. Lumea lui Joe era plină de rechini: producători de film gata să-i dea un rol unui actor, să câștige o grămadă de bani

cu filmul și să-l lase pe actor să se întrebe cu ce o să-și plătească luna viitoare chiria; falși mentori care propovăduiesc religii serbede, meditațiile, vegetarianismul, misticismul sau astrologia și care-ar mulge, cât ai clipi, vedeta de jumătate din veniturile încasate; organizații-fantomă și oameni de afaceri semi-escroci care ar îmbrobodi vedeta să-i susțină, iar apoi ar stoarce, fără să le pese de imaginea artistului, fiecare milimetru de publicitate de care ar beneficia de pe urma asocierii.

Joe se temea că Tom Copper e unul dintre rechini. Totul se petrecuse prea repede; tipul apăruse de nicăieri și, dintr-odată, îi conducea viața Samanthei. De un soț, ea avea nevoie: de un agent nou nu.

Hotărârea era luată. Se aplecă spre masă și apăsă butonul unei sonerii. Interfonul bâzâi:

– Da, domnule Davies?

– Vino chiar acum, repede, Andy.

Cât așteptă, sorbi din cafea, dar se răcise. Andrew Fairholm – el îl pronunța Fareham – era un flăcău deștept. Îi amintea lui Joe de el însuși. Fiul unei actrițe figurante și al unui pianist de concert, fără succes, își dăduse seama la o vârstă fragedă că nu are pic de talent. Purtător, totuși, al virusului lumii spectacolului, se apucase de management și transformase două trupe de rock de mâna a doua în oameni cu venituri mari. Cam pe atunci îl angajase Joe ca asistent personal.

Andy intră fără să bată și se așeză în fața biroului. Era un tânăr arătos, cu păr castaniu lung și curat, purta un sacou cu revere lungi și o cămașă descheiată la gât. Absolvise facultatea și vorbea cu

un voit accent prețios la modă. Era potrivit pentru agenția lui Joe: îi conferea o imagine oarecum mai modernă. Mintea şi tinerețea lui racordate la prezent veneau să completeze experiența şi celebra viclenie a lui Joe.

– Avem probleme cu Sammy Winacre, Andy, spuse Joe. I-a spus unui reporter de la ziar că e îndrăgostită şi că renunță la actorie.

Andy îşi dădu ochii peste cap.

– Întotdeauna am spus că păpuşa aia-i ciudată. Cine-i tipu'?

– Îl cheamă Tom Copper.

– Cine naiba-i ăsta?

– Asta vreau şi eu să aflu.

Rupse pagina din carnețel şi i-o înmână.

– Cât de repede poți.

Andy încuviință din cap şi plecă. Joe se relaxă puțin. Se simțea mai bine ştiind că Andy se ocupă de problemă. În pofida şarmului şi a bunelor lui maniere, flăcăul avea nişte dinți foarte ascuțiți.

Era o seară călduroasă; în aer plutea un miros văratic. Apusul de deasupra acoperişurilor caselor picura dâre de sânge în norii ridicați, împrăştiați. Samantha se întoarse cu spatele la fereastra subsolului şi se duse la dulapul pentru cocteiluri.

Tom puse un disc cu jazz şi se lungi pe sofa. Samantha îi dădu un pahar de tărie şi se cuibări lângă el. El îşi petrecu brațul mare în jurul umerilor ei mici şi se aplecă să o sărute. Clopoțelul de la intrare sună.

– Ignoră-l, spuse el şi o sărută pe gură.

Ea închise ochii şi-şi frecă buzele de ale lui. Apoi se ridică în picioare.

– Prefer să te țin în tensiune.

Îi luă câteva clipe să recunoască bărbatul scund, îmbrăcat în costum din catifea, de la uşă.

– Julian!

– Bună, Samantha! Te deranjez cumva?

– Deloc. Vrei să intri?

Bărbatul intră şi ea îl conduse pe scări în jos.

– Nu te rețin foarte mult, se scuză el.

Julian păru puțin stânjenit când îl văzu pe Tom pe sofa. Samantha spuse:

– Tom Copper, Julian Black.

Când îşi strânseră mâinile, Tom îl domină pe Julian cu înălțimea lui. Samantha se duse la bar.

– Whisky, nu-i aşa?

– Mulțumesc.

– Julian ține o galerie de artă, spuse Samantha.

– E cam prematur să spui asta. Urmează să deschid o galerie. Cu ce te ocupi, Tom?

– Să zicem că sunt finanțist.

Julian zâmbi.

– Nu cumva doreşti să investeşti nişte bani într-o galerie de artă?

– Nu-i specialitatea mea.

– Dar care e?

– Să zicem că iau bani de la A şi îi dau lui B.

Samantha tuşi, iar Julian avu sentimentul că ea râde de el. Spuse:

– De fapt, treburi legate de galerie m-au făcut să vin.

Luă băutura pe care i-o dădu Samantha şi o privi cum se aşază comod în curbura brațului lui Tom.

– Caut o persoană atrăgătoare, interesată să deschidă galeria. Sarah mi-a sugerat să te întreb pe tine. Vrei să faci asta, ca o favoare pentru noi?

– Mi-ar plăcea, dar trebuie să mă asigur că nu am angajamente altundeva în ziua aceea. Pot să te sun mai târziu?

– Sigur. (Julian scoase o carte de vizită din buzunar.) Acolo sunt toate detaliile.

Samantha luă cartea.

– Mulțumesc.

Julian își bău cocteilul.

– N-o să te mai deranjez, spuse el. Părea uşor invidios. Arăți atât de liniştită. Îmi pare bine de cunoştință, Tom.

Se opri la uşă şi se uită la vederea prinsă pe termostatul de pe perete.

– Cine-a fost la Livorno? întrebă el.

– O veche prietenă a mea. (Samantha se ridică.) Trebuie să ți-o prezint odată. Tocmai şi-a luat diploma în Istoria Artelor. Uite.

Luă vederea, o întoarse pe spate şi i-o arătă. Julian o citi.

– Ce fascinant, spuse el. I-o dădu înapoi. Da, mi-ar plăcea s-o cunosc pe această doamnă. În fine, nu te deranja să urci scările cu mine. La revedere.

După ce plecă, Tom spuse:

– De ce vrei să-i deschizi dugheana aia nenorocită de tablouri?

– Soția lui mi-e prietenă. Onorabila Sarah Luxter.

– Ceea ce înseamnă că e fiica...?

– Lordului Cardwell.

– Cel care își vinde colecția de tablouri?

Samantha dădu afirmativ din cap.

– Ştii tu, prin venele lui curg vopsele-n ulei.

Tom nu zâmbi.

– Ei, asta da, imagine zglobie.

Petrecerea ajunsese în acel moment de letargie de la ore mici comun tuturor petrecerilor. Cei care nu ştiau să bea cu măsură începeau să se clatine pe picioare şi să fie dezgustători, iar cei care ştiau simțeau deja începutul mahmurelii. Oaspeții stăteau ici şi colo, în grupuri mici, concentrându-se asupra discuțiilor care variau de la cele intelectuale la cele amuzant de incoerente.

Gazda era un regizor de film care tocmai se întorsese din exilul reclamelor de televiziune. Soția lui, o femeie înaltă, filiformă, a cărei rochie lungă lăsa vederii mare parte din modestul ei bust, îi primi pe Samantha şi pe Tom şi îi duse la bar. Un barman filipinez, ai cărui ochi scânteiau puțin, turnă un whisky pentru Samantha şi goli două sticle de bere tare, nemțească, într-o halbă pentru Tom. Samantha îi aruncă lui Tom o privire tăioasă: nu bea des bere, mai cu seamă seara. Spera să nu fie agresiv de proletar toată noaptea.

Gazda făcea puțină conversație. Joe Davies se desprinse de un grup din celălalt capăt al salonului şi veni spre ei. Gazda, fericită să scape de-o grijă, se întoarse la soțul ei.

Joe spuse:

– Sammy, trebuie să-l cunoşti pe domnul Ishi. El e oaspetele de onoare al serii şi el e motivul pentru care ne aflăm cu toții la petrecerea asta nereuşită.

– Cine-i?

– Un bancher japonez cunoscut pentru faptul că vrea să investească în industria britanică de film. Probabil că-i nebun, motiv pentru care toată lumea încearcă să se pună bine cu el. Haide.

O apucă de braț și, după o înclinare a capului destinată lui Tom, o conduse spre locul unde un bărbat chel cu ochelari vorbea sobru în fața a șase ascultători atenți.

Tom urmări de la bar prezentările, apoi suflă spuma de pe bere și bău jumătate din ea. Filipinezul șterse absent tejgheaua. Continua să-l privească pe Tom cu coada ochiului.

Tom spuse:

– Haide, bea... Nu te spun.

Barmanul îi zâmbi și, apucând de sub tejghea un pahar pe jumătate plin, luă o înghițitură prelungă.

O voce de femeie spuse:

– Mi-aș dori să am curajul să port jeanși... sunt atât de comozi.

Tom se întoarse și văzu o fată scundă, trecută de douăzeci de ani. Era îmbrăcată scump, în haine care imitau stilul anilor șaizeci: pantofi cu vârf ascuțit de stilet, fustă lucioasă și o jachetă cu două revere. Părul ei tuns scurt era pieptănat la spate, cu codiță de rață, și pe frunte cu o șuviță rebelă.

– Sunt și mai ieftini. Și nu avem atât de multe petreceri cu cocteil în Islington, spuse el.

Fata deschise larg ochii puternic machiați cu negru.

– Acolo locuiți? Am auzit că bărbații din clasa muncitoare își bat soțiile.

– Dumnezeule, murmură Tom.

– Mi se pare un lucru îngrozitor... adică, n-aș suporta să fiu bătută de-un bărbat. Vreau să zic, dacă n-ar fi în rest foarte atent. Atunci, cred că mi-ar plăcea. Credeți că v-ar face plăcere să bateți o femeie? Pe mine, de pildă? continuă fata.

– Am alte lucruri de care să-mi fac griji, spuse Tom. Tonul lui disprețuitor părea să nu aibă niciun efect asupra fetei. Dacă ai avea niște probleme adevărate care să te preocupe, nu te-ai mai face de râs în fața mea. Lipsa de griji naște plictiseală, iar plictiseala naște oameni goliți de conținut, ca tine.

În sfârșit, reușise s-o provoace pe fată.

– Dacă asta e părerea ta, poate c-ar trebui să te-neci cu berea aia de oameni fără griji. Ce cauți, totuși, aici?

– Asta mă întreb și eu. (Își goli paharul și se ridică în picioare.) N-am nevoie de discuții prostești, cum e asta pe care-o purtăm acum.

Se uită împrejur după Sammy, dar îi auzi vocea înainte s-o observe. Striga după Joe Davies. Într-o clipă, toată lumea o privea.

Fața ei era roșie și era furioasă cum n-o mai văzuse niciodată Tom.

– Cum îndrăznești să-mi urmărești prietenii? țipă ea. Nu ești îngerul meu păzitor, ești neisprăvitul meu de agent. Ai fost agentul meu, fiindcă ești concediat, Joe Davies.

Îl plesni pe bărbat o dată, tare, și se-ntoarse pe călcâie.

Agentul se înroși, umilit. Păși pe urma Samanthei cu pumnul ridicat. Tom avu nevoie doar

de doi paşi mari să străbată încăperea. Îl împinse pe Joe uşor, dar ferm, atât cât agentul să se legene pe călcâie. Apoi Tom se întoarse şi-o urmă pe Samantha afară din cameră.

Afară, pe trotuar, aceasta o rupse la fugă.

– Sammy! strigă Tom.

Fugi după ea. Când o ajunse din urmă, o prinse de braț şi o opri locului.

– Despre ce-i vorba aici? întrebă el.

Ea se uită în sus la el, în ochii ei citindu-se confuzia şi mânia.

– Joe a pus să fii cercetat, spuse ea. A spus că ai o soție, patru copii şi dosar penal.

– Oh. (Se uită pătrunzător în ochii ei.) Şi tu ce crezi?

– De unde dracu' să ştiu ce să cred?

– Am o căsnicie nereuşită şi divorțul nu s-a încheiat încă. În urmă cu zece ani am falsificat un cec bancar. Schimbă asta cu ceva lucrurile pentru tine?

Ea se uită direct la el pentru o clipă. Apoi îşi afundă fața în umărul lui.

– Nu, Tom, nu.

El o ţinu în braţe un moment prelung. Apoi spuse:

– Oricum, era o petrecere de toată jena. Hai să luăm un taxi.

Merseră în sus pe Park Lane şi găsiră un taxi în fața unui hotel. Şoferul îi duse pe Piccadilly, pe Strand, pe Fleet Street. Tom îi spuse să oprească la un chioşc unde se vindeau primele ediții ale ziarelor de dimineață.

Când trecură pe sub viaductul Holborn, începea să se lumineze de ziuă.

– Uite-aici, spuse Tom. Se aşteaptă ca tablourile lordului Cardwell să adune un milion de lire. (Împături ziarul şi se uită pe geam.) Ştii cum a adunat toate tablourile astea?

– Spune-mi.

– În secolul al XVII-lea marinarii au murit ca să-i aducă lui aur din America de Sud. În secolul al XVIII-lea, fermierii au murit de foame ca să-i plătească rentele. În secolul al XIX-lea, copiii au murit în fabrici şi-n mahalale ca să-i crească profiturile. În secolul ăsta, a intrat în lumea bancară ca să-i ajute pe alții să facă ce-a făcut el vreme de trei sute de ani... să se îmbogățească pe spinarea oamenilor sărmani. Dumnezeule, cu un milion de lire s-ar putea construi în Islington un azil frumos pentru cei fără un acoperiş deasupra capului.

– Şi ce-i de făcut? întrebă Sammy dezolată.

– Habar n-am.

– Dacă alții nu-şi iau banii de la el, va trebui s-o facem noi.

– Da?

– Tom, să fim serioşi! De ce nu?

El îşi petrecu brațul pe după umerii ei.

– Sigur, de ce nu. O să-i furăm tablourile, o să le vindem pe-un milion şi-o să construim un azil. O să punem dimineață detaliile la punct. Sărută-mă.

Ea îşi înălță buzele spre ale lui şi se-ndepărtă imediat.

– Vorbesc serios, Tom.

El îi privi chipul preț de-o clipă.

– La naiba: chiar vorbeşti serios, spuse el.

CAPITOLUL 3

JULIAN STĂTEA, TREAZ, ÎNTINS pe pat. Seara aceea de august târziu era neplăcut de călduroasă. Geamurile dormitorului erau deschise şi, deşi aruncase cuvertura deoparte, tot mai asuda. Sarah stătea întinsă cu spatele la el, pe cealaltă parte a patului enorm, cu picioarele depărtate, în poziţie de alergare. Corpul ei abia se întrezărea în lumina slabă a zorilor şi despicătura umbroasă a feselor îi făcea o invitaţie perfidă. Nu se trezi atunci când se dădu el jos din pat.

Luă o pereche de chiloţi dintr-un sertar şi-i îmbrăcă. Închise uşa de la dormitor încet în urma lui, traversă holul, coborî scările şi trecu prin sufragerie spre bucătărie. Umplu cu apă ibricul electric şi-l băgă în priză.

Cuvintele de pe ilustrata pe care o citise seara trecută în sufrageria Samanthei i se tot învârteau în minte, aidoma unei piese pop care refuza să fie dată uitării. „Pornesc spre Poglio să găsesc un Modigliani rătăcit." Mesajul îşi făcuse loc în mintea lui, arzând precum acidul. Mai mult asta, decât căldura, îl ţinuse treaz toată noaptea.

Trebuia să plece după acel Modigliani rătăcit. Era exact ce-i trebuia lui... o descoperire ca la

carte. I-ar impune reputaţia de distribuitor şi ar atrage mulţimi de oameni la Galeria Black. Nu cadra cu politica galeriei, dar asta nu conta.

Julian puse un pliculeţ de ceai într-o ceaşcă şi turnă peste el apa fiartă. Împinse dezolat pliculeţul plutitor, scufundându-l cu lingura şi privindu-l cum se ridică iar la suprafaţă. Acel Modigliani era şansa lui de aur şi nu vedea cum putea să pună mâna pe el.

Dacă ar reuşi să găsească tabloul, lordul Cardwell ar scoate banii să-l cumpere. Tatăl lui Sarah i-a promis asta şi nerodul ăla bătrân îşi ţinea cuvântul dat. Numai că n-ar scoate niciun penny pe baza unei ilustrate semnate de o fată smintită. Iar Julian nu dispunea de banii necesari pentru a pleca în Italia.

Ceaiul căpătase o culoare maro densă şi la suprafaţă se formă o peliculă unsuroasă. Îl duse la masa unde se lua micul dejun şi se aşeză pe un taburet înalt. Se uită în jur prin bucătărie, la maşina de spălat vase, la reşoul cu două ochiuri pe care-l foloseau doar la fiertul ouălor, la maşina de spălat, la congelator şi la suportul pentru aparatele electrice mai mici. Era înnebunitor să aibă în jur atâta avuţie şi să nu se poată folosi de ea.

Cam de cât ar avea nevoie? Biletul de avion, cazarea la hotel, poate şi puţină mită... Totul depindea de cât timp îi va lua s-o prindă din urmă pe femeia aceea care se semnase „D". Câteva sute de lire – poate o mie. Trebuia să găsească banii ăştia.

În vreme ce-şi sorbea ceaiul, răsuci în minte toate variantele. Putea să fure câteva dintre bijuteriile lui Sarah şi să le amaneteze. Asta-i putea

cauza probleme cu poliția. Oare, cei care amanetau aveau nevoie de dovada proprietății obiectelor? Probabil că cele faimoase aveau. Nu, asta ieşea din discuție. Să falsifice unul dintre cecurile ei era mai aproape de stilul lui. Dar va afla de asta chiar mai repede. Şi, în ambele cazuri, ar fi prea riscant să adune suma de care avea nevoie.

Va trebui să găsească ceva ce ei nu-i va lipsi. Ceva uşor de vândut şi extrem de valoros.

Putea merge cu maşina până-n Italia, îşi dădu el seama. Căutase localitatea Poglio în dicționarul geografic – era pe coasta Mării Adriatice, în nordul Italiei. Putea dormi în maşină.

Dar apoi i-ar fi greu să lase o impresie de cunoscător dacă ar trebui să negocieze la sânge vânzarea. Şi tot îi vor trebui bani pentru benzină, şi pentru mâncare, şi pentru mită.

Ei i-ar putea spune că merge pe şosea spre Italia, după care să vândă maşina. Aşa însă, va descoperi înşelătoria de îndată ce se va întoarce – tocmai când se aştepta el ca tatăl ei să decarteze banii. Prin urmare putea spune că maşina îi fusese furată.

Asta era. Putea spune că i-au furat maşina – şi s-o vândă. Ea va dori să anunțe poliția şi agenția de asigurări. Dar el îi va putea spune că se ocupase deja de aceste formalități.

Astfel, cât timp ea va crede că poliția caută maşina, el va avea parte de-o amânare. Companiei de asigurări îi va lua luni întregi să-i despăgubească. Când Sarah îşi va da seama că a fost o înşelătorie, reputația lui va fi fost deja confirmată.

Era hotărât să încerce. Va pleca să caute un

garaj potrivit. Se uită la ceasul de la încheietura mâinii. Era 8:30. Se duse înapoi în dormitor să se îmbrace.

Găsi certificatul de înmatriculare într-un sertar din bucătărie şi cheile maşinii acolo unde le lăsase cu o seară în urmă.

Trebuia să facă ceva ca totul să pară convingător. Găsi o foaie de hârtie şi un creion bont şi-i scrise lui Sarah un bilețel. „Am luat maşina. Lipsesc toată ziua. Treburi. J."

Lăsă biletul în bucătărie lângă cafetieră şi coborî în garaj.

Îi luă mai mult de o oră să traverseze West End şi The City şi să ruleze de-a lungul Mile End Road spre Straford. Traficul era intens şi drumul plin de hârtoape întrecea orice închipuire. Când ajunse la Leytonstone High Road găsi o puzderie de centre pentru maşini uzate: în fața magazinelor, lângă spelunci, la benzinării, revărsându-se pe trotuare.

Alese unul mai măricel dintr-un colț de stradă. În față se afla un Jaguar destul de nou, iar în curtea laterală o mulțime de maşini de calitate din ultimele modele. Julian intră.

Un bărbat de vârstă mijlocie spăla parbrizul unui Ford mare. Purta o pălărie din piele şi o haină scurtă descheiată. Veni spre Julian ducând în mâini o cârpă şi-o găleată cu apă.

– Sunteți foarte matinal, spuse el jovial. Avea un accent pronunțat de East End.

Julian întrebă:

– Şeful e prin preajmă?

Dispoziţia bărbatului se răci vizibil.

– Vă vorbeşte, zise el.

Julian arătă spre maşină cu o fluturare a mâinii.

– Cât mi-aţi oferi pentru asta?

– La schimb?

– Nu, în bani.

Bărbatul se uită iarăşi la maşină, făcu o faţă acră şi scutură din cap de la stânga la dreapta.

– De astea e foarte greu să te scapi, spuse.

– E o maşină frumoasă, protestă Julian.

Bărbatul îşi păstră mina sceptică.

– Cât să aibă, doi ani?

– Optsprezece luni.

Vânzătorul de maşini de ocazie se plimbă încet în jurul ei, examinând caroseria. Trase cu degetul peste o zgârietură de pe portieră, se uită îndeaproape la aripi şi pipăi cauciucurile.

– E o maşină frumoasă, repetă Julian.

– Se prea poate, da' nu-nseamnă c-o şi pot vinde, spuse bărbatul.

Deschise portiera şi urcă la volan.

Julian se simţea exasperat. Era ridicol. Ştia foarte bine că vânzătorul putea da maşina la schimb, dacă nu chiar s-o vândă cu banii jos. Întrebarea era cât de mult îi va plăti pentru ea.

– Vreau bani peşin, spuse el.

– Încă nu ţi-am oferit nici cât negru sub unghie pe ea, amice, replică vânzătorul.

Roti cheia în contact şi motorul porni. O întoarse la loc, lăsă motorul să se oprească şi porni din nou. Repetă procedura de mai multe ori.

– Are foarte puţini kilometri la bord, spuse Julian.

– Nu e măsluit?

– Sigur că nu.

Bărbatul ieşi din maşină şi închise portiera.

– Nu ştiu ce să zic, spuse el.

– Vreţi s-o conduceţi?

– Nu.

– Cum naiba vă daţi seama cât valorează dacă n-o conduceţi? izbucni Julian.

Bărbatul îşi păstră calmul.

– Cu ce vă ocupaţi?

– Am o galerie de artă.

– Bine, atunci. Eu rămân la motoare şi mata rămâi la tablourile matale afurisite.

Julian îşi controlă reacţiile.

– Ei, bine, vreţi să-mi faceţi o ofertă?

– Presupun că vă pot da o mie cinci sute, şi vă fac o favoare cu asta.

– E ridicol! Nouă trebuie să fi costat cinci sau şase mii!

În clipa următoare, în ochii vânzătorului se văzu o sclipire de triumf. Julian îşi dădu seama că divulgase faptul că nu cunoştea preţul real al maşinii.

Vânzătorul spuse:

– Presupun că aveţi dreptul s-o vindeţi?

– Desigur.

– Aveţi certificatul de înmatriculare?

Julian îl scoase din buzunarul interior al hainei şi i-l dădu.

Vânzătorul spuse:

– Sarah, ciudat nume pentru un bărbat.

– E soția mea. (Julian scoase o carte de vizită și i-o dădu.) Ăsta e numele meu.

Bărbatul o vârî într-un buzunar.

– Scuzați că vă-ntreb, dar ea știe că vindeți mașina?

Julian îl înjură în gând pe bărbat pentru circumspecția de care dădea dovadă. Cum de ghicise? Fără îndoială că își dăduse seama că, atunci când un vânzător de tablouri vine în East End să vândă un Mercedes aproape nou pe bani peșin, trebuie să fie ceva ușor nelalocul lui.

– Soția mea a murit de curând, spuse el.

– Prea bine. (Era evident că vânzătorul nu credea povestea.) Păi, v-am spus cât face pentru mine.

– N-o pot da pentru mai puțin de trei mii, spuse Julian oarecum hotărât.

– Să zicem o mie șase sute, și ăsta-i ultimul meu preț.

Julian ajunse la concluzia că trebuie să se târguiască.

– Două cinci sute, spuse.

Vânzătorul se întoarse cu spatele și dădu să se îndepărteze.

Julian intră în panică.

– Bine, strigă el. Două mii.

– O mie șase sute cincizeci, acceptați sau nu.

– În mână?

– Cum altfel?

Julian suspină.

– Prea bine.

– Veniți în biroul meu.

Julian îl urmă pe bărbat de cealaltă parte a

curții și intră în clădirea veche a magazinului care dădea spre drumul principal. Se așeză la o masă uzată din lemn și semnă un proces de vânzare-cumpărare, în vreme ce vânzătorul deschise un seif vechi din fier și numără 1.650 de lire în bancnote uzate de cinci.

Când dădu se plece, vânzătorul îi. întinse mâna. Julian se prefăcu că nu vede și ieși. Era convins că fusese jefuit.

Merse pe jos spre vest, căutând un taxi. Lăsă neplăcuta întâlnire să-i zboare din gând, să fie înlocuită de o bună dispoziție prudentă. Cel puțin avea banii – 1.650 în bancnote de câte cinci! Erau destui pentru excursie. Se simțea ca și când ar fi pornit deja la drum.

Recapitulă povestea pe care i-o va spune lui Sarah. Îi putea spune că a fost să-i întâlnească pe decoratori – nu, era mai bine să fie vorba de cineva pe care ea nu-l cunoaște. Un artist care locuia în Stepney. Cum îl chema oare? John Smith era un nume bun – probabil că erau o mulțime de John Smith. Intrase la el în casă și, când a ieșit o oră mai târziu, a descoperit că mașina a fost furată.

Un taxi veni din spatele lui și trecu, gol, în goană pe lângă el. Julian fluieră și flutură din brațe, dar acesta nu opri. Se hotărî să fie mai atent.

Îl izbi gândul că e posibil ca Sarah să sune la poliție cât e el plecat. Porumbelul va scăpa atunci din colivie. Va trebui să-i ofere numele unui post de poliție inexistent. Un taxi se apropie și el îi făcu semn cu mâna.

Șezând pe bancheta din spate, își întinse picioarele și-și strânse degetele în pantofi să scape

de durerile mersului pe jos. Bun, să presupunem că Sarah va suna la Scotland Yard când va descoperi că postul de poliție nu există. Aceştia îi vor spune într-un târziu că furtul maşinii n-a fost declarat.

Întregul eşafodaj părea din ce în ce mai greu de susținut, pe măsură ce se apropia de casă. Sarah l-ar putea acuza că i-a furat maşina. Puteai fi pus sub acuzare fiindcă ai furat ceva de la soția ta? Cum rămâne cu toate vorbele alea de la cununie – toate bunurile mele pământeşti cu tine-o să le împart, sau aşa ceva. Mai era şi amenda aia că i-ai făcut pe polițişti să-şi irosească timpul.

Taxiul merse pe Victoria Embankment şi trecu prin Westminster. Poliția nu se va deranja să intervină într-o ceartă în familie, gândi Julian. Dar era suficient ca Sarah să-şi dea seama ce pune el la cale. De îndată ce va afla, îi va spune tatălui ei. Apoi Julian va ieşi din grațiile lordului Cardwell, tocmai în momentul crucial când va avea nevoie de bani să cumpere acel Modigliani.

Începu să regrete că s-a gândit să vândă maşina. Ceea ce dimineață i se păruse o idee genială, acum i se părea că seamănă cu un şut în fund administrat tuturor şanselor de a face o descoperire.

Taxiul opri în fața casei cu geamuri mari cât peretele şi Julian îl plăti pe şofer cu una dintre bancnotele de cinci primite de la vânzătorul de maşini de ocazie. În timp ce urca treptele spre uşa din față, încerca disperat să găsească o minciună mai bună pe care să i-o spună soției. Nu-i veni nimic în gând.

Intră tiptil în casă. Nu era decât unsprezece şi

ceva – probabil că ea încă mai stătea în pat. Nu făcu niciun zgomot când intră în sufragerie şi se aşeză. Îşi scoase pantofii şi se lăsă pe spate.

Poate că acum era mai bine să plece direct spre Italia. Putea să lase un bilet în care să spună că va lipsi din oraş câteva zile. Ea va presupune că a plecat cu maşina. La întoarcere îi va putea debita o poveste oarecare.

Brusc se încruntă. De când intrase, un zgomot slab şi insistent parcă-l trăgea de mânecă. Acum se concentră asupra lui şi se încruntă şi mai tare. Semăna cu zgomotul unei încăierări.

Îl descompuse în elementele lui constitutive. Se auzea foşnetul unor hârtii, scârțâitul slab al unor arcuri de pat şi un gâfâit. Se auzea din dormitor. Presupuse că Sarah are un coşmar. Vru să strige ca s-o trezească; apoi îşi aminti că nu e bine să-i trezeşti pe oameni când visează. Sau era vorba de cei care umblă în somn? Se hotărî să meargă să vadă cu ochii lui.

Urcă cele câteva trepte. Uşa dormitorului era deschisă. Privi înăuntru.

Se opri înmărmurit locului şi gura i se deschise de surprindere. Inima, în stare de şoc, îi bătea foarte repede, şi la urechi îi ajunse un zgomot de grabă.

Sarah stătea pe partea ei de pat. Gâtul şi-l ținea strâmb, capul dat pe spate şi părul ei scump coafat îi era lipit de transpirația de pe față. Avea ochii închişi şi gura deschisă, scoțând gâfâieli animalice ascuțite.

Lângă ea stătea un bărbat, cu pelvisul lipit de-al ei, într-un tremur lent. Picioarele groase ale

bărbatului erau acoperite de un păr negru şi des. Muşchii feselor lui albe se încordau şi se relaxau ritmic. Sarah ţinea un picior pe genunchiul celuilalt, formând un triunghi; iar bărbatul strângea carnea din interiorul coapsei ei drepte, în vreme ce murmura obscenităţi cu o voce profundă, clară.

Pe pat, în spatele lui Sarah, stătea un al doilea bărbat. Avea păr blond şi faţa lui albă era uşor pătată. Şoldurile lui şi fundul ei se potriveau împreună asemenea lingurilor într-un sertar. O mână era petrecută în jurul corpului ei şi-i strângea sânii, unul după celălalt.

Lui Julian îi trecu prin minte că bărbaţii făceau dragoste amândoi în acelaşi timp cu ea. Asta putea explica mişcările ciudat de lente ale celor trei corpuri. Privi în continuare, îngrozit.

Bărbatul cu păr blond îl observă şi scoase un chicot.

– Avem public, spuse el cu o voce stridentă.

Celălalt bărbat întoarse repede capul şi se opriră amândoi din mişcare.

Sarah spuse:

– Nu-i decât soţul meu. Nu vă opriţi, nemernicilor, vă rog.

Bărbatul cu păr negru o prinse de şolduri şi începu să se mişte mai puternic decât înainte. Pierdură toţi trei interesul pentru Julian. Sarah spuse „O, da”, mereu şi mereu.

Julian se întoarse. Se simţea slăbit şi scârbit; şi încă ceva. Trecuse multă vreme de când văzuse ultima dată privirea aceea lascivă în ochii ei. Nu se putea abţine să-l excite. Însă pornirea sexuală era slabă şi nelalocul ei.

Se prăbuşi la loc în fotoliu. Acum scoteau zgomote mai puternice ca pentru a-şi bate joc de el. Respectul lui de sine se prăbuşise.

Aşadar de aşa ceva avea ea nevoie ca să se excite, îşi spuse el plin de ură. Nu era deloc vina mea. Curva, curva. Sentimentul de umilinţă se transformă într-unul de răzbunare.

Voia s-o umilească aşa cum îl umilise şi ea pe el. Nu va spune lumii despre vaca de ea şi despre gusturile ei sexuale, îi va spune lui...

Dumnezeule.

Dintr-odată gândea foarte limpede. Îşi simţea capul ca şi când tocmai ar fi băut o duşcă zdravănă de şampanie rece. Rămase locului pentru câteva secunde, gândind cu rapiditate. Avea atât de puţin timp la dispoziţie.

Deschise uşa cu sticlă mată a unui dulap sprijinit de perete şi scoase un aparat foto Polaroid. Era încărcat. Potrivi repede bliţul şi verifică dacă are bec. Fixă mecanismul de focalizare şi apertura.

Pe când urca sărind treptele, vocile din dormitor se transformară în strigăte. Aşteptă în faţa dormitorului, în loc ferit de priviri, preţ de-o clipă. Sarah scoase un sunet gutural care se ridică treptat în ascuţime şi intensitate; un strigăt prelung şi aproape ca de copil. Julian cunoştea sunetul acesta din zilele când încă mai putea s-o facă să-l scoată.

Când strigătul lui Sarah se transformă într-un ţipăt, Julian păşi în cameră şi ridică aparatul la ochi. Vedea prin obiectiv cele trei corpuri mişcându-se în acelaşi timp, chipurile lor schimonosite de efort sau de extaz, mâinile lor apucând, hulpave, carnea celuilalt. Julian apăsă declanşatorul şi

urmă o strălucire trecătoare, scurtă. Amanții nu părură să o observe.

Se apropie cu doi pași, în același timp trăgând filmul. Ridică iarăși aparatul și mai făcu o fotografie. Apoi se mișcă în lateral și făcu o a treia.

Ieși repede din dormitor și se duse în sufragerie. Scotoci într-un sertar și găsi un plic. Lângă el se afla un clasor cu timbre. Rupse câteva în valoare de douăzeci sau treizeci de pence și le lipi pe plic. Din buzunarul sacoului scoase un stilou.

Unde s-o trimită? O bucată de hârtie, scoasă din buzunar odată cu stiloul, pluti până pe podea. Recunoscu foaia pe care-și notase adresa Samanthei. O ridică.

Își scrise numele pe plic, apoi pe cel al Samanthei și apoi adresa ei de pe bucata de hârtie. Smulse din aparat filmul expus. Își cumpărase aparatul să fotografieze tablouri. Filmul făcea atât negative, cât și poze pe loc, dar negativele trebuiau scufundate în apă în termen de opt minute de la momentul expunerii la lumină. Julian duse filmul la bucătărie și umplu cu apă un bol de plastic. Bătu darabana cu degetele pe suportul pentru vase de nerăbdare, în vreme ce imaginea prindea formă pe folia de celuloid.

Într-un târziu se întoarse în sufragerie cu filmul ud în mână. Bărbatul cu păr negru apăru în ușa dormitorului.

Nu mai avea timp să pună pozele în plic. Julian se năpusti spre ușa de la intrare și o deschise tocmai când bărbatul cu păr negru îl prinse din urmă. Izbi aparatul cu sete în fața omului și o zbughi afară din casă.

Fugi în susul străzii. Bărbatul cu păr negru era dezbrăcat și nu-l putea urmări. Julian îndesă negativele în plic, îl sigilă și-l lăsă să cadă în cutia poștală de pe trotuar.

Se uită la poze. Erau foarte clare. Se vedeau toate cele trei fețe și nu încăpea îndoială ce făceau.

Încet, grijuliu, Julian se întoarse acasă și intră. Vocile din dormitor ajunseseră acum la tonalități ridicate, ca de ceartă. Julian trânti ușa ca să se asigure că vor ști că s-a întors. Merse în sufragerie și se așeză, uitându-se la fotografii.

Bărbatul cu păr negru ieși iarăși, încă dezbrăcat, pe ușa dormitorului. În urma lui veni Sarah îmbrăcată într-un capot, iar pătatul ieși ultimul, îmbrăcat doar cu o pereche de chiloți obscen de mici.

Bărbatul cu păr negru își șterse cu dosul palmei sângele de la nas. Se uită la pata roșie de pe încheieturile degetelor și spuse:

– Aș putea să te omor.

Julian îi oferi fotografiile.

– Ești foarte fotogenic, îl luă peste picior.

Ura izbucni din ochii căprui ai bărbatului. Se uită la poze.

– Pervers mic și infect ce ești, spuse el.

Julian izbucni în râs.

Bărbatul întrebă:

– Ce vrei?

Julian se opri din râs și-și compuse o mină de-un sarcasm greu. Strigă:

– Pune dracului ceva pe tine, nu mai sta gol în casa mea!

Bărbatul ezită, încleștându-și și descleștân-

du-şi spasmodic pumnii. Apoi se răsuci pe călcâie şi se întoarse în dormitor.

Celălalt bărbat se aşeză pe un scaun şi îşi adună picioarele sub el. Sarah scoase o ţigară lungă dintr-un pachet şi o aprinse cu o brichetă mare pentru bucătărie. Luă fotografiile de acolo de unde le aruncase bărbatul cu păr negru. Se uită scurt la ele, apoi le rupse în bucăţele şi le aruncă într-un coş de gunoi.

Julian spuse:

– Negativele sunt la loc sigur.

Urmă o clipă de tăcere. Bărbatului cu păr blond părea să-i placă tensiunea aceasta. În cele din urmă, bărbatul cu păr negru se întoarse îmbrăcat într-o jachetă gălbuie de safari şi-un sveter alb.

Julian se adresă celor doi bărbaţi:

– N-am nimic cu voi, spuse. Nu ştiu cine sunteţi şi nici nu vreau să ştiu. Nu aveţi a vă teme din cauza acestor poze. Să nu mai veniţi niciodată în casa asta, doar atât. Acum, plecaţi.

Bărbatul cu păr negru plecă imediat. Julian aşteptă până ce merse celălalt în dormitor, de unde ieşi, un minut mai târziu, îmbrăcat în pantaloni Oxford eleganţi şi cu o jachetă-bluzon scurtă.

După ce plecă şi acesta, Sarah îşi aprinse încă o ţigară. Într-un târziu, spuse:

– Presupun că vrei bani.

Julian dădu din cap a negare.

– Bani mi-am luat singur, spuse el.

Sarah se uită surprinsă la el.

– Înainte de toate... astea? spuse ea.

– Ţi-am vândut maşina, îi zise el.

Ea nu dădu niciun semn de mânie. În ochii ei

sclipi vag o lumină ciudată, pe care Julian nu ştiu cum s-o interpreteze, iar la colţul buzelor apăru un zâmbet.

– Mi-ai furat maşina, spuse ea plat.

– Aşa presupun. Teoretic. Nu sunt sigur dacă poţi fura ceva de la soţia ta.

– Şi dacă fac ceva în privinţa asta?

– Adică?

– Aş putea să-l întreb pe tata.

– Iar eu i-aş putea arăta instantaneele noastre de familie fericită.

Ea dădu uşor din cap, pe chipul ei neputându-se citi nicio reacţie.

– M-am gândit eu că se va ajunge la asta. (Se ridică.) Ar trebui să mă-mbrac.

La baza scării se întoarse şi se uită la el.

– Biletul tău... Ai spus că vei lipsi toată ziua. Ai pus la cale tot jocul ăsta? Ştiai ce-o să găseşti dacă te întorci mai devreme?

– Nu, răspunse el firesc. A fost ceea ce se poate numi un noroc chior.

Ea dădu iarăşi din cap şi se duse în dormitor. După o clipă, Julian o urmă.

– Plec în Italia pentru câteva zile, îi spuse.

– Pentru ce?

Îşi dădu jos capotul şi se aşeză în faţa oglinzii. Luă o perie şi începu să şi-o treacă prin păr.

– Afaceri.

Julian se uită la sânii ei mari şi mândri. Imaginea ei stând în pat alături de doi bărbaţi îi reveni neîndurătoare în minte: gâtul ei arcuit, ochii închişi, şoaptele pasionale. Privirea lui alunecă pe umerii ei laţi, pe spatele ei care se subţia vizibil

spre talie, întârziind pe despicătura de la baza coloanei vertebrale şi oprindu-se pe fesele ei turtite pe scaun. Îşi simţi corpul stârnit ca reacţie la goliciunea ei.

Merse spre ea şi rămase în picioare în spatele ei, cu mâinile aşezate pe umerii ei, uitându-se în oglindă la sânii ei. Areolele sfârcurilor erau întunecate la culoare şi încă dilatate, aşa cum fuseseră în pat. Îşi lăsă mâinile să alunece în jos de la umeri, până ce-i atinseră sânii.

Îşi apăsă corpul de spatele ei, permiţându-i să-i simtă duritatea penisului, un semn vulgar că o doreşte. Ea se ridică şi se întoarse spre el.

El o prinse dur de braţ şi-o duse să se aşeze pe pat. O împinse de umeri.

Fără niciun cuvânt, supusă, ea se întinse pe cearşaf şi închise ochii.

CAPITOLUL 4

DUNSFORD LIPSEY era deja treaz când sună telefonul negru şi masiv de lângă pat. Ridică receptorul, ascultă un bună dimineaţa grăbit rostit de portarul de noapte şi-l aşeză la loc în furcă. Apoi se ridică şi deschise fereastra.

Aceasta dădea spre o curte, câteva garaje încuiate şi un perete din cărămidă. Lipsey se întoarse cu spatele şi se uită împrejur în camera sa de hotel. Covorul era uşor ros, mobila puţin cam şubredă; dar era un loc curat. Nu era un hotel scump. Charles Lampeth, cel care plătea investigaţia, n-ar fi spus nimic nici dacă Lipsey ar fi stat la cel mai bun hotel din Paris: dar nu ăsta era stilul lui Lipsey.

Se dezbrăcă de bluza pijamalei, o împături pe pernă şi se duse la baie. Cât se spălă şi se bărbieri, se gândi la Charles Lampeth. Asemenea tuturor clienţilor, acesta era stăpânit de impresia că pentru agenţie lucra o mică armată de detectivi. De fapt, nu erau decât şase; şi niciunul n-ar fi putut face treaba asta. În parte, ăsta era motivul pentru care Lipsey se ocupa personal de ea.

Dar numai în parte. Celălalt motiv avea de-a face cu propriul interes al lui Lipsey pentru artă; şi

avea de-a face cu acest caz. Avea să se dovedească a fi interesant, ştia asta. Implica o fată atrăgătoare, o capodoperă rătăcită şi un discret negustor de opere de artă – şi urmau să fie mai multe, mult mai multe. Lui Lipsey i-ar plăcea să dezlege întregul mister. Oamenii implicaţi în acest caz; ambiţiile lor, lăcomia lor, micile lor trădări personale – nu peste mult timp, Lipsey va şti toate aceste lucruri. Nu va face nimic cu informaţiile astea, va găsi doar tabloul; numai că el abandonase cu mult timp în urmă procedura direct utilitară de investigare. Felul lui de a fi o făcea să fie ceva distractiv.

Se şterse pe faţă, îşi clăti aparatul de ras şi-l puse la loc în trusa de bărbierit. Îşi dădu peste părul scurt şi negru cu un strop de Brylcreem şi-l pieptănă peste cap, cu o cărare perfectă.

Îmbrăcă o cămaşă albă, simplă, o cravată bleumarin şi un costum Savile Row foarte vechi, minunat croit – cu piepţi dubli, cu revere largi şi cambrat pe talie. Îşi croise două perechi de pantaloni la sacou, astfel încât costumul să ţină o viaţă de om; şi dădea toate semnele că-i împlineşte aşteptările. Ştia foarte bine că e demodat şi îi era cât se poate de indiferent lucrul acesta.

La 7:45 coborî în sala de mese pentru a lua micul dejun. Singurul chelner de acolo îi aduse o ceaşcă de cafea neagră şi tare. Se decise pentru pâine la micul dejun, dar peste gem trase o linie.

– *Vous avez du fromage, s'il vous plaît?* spuse el.

– *Oui, monsieur.*

Chelnerul plecă să-i aducă brânza. Franceza lui Lipsey era înceată şi cu un accent defectuos;

dar era clară şi inteligibilă.

Rupse o chiflă şi-o unse zgârcit cu unt. Cât mâncă, îşi permise să facă planul zilei. Avea doar trei lucruri: o ilustrată, o adresă şi o fotografie a lui Dee Sleign. Scoase fotografia din portofel şi o aşeză pe faţa de masă albă, lângă farfurie.

Era o poză de amator, făcută aparent la un soi de reuniune de familie – mesele pentru bufetul suedez de pe peluza din fundal sugerau o nuntă în timpul verii. Stilul de rochie al fetei spunea că fusese făcută cu patru sau cinci ani în urmă. Fata râdea şi părea că-şi aruncă părul pe spate peste umărul drept. Nu avea dinţii bine formaţi şi gura deschisă era neatrăgătoare; dar sugera o fire veselă şi, poate, inteligentă. Ochii aveau colţurile exterioare înclinate în jos – inversul ochilor oblici orientali.

Lipsey scoase vederea şi o aşeză peste fotografie. Arăta o stradă îngustă, mărginită de clădiri înalte, cu obloane la ferestre. Parterul a aproximativ jumătate dintre case fusese transformat în magazine. Era o stradă ca oricare alta – pesemne că ilustrate ca aceasta nu se vindeau decât pe strada pe care o reprezentau. O întoarse pe spate. Caligrafia fetei îi spunea în linii mari aceeaşi poveste pe care i-o spusese şi fotografia. În colţul stâng, în partea de sus a părţii din spate a vederii, se afla numele străzii.

Lipsey îşi scoase carneţelul cu coperte portocalii. Paginile erau goale cu excepţia celei dintâi, care conţinea, scrisă cu propria-i caligrafie măruntă, adresa la care locuia fata în Paris.

N-o va aborda imediat, decise el. Îşi termină

cafeaua şi aprinse un trabuc scurt. Mai întâi va urma celălalt fir de investigare.

Îşi permise un suspin imperceptibil. Aceasta era partea solicitantă a meseriei lui. Va trebui să bată la fiecare uşă de pe strada din ilustrată şi să spere că va da peste lucrul care o pusese pe Dee pe urmele tabloului. Va trebui să încerce şi pe străzile vecine. Evaluarea pe care i-o făcuse fetei îl îndreptăţea să creadă că probabil nu reuşise să aştepte mai mult de cinci minute înainte să spună cuiva de descoperirea ei.

Chiar dacă avea dreptate, şansele erau minime. Indiciul ei e posibil să fi fost ceva ce văzuse într-un ziar; cineva pe care-l întâlnise mergând pe stradă; sau ceva ce i se întâmplase numai fiindcă se nimerise să fie la locul potrivit. Faptul că adresa ei era dintr-o altă parte a Parisului, şi se părea că erau puţine lucruri în zona aceea care s-o atragă, era în favoarea lui Lipsey. Totuşi exista posibilitatea ca el să-şi petreacă o zi întreagă, sau mai multe, şi să facă bătături tot căutând fără niciun rezultat.

Chiar şi aşa, o va face. Era un om conştiincios.

Mai scoase un suspin scurt. Ei, bine, mai întâi îşi va termina trabucul.

Lipsey strânse din nas, ca să nu simtă mirosul, când intră în demodatul magazin de peşte. Ochii reci şi negri ai peştilor se uitară răutăcios la el din galantar, părând vii, căci, paradoxal, în viaţă fiind, au părut atât de morţi.

Negustorul îi zâmbi.

– *M'sieur?*

Lipsey îi arătă fotografia lui Dee Sleign şi rosti în franceza lui tăioasă:

– Aţi văzut-o pe fata aceasta?

Bărbatul o privi printre gene şi zâmbetul i se schimonosi. Chipul lui spunea că l-a mirosit pe copoi. Îşi şterse mâinile de şorţ şi luă poza, întorcându-i spatele lui Lipsey şi ţinând-o ridicată la lumină.

Se întoarse la loc, i-o dădu înapoi şi ridică din umeri.

– Scuze, n-o recunosc, spuse el.

Lipsey îi mulţumi şi ieşi din magazin. Intră într-un gang îngust şi întunecat de lângă magazinul de peşte şi urcă treptele. Durerea de şale creştea odată cu efortul depus: stătea în picioare de mai multe ore. Curând se va opri să ia prânzul, îşi spuse. Dar nu va bea deloc vin la masă – cum ar mai putea merge el pe unde avea drum în acea după-amiază?

Bărbatul care răspunse la bătăile lui în uşa din capul scărilor era foarte bătrân şi complet chel. Deschise cu zâmbetul pe buze, ca şi când s-ar fi bucurat să vadă persoana care bătuse, indiferent cine era.

Peste umărul bărbatului, Lipsey observă pe perete un grup de tablouri. Inima îi tresări: erau nişte tablouri originale valoroase. Era posibil ca acesta să fie omul lui.

Spuse:

– Vă cer scuze că vă deranjez, *m'sieur*. Aţi văzut-o pe tânăra aceasta?

Îi arătă fotografia.

Bătrânul o luă şi intră în apartament să se uite la ea la lumină, aşa cum făcuse şi negustorul de peşte. Spuse peste umăr:

– Intraţi, dacă doriţi.

Lipsey intră şi închise uşa în urma lui. Încăperea era foarte mică, în dezordine şi mirosea.

– Luaţi loc, vă rog, spuse bătrânul.

Lipsey dădu curs invitaţiei şi francezul se aşeză în faţa lui. Aşeză fotografia pe suprafaţa aspră a mesei din lemn dintre ei.

– Nu sunt sigur, spuse el. De ce vreţi să ştiţi?

Faţa lui ridată şi galbenă era complet lipsită de expresivitate, însă Lipsey era acum convins că acest bărbat o pusese pe Dee pe urmele tabloului.

– Contează motivul? întrebă el.

Bătrânul râse uşor.

– Sunteţi prea bătrân să fiţi un iubit neloial, presupun, zise el. Şi nu-i semănaţi deloc, aşa că e improbabil să-i fiţi tată. Cred că sunteţi poliţist.

Lipsey recunoscu la bătrân o minte la fel de ascuţit-analitică precum a lui.

– De ce, a făcut fata ceva rău?

– Habar n-am. Dacă a făcut, eu n-am de gând să-i pun pe poliţişti pe urmele ei. Şi dacă n-a făcut, atunci nu aveţi niciun motiv s-o urmăriţi.

– Sunt detectiv particular, replică Lipsey. Mama fetei a murit şi fata a dispărut. Am fost angajat de familie s-o găsesc şi să-i dau vestea.

Ochii negri ai bătrânului scânteiară.

– Presupun că-i posibil să spuneţi adevărul, zise el.

Lipsey îşi făcu în gând o notiţă. Bărbatul divulgase faptul că nu ţine legătura constant cu

fata: fiindcă, dacă ar fi fost aşa, ar fi ştiut că ea nu dispăruse.

Doar dacă ea n-a dispărut de-adevăratelea, îşi spuse Lipsey cu o tresărire. Dumnezeule, ce-l mai obosise mersul pe jos – nu mai gândea limpede.

– Când aţi văzut-o?

– M-am hotărât să nu vă spun. .

– Ăsta e un lucru foarte important.

– Aşa bănuiam şi eu.

Lipsey suspină. Va trebui să fie puţin mai dur. În puţinele minute cât stătuse în cameră, detectase mirosul de cannabis.

– Foarte bine, moşule. Dacă nu vrei să-mi spui, va trebui să anunţ poliţia că încăperea asta e folosită pentru consum de droguri.

Bărbatul râse cu o bună-dispoziţie veritabilă.

– Credeţi că ei nu ştiu asta deja? zise el.

Chicotul lui piţigăiat continuă neabătut şi tuşi. Când vorbi din nou, sclipirea din ochi pălise.

– Să mă las păcălit să ofer informaţii unui poliţist, asta ar fi o prostie. Dar să mă las şantajat s-o fac, asta ar fi dezonorant. Vă rog să plecaţi acum.

Lipsey îşi dădu seama că pierduse. Se simţea dezamăgit şi puţin ruşinat. Ieşi şi închise uşa, întrerupând tusea uscată a bătrânului.

Cel puţin, nu mai avea de umblat pe jos, îşi spuse Lipsey. Şedea într-un restaurant mic, după un prânz excelent de 12 franci, fumând al doilea trabuc scurt al zilei. Friptura şi paharul de vin roşu pe care-l bătuse lângă ea făcuse ca lumea să nu-i pară chiar atât de deprimantă. Privind înapoi, îşi dădu

seama că dimineața fusese cam obositoare și se întrebă iarăși dacă nu era prea bătrân pentru munca de teren.

Ar trebui să devină ceva mai înțelept cu asemenea eșecuri, își spuse. Întotdeauna, dacă așteptai suficient de mult, venea și izbânda. Totuși intrase într-o fundătură. Nu-i mai rămăsese acum decât un singur fir de investigare, în loc de două. I se forța mâna.

Trebuia s-o caute mai degrabă pe fată, nu tabloul.

Își aruncă trabucul în scrumieră, își plăti consumația și ieși din restaurant.

Afară, un taxi opri la trotuar și din el coborî un tânăr. După ce bărbatul îl plăti pe șofer, Lipsey îl ocupă. Se uită a doua oară la chipul tânărului și își dădu seama că-l mai văzuse înainte.

Îi dădu șoferului adresa la care locuise domnișoara Sleign din iunie încoace. Când mașina demară, se întrebă al cui era chipul acela familiar. Era o obsesie a lui Lipsey să asocieze nume chipurilor. Dacă nu reușea să le potrivească, era cuprins de o profundă neliniște profesională, de parcă abilitățile lui ar fi fost compromise pentru totdeauna.

Își frământă mintea timp de câteva clipe, apoi găsi numele: Peter Usher. Era un tânăr artist de succes și avea unele legături cu Charles Lampeth. A, da, galeria lui Lampeth îi expunea tablourile. Nu prezenta niciun interes imediat pentru el. Simțindu-se ușurat, Lipsey îl înlătură pe tânăr din preocupările sale.

Taxiul îl lăsă la intrarea într-un mic bloc de

apartamente, vechi de vreo zece ani și nu foarte impozant. Lipsey intră și se aplecă spre fereastra portăresei.

– E cineva acasă la nr. 6? întrebă el cu zâmbetul pe buze.

– Sunt plecați, spuse femeia, oferind informația cu parcimonie.

– O, bine, spuse Lipsey. Sunt un decorator de interioare din Anglia și m-au rugat să evaluez valoarea lucrării de care e nevoie. Mi-au spus să vă cer dumneavoastră cheia și să arunc o privire cât ei sunt plecați. Nu eram sigur dacă au plecat deja.

– Nu vă pot da cheia. Pe lângă asta, nu au dreptul să redecoreze fără permisiunea proprietarului.

– Desigur! (Lipsey îi zâmbi din nou și apelă la un anume șarm al bărbatului de vârstă mijlocie pe care știa că-l posedă.) Domnișoara Sleign mi-a spus foarte clar că trebuie să vă consult, că trebuie să primesc sfatul și opiniile dumneavoastră. (În vreme ce vorbea, scoase orbește câteva bancnote din portofel și le introduse într-un plic.) M-a rugat să vă dau asta pentru deranj.

Îi înmână plicul prin geam, îndoindu-l ușor în mână să facă banii să foșnească.

Femeia acceptă mita.

– Să nu vă ia multă vreme, fiindcă va trebui să stau cu dumneavoastră, spuse ea.

– Desigur, zâmbi el.

Femeia ieși împleticindu-se din separeu și-l conduse pe scară în sus, gâfâind din greu, ținându-se de spate și oprindu-se să-și tragă sufletul.

Apartamentul nu era foarte mare și unele

piese de mobilier păreau de mâna a doua. Lipsey se uită în jur prin sufragerie.

– Vorbeau ceva de vopsea cu emulgatori pentru pereți, spuse el.

Pe portăreasă o trecură fiorii.

– Da, cred că aveți dreptate, spuse Lipsey. Un tapet plăcut cu flori, poate, şi-un covor simplu de-un verde închis. (Se opri în fața unui bufet îngrozitor de urât. Îl lovi cu încheieturile degetelor.) Calitate bună, spuse. Nu ca porcăriile astea moderne.

Scoase un carnețel şi mâzgăli în el câteva rânduri fără sens.

– Nu mi-au spus unde merg, zise el ca pentru a face conversație. În sud, presupun.

– În Italia.

Chipul femeii tot rigid era, dar se bucura că-şi poate etala cunoştințele.

– Ah. Roma, presupun.

Femeia nu muşcă momeala, iar Lipsey bănui că nu ştie. Se uită şi prin restul apartamentului, ochilor lui sfredelitori nescăpându-i niciun detaliu, în vreme ce făcea remarci lipsite de sens portăresei.

În dormitor, pe o noptieră joasă, era un telefon. Lipsey se uită îndeaproape la carnețelul pentru notițe de lângă el. Peste foaia albă era aşezat un pix. Pe acea foaie albă erau imprimate vizibil urmele cuvintelor scrise în grabă pe foaia care fusese deasupra. Lipsey îşi poziționă corpul între noptieră şi portăreasă şi palmă carnețelul.

Mai făcu câteva comentarii cu privire la decorațiuni, apoi spuse:

– Ați fost foarte amabilă, *madame*. Nu vă mai rețin de la muncă nicio clipă.

Ea îl conduse spre ieşirea din bloc. Odată ajuns afară, se grăbi spre o papetărie şi cumpără un creion cu mină foarte moale. Se aşeză la masa unei cafenele de pe trotuar, comandă o cafea şi scoase la iveală carnețelul furat.

Frecă uşor creionul de urmele imprimate pe hârtie. Când termină, cuvintele erau vizibile. Era adresa unui hotel din Livorno, Italia.

Lipsey ajunse la hotel în seara zilei următoare. Era o clădire mică şi ieftină cu vreo douăsprezece dormitoare. Cândva fusese casa unei numeroase familii din clasa de mijloc, bănui Lipsey: acum că zona trecea printr-o perioadă de criză, fusese transformată într-o casă de oaspeți pentru comis-voiajori.

Cât soția merse să-l aducă pe soț din partea de sus a casei, el aşteptă în sufrageria apartamentului proprietarului. Era obosit din cauza călătoriei: îl durea uşor capul şi de-abia aştepta să cineze şi să se culce într-un pat moale. Se gândi să fumeze un trabuc, dar se răzgândi de dragul politeții. Din când în când, arunca un ochi la televizor. Acolo era un film englezesc foarte vechi pe care-l văzuse într-o seară în Chippenham. Sonorul era dat la minimum.

Femeia se întoarse însoțită de proprietar. Acesta avea o țigaretă în colțul gurii. Din buzunar îi ieşea coada unui ciocan şi în mână ținea o pungă cu cuie.

Părea supărat că fusese întrerupt de la muncă.

Lipsey îi oferi o mită grasă şi începu să vorbească într-o italiană încâlcită, sincopată.

– Încerc să găsesc o tânără doamnă care-a stat aici recent, spuse el. Scoase fotografia lui Dee Sleign şi i-o dădu proprietarului. Aceasta e femeia. O ţineţi minte?

Bărbatul se uită scurt la fotografie şi încuviinţă din cap.

– Era singură, spuse el, inflexiunile vocii lui arătând dezaprobarea unui tată catolic faţă de fetele tinere care stau singure la hotel.

– Singură? Spuse Lipsey surprins.

Portăreasa din Paris îi lăsase impresia că cei doi plecaseră împreună. Continuă:

– Sunt detectiv englez, angajat de tatăl ei s-o găsesc şi s-o conving să vină acasă. E mai tânără decât pare, adăugă el ca o explicaţie necesară.

Proprietarul dădu din cap.

– Bărbatul n-a stat aici, spuse el. A venit, i-a plătit factura şi-a luat-o.

– V-a spus cumva ce caută aici?

– Voia să se uite la tablouri. I-am spus că multe din comorile noastre de artă s-au pierdut în timpul bombardamentelor. (Făcu o pauză şi se încruntă din cauza efortului de a-şi aminti.) A cumpărat un ghid turistic – voia să ştie unde e locul de naştere al lui Modigliani.

– Ah!

A fost un uşor suspin de satisfacţie din partea lui Lipsey.

– Cât a stat aici a avut o convorbire telefonică la Paris. Cred că doar atât vă pot spune.

– Nu ştiţi unde mai exact s-a dus în oraş?

– Nu.

– Câte zile a stat aici?

– Doar una.

– A spus cumva unde merge mai departe?

– Ah! Desigur, spuse bărbatul. Făcu o pauză să tragă din ţigareta muribundă dintre buze; şi făcu o grimasă la ultimul fum. Au venit şi au cerut o hartă.

Lipsey se înclină în faţă. Încă un noroc chior, atât de repede, nici nu sperase atât de mult.

– Continuaţi.

– Staţi să văd. Urmau să o ia pe autostrada spre Florenţa, apoi să traverseze ţara spre coasta Mării Adriatice – undeva aproape de Rimini. Au pomenit numele unui sat – oh! Acum mi-amintesc. E vorba de Poglio.

Lipsey îşi scoase carneţelul.

– Spuneţi-mi pe litere.

Proprietarul se execută.

Lipsey se ridică.

– Vă sunt profund recunoscător, spuse el.

Afară se opri la bordura trotuarului să inspire aerul cald al serii. Atât de repede! îşi spuse. Aprinse un trabuc scurt pentru a sărbători.

CAPITOLUL 5

NEVOIA DE A PICTA semăna cu tânjirea unui fumător după o ţigară: lui Peter Usher îi amintea de vremea când încercase să se lase. Simţea o iritare greu de explicat, fizică în mod distinct, însă fără a se manifesta într-o anume parte a corpului. Ştia din experienţă că o simte, fiindcă nu muncise de mai multe zile, iar mirosul studioului, pelicula subţire de ulei de pe degete după ce le trecea peste pânză şi priveliştea unei noi opere care se conturează erau singurele modalităţi de a scăpa de ea. Se simţea rău fiindcă nu pictase de mai multe zile.

Pe lângă asta, era înspăimântat.

Gândul care-i lovise pe el şi pe Mitch în acelaşi timp, în seara aceea de beţie în Clapham, înflorise cu toată prospeţimea şi aurora unor zori de zi la tropice. Păruse chiar şi simplu: vor picta nişte falsuri, le vor vinde la nişte preţuri astronomice, apoi vor spune lumii ce-au făcut.

Avea să fie un bobârnac de proporţii aplicat nasului lumii artistice, cu toţi băţoşii ei; o cascadorie publicistică de succes; o lovitură radicală, istorică.

În sobrietatea zilelor care urmaseră, punând la cale detaliile operaţiunii, îşi dăduseră seama că

nu va fi simplu. Cu toate acestea, ajunsese să pară din ce în ce mai fiabilă, pe măsură ce se apropiau de mecanismul acestei fraude.

Acum însă, când era pe cale să facă primul pas strâmb pe drumul spre escrocheria secolului cu o operă de artă, când era pe cale să se ofere unui destin care-l va purta dincolo de linia de demarcaţie dintre protest şi crimă, când era singur şi agitat în Paris, şedea într-un birou din clădirea Meunier's şi fuma ţigarete care nici nu-i picau bine.

Graţioasa şi venerabila clădire îi exacerba neliniştea. Cu pilonii ei din marmură şi cu tavanele înalte cu stucaturi, făcea evident parte din acea pătură superioară, sigură de sine a lumii artistice – societatea celor care-l îmbrăţişau pe Charles Lampeth şi-l repudiau pe Peter Usher. Cei de la Meunier's jucau rolul de agenţi pentru jumătate dintre cei mai buni artişti francezi din ultimii 150 de ani. Niciunul dintre clienţii lor nu era necunoscător.

Un bărbat scund, într-un costum negru, evident uzat, străbătu în goană holul şi intră cu un ţel precis pe uşa deschisă a camerei în care stătea Peter. Avea aspectul voit hărţuit al celor care vor ca lumea să ştie cât sunt ei de împovăraţi de treburi.

– Mă numesc Durand, spuse el.

Peter se ridică în picioare.

– Peter Usher. Sunt pictor, sunt din Londra şi caut o slujbă cu jumătate de normă. Mă puteţi ajuta?

Vorbea franceza doar la nivel de şcoală primară, însă avea un accent bun.

Pe chipul lui Durand se putea citi indignarea.

– Trebuie să-nțelegeți, monsieur Usher, că primim multe astfel de cereri de la studenți tineri la arte din Paris.

– Eu nu sunt student. Am absolvit Slade...

– Fie cum ziceți, îl întrerupse Durand cu o mişcare nerăbdătoare de mână. Politica noastră e să dăm o mână de ajutor oricând putem. (Se vedea clar că nu era de acord cu această politică.) Depinde dacă avem acum un post liber. Având în vedere că întregul nostru personal trebuie supus unei riguroase examinări din motive de securitate, e limpede că sunt puține posturi pentru solicitanții ocazionali. În orice caz, dacă veniți cu mine, pot afla dacă e nevoie de dumneavoastră.

Peter merse pe urma paşilor vioi ai lui Durand de-a curmezişul holului către bătrânul lift. Cuşca ajunse jos pârâind şi gemând, iar ei intrară şi urcară trei etaje.

Ajunseră într-un birou mic situat în partea din spate a clădirii, unde un bărbat corpolent, cu fața trandafirie, şedea la biroul său. Durand i se adresă într-o franceză colocvială, foarte rapidă, pe care Peter n-o putu urmări. Bărbatul corpolent părea că făcuse o sugestie: Durand părea să o refuze. În cele din urmă, se întoarse spre Peter.

– Mă tem că va trebui să vă dezamăgesc, spuse el. Avem un loc liber, însă postul implică manevrarea picturilor şi ne trebuie recomandări pentru aşa ceva.

– Vă pot oferi o recomandare telefonică, dacă nu vă deranjează să sunați la Londra, vorbi Peter parcă reținut.

Durand zâmbi şi dădu din cap dezaprobator.

– Va trebui să fie de la cineva cunoscut nouă, monsieur Usher.

– Charles Lampeth? E un distribuitor binecunoscut şi...

– Desigur, îl cunoaştem pe monsieur Lampeth. Va garanta el pentru dumneavoastră? interveni bărbatul cel corpolent.

– În mod sigur va confirma că sunt pictor. Şi o persoană cinstită. Galeria lui a expus o vreme picturile mele.

Bărbatul din spatele biroului zâmbi.

– În cazul ăsta sunt sigur că vă putem oferi o slujbă. Dacă vă întoarceți mâine-dimineață, până atunci noi vom fi sunat la Londra...

Durand spuse:

– Costul convorbirii va fi dedus din salariul dvs.

– Nu-i nimic, replică Peter.

Bărbatul corpolent făcu o mişcare din cap a concediere. Durand spuse:

– Vă conduc eu.

Nu se osteni să-şi ascundă dezaprobarea.

Peter intră direct într-un bar şi comandă un whisky dublu, foarte scump. Să le dea numele lui Lampeth fusese un impuls prostesc. Nu că va refuza distribuitorul să spună o vorbă bună despre el: conştiința lui încărcată ar trebui să se ocupe de asta. Însemna însă că Lampeth va şti că Peter fusese angajat de Meunier's la Paris – iar această informație ar putea dejuca planul lui. Era puțin probabil; însă era un risc în plus.

Peter dădu whisky-ul pe gât, înjură pe sub

mustață și mai comandă unul.
Peter începu să lucreze a doua zi la departamentul împachetări. Lucra în subordinea unui parizian în vârstă, adus de spate, care-și dedicase întreaga viață îngrijirii tablourilor. Își petrecură dimineața scoțând din lăzi operele tocmai sosite, iar după-amiaza împachetând în straturi de lână, poliester, carton și paie tablourile care urmau a fi expediate. Peter făcea ce era mai greu: scotea cuiele din scânduri și ridica ramele cele grele, în vreme ce bătrânul pregătea în cutii culcușul tablourilor, cu la fel de multă grijă ca și când ar fi primenit leagănul pentru un nou-născut.

Aveau un troliu mare, cu patru roți pneumatice, cu suspensie hidraulică: aluminiul strălucea, iar bătrânul era mândru de el. Era folosit la transportul tablourilor în incinta clădirii. Pe platforma lui urcau amândoi cu grijă operele de artă, după care Peter trecea la împins, iar bătrânul o lua înainte, deschizând ușile.

Într-un colț al camerei în care ambalau ei lucrările se afla un birou mic. Târziu, în prima după-amiază, în vreme ce bătrânul era plecat la toaletă, Peter cotrobăi prin toate sertarele. Conțineau foarte puține lucruri: formularele pe care le completa bătrânul pentru fiecare dintre tablourile care le treceau prin mâini, un mănunchi de pixuri, câteva agrafe de birou uitate și câteva pachete goale de țigarete.

Lucrau foarte încet, iar bărbatul îi vorbi lui Peter despre viața sa și despre tablouri. Îi displăcea majoritatea picturilor moderne, spunea el, cu excepția celor naive, puține la număr, și – în mod surprinzător, își spuse Peter – a suprarealiștilor. Gustul lui era necultivat, însă nu naiv: lui Peter i se părea înviorător. Îi plăcu de bărbat pe dată, iar perspectiva de a-l înșela începu să i se pară neavenită.

În drumurile lor prin clădire, Peter văzu deseori pe birourile secretarelor cum arată antetul oficial al companiei. Din nefericire, secretarele erau întotdeauna prin preajmă – la fel și bătrânul. Pe lângă asta, antetul nu-i era de ajuns.

Numai spre sfârșitul celei de a doua zile îi căzură lui Peter ochii pe lucrul pe care venise să-l fure.

După-amiază târziu sosi o pictură de Jan Rep, un bătrân artist danez care locuia la Paris, pe care-l reprezentau cei de la Meunier's. Operele lui Rep se vindeau pe sume enorme, iar el lucra foarte încet. Un apel telefonic îl anunță pe bătrân de venirea tabloului și, câteva clipe mai târziu, acesta fu instruit să-l ducă imediat în biroul domnului Alain Meunier, cel mai mare dintre cei trei frați care conduceau compania.

Când scoaseră tabloul din cutie, bătrânul se uită fix la el cu un zâmbet.

– Frumos, spuse el într-un târziu. Ești de acord?

– Mie nu-mi spune nimic, spuse Peter neștiutor.

Bătrânul înclină din cap.

– Rep e un pictor pentru cei mai în vârstă, cred.

Îl urcară pe troliu și-l împinseră prin clădire, îl urcară cu liftul și-l introduseră în biroul domnului Meunier. Acolo îl așezară pe-un șevalet din oțel

şi se dădură în spate.

Alain Meunier era un bărbat cu părul cărunt, fălcos, îmbrăcat într-un costum negru, cu – îşi spuse Peter – o licărire de lăcomie în ochii mici şi albaştri. Se uită la tabloul cel nou de la distanţă, după care veni mai aproape să studieze detaliile; apoi îl privi din stânga şi din dreapta.

Peter stătea lângă imensul birou cu intarsii din piele al lui Meunier. Pe el se aflau trei telefoane, o scrumieră din sticlă, o cutie cu trabucuri, un suport pentru stilou făcut din plastic roşu (cadou de la copii?), fotografia unei femei – şi o ştampilă mică din cauciuc.

Ochii lui Peter se opriră asupra ştampilei. Era pătată la bază cu cerneală roşie, iar mânerul era din lemn lustruit. Încercă să citească, de la dreapta la stânga, cuvintele de pe ea, dar nu reuşi să desluşească decât numele firmei.

Aproape sigur că era ce-şi dorea el.

Îl mâncau degetele s-o apuce şi s-o îndese în buzunar, însă era sigur că va fi văzut. Chiar dacă o făcea când ceilalţi doi erau întorşi cu spatele la el, absenţa ştampilei avea să fie observată imediat după aceea. Trebuia să existe o metodă mai bună.

Când Meunier vorbi, Peter tresări, vinovat.

– Îl puteţi lăsa aici, spuse bărbatul. Dădu din cap în semn că pot pleca.

Peter împinse troliul afară şi se întoarseră amândoi în camera lor de împachetare.

Petrecu alte două zile încercând să găsească o metodă de a ajunge la ştampila de pe biroul lui Meunier. Apoi, o idee mai bună îi fu servită pe tavă.

Bătrânul şedea la birou, completa unul dintre formulare, în vreme ce Peter îşi bea cafeaua. Bătrânul ridică ochii de pe hârtie să spună:

– Ştii unde sunt depozitate obiectele de papetărie de rezervă?

Peter gândi repede.

– Da, minţi el.

Bătrânul îi dădu o cheie mică.

– Mai adu-mi nişte formulare... aproape c-am rămas fără niciunul.

Peter luă cheia şi plecă. Pe coridor, întrebă un curier unde se află depozitul. Băiatul îl îndrumă spre etajul de mai jos.

Îl găsi într-un birou care părea a fi o sală de dactilografiere. Nu mai fusese acolo. Una dintre dactilografe îi arătă într-un colţ un dulap mare, în care se putea intra. Peter deschide uşa lui, aprinse lumina şi intră.

Găsi imediat un top din formularele de care avea nevoie. Ochii îi rătăciră pe rafturi şi se opriră asupra unui teanc de hârtii pentru notiţe cu antet. Deschise un pachet şi scoase treizeci sau patruzeci de coli.

Nu văzu nicio ştampilă din cauciuc.

În capătul micuţei încăperi se afla un fişet verde din oţel. Peter încercă să deschidă uşa şi observă că era încuiată. Deschise o cutie cu agrafe de birou, luă una şi o îndoi. Introducând-o în broască, o răsuci dintr-o parte într-alta. Începu să transpire. În scurtă vreme, dactilografa se va întreba ce-i ia atât de mult.

Cu un clic care păru un tunet, uşa se deschise. Primul lucru pe care-l observă Peter fu o

cutie din carton deschisă, care conținea șase ștampile din cauciuc. Întoarse una dintre ele și citi amprenta de dedesubt.

Traduse:

– Atestat la Meunier, Paris.

Își reprimă exaltarea. Cum putea scoate obiectul din clădire?

Ștampila și hârtiile cu antet ar alcătui un pachet suspect de mare să-l poată trece de paznicul de la intrare când va pleca acasă. Și va trebui să-l ascundă de bătrân pentru tot restul zilei.

Îl străfulgeră o idee. Scoase un briceag din buzunar și-i vârî lama sub partea de jos cauciucată a ștampilei, mișcând cuțitul, de la stânga la dreapta, ca să desprindă bucata de cauciuc de lemnul pe care fusese lipită. Mâinile lui, alunecoase din pricina transpirației, de-abia dacă reușeau să țină lemnul lustruit.

– Găsiți ce vă interesează? se auzi din spatele lui vocea unei fete.

Îngheță.

– Mulțumesc, tocmai le-am găsit, spuse el.

Nu se uită înapoi. Pașii răsunară în retragere.

Bucata de cauciuc se desprinse de talpa ștampilei. Peter găsi un plic mare pe-un raft. Vârî hârtiile și bucata subțire de cauciuc în el și-l sigilă. Luă dintr-o altă cutie un pix și scrise numele și adresa lui Mitch pe plic. Apoi închise ușa dulapului din oțel, luă topul de formulare și ieși.

În ultima clipă își aminti de agrafa de birou îndoită. Intră înapoi în camera-depozit, o găsi pe podea și-o puse în buzunar.

Când părăsi biroul, îi zâmbi dactilografei. În

loc să se întoarcă la bătrân, hoinări pe coridoare până ce dădu peste un alt curier.

– Îmi poți spune unde să duc asta pentru expediere? întrebă el. E *par avion*.

– Îl iau eu, spuse curierul serviabil. Se uită la plic. Ar trebui să scrie *par avion* pe el, spuse.

– Măi, să fie.

– Nu vă faceți griji – mă ocup eu de asta, spuse băiatul.

– Mulțumesc.

Peter se întoarse la departamentul împachetări.

Bătrânul spuse:

– Ți-a luat cam mult.

– M-am rătăcit, explică Peter.

Trei zile mai târziu, seara, pe când se afla în apartamentul său ieftin, luat cu chirie, Peter primi un telefon de la Londra.

– A ajuns, spuse vocea lui Mitch.

– Mulțumesc lui Dumnezeu, replică Peter. Mă-ntorc mâine acasă.

* * *

Mitch Nebunul ședea pe podeaua studioului când sosi Peter, cu părul zbârlit, de culoarea ghimbirului, lipit de perete. Trei dintre pânzele lui Peter stăteau în linie pe peretele opus. Mitch le studia cu o sprânceană încruntată și cu o doză de bere Long Life într-o mână.

Peter își aruncă desaga pe podea și se duse să

se aşeze lângă Mitch.

– Ştii, dacă merită cineva să trăiască din pictură, tu eşti acela, spuse Mitch.

– Mersi. Unde-i Anne?

– La cumpărături.

Mitch se ridică brusc în picioare şi traversă încăperea spre o masă murdară de culori. Ridică un plic pe care-l recunoscu Peter.

– Isteaţă idee, să rupi cauciucul de pe ştampilă, spuse el. Dar de ce-a trebuit să le trimiţi prin poştă?

– N-am avut cum să scot altfel materialele din clădire în siguranţă.

– Vrei să zici că firma le-a expediat?

Peter aprobă din cap.

– Isuse. Sper că n-a observat nimeni din greşeală numele de pe plic. Ai mai lăsat vreun alt indiciu de despărţire?

– Da.

Peter luă doza de la Mitch şi bău o duşcă zdravănă de bere. Îşi şterse gura de antebraţ şi-i dădu cutia înapoi.

– A trebuit să dau numele lui Charles Lampeth ca recomandare.

– L-au verificat?

– Aşa cred. Oricum, au insistat să le dau un referent pe care să-l cunoască şi căruia să-i poată telefona.

Mitch se aşeză pe marginea mesei şi-şi scărpină burta.

– Cred că-ţi dai seama c-ai lăsat o urmă ca un afurisit de puşcoci M1.

– Nu-i chiar atât de rău. Înseamnă că probabil pot da de noi, cu timpul. Chiar şi aşa, n-au cum să dovedească nimic. Ce contează însă e că nu ne pot da de urmă înainte ca noi să fi terminat. În definitiv, nu mai avem nevoie decât de câteva zile.

– Dacă totul merge conform planului.

Peter se întoarse şi se aşeză pe-un scaun scund, fără spătar.

– Ţie cum ţi-a mers?

– Minunat.

Mitch se lumină pe dată.

– Am scos-o la capăt cu Arnaz – o să ne finanţeze el.

– Şi lui ce-i iese? întrebă Peter curios.

– Un prânz. Are un simţ al umorului nemaipomenit.

– Povesteşte-mi despre el.

Mitch înghiţi cât mai rămăsese din bere şi aruncă doza cu precizie într-un coş de gunoi.

– Are în jur de treizeci de ani, e jumătate irlandez şi jumătate mexican, a crescut în SUA. A început să vândă tablouri originale din remorca unui camion în Midwest pe când avea în jur de nouăsprezece ani. A scos bani cu grămada, şi-a deschis o galerie, şi-a educat gustul pentru artă. A venit în Europa să cumpere, i-a plăcut şi a rămas.

Acum şi-a vândut galeriile. Nu-i decât un soi de impresar artistic intercontinental – cumpără şi vinde, adună totul la un loc şi râde de boschetari în drum spre bancă. Un individ fără scrupule moderat, dar are aceleaşi idei ca noi, despre scena artistică.

– Câţi bani a scos la înaintare?

– O mie de lire. Dar ne mai dă dacă avem nevoie.

Peter fluieră.

– Generos tip. Ce altceva ai mai rezolvat?

– Am deschis un cont bancar pentru noi – sub nume false.

– Care nume?

– George Hollows şi Philip Cox. Mi-au fost colegi la colegiu. Pentru recomandare, am dat numele directorului şi al secretarului de la colegiu.

– Nu-i cam periculos asta?

– Nu. Sunt peste cincizeci de lectori la colegiu, aşa că firul care duce la mine e cam subţirel. Cei de la bancă trebuie să fi scris colegiului şi să fi întrebat dacă Hollows şi Cox sunt cu adevărat lectori şi dacă locuiesc la adresele pe care le-am dat. Trebuie să li se fi răspuns da.

– Şi dacă cei de la colegiu vorbesc despre asta cu Hollows şi Cox?

– N-o să-i întâlnească. Mai sunt patru săptămâni până la începerea noului trimestru şi, întâmplător, ştiu că nu sunt buni prieteni.

Peter zâmbi.

– Te-ai descurcat bine.

Auzi uşa din faţă deschizându-se şi vocea lui Anne îi chemă.

– Suntem sus, strigă el.

Femeia intră şi-l sărută.

– Înţeleg că a ieşit totul bine, spuse ea. În ochii ei se vedea o scânteiere de entuziasm.

– Destul de bine, replică Peter. Se uită înapoi la Mitch. Următorul pas e turul cel mare, nu-i aşa?

– Da. Asta te priveşte pe tine, cred.

Anne spuse:

– Dacă voi nu aveţi nevoie de mine, copilul are.

Ieşi din cameră.

– De ce eu? întrebă Peter.

– Anne şi cu mine nu trebuie să fim văzuţi prin galerii înainte de ziua livrării.

Peter încuviinţă din cap.

– Sigur. Haide, atunci, să revedem planul.

– Am listat primele zece galerii aici. Le poţi vizita pe toate într-o singură zi. Cauţi mai întâi să vezi ce au cu îndestulare şi ce le lipseşte. Dacă vrem să le oferim un tablou, e mai bine să fim siguri că e unul de care au nevoie.

În al doilea rând, pictorul trebuie să fie uşor de falsificat. Trebuie să fi murit, trebuie să aibă o operă vastă şi să nu existe nicăieri un catalog complet al operelor sale. N-o să copiem capodopere – o să le pictăm noi înşine. Găseşti câte un astfel de pictor pentru fiecare galerie în parte, iei notiţe, după care mergi mai departe.

– Da... va mai trebui să excludem şi orice artist care a folosit în mod frecvent orice fel de material special. Ştii, totul va fi mai uşor dacă ne limităm la acuarele şi picturi în ulei.

– N-o să reuşim să adunăm atâţia bani câţi ne trebuie să dăm o lovitură spectaculoasă.

– Câţi crezi c-o să adunăm în total?

– Aş fi dezamăgit dacă ar fi mai puţin de o jumătate de milion.

În studioul cel mare, concentrarea aproape că se simţea în aer. Prin ferestrele deschise, briza caldă

de august aducea murmurul îndepărtat al traficului. Vreme îndelungată, cei trei lucrară într-o tăcere spartă doar de gânguritul mulțumit al copilului din țarc, din mijlocul camerei.

Numele fetiței era Vibeke și nu avea decât un an. În mod normal ar fi cerut atenția adulților din încăpere; astăzi însă avea o jucărie nouă, o cutie din plastic. Descoperise că uneori capacul se deschidea și alteori ba, și încerca să-și dea seama care era mecanismul. Și ea se concentra.

Mama ei ședea în apropiere la o masă veche, scriind meticulos și îngrijit cu un stilou pe o foaie care purta antetul agenției Meunier's. Masa era acoperită de o mulțime de cărți deschise: albume de artă sclipitoare pentru măsuța cu cafea, tomuri grele de critică și colecții de articolașe cu coperte din hârtie. Din când în când, limba lui Anne ieșea la colțul gurii, în timp ce lucra.

Mitch se îndepărtă de pânza din fața lui și scoase un suspin prelung. Lucra la un Picasso cubist destul de mare, reprezentând o luptă de tauri; unul din seria de tablouri care duseseră la înființarea mișcării artistice anti-război „Guernica". Pe podea, lângă șevaletul lui se afla o schiță. Se uită acum la ea și fruntea i se umplu de cute adânci. Ridică mâna dreaptă și o flutură de câteva ori în fața pânzei, pictând o linie prin aer până când crezu că o nimerise; apoi, cu o ultimă tușă rapidă, atinse pânza cu pensula.

Anne auzi suspinul și ridică privirea, mai întâi spre Mitch și apoi spre pânză. Peste fața ei se revărsă un soi de admirație uluită.

– Mitch, e sclipitor, spuse ea.

El zâmbi recunoscător.

– Chiar așa, *cine* altcineva ar mai putea face așa ceva? adăugă ea.

– Nu, spuse el încet. E un talent specializat. Falsurile pentru artiști sunt într-un fel ca mima pentru actori. Unii dintre cei mai mari actori sunt niște mimi jalnici. Nu-i decât o șmecherie pe care o pot face unii oameni.

Peter spuse:

– Cum merge treaba cu originalele alea?

– I-am făcut pe Braque și pe Munch, iar acum tocmai îl termin pe Picasso, replică Anne. Ce fel de pedigri va avea Van Gogh-ul tău?

Peter refăcea imaginea pe care o pictase în cursa capodoperelor. Lângă el ținea deschisă o carte cu planșe color și întorcea deseori câte o pagină. Culorile de pe pânza lui erau întunecate și liniile grele. Corpul groparului era puternic și totuși firav.

– Trebuie să fi fost pictat între 1880 și 1886, începu Peter. În perioada lui daneză. Nu, nu cred că l-ar fi cumpărat cineva atunci. Aș zice c-a rămas la el – sau, și mai probabil, la fratele lui, Theo – pentru câțiva ani. Apoi a fost cumpărat de un negustor prin 1960. Restul poți să-l inventezi tu.

– Pot să folosesc numele unui negustor adevărat?

– E la fel de bine – fă doar să fie vorba de unul obscur – german, să zicem.

– Mmm.

Camera se cufundă iarăși în tăcere când cei trei se reîntoarseră la muncă. După o vreme, Mitch dădu jos de pe șevalet pânza și începu o alta; un

Munch. Acoperi întreaga suprafață cu un strat de gri pal, ca să obțină lumina aceea fragilă, norvegiană, care predomina în atât de multe dintre tablourile lui Munch. Din timp în timp, își închidea ochii și încerca să-și alunge din minte lumina caldă, englezească, din studio. Încerca să se convingă că-i e frig și reuși atât de bine, că începu să tremure.

Trei bătăi puternice în ușa din față spulberară liniștea.

Peter, Mitch și Anne se uitară nedumeriți unii la alții. Anne se ridică de la pupitru și se duse la fereastră. Se întoarse spre bărbați cu chipul alb.

– E un polițist, spuse ea.

Bărbații se uitară la ea și nu le venea să creadă. Mitch fu primul care-și reveni.

– Du-te la ușă, Peter, spuse. Anne, ascunde originalele alea și notițele și ștampila. Eu întorc pânzele cu fața la perete. Să-i dăm drumul!

Peter coborî încet treptele, cu inima bătându-i în gât. Pur și simplu, nu avea sens – nu era posibil ca oamenii legii să fie deja pe urmele lor. Deschise ușa din față.

Polițistul era un tânăr înalt, cu părul scurt și o mustață rară. Spuse:

– Aceea de acolo e mașina dumneavoastră, domnule?

– Da... adică, nu, se bâlbâi Peter. Care dintre ele?

– Mini-ul acela albastru cu aripi desenate pe lateral.

– Ah... e a unui prieten al meu. Îl am acum ca oaspete.

– Poate c-ar fi bine să-i spuneți că și-a lăsat luminile de poziție cuplate, spuse polițistul. O zi bună, domnule!

Se întoarse să plece.

– Oh! Mulțumesc! spuse Peter.

Urcă înapoi scările. Anne și cu Mitch se uitară la el cu teamă în priviri.

Peter spuse:

– M-a rugat să-ți spun că ți-ai lăsat luminile de poziție aprinse, Mitch.

Urmă o clipă de tăcere năucitoare.

Apoi, toți trei izbucniră într-un râs puternic, aproape isteric.

În rotomobilul ei, stârnită de zgomotul neașteptat, Vibeke ridică ochii. Privirea ei speriată se dizolvă într-un zâmbet și se alătură cu entuziasm râsului, de parcă înțelegea fără probleme gluma.

PARTEA A TREIA

SILUETE ÎN PRIM-PLAN

„Trebuie să te gândeşti la rolul pe care imaginile cum sunt tablourile îl au în vieţile noastre. Rolul acesta nu este nici pe departe uniform."

Ludwig Wittgenstein
filosof

CAPITOLUL 1

HOTELUL DIN RIMINI cu mai multe etaje, construit din beton armat, oferea mic dejun englezesc: şuncă, ouă şi o carafă de ceai. Lipsey văzu cu coada ochiului o porţie pe masa cuiva, în vreme ce străbătea sufrageria. Oul era prăjit tare şi pe şuncă se vedea o pată verde suspectă. Se aşeză şi comandă rulouri şi cafea.

Ajunsese târziu seara trecută şi-şi alesese prost hotelul. În dimineaţa asta, încă mai era obosit. Cumpărase din foaier ziarul *Sun* – singurul ziar englezesc disponibil. Îl frunzări în vreme ce-şi aştepta micul dejun. Suspină cu exasperare: nu era genul lui de ziar.

Cafeaua îl făcu să se simtă mai puţin slăbit, chiar dacă un mic dejun adevărat – aşa cum îşi făcea singur acasă – ar fi fost mai bun. În vreme ce-şi ungea cu unt ruloul, asculta vocile din jurul lui, recunoscând accente din Yorkshire, Liverpool şi Londra. Erau şi una sau două voci nemţeşti; însă nici una franceză sau italiană. Italienii aveau atâta inteligenţă să nu locuiască în hotelurile pe care le construiau pentru turişti; şi niciun francuz întreg la minte nu se ducea în Italia în concediu.

Îşi termină ruloul, goli ceaşca de cafea şi-şi

amână trabucul. Întrebă un hamal al hotelului care ştia engleză cum se ajunge la cel mai apropiat birou de închiriat maşini.

Italienii transformau cu rapiditate Riminiul într-o replică a Southend-ului. Peste tot erau numai restaurante ieftine cu specific pescăresc, imitaţii de bodegi, baruri cu hamburgeri şi magazine cu suvenire. Fiecare lot de pământ disponibil era un şantier în construcţie. Străzile erau deja pline de vilegiaturişti; cei mai în vârstă purtau cămăşi Bermuda descheiate la gât şi soţiile lor rochii înflorate, iar cuplurile tinere, necăsătorite, purtau jeanşi până sub genunchi şi fumau ţigarete Embassy lungi, cumpărate de la magazinele duty-free.

El îşi fumă mult-amânatul trabuc în biroul de închiriat maşini, în vreme ce doi funcţionari completau formulare lungi şi-i verificau paşaportul şi permisul internaţional de conducere. Singura maşină pe care o aveau la dispoziţie aşa, fără preaviz, regretau ei, era un Fiat mare de un verde deschis, metalizat. Maşina fu destul de scumpă, însă, plecând de acolo la volanul ei, Lipsey fu mulţumit de puterea şi confortul ei. Se întoarse la hotel şi urcă în cameră. Se studie în oglindă. În costumul lui englezesc sobru şi pantofii cu şireturi lungi semăna prea tare cu un poliţist, îşi spuse el. Scoase din bagaje aparatul de filmat de 35 mm şi-şi petrecu pe după cap cureaua lui. Apoi îşi aşeză peste lentilele ochelarilor două folii fumurii. Se studie din nou în oglindă. Acum semăna cu un turist german.

Înainte să iasă, consultă hărţile pe care, grijulie, firma de închirieri auto le lăsase în torpedo. Poglio era la vreo treizeci şi doi de kilometri de-a

lungul coastei şi la vreo trei kilometri înăuntrul peninsulei.

Conduse afară din oraş şi apucă pe-un drum îngust, cu două benzi. Se mulţumi să conducă la viteza lejeră de 80 de kilometri pe oră, cu geamul deschis, bucurându-se de aerul proaspăt şi de peisajul plat, întins al zonelor agricole.

Pe măsură ce se apropie de Poglio, drumul se îngustă şi mai mult, aşa încât trebui să oprească pe margine ca să-i dea voie unui tractor să treacă. Opri la o răscruce nesemnalizată şi-i făcu semn unui fermier care purta o şapcă şi-un tricou spălăcite, cu pantalonii susţinuţi de-o sfoară. Într-o italiană sincopată, îi ceru indicaţii. Cuvintele ţăranului fură de neînţeles, însă Lipsey memoră gesturile şi le urmă. Când ajunse în sat, nu găsi nimic care să-i spună că acela era Poglio. Casele mici şi decolorate erau răzleţe, unele la distanţă de optsprezece metri de drum, altele construite chiar în curbă, ca şi când ar fi fost ridicate înainte să fi existat pe acolo vreun drum bine definit. În ceea ce Lipsey crezu că e mijlocul satului, drumul se bifurca pe după un grup de clădiri care se sprijineau una pe cealaltă. O reclamă Coca-Cola atârnată în faţa uneia dintre case anunţa că acela era barul satului.

Conduse prin sat şi, cât ai clipi, se găsi din nou în plin câmp. Făcu o întoarcere din trei manevre pe drumul îngust. Pe drumul de întoarcere observă un alt drum spre vest. Trei drumuri spre sat, din câte-mi dau seama, îşi spuse el.

Se opri din nou, de data aceasta lângă o femeie bătrână care ducea un coş. Era îmbrăcată complet în negru şi faţa ei ridată era foarte albă, de

parcă îşi petrecuse viaţa la adăpost de lumina soarelui.

– Acesta e Poglio? întrebă Lipsey.

Femeia îşi trase gluga de pe faţă şi se uită la el cu neîncredere.

– Da, spuse ea.

Merse mai departe.

Lipsey parcă lângă bar. Tocmai trecuse de ora zece şi dimineaţa începea să se încingă. Pe scările din faţa barului şedea un bătrân cu o pălărie de paie pe cap, cu bastonul aşezat pe genunchi, bucurându-se de umbră.

Lipsey zâmbi şi-i ură bună dimineaţa, apoi urcă scările pe lângă el şi intră în bar. Localul era întunecat şi mirosea a tutun de pipă. Se vedeau două mese, câteva scaune şi un bar mic cu un scaun fără spătar în faţa lui. Micuţa încăpere era goală. Lipsey se aşeză pe taburet şi strigă:

– E cineva aici?

Se auziră zgomote dintr-o altă încăpere a clădirii, unde probabil că locuia familia. Îşi aprinse un trabuc şi aşteptă.

Într-un târziu, un tânăr îmbrăcat într-o cămaşă descheiată la guler ieşi de după o perdea de lângă bar. Măsură dintr-o privire rapidă, inteligentă, îmbrăcămintea lui Lipsey, camera lui de filmat şi ochelarii fumurii. Apoi zâmbi.

– Bună dimineaţa, domnule! spuse el.

– Aş vrea o bere rece, vă rog.

Barmanul deschise un frigider mic şi scoase o sticlă. Condensul aburi sticla în vreme ce turna în pahar.

Lipsey îşi scoase portmoneul să plătească.

Deschizându-l, fotografia lui Dee Sleign căzu pe tejghea şi alunecă pe podea. Barmanul o ridică.

Se uită la poză. Nimic pe faţa bărbatului nu lăsa să se vadă că ar fi recunoscut-o. I-o dădu înapoi lui Lipsey.

– E o fată frumoasă, comentă el.

Lipsey zâmbi şi-i dădu în schimb o bancnotă. Barmanul îi oferi restul, apoi se retrase în partea din spate a casei. Lipsey îşi bău berea.

Se părea că domnişoara Sleign, cu sau fără prietenul ei, nu sosise încă în Poglio. Era cât se poate de posibil: Lipsey se grăbise, iar ei nu. Ei habar nu aveau că mai era cineva pe urmele acelui Modigliani.

Încă o dată, ar fi preferat să caute tabloul şi nu fata. Însă nu ştia ce-o condusese pe ea la Poglio. Poate că i se spusese că aici se află tabloul; sau că ştie cineva de aici unde e tabloul; sau un alt indiciu mai complex.

Îşi termină berea şi se hotărî să arunce o privire prin sat. Când ieşi din bar, bătrânul încă era pe scări. Nimeni altcineva nu mai era prin preajmă.

Erau puţine lucruri la care să te uiţi pe acolo. Mai era un singur magazin general; singura clădire publică era o biserică minusculă, renascentistă, construită, credea Lipsey, dintr-un impuls de prosperitate prin secolul al XVII-lea. Nu era nicio secţie de poliţie, niciun birou municipal, nicio primărie. Lipsey se plimbă încet prin căldură, amuzându-se făcând deducţii cu privire la economia satului judecând după clădirile şi aspectul lui general.

O oră mai târziu, epuiză posibilităţile jocului

şi încă nu se hotărâse ce să facă. Când se întoarse la bar, descoperi că evenimentele îi răpiseră încă o dată puterea de decizie.

În fața barului, parcat lângă treptele pe care şezuse la umbră bătrânul, se afla un Mercedes decapotabil de-un albastru sclipitor cu capota coborâtă.

Lipsey rămase locului uitându-se la el, întrebându-se ce să creadă. Aproape sigur că era vorba de domnişoara Sleign sau de iubitul ei ori de amândoi – nimeni din sat n-ar putea deține o asemenea maşină şi erau puține motive ca altcineva să vină aici. Pe de altă parte, bănuiala lui era că nici ea, nici iubitul ei nu aveau cine ştie câți bani – măcar atâta lucru îi spusese apartamentul din Paris. Totuşi e posibil să fi locuit acolo dintr-o ambiție.

Singura cale de-a afla era să intre în bar. Lipsey nu putea rămâne afară fără să atragă atenția: în costumul şi pantofii săi lustruiți nu semăna deloc cu un bogătaş al satului. Urcă treptele şi împinse uşa.

Cei doi şedeau la una dintre cele două mese, bând ceea ce păreau a fi nişte aperitive diluate, cu gheață. Purtau haine identice: pantaloni de un albastru spălăcit, largi şi veste de un roşu-aprins. Fata era atrăgătoare, însă bărbatul era extrem de chipeş, observă Lipsey. Era mult mai bătrân decât se aşteptase Lipsey – aproape de patruzeci, poate.

Se uitară atenți la Lipsey, de parcă l-ar fi aşteptat. El îi salută dezinvolt cu o înclinare a capului şi păşi spre bar.

– Încă o bere, domnule? întrebă barmanul cel tânăr.

– Te rog.

Barmanul vorbi cu domnişoara Sleign.

– Acesta e domnul de care vă povesteam, spuse el.

Lipsey se uită în jur, ridicând din sprâncene într-o expresie de interes amuzat.

Fata spuse:

– Aveți în portmoneu o poză cu mine?

Lipsey râse uşor. Vorbi în engleză:

– Domnul acesta crede că toate englezoaicele seamănă între ele. De fapt, chiar semeni puțin cu fiica mea. Dar nu-i decât o asemănare de suprafață.

Iubitul ei spuse:

– Putem vedea şi noi fotografia?

Avea o voce profundă cu accent nord-american.

– Cu siguranță.

Lipsey scoase portmoneul şi căută prin el.

– Ah! Trebuie să fie în maşină.

Plăti barmanului berea şi spuse:

– Dați-mi voie să vă fac cinste cu câte o bere.

– Mulțumim, spuse domnişoara Sleign. Campari, pentru amândoi.

Lipsey aşteptă să termine barmanul de pregătit băuturile şi să le aducă la masă. Apoi spuse:

– E ciudat să întâlneşti un alt turist englez aici în sălbăticie. Sunteți din Londra?

– Locuim la Paris, spuse fata.

Părea că din cuplul lor ea e vorbăreața.

Iubitul ei spuse:

– E ciudat. Ce faceți aici?

Lipsey zâmbi.

– Într-un fel, sunt un singuratic, spuse cu mina cuiva care face un fel de confesiune. Când sunt în vacanță îmi place să merg alături de poteca bătătorită. Urc doar în mașină și-mi urmez mirosul până ce-mi vine să mă opresc.

– Unde sunteți cazat?

– În Rimini. Dar voi... și voi sunteți niște rătăcitori?

Fata dădu să spună ceva, dar bărbatul o întrerupse.

– Am pornit într-un soi de vânătoare a comorii, spuse.

Lipsey mulțumi astrelor norocoase pentru naivitatea iubitului ei.

– Ce fascinant, spuse el. Care-i miza?

– Un tablou valoros, sperăm noi.

– E aici în Poglio?

– Aproape. La opt kilometri de-aici se află un castel. (Arătă spre sud.) Noi credem că e acolo. Într-acolo plecăm peste puțin timp.

Lipsey dădu zâmbetului său un aer condescendent.

– Ei, bine, asta face ca o vacanță să fie palpitantă – puțin ieșit din normal – chiar dacă nu găsești niciodată comoara.

– Sigur că da.

Lipsey își termină berea.

– Eu, unul, am văzut destul din Poglio. Merg mai departe.

– Dați-mi voie să vă ofer încă o bere.

– Nu, mulțumesc. Sunt cu mașina și mă așteaptă o zi lungă și însetată. (Se ridică în picioare.) A fost o plăcere să vă întâlnesc. La

revedere.

În interiorul Fiatului era îngrozitor de cald, iar Lipsey regretă că nu avusese prezența de spirit să-l parcheze la umbră. Își coborî geamul și intră pe drum, lăsând briza să-l răcorească. Se simțea mulțumit: cei doi îi oferiseră o pistă și-i permiseseră să le-o ia înainte. Pentru prima dată de când începuse să lucreze la acest caz, era stăpân pe situație.

Conduse afară din sat pe drumul care mergea spre sud, pe direcția indicată de american. Drumul începu să fie prăfos. Închise geamul și deschise la maximum sistemul de aer condiționat al mașinii. Când se răcori din nou, se opri să se uite la hărți.

Graficul la scară mare arăta că exista, într-adevăr, un castel spre sud. Părea la o distanță de mai mult de opt kilometri – poate chiar șaisprezece – însă tot era posibil ca adresa lui poștală să fie Poglio. Era puțin mai departe de drumul principal – dacă acesta se putea numi drum principal – și Lipsey memoră coordonatele.

Din pricina precarității șoselelor și a absenței indicatoarelor, drumul i-a luat o jumătate de oră. Dar, când a ajuns acolo, nu avea cum să nu-l recunoască. Era o casă mare, construită cam în același timp cu biserica din Poglio. Avea trei etaje și din colțurile fațadei se ridicau turnulețe ca-n basme. Căzuseră bucăți din peretele de piatră și ferestrele erau murdare. O clădire anexă conținând grajdurile se părea că fusese transformată în garaj și ușile lui erau acum deschise, lăsând vederii o mașină de tuns iarba și-o camionetă Citroën foarte veche.

Lipsey parcă în fața porților și merse pe jos

de-a lungul drumului de acces. Prin pietriş creşteau buruieni şi, pe măsură ce se apropia de casă, aceasta părea din de în ce mai ruinată.

Pe când stătea şi se uita în sus la casă, se deschise o uşă şi spre el veni o femeie în vârstă. Se întrebă ce tactică de abordare să adopte.

– Bună dimineața! spuse femeia în italiană.

Părul ei cărunt era curat, era îmbrăcată elegant şi osatura feței sale arăta că fusese cândva o femeie frumoasă. Lipsey făcu o uşoară plecăciune.

– Îmi cer iertare pentru deranj, spuse el.

– Nu vă cereți scuze. (Trecuse la engleză.) Cu ce vă pot ajuta?

Lipsey aflase destule despre ea ca să ştie cum s-o abordeze.

– Mă întreb dacă i se permite cuiva să dea o raită acestei minunate case.

– Desigur, zâmbi femeia. E plăcut să găseşti pe cineva interesat de aşa ceva. Eu sunt contesa di Lanza.

Întinse mâna şi Lipsey o strânse, estimându-şi în sinea lui şansele de succes la aproximativ nouăzeci la sută.

– Dunsford Lipsey, contesă.

Femeia îl conduse în aripa laterală a casei.

– A fost construită în primul sfert al secolului al XVII-lea, când tot pământul dimprejur i-a fost dat familiei ca recompensă pentru serviciul oferit într-un anume război. Era vremea când arhitectura Renaşterii se răspândea în zonele rurale.

– Ah. Asta înseamnă că a fost construită în acelaşi timp cu biserica din Poglio.

Femeia dădu afirmativ din cap.

– Vă interesează arhitectura, domnule Lipsey?

– Mă interesează frumosul, contesă.

Observă că femeia îşi reprima un zâmbet, spunându-şi că englezul acesta rigid şi prețios are un anume şarm excentric. Asta şi voia să creadă femeia despre el.

Îi vorbi despre casă ca şi când ar fi repovestit o istorie familiară; arătând cu degetul locul unde zidarii au rămas în pană de tipul potrivit de piatră şi-au fost forțați să schimbe materialul de construcție, noile ferestre adăugate în secolul al XVIII-lea, micuța aripă de vest din secolul al XIX-lea.

– Desigur, acum nu mai deținem districtul şi pământul pe care-l mai avem în posesie e destul de nefertil. După cum puteți observa, multe renovări au fost amânate. (Se întoarse spre el şi-i zâmbi ironic.) Contesele sunt sărace în Italia, domnule Lipsey.

– Dar nu toate au o familie atât de veche precum a dumneavoastră.

– Nu. Noii aristocrați sunt oameni de afaceri şi industriaşi. Familiile lor n-au avut răstimpul necesar să ajungă la o viață tihnită din averi moştenite.

Terminaseră de făcut ocolul casei şi acum stăteau la umbra ei la baza unuia dintre turnuri. Lipsey spuse:

– E posibil să ajungi la o viață tihnită şi dintr-o avere câştigată, contesă. Mă tem că nici eu însumi nu lucrez prea mult pentru a-mi câştiga pâinea.

– Pot să vă întreb cu ce vă ocupați?

– Am un anticariat în Londra. E pe Cromwell Road – trebuie neapărat să-mi faceți o vizită data viitoare când ajungeți în Anglia. Eu însumi rareori sunt acolo.

– Sunteți sigur că nu vreți să vedeți și interiorul casei?

– Păi, dacă nu deranjez prea tare...

– Deloc.

Contesa îl conduse prin ușile din față. Lipsey simțea furnicătura în ceafă pe care o simțea întotdeauna când se apropia de sfârșitul unui caz. Procedase exact cum trebuia: îi lăsase contesei încet impresia că e posibil să vrea să cumpere ceva de la ea. Era evident că aceasta are pe drept cuvânt o disperată nevoie de bani.

În vreme ce-l ducea prin camerele casei, ochii lui pătrunzători cercetau rapid toți pereții. Erau multe tablouri, majoritatea portrete în ulei ale foștilor conți și peisaje în acuarelă. Mobila era veche, dar nu antică. Unele camere aveau miros stătut, un amestec ciudat de naftalină și ruină.

Îl conduse pe scări în sus și el își dădu seama că palierul era piesa de rezistență a casei. În mijlocul lui se afla o statuie din marmură, ușor erotică, a unui centaur și a unei fete într-o îmbrățișare senzuală. Covoarele de pe lespezile puternic lustruite nu erau uzate. Pereții de peste tot erau împodobiți cu tablouri.

– Aceasta e modesta noastră colecție de obiecte de artă, spunea contesa. Ar fi trebuit s-o vindem cu mult timp în urmă, dar răposatul meu soț n-a vrut să se despartă de ea. Iar eu am tot amânat ziua aceea.

Aceasta era cea mai clară ofertă de vânzare de care era capabilă doamna, își spuse Lipsey. Renunță la pretinsul său interes moderat și începu să examineze tablourile.

Se uită la fiecare dintre ele cu interes, îngustând ochii, căutând indicii ale stilului lui Modigliani: fețele alungite, nasul acela ușor de recunoscut pe care nu se putuse abține să-l dea fiecărei femei, influența sculpturii africane, bizara asimetrie. Apoi se apropie mai tare și scrută semnătura. Se uită la ramele tablourilor căutând să vadă dacă nu fuseseră schimbate. Scoase din buzunarul interior al hainei o lanternă foarte puternică, cu spot subțire, și o îndreptă spre pânză, căutând urme deconspiratoare de retuș.

Unele tablouri nu avură nevoie decât de o privire trecătoare; altele cerură examinări foarte amănunțite. Contesa îl privi răbdătoare cât el se plimbă pe la toți cei patru pereți ai palierului. În cele din urmă, Lipsey se întoarse la ea.

– Aveți câteva tablouri de calitate, contesă, spuse el.

Femeia îi arătă repede și restul casei, ca și când amândoi ar fi știut că asta nu e decât o formalitate.

Când ajunseră înapoi pe palier, ea se opri.

– Vă pot oferi niște cafea?

– Mulțumesc.

Coborâră în salonul de la parter și contesa se scuză că trebuie să meargă la bucătărie să comande cafea. Cât așteptă, Lipsey își mușcă buzele. Nu încăpea nicio îndoială: niciunul dintre tablouri nu valora mai mult de câteva sute de lire și-n mod

categoric nu era niciun Modigliani în casă.

Contesa se întoarse.

– Dacă vreți, puteți fuma, spuse.

– Mulțumesc. Așa voi face.

Își aprinse un trabuc. Din buzunar scoase o carte de vizită: purta doar numele lui, adresa de la birou și numărul de telefon – nu făcea nicio referire la meseria lui.

– Vă pot oferi adresa mea? făcu el Când vă hotărâți să vindeți colecția, am niște cunoștințe la Londra care-ar putea fi interesate.

Când își dădu seama că Lipsey nu va cumpăra nimic, pe chipul frumos al contesei trecu repede o umbră de dezamăgire.

– Aceasta e toată colecția dumneavoastră, să înțeleg? întrebă el.

– Da.

– N-aveți niciun tablou depozitat în pod sau în pivniță?

– Mă tem că nu.

Un servitor intră cu cafeaua pe-o tavă și contesa turnă în cești. Îi puse întrebări lui Lipsey despre Londra și despre modă și despre noile magazine și restaurante. El îi răspunse cât putu de bine.

După exact zece minute de conversație de salon, el își goli ceașca și se ridică în picioare.

– Ați fost extrem de amabilă, contesă. Vă rog să mă contactați data viitoare când veniți la Londra.

– Prezența dumneavoastră mi-a făcut plăcere, domnule Lipsey.

Îl conduse spre ieșire.

El merse pe jos în pas alert de-a lungul drumului de acces și urcă în mașină. Dădu cu spatele în parcarea castelului și, înainte să demareze, o observă cu coada ochiului în oglinda retrovizoare pe contesă, încă stând în cadrul ușii de la intrare.

Era cât se poate de dezamăgit. I se părea că făcuse degeaba încercarea asta. Dacă fusese vreodată un Modigliani rătăcit în castel, acum nu mai era.

Desigur, mai era o posibilitate: una căreia, poate, ar fi trebuit să-i acorde mai multă atenție. Americanul, prietenul domnișoarei Sleign, e posibil să-l fi trimis intenționat într-o vânătoare sălbatică de fantome.

E posibil să-l fi mirosit acesta pe Lipsey? Ei, bine, era o posibilitate; și Lipsey era de părere că posibilitățile există pentru a fi excluse. Când luă hotărârea, suspină: va trebui să-i țină pe cei doi sub supraveghere până când va fi sigur că și ei s-au dat bătuți.

Nu prea era sigur cum să le dea acum de urmă. Nu putea să-i urmărească peste tot, așa cum i-ar fi urmărit într-un oraș. Va trebui să-i găsească întrebând în stânga și-n dreapta.

Se întoarse în Poglio pe-o rută puțin diferită, îndreptându-se spre al treilea drum care străbătea satul: cel care intra în el prin vest. Înainte cu vreo doi kilometri de Poglio, observă o casă lângă drum care avea în geam o reclamă la bere. În fața ei se afla o masă rotundă din fier. Semăna cu un bar.

Lui Lipsey îi era foame și sete. Ieși de pe șosea, intră în parcarea cu pământ ars de soare din fața localului și opri motorul.

CAPITOLUL 2

– MINCINOS GRAS ce ești, Mike! exclamă Dee. Avea ochii larg căscați de o oroare prefăcută.

Buzele lui pline se ridicară într-un rânjet, dar ochii nu-i zâmbiră.

– Nu-ți poți permite să ai scrupule când ai de-a face cu genul ăsta de oameni.

– Ce gen? Mie mi s-a părut un tip mai degrabă simpatic. Puțin cam sec, poate.

Mike bău al cincilea Campari și-și aprinse o nouă țigaretă. Fuma Pall Mall lungi fără filtru, iar Dee bănuia că astfel căpătase el vocea aceea aspră ca șmirghelul. Expiră fumul și spuse:

– Și numai faptul că se află aici odată cu noi e o mare coincidență. Adică, nimeni n-ar veni aici, nici măcar un hoinar singuratic. Dar l-a atras tabloul. Iar chestia aia cu fiica lui a fost un exercițiu de improvizație rapidă. Pe tine te căuta.

– Mă temeam c-o să spui asta.

Dee îi luă țigareta și trase din ea, apoi i-o dădu înapoi.

– Ești sigură că nu l-am mai văzut niciodată înainte?

– Sigură.

– Bine. Acum gândește-te: cine e posibil să

știe de Modigliani?

– Crezi că despre asta-i vorba? Că mai e cineva pe urmele tabloului? E un pic melodramatic.

– Și încă cum. Ascultă, scumpo, în lumea artei astfel de vești se răspândesc precum bolile venerice în Times Square. Ei, cui i-ai mai spus de tablou?

– Păi, lui Claire, presupun. Cel puțin, e posibil să-i fi spus ceva cât s-a aflat în apartament.

– Nu prea merită pusă la socoteală. Le-ai scris celor de-acasă?

– Oh, Dumnezeule, da. I-am scris lui Sammy.

– Cine-i ăsta?

– Actrița – Samantha Winacre.

– Am auzit de ea. Nu știam că o cunoști.

– Nu ne întâlnim des, dar atunci când ne întâlnim ne înțelegem bine. Am făcut școala împreună. E mai în vârstă decât mine, dar a început școala mai târziu. Cred că taică-său se tot plimba prin lume sau ceva de felul ăsta.

– E o pasionată de artă?

– Nu, din câte știu eu. Dar bănuiesc că are prieteni care sunt.

– Altcineva?

– Da.

Dee ezită.

– Lovește.

– Unchiul Charlie.

– Comerciantul?

Dee încuviință pe mutește.

– Dumnezeule, suspină Mike. Asta le întrece pe toate.

Dee fu şocată.

– Chiar crezi că unchiul Charles ar încerca să găsească tabloul înaintea mea?

– E comerciant, nu-i aşa? Ar face orice, şi-ar da la schimb chiar şi mama pentru o astfel de descoperire.

– Nerod bătrân! Oricum, l-ai trimis pe omul ăla într-o adevărată vânătoare de fantome.

– Asta ar trebui să-l țină ocupat o vreme.

Dee rânji.

– Chiar există un castel la opt kilometri de-aici?

– La dracu', nu ştiu. Mai devreme sau mai târziu tot va găsi unul. Apoi va pierde o bună bucată de vreme încercând să intre în el şi să caute tablouri de Modigliani. (Se ridică în picioare.) Ceea ce ne oferă şansa să câştigăm un avantaj față de el.

Plăti consumația şi ieşiră afară în soarele puternic. Dee spuse:

– Cred că cel mai bun început e biserica. Vicarii par întotdeauna să ştie totul despre toată lumea.

– În Italia sunt preoți, o corectă Mike.

Fusese crescut în spirit catolic.

Merseră mână-n mână de-a lungul străzii principale. Căldura copleşitoare părea să le impună ritmul moleşit de viață al întregului sat: se mişcau lent şi vorbeau puțin, adaptându-se subconştient la climat.

Ajunseră la bisericuța aceea frumoasă şi rămaseră câteva minte la umbra ei, bucurându-se de răcoare. Mike spuse:

– Te-ai gândit la ce vei face cu tabloul dacă-l găseşti?

– Da, m-am gândit mult, replică ea. Îşi încreți nasul la bază într-o încruntare care-i stătea în fire. Mai mult ca orice, vreau să-l studiez. Ar trebui să-i ofere destule idei pentru o jumătate din disertație – iar restul e doar marşare pe aceeaşi temă. Dar...

– Dar ce?

– Spune-mi tu dar ce?

– Banii.

– Al naibii de corect. Hopa!

Se surprinse că înjură şi se uită agitată în jur prin curtea bisericii.

– Sunt o grămadă de bani la mijloc.

– Bani? Ştiu. (Îşi dădu părul peste umăr.) Încerc să mă mint că nu mă interesează banii. Poate că, dacă am reuşi să-l vindem cuiva care m-ar lăsa să-l văd când vreau... poate unui muzeu.

Mike spuse pe un ton egal:

– Am observat că ai folosit pluralul.

– Desigur! Eşti alături de mine în afacerea asta, nu-i aşa?

El îşi aşeză mâinile pe umerii ei.

– Tocmai m-ai invitat. (O sărută repede pe buze.) Tocmai ți-ai angajat un agent. Cred că ai făcut o alegere foarte bună.

Ea râse.

– Ce crezi că ar trebui să fac ca să-l pot vinde?

– Nu sunt sigur. Îmi dau ghes nişte idei, dar niciuna nu-i bine definită. Haide să găsim mai întâi tabloul.

Intrară în biserică şi se uitară împrejur. Dee se descălţă de sandale şi-şi frecă tălpile goale şi încălzite pe podeaua din lespezi reci. La celălalt capăt al naosului, un preot îmbrăcat în sutană ţinea o ceremonie solitară. Dee şi Mike aşteptară tăcuţi să termine.

Într-un târziu acesta se apropie de ei cu un zâmbet de bun venit pe chipul său lat de ţăran.

Dee murmură:

– Mă întrebam dacă ne puteţi ajuta, părinte.

Când bărbatul se apropie mai mult, ei îşi dădură seama că nu era atât de tânăr pe cât îl făcea să pară de la distanţă tunsoarea lui scurtă, băieţească.

– Sper să pot, spuse el.

Vorbi pe un ton normal, însă vocea îi bubui în goliciunea nemişcată a bisericii.

– Bănuiesc că vă interesează un ajutor laic, oricât de mult mi-aş dori eu să fie de altă natură. Am dreptate?

Dee încuviinţă din cap.

– Atunci haideţi să ieşim afară.

Îi apucă de coate şi-i împinse cu blândeţe pe uşă. Afară, se uită în sus spre cer.

– Mulţumesc lui Dumnezeu pentru o lumină atât de minunată, spuse. Chiar dacă voi, dragilor, cu tenul vostru trebuie să aveţi grijă. Cu ce vă pot ajuta?

– Încercăm să dăm de urmele unui om, începu Dee. Numele lui este Danielli. A fost rabin, e din Livorno, şi credem că s-a mutat în Poglio prin 1920. Era bolnav şi nu prea tânăr, aşa încât probabil c-a murit la scurtă vreme după aceea.

Preotul se încruntă şi scutură din cap.

– N-am auzit niciodată numele ăsta. În mod sigur e vorba de ceva de dinainte de venirea mea pe lume – în 1920 nici nu eram născut. Iar dacă era evreu, nu cred c-a fost înmormântat de biserică, aşa încât noi n-avem niciun înscris cu privire la el.

– N-aţi auzit nici măcar vorbindu-se despre el?

– Nu. Şi-n mod sigur nu exista nicio familie cu numele Danielli în Poglio. Oricum, sunt alţii în sat cu o memorie mai bună decât a mea. Şi nimeni nu se poate ascunde într-un loc atât de mic.

Se uită ezitant la ei preţ de-o clipă, ca şi când s-ar fi răzgândit asupra unui lucru.

– Cine v-a spus că a venit aici?

– Un alt rabin... din Livorno.

Dee îşi dădu seama că preotul era curios peste măsură să afle de ce îi interesa acest bărbat.

Ezită din nou, apoi întrebă:

– Sunteţi rude cu el?

– Nu.

Dee se uită la Mike, care înclină repede din cap.

– Încercăm, de fapt, să dăm de urmele unui tablou pe care credem că l-a avut el.

– Ah. (Preotul era mulţumit.) Păi, Poglio e un loc unde nu prea cred că veţi găsi o capodoperă, dar vă urez numai bine.

Le strânse mâinile, apoi se întoarse în biserică.

Cei doi merseră înapoi spre sat.

– Un om simpatic, spuse Dee cu lene.

– Şi o biserică simpatică. Dee, vrei să ne

căsătorim într-o biserică?

Ea se opri şi se întoarse cu faţa spre el.

– Să ne căsătorim?

– Nu vrei să te căsătoreşti cu mine?

– Tocmai m-ai cerut de nevastă... cred că ai făcut o alegere foarte bună.

El râse şi ridică stânjenit din umeri.

– Mi-a ieşit, pur şi simplu, fără să vreau, spuse.

Dee îl sărută cu afecţiune.

– A avut un anume şarm băieţesc, spuse ea.

– Păi, având în vedere că te-am cerut...

– Mike, dacă e să fie cineva, atunci eşti tu. Însă nu ştiu dacă vreau să mă mărit vreodată cu cineva.

– Asta are un anume şarm de fetişcană, spuse el. Odată pentru totdeauna.

Ea îl luă de mână şi continuară să meargă.

– De ce nu-mi ceri ceva puţin mai neambiţios?

– Cum ar fi?

– Cere-mi să locuiesc cu tine vreo doi ani să vedem cum ne înţelegem.

– Ca să mă poţi lucra aşa cum vrei, după care să mă laşi fără niciun mijloc de trai?

– Da.

De data aceasta o opri el.

– Dee, noi întotdeauna o dăm pe glumă. E felul nostru de-a ne ţine relaţia la un nivel emoţional scăzut. Din cauza asta începem brusc să vorbim despre viitorul nostru împreună în vremuri nebuneşti cum sunt astea. Dar eu te iubesc şi vreau să locuieşti împreună cu mine.

– Totul are legătură cu tabloul meu, nu-i aşa? Zâmbi.

– Fugi de-aici.

Chipul ei deveni foarte serios. Spuse încet:

– Da, Mike, mi-ar face plăcere să locuiesc cu tine.

Îşi petrecu braţele lui lungi pe după umerii ei şi o sărută pe buze, încet de data asta. Pe lângă ei trecu o săteancă şi îşi feri ochii de la această scenă scandaloasă. În cele din urmă, Dee şopti:

– Am putea fi arestaţi pentru ceea ce facem.

Merseră şi mai încet, el ţinându-şi braţul pe după umerii ei şi ea ţinându-l de mijloc. Dee spuse:

– Unde ar trebui să locuim?

Mike păru uimit.

– Ce nu-ţi convine la apartamentul de pe South Street?

– E un cuib păduchios de burlac, asta e.

– Prostii. E mare, e chiar în centrul Mayfair-ului.

Ea zâmbi.

– Ştiam că nu te-ai gândit prea mult la asta. Mike, vreau să ne facem împreună un cămin, nu să mă mut, pur şi simplu, la tine în apartament.

– Mmm.

El părea căzut pe gânduri.

– Apartamentul ăla el plin până la genunchi de gunoaie, are nevoie să fie decorat, iar bucătăria e jalnică. Mobila e numai din bucăţi desperecheate...

– Ce ţi-ar plăcea, atunci? Un semi-decomandat cu trei dormitoare în Fulham? O casă în Ealing? Un conac în Surrey?

– Undeva unde e lumină şi e loc, cu vedere spre parc, dar aproape de centru.

– Am impresia că ai ceva în minte.

– Regent's Park.

Mike râse.

– Drace, de când faci planuri?

– Nu ştiai că sunt o adevărată căutătoare de aur?

Zâmbi în sus spre ochii lui şi el se aplecă s-o sărute din nou.

– Aşa să fie, spuse. Un apartament nou – poţi să-l decorezi şi să-l mobilezi cum vrei când ne întoarcem în oraş...

– Încetineşte! Nici nu ştim dacă vom găsi un apartament disponibil acolo.

– Facem noi rost de unul.

Se opriră lângă maşină şi se sprijiniră de caroseria ei încinsă. Dee îşi ridică faţa spre soare.

– Cu cât timp în urmă te-ai hotărât să faci... asta?

– Cred că nici nu m-am hotărât. A crescut doar clipă de clipă la mine-n minte – gândul de a-mi petrece viaţa alături de tine. Pe când mi-am dat seama, mersesem deja prea departe să mai pot schimba cu ceva.

– Ciudat.

– De ce?

– Cu mine s-a întâmplat exact contrariul.

– Tu când te-ai hotărât?

– Când ţi-am văzut maşina în faţa hotelului din Livorno. Ciudat să mă întrebi atât de curând. (Îşi deschise ochii şi-şi coborî capul.) Mă bucur că ai făcut-o.

Se uitară unul la celălalt în tăcere, vreme de un minut. Mike spuse:

– E-o nebunie. Ar trebui să ne sfârâie călcâiele pe urmele unei descoperiri artistice şi uită-te la noi cum ne facem ochi dulci.

Dee chicoti.

– Bine. Hai să-l întrebăm pe bătrân.

Bărbatul cu pălărie de pai şi baston se mişca odată cu umbra, de la scările barului spre uşa de după colţ. Însă părea atât de încremenit, încât Dee se surprinse că-şi imaginează că levitase dintr-un loc în celălalt, fără să mişte, de fapt, niciun muşchi. Apropiindu-se de el, îşi dădură seama că ochii îi contraziceau inanimarea corpului: erau mici şi săgetători, şi de-o ciudată nuanţă de verde.

Dee spuse:

– Bună dimineaţa, domnule! Îmi puteţi spune dacă există în Poglio o familie cu numele Danielli?

Bătrânul scutură din cap. Dee nu era sigur dacă voia să spună că nu există o astfel de familie sau, pur şi simplu, că nu ştie. Mike îi atinse cotul, apoi merse repede după colţ pe direcţia barului.

Dee se lăsă pe vine lângă bătrânul din cadrul uşii şi-i zâmbi.

– Trebuie să aveţi o memorie prodigioasă, spuse ea.

El se muie puţin şi clătină din cap.

– Aţi fost aici în 1920?

Bărbatul scoase un râset scurt.

– Înainte de asta... cu mult înainte.

Mike veni grăbit înapoi cu un pahar în mână.

– Barmanul zice că bea absint, explică el în engleză.

Îi dădu paharul bătrânului, care-l luă şi-l goli dintr-o înghiţitură.

Şi Dee vorbi în engleză.

– E o formă de persuadare cam crudă, spuse cu dezgust.

– Prostii. Barmanul spune că a aşteptat acolo toată dimineaţa să vină vreun turist şi să-i cumpere o băutură. Numai de asta stă el acolo.

Dee trecu la italiană.

– Vă amintiţi de perioada din jurul lui 1920?

– Da, spuse încet bătrânul.

– Exista pe aici o familie Danielli atunci? întrebă nerăbdător Mike.

– Nu.

– Vă amintiţi să se fi mutat în sat nişte străini pe atunci?

– Destui. Eram în vreme de război, să ştiţi.

Mike se uită exasperat la Dee. Spuse:

– Există evrei în sat?

Italiana lui de baltă se epuiza.

– Da. Ei ţin barul de pe drumul de vest la ieşirea din sat. Acolo locuia Danielli când trăia.

Se uitară uimiţi la bătrân. Mike se întoarse spre Dee şi spuse în engleză:

– De ce dracu' nu ne-a spus asta de la început?

– Fiindcă nu m-ai întrebat, cap sec ce eşti, spuse bărbatul în engleză.

Chicoti fericit, mulţumit de gluma pe care-o făcuse. Se chinui să se ridice în picioare şi-o porni şontâcăind în josul drumul, continuând să chicotească, oprindu-se din când în când să dea cu bastonul în trotuar şi să râdă chiar şi mai tare.

Chipul lui Mike era comic şi izbucni şi Dee în râs. Era molipsitor şi Mike râse de sine.

– Ca să vezi cine a muşcat-o, spuse el.

– Cred c-ar fi mai bine să găsim barul de pe drumul de vest de la ieşirea din sat, sugeră Dee.

– E cald. Hai să bem ceva înainte.

– Că bine zici.

Intrară iarăşi în răcoarea barului. Barmanul cel tânăr aştepta în spatele tejghelei. Când îi văzu, faţa i se despică într-un rânjet larg.

– Ştiai! îl acuză Dee.

– Recunosc, spuse el. De fapt, nu aştepta să i se cumpere de băut. Aştepta să vă poată face poanta aia. Avem turişti pe aici doar cam o dată pe an şi acum e perioada de apogeu pentru el. Diseară va fi iarăşi aici, spunând povestea oricui va dori să-l asculte.

– Două Campari, te rog, spuse Mike.

CAPITOLUL 3

PE POTECA pietruită a curții bisericii, preotul se aplecă să ridice o mizerie: un ambalaj solitar de baton de ciocolată. Îl mototoli în mână și se îndreptă încet de spate să-și împace sâcâitorul reumatism din genunchi. Durerea i se trăgea de la dormitul singur într-o casă veche în multele ierni italiene umede, știa asta: însă preoții trebuie să fie săraci. Altfel cum poate fi cineva preot dacă există în sat un om mai sărac decât el? Gândul acesta era o liturghie de el inventată și, pe când o răsuci pe toate părțile în mine, durerea cedase.

Părăsi curtea pentru a traversa drumul spre casă. În mijlocul străzii, reumatismul îl înjunghie din nou: durerea intensă îl făcu să se împiedice. Reuși să ajungă la casă și se sprijini de perete, odihnindu-și greutatea pe piciorul sănătos.

Uitându-se în josul drumului spre centrul satului, îi văzu pe tinerii cu care vorbise mai devreme. Mergeau foarte încet cu brațele petrecute pe după mijlocul celuilalt; uitându-se și zâmbindu-și unul altuia. Păreau foarte îndrăgostiți – mai mult decât păruseră cu o jumătate de oră mai devreme. Înțelegerea pe care o dobândise preotul de-a lungul multor ani de ascultat confesiuni îi spunea că

relația lor a avut parte de-o schimbare în ultimele câteva minute. Poate că avea cumva de-a face cu vizita lor la casa Domnului: poate că totuși le oferise ajutor spiritual.

Păcătuise, aproape sigur c-o făcuse, mințindu-i cu privire la Danielli. Neadevărul venise automat, prin forța obișnuinței pe care o căpătase în timpul războiului. Atunci, când i se păruse imperativ să ferească acea familie de evrei de curiozitatea oricui, întregul sat mințise cu binecuvântarea lui. Ar fi comis un păcat dacă ar fi spus adevărul. Astăzi, când venise din senin un cuplu de străini și întrebase de Danielli după numele lui mic, atinseseră în preot un nerv vechi și dureros; iar el îi protejase iarăși pe evrei. Interesul lor era posibil să fie cât se poate de inocent: fasciștii aparțineau de treizeci și cinci de ani trecutului și nu mai merita să păcătuiești din cauza lor. Totuși nu avusese timp să se gândească – lucru care era motivul tuturor păcatelor și-o scuză jalnică.

Se jucă cu ideea de-a merge după ei, să le ceară scuze, să le explice și să le spună adevărul. Așa și-ar mai ispăși din păcate cât de cât. Dar nu prea avea rost: îi va trimite cineva din sat la barul de la periferia lui Poglio, unde își trăgeau evreii targa pe uscat.

Îi trecuse durerea. Intră în micuța casă, călcând pe dalele desprinse de la baza scărilor, simțind furnicătura de afecțiune pe care și-o rezerva neplăcerilor familiare: cum erau reumatismul și inepuizabilele păcate pe care le auzea săptămână de săptămână de la incorigibilele oi negre ale turmei sale. Le oferea o înclinare paternă, tristă, de

recunoaştere a capului şi le oferea iertarea.

În bucătărie, luă o franzelă şi o tăie cu un cuţit bont. Găsi brânza şi-i răzui mucegaiul; apoi îşi mâncă prânzul. Brânza avea gust bun -- era mai bună datorită mucegaiului. Lucrul ăsta nu l-ar fi descoperit niciodată dacă ar fi fost bogat.

După ce-şi termină masa, îşi şterse farfuria cu prosopul şi o aşeză la loc în dulapul din lemn. Lovitura în uşă îl surprinse.

Nimeni nu bătea de obicei la uşa lui: o deschideau şi-l strigau. Un ciocănit însemna o vizită formală – dar în Poglio ştiai întotdeauna dinainte dacă îţi va face cineva o vizită formală. Se duse la uşă animat de-o senzaţie plăcută de curiozitate.

Deschise uşa unui bărbat scund, trecut de douăzeci de ani, cu păr drept şi blond ce-i acoperea urechile. Era îmbrăcat ciudat, după standardele preotului, într-un costum de afacerist şi-o cravată cu nodul gros. Într-o italiană săracă, acesta spuse:

– Bună dimineaţa, părinte!

Un străin, îşi spuse preotul. Asta explica ciocănitul. Era cât se poate de neobişnuit să fie atât de mulţi străini în sat. Bărbatul spuse:

– Vă pot vorbi pentru câteva clipe?

– Cu siguranţă.

Preotul îl îndenmă pe străin să intre în bucătăria goală şi-i oferi un scaun tare din lemn.

– Vorbiţi engleză?

Preotul scutură cu regret din cap.

– A. Păi, eu sunt un comerciant de opere de artă din Londra, continuă bâlbâit bărbatul. Caut tablouri vechi.

Preotul înclină întrebător din cap. Era limpede, bărbatul acesta şi cuplul din biserică aveau aceeaşi misiune. Ca două grupuri de oameni să vină în Poglio în aceeaşi zi căutând tablouri era o coincidenţă prea mare ca să fie şi credibilă.

Spuse:

– Ei bine, eu n-am niciunul.

Flutură mâna spre pereţii goi ai încăperii, ca pentru a spune că şi-ar cumpăra mai întâi cele de absolută trebuinţă, dacă ar avea bani.

– În biserică, poate?

– Nu, biserica nu are niciun tablou.

Bărbatul căzu pe gânduri o clipă, căutându-şi cuvintele.

– Există vreun muzeu în sat? Sau poate cineva care are câteva tablouri în casă?

Preotul râse.

– Fiule, acesta-i un sat sărac. Nimeni nu cumpără tablouri. În vremurile bune, când aveau câţiva bani în plus, mâncau carne – sau, poate, beau vin. Nu e niciun colecţionar de artă pe-aici.

Străinul părea dezamăgit. Preotul se întrebă dacă să-i spună de rivalii lui. Dar apoi ar fi nevoit să-i spună de Danielli şi ar trebui să-i dea omului acestuia informaţiile pe care le tăinuise de cei doi.

Asta i se părea incorect. Totuşi nu va minţi din nou. Se hotărî să-i spună de Danielli dacă-l va întreba: altfel, nu va oferi voluntar nicio informaţie.

Următoarea întrebare îl luă prin surprindere.

– Există vreo familie cu numele Modigliani pe aici?

Preotul ridică din sprâncene. Imediat, străinul spuse:

– De ce vă şochează întrebarea?

– Tinere, chiar crezi că există vreun Modigliani pe aici prin Poglio? N-am studiat lucrurile astea, dar chiar şi eu ştiu că Modigliani a fost cel mai mare pictor italian al acestui secol. E puţin probabil ca una dintre operele lui să zacă nebăgată în seamă undeva pe lumea asta, darămite în Poglio.

– Şi nu există nicio familie Modigliani aici? insistă bărbatul.

– Nu.

Bărbatul suspină. Rămase pe scaun o clipă, uitându-se ţintă la vârful pantofului şi ridicând din sprâncene. Apoi se ridică în picioare.

– Mulţumesc de ajutor, spuse.

Preotul îl conduse spre uşă.

– Îmi pare rău că nu v-am putut da răspunsurile pe care le aşteptaţi, spuse. Domnul să vă binecuvânteze.

* * *

Când se închise uşa în urma lui, Julian rămase o clipă în faţa casei parohiale, clipind în lumina soarelui şi inspirând aerul proaspăt. Dumnezeule, ce bine mirosea locul ăsta. Sărmanul ăla de bătrân probabil că niciodată nu învăţase cum să-şi poarte singur de grijă – bărbaţii italieni erau obişnuiţi să fie serviţi în toate de către mamele şi soţiile lor, parcă citise undeva.

Era uimitor că se puteau găsi destui preoţi în Italia, dată fiind această tradiţie şi celibatul... Rânji când gândul acesta îi aduse aminte de sfârşitul brusc al propriului celibat. Euforia care însoţise

descoperirea potenţei sale încă îl mai anima. Îşi demonstrase că nu fusese decât vina lui Sarah. Nemernica aia încercase la început să simuleze că nu-i face plăcere, dar n-o ţinuse mult prefăcătoria. Asta, vânzarea maşinii şi Modigliani îi dădeau motive să creadă că-şi reintra în formă.

Dar nu pusese încă mâna pe tablou. Această ultimă atingere de geniu era esenţială, ca să aducă încununarea supremă a renaşterii sale personale. Vederea trimisă de fata care se semna „D” era o fundaţie instabilă pe care să-şi clădească speranţele, ştia asta: totuşi urmând piste îndoielnice, se făceau marile descoperiri.

Perspectiva de a găsi acel Modigliani se îndepărtase mult în timpul conversaţiei cu preotul. Dacă se afla aici în Poglio, va fi greu de găsit. Exista o singură consolare: se părea că Julian ajunsese primul aici. Fiindcă, dacă adusese cineva tabloul într-un loc mic precum acesta, fiecare sătean ar şti de el în câteva ore. Stătea lângă puiul de Fiat închiriat, întrebându-se care e următorul pas. Intrase în sat prin partea de sud, iar biserica era una dintre primele clădiri peste care dăduse. Ar putea să se uite după o clădire administrativă: primăria sătească, poate, sau o secţie de poliţie. Preotul spusese că nu există niciun muzeu.

Se hotărî să dea o tură rapidă de recunoaştere şi sări în micuţa maşină. Motorul ei toarse slab când îl porni şi el conduse încet spre sat. În mai puţin de cinci minute se uitase la fiecare clădire. Niciuna nu părea promiţătoare. Mercedesul albastru cu două locuri parcat în faţa barului probabil că aparţinea unui om bogat: era evident că proprie-

tarul nu locuia în sat.

Conduse înapoi spre primul loc de parcare şi coborî din maşină. Nu mai avea ce face: va trebui să bată pe la uşi. Şi dacă se ducea la fiecare casă din oraş, nu-i putea lua întreaga după-amiază.

Se uită la casele mici, spălăcite: unele amplasate în spatele grădinilor transformate în bucătării, altele umăr la umăr la marginea străzii. Se întrebă de unde să înceapă. Având în vedere că erau toate nişte locuri la fel de improbabile unde să găsească un Modigliani, o alese pe cea mai apropiată şi se duse la uşa ei.

Nu avea inel pentru ciocănit, aşa că lovi cu încheieturile degetelor în suprafaţa ei vopsită maro şi aşteptă.

Femeia care ieşi la uşă ţinea un copil într-un braţ, cu pumnul lui mic încleştat în părul ei şaten, nespălat. Ochii ei erau apropiaţi deasupra unui nas înalt şi îngust, dându-i un aspect viclean.

Julian spuse:

– Sunt un comerciant de opere de artă din Londra aflat în căutarea unor tablouri vechi. Aveţi, vă rog, vreo pânză pe care aş putea-o vedea?

Femeia se uită ţintă, tăcută la el multă vreme, cu chipul stăpânit de-o expresie de neîncredere şi de îngrijorare. Apoi scutură tăcut din cap şi închise uşa.

Julian se întoarse deznădăjduit cu spatele. Îşi dorea cu toată fiinţa să abandoneze strategia ciocănitului de la o uşă la alta – îl făcea să se simtă ca un comis-voiajor. Următoarea casă îl întâmpină cu indiferenţă. Ferestrele joase de-o parte şi de alta a unei uşi înguste îi amintiră de faţa femeii cu

copilul.

Îşi forţă picioarele să-l poarte mai departe. Uşa aceasta avea inel: unul ornat, sub formă de cap de leu. Vopseaua era proaspătă şi ferestrele erau curate.

Ieşi un bărbat îmbrăcat în cămaşă şi o vestă descheiată, fumând o pipă cu coada purtând urme pronunţate de dinţi. Avea în jur de cincizeci de ani. Julian repetă întrebarea.

Bărbatul se încruntă; apoi, pe măsură ce începea să priceapă italiana frântă a lui Julian, chipul i se lumină.

– Intraţi, zâmbi el.

Înăuntru, casa era curată şi frumuşel mobilată: podelele erau lustruite şi vopseaua sclipea. Bărbatul îi oferi lui Julian un loc.

– Vreţi să vedeţi nişte imagini?

Bărbatul vorbea lent şi puţin cam prea tare, ca şi când i-ar fi vorbit cuiva surd şi senil. Julian presupuse că de vină era accentul lui. Încuviinţă tâmp din cap.

Bărbatul ridică un deget într-un gest spunând „Aşteptaţi" şi părăsi încăperea. Reveni o clipă mai târziu cu un morman de fotografii înrămate, îngălbenite de vreme şi acoperit de praf.

Julian scutură din cap.

– Voiam să spun tablouri, zise el, mimând actul de a da cu pensula pe pânză.

Pe chipul bărbatului apăru o expresie încurcată şi-o urmă de exasperare şi îşi trecu un deget peste mustaţă. Luă dintr-un cui din perete o stampă mică şi ieftină cu Cristos şi i-o oferi.

Julian o luă, se prefăcu că o examinează, scu-

tură din cap şi i-o dădu înapoi.

– Mai aveţi?

– Nu.

Julian se ridică în picioare. Încercă să-şi insufle zâmbetul cu gratitudine.

– Îmi pare rău, spuse el. Aţi fost amabil.

Bărbatul ridică din umeri şi deschise uşa.

Reţinerea lui Julian de a continua era acum şi mai mare. Deconcertat şi indecis, rămase în stradă şi simţi lovitura caldă a soarelui pe gât. Va trebui să aibă grijă să nu se ardă, îşi spuse incoerent.

Se gândi să meargă să bea ceva. Barul se afla la câţiva zeci de metri în josul drumului, lângă Mercedesul albastru. Dar o băutură n-ar face lucrurile să progreseze.

Din bar ieşi o fată şi deschise portiera maşinii. Julian se uită la ea. Era şi ea o nesuferită ca Sarah? Orice fată destul de bogată să deţină o maşină ca aia avea dreptul de-a fi o nesuferită. Când urcă, îşi aruncă părul peste umăr. Fiica răsfăţată a unui bărbat avut, îşi spuse Julian.

Un bărbat ieşi din bar şi urcă în maşină pe cealaltă parte, iar fata îi spuse ceva. Vocea ei fu adusă de vânt în susul străzii.

Dintr-odată, mintea lui Julian intră în viteză.

Presupusese că va conduce fata, dar acum, că se uita mai atent, observă că volanul se afla pe partea dreaptă a maşinii.

Cuvintele fetei adresate bărbatului păreau a fi în engleză.

Maşina avea plăcuţe de înmatriculare britanice.

Mercedesul se trezi la viaţă cu un gâlgâit

gutural. Julian se răsuci pe călcâie şi merse sprinten spre locul unde era parcat Fiatul. Cealaltă maşină trecu pe lângă el chiar atunci când întorcea cheia în contact, şi el făcu o întoarcere de o sută optzeci de grade.

O englezoaică bogată într-o maşină britanică în Poglio: trebuia să fie fata care trimisese vederea.

Julian nu-şi permitea luxul să creadă că nu era ea.

Goni după Mercedes, lăsând micuţul motor al Fiatului să ţipe într-o viteză mică. Maşina albastră coti spre dreapta, urmând drumul care mergea spre vest, ieşind din oraş. Julian merse şi el în aceeaşi direcţie.

Şoferul Mercedesului conducea repede, manevrând cu pricepere maşina aceea puternică. Julian pierdu imediat din vedere sclipirea stopurilor în unduirile câmpiei. Stoarse ultimele fărâme de viteză din maşina sa.

Când trecu în goană pe lângă Mercedes, aproape că nu-l observă.

Cealaltă maşină oprise pe marginea drumului. Clădirea în faţa căreia se afla i se păru la început a fi o casă de fermă, până să vadă reclama la bere din fereastră.

Cuplul cel tânăr ieşise şi intra pe uşa barului. Julian conduse Fiatul până lângă maşina lor.

Pe cealaltă parte a Mercedesului se afla o a treia maşină; un alt Fiat, numai că acesta era un model mare, de lux, vopsit într-un verde-metalizat hidos. Julian se întrebă al cui era.

Coborî din maşina sa şi-i urmă pe ceilalţi în interiorul barului.

CAPITOLUL 4

PETER USHER lăsă jos lama de ras, înmuie prosopul în apă caldă și își spălă de pe față ce mai rămăsese din crema de ras. Își studie chipul în oglindă.

Luă un pieptene și își îndepărtă părul lung de pe față, așa încât să-i atârne flasc pe după urechi și-n vârful capului. Îl pieptănă cu grijă în jos pe ceafă și îndesă capetele lungi sub gulerul cămășii.

Fără barbă și mustață, fața lui părea cu totul alta. Nasul lui cârn și bărbia ascuțită, pronunțată îi dădeau aspectul unui pierde-vară, mai ales cu părul dat pe spate.

Așeză pieptenele jos și își luă sacoul. Va trebui să ajungă. Nu era decât o măsură de precauție, la urma urmei.

Merse din baie în bucătăria micuței case. Acolo se aflau cele zece pânze, învelite în ziare și legate cu sfoară, sprijinite împreună de perete. Păși pe lângă ele și ieși pe ușa bucătăriei.

Camioneta lui Mitch era parcată pe aleea de la capătul grădinii. Peter deschise ușile din spate și le fixă cu două planșete. Apoi începu să încarce tablourile.

Dimineața încă era răcoroasă, deși soarele

strălucea și ziua promitea să fie călduroasă. Unele dintre măsurile de precauție pe care și le luau erau puțin cam exagerate, își spuse Peter târând o ramă grea pe poteca crăpată din grădină. Totuși era un plan bun: zeci de obstacole fuseseră prevăzute și preîntâmpinate. Fiecare dintre ei își schimba ușor aspectul. Desigur, dacă se ajungea la o înfățișare pentru identificare la sediul poliției, deghizările nu aveau să fie suficiente – dar nu se putea nicicum ajunge acolo.

Și ultima pânză încărcată, închise ușile camionetei, încuie casa și plecă la drum. Își croi răbdător drum prin trafic, resemnat cu ideea obositoarei călătorii spre West End.

Își găsi drum spre vastul campus al colegiului din Bloomsbury. El și cu Mitch aleseseră cu câteva zile în urmă locul exact. Colegiul ocupa un lot de pământ lat de 200 de iarzi și lat de aproape o jumătate de milă, în mare parte acoperit de clădiri victoriene transformate. Avea multe intrări.

Peter parcă pe o linie galbenă dublă într-o parcare mică ce ducea spre una dintre porțile colegiului. Un paznic curios va presupune că distribuie ceva clădirii colegiului de lângă poartă – dar se afla pe-un drum public, așa că responsabilii colegiului nu-l vor putea întreba ce face. Toți ceilalți vor vedea un tânăr, probabil un student, care descarcă prostii dintr-o camionetă veche.

Deschise ușile din spate și coborî tablourile unul după altul, sprijinindu-le de șine. Când termină cu asta, închise camioneta.

Chiar lângă porți se afla o cabină de telefon public – unul dintre motivele pentru care aleseseră

locul acesta. Peter intră şi formă numărul unei companii de taxiuri. Îşi oferi cu precizie coordonatele locului şi i se promise un taxi în cinci minute.

Ajunse mai devreme. Taximetristul îl ajută pe Peter să urce pânzele în maşină. Acestea ocupară cea mai mare parte a banchetei din spate. Peter îi spuse şoferului:

– La hotelul Hilton, pentru un anume domn Eric Clapton.

Numele fals era o glumă care i se năzărise lui Mitch. Peter îi dădu taximetristului 50 de pence pentru că-l ajutase cu tablourile, apoi îi făcu din mână a rămas-bun.

După ce taxiul dispăru din vedere, urcă în camionetă, o întoarse şi se îndreptă spre casă. Acum nu mai era chip ca falsurile să ducă în vreun fel la micuța casă din Clapham.

Uitându-se prin apartamentul din hotelul Hilton, Anne se simți în al nouălea cer. Părul îi fusese aranjat la Sassoon, iar rochia, haina şi pantofii fuseseră cumpărați dintr-un butic nebunesc de scump de pe Sloane Street. În aerul care o împrejmuia se putea detecta o urmă de parfum franțuzesc.

Ridică brațele şi se învârti în cerc, asemenea unei copile care-şi arată rochița de petrecere.

– Dacă merg la închisoare pe viață, toate astea vor fi meritat-o, spuse ea.

– Simte-te cât poți de bine... hainele alea trebuie arse mâine, spuse Mitch.

El şedea în fața ei într-un fotoliu din pluş. Mâinile lui împreunate, neastâmpărate, îi trădau încordarea care îl stăpânea şi dădeau măsura falsității zâmbetului său subțire. Era îmbrăcat în nişte jeanşi roşii, un sveter şi o căciulă croşetată, asemenea unui homosexual fandosindu-se că e un muncitor, spusese el. Părul îi era îngrămădit sub căciulă ca să-i ascundă lungimea şi purta o pereche de ochelari National Health cu rame din plastic, cu lentile simple.

Se auzi o bătaie uşoară la uşă. Intră un chelner de la *room service* cu o tavă pe care se aflau cafeaua şi frişca.

– Cafeaua dumneavoastră, madam, spuse el şi aşeză tava pe o măsuță joasă. Aşteaptă afară un taxi cu câteva colete pentru dumneavoastră, domnule Clapton, adăugă, uitându-se la Mitch.

– O, Eric, trebuie să fie tablourile. Du-te şi vezi de ele, te rog.

Anne vorbi într-o imitație perfectă a accentului francez al englezilor din clasa de sus, iar Mitch, auzind asta, trebui să-şi ascundă surprinderea.

Coborî cu liftul la parter şi ieşi prin foaier afară la taxiul care îl aştepta.

– Lasă ceasul să meargă, şefu' – doamna îşi permite, spuse el.

Se întoarse la portar şi-i vârî în mână două hârtii de câte o liră.

– Vezi dacă-mi poți face rost de-un cărucior pentru bagaje sau ceva de felul ăsta şi de o mână de ajutor, spuse el.

Bărbatul intră în hotel şi ieşi după câteva minute însoțit de un hamal care împingea un cără-

cior. Mitch se întrebă dacă ajunsese cumva o parte din bacşiş şi în buzunarul hamalului.

Cei doi aşezară cinci dintre tablouri pe cărucior şi hamalul dispăru cu ele. Mitch le descărcă şi pe cele care mai rămăseseră şi-l plăti pe şoferul de taxi. Căruciorul se întoarse gol şi Mitch duse restul tablourilor sus, la apartament. Îi dădu hamalului o liră – era mai bine să fie generos, îşi spuse el.

Închise uşa şi se aşeză la cafea. Îşi dădu seama că prima etapă a planului se încheiase cu succes; şi, odată cu acest gând, veni şi încordarea, insinuându-se în muşchii lui şi întinzându-i nervii la maximum. Acum nu mai era nicio cale de întoarcere. Îşi aprinse o ţigaretă scurtă scoasă din pachetul din buzunarul cămăşii, spunându-şi că îl va ajuta să se relaxeze. Îşi gustă cafeaua. Era prea caldă şi nu îşi putea aduna suficientă răbdare să aştepte până când se va răci.

O întrebă pe Anne:

– Ce-i aia?

Ea îşi ridică ochii din mapa în care scria.

– Lista noastră. Numele tabloului, al artistului, al galeriei sau al viitorului distribuitor, numerele lor de telefon, numele şefului şi al adjunctului lui.

Mâzgăli ceva, apoi frunzări câteva pagini în cartea de telefon pe care o ţinea în poală.

– Eşti eficientă.

Mitch îşi înghiţi cafeaua caldă, arzându-se pe gât. Cu ţigara între buze, începu să despacheteze tablourile.

Făcu într-un colţ un morman din ziarele folosite ca ambalaj şi din sfoară. Aveau două

portofolii din piele, unul mare şi unul mic, pentru ducerea operelor la galerii. Nu voise să cumpere zece, temându-se că achiziţionarea unui număr atât de mare ar fi născut suspiciuni.

Când termină, el şi cu Anne se aşezară la masa cea mare din mijlocul camerei. Pe ea se aflau două telefoane, prin centrală. Anne aşeză lista lângă el şi începură să dea telefoane.

Anne formă un număr şi aşteptă. O voce de fată spuse: „Claypole şi Compania, bună dimineaţa!”, totul dintr-o suflare.

– Bună dimineaţa! spuse Anne. Cu domnul Claypole, vă rog.

Accentul ei franţuzesc dispăruse.

– Un moment.

Urmară un zumzet şi un clic, apoi o a doua fată.

– Biroul domnului Claypole.

– Bună dimineaţa! Cu domnul Claypole, vă rog, repetă Anne.

– Mă tem că e într-o şedinţă. Cine-l caută?

– Sunt din partea lui monsieur Renalle de la Agence Arts Nancy. E cumva disponibil domnul de Lincourt?

– Dacă puteţi aştepta, verific.

Urmă o pauză, după care intră pe fir o voce masculină.

– De Lincourt la telefon.

– Bună dimineaţa, domnule de Lincourt! Monsieur Renalle de la Agence Arts Nancy vă caută.

Anne înclină din cap către Mitch. Când aşeză ea receptorul în furcă, el îl ridică.

– Domnul de Lincourt? spuse el.

– Bună dimineața, monsieur Renalle!

– Bună dimineața și dumneavoastră! Îmi cer scuze că nu v-am putut scrie înainte, domnule de Lincourt, dar compania mea are grijă de moștenirea unui colecționar și ne presează puțin timpul, avem o urgență.

Mitch pronunță „t" cu limba lipită de bolta palatină, articulă „c" în fundul gâtului și muie „g"-ul din „urgență".

– Ce pot face să vă fiu de ajutor? întrebă politicos vânzătorul.

– Am un tablou care s-ar putea să vă intereseze. E un Van Gogh destul de timpuriu, intitulat „Groparul", șaptezeci și cinci de centimetri pe nouăzeci și șase. E cât se poate de frumos.

– Splendid. Când putem să aruncăm o privire?

– Acum sunt în Londra, la Hilton. Vă poate face o vizită asistentul meu în după-amiaza aceasta sau mâine-dimineață?

– În după-amiaza asta. Două treizeci, să zicem?

– *Bien* – foarte bine. Am adresa dumneavoastră.

– V-ați gândit la vreo cifră, monsieur Renalle?

– Ei, bine, putem discuta despre asta mai târziu.

– Cu siguranță. Asistentul meu are libertatea de a ajunge la o înțelegere.

– Aștept, atunci, ora două treizeci.

– La revedere, domnule de Lincourt!

Mitch așeză receptorul în furcă și suspină din greu.

Anne spuse:

– Dumnezeule, transpiri.

Își șterse fruntea cu mâneca.

– N-am crezut c-o să se mai încheie. Accentul ăla nenorocit – îmi doresc să mă fi antrenat mai mult.

– Ai fost excepțional. Mă-ntreb la ce se gândește acum netrebnicul ăla de Lincourt.

Mitch își aprinse o țigară.

– Eu știu la ce. E încântat să aibă de-a face cu un agent francez de provincie care nu știe ce preț are un Van Gogh.

– Ideea cu moștenirea unui colecționar răposat e excelentă. Face ca faptul că un agent neînsemnat din Nancy aranjează vânzarea să fie plauzibil.

– Și se va grăbi să încheie târgul, în caz că aude vreunul dintre rivalii lui de prostul ăsta și-i intră în față. (Mitch zâmbi sumbru.) Bine, hai să trecem la următorul de pe listă.

Anne ridică receptorul și începu să formeze.

Taxiul opri în fața ferestrelor din plexiglas ale reședinței Crowforth din Piccadilly. Cât Mitch târî pânza în geanta ei grea din piele, în splendida locuință a comerciantului de artă, Anne îl plăti pe șofer.

O casă a scărilor largă, deschisă, din lemn de pin scandinav ducea din salonul de la parter spre birourile de la etaj. Anne deschise drumul și bătu

la o uşă.

Ramsey Crowforth se dovedi a fi un scoţian subţire, cu părul alb, de vreo şaizeci de ani. Se uită intens la Anne şi Mitch pe deasupra ochelarilor când le strânse mâinile şi-i oferi lui Anne un scaun. Mitch rămase în picioare, cu portofoliul strâns în braţe.

Încăperea era lambrisată cu acelaşi lemn de pin precum casa scărilor, iar covorul era un amalgam de maro organic. Stătea în faţa biroului cu întreaga greutate pe un singur picior, cu un braţ atârnându-i într-o parte şi cu celălalt sprijinit în şold, trăgând în lături sacoul şi scoţând la iveală bretelele marca Lurex. Era o autoritate în privinţa expresioniştilor germani, însă avea un gust îngrozitor, îşi spuse Anne.

– Aşadar dumneavoastră sunteţi Mademoiselle Renalle, spuse el cu accentul acela ascuţit de scoţian. Iar Monsieur Renalle cu care am vorbit dimineaţă este...

– Tatăl meu, spuse Anne, evitând privirea lui Mitch.

– Corect. Să vedem ce aveţi de arătat.

Anne făcu un gest către Mitch. Acesta scoase tabloul din geantă şi-l aşeză pe-un scaun. Crowforth îşi încrucişă braţele şi se uită detaşat la el.

– O operă timpurie, spuse el moale, vorbind mai degrabă cu sine decât cu ceilalţi. Înainte să se instaleze bine psihoza lui Munch. Destul de tipic... (Se întoarse cu spatele la tablou.) Nu vreţi un pahar de sherry? (Anne încuviinţă din cap.) Iar ăă... asistentul dumneavoastră?

Mitch declină cu o scuturare a capului.

Când turnă în pahare, comerciantul întrebă:

– Am înţeles că gestionaţi averea unui colecţionar, am dreptate?

– Da.

Anne îşi dădu seama că face conversaţie de complezenţă, pentru a lăsa să se sedimenteze efectul pe care-l avusese asupra lui tabloul înainte să ia o hotărâre.

– Îl chema Roger Dubois – un om de afaceri. Compania lui producea maşinării agricole. A avut o colecţie mică, dar foarte bine aleasă.

– Evident.

Crowforth îi dădu paharul şi se sprijini de birou, studiind iarăşi tabloul.

– Nu e tocmai din perioada care mă interesează pe mine, să ştiţi. M-am specializat în general în expresionişti, nu în Munch în particular: iar opera lui de început nu e expresionistă, evident. (Făcu un gest spre pânză cu paharul.) Îmi place, dar aş vrea să mai aud o părere despre el.

Anne simţi între umeri o zvâcnire de încordare şi încercă să-şi controleze roşeaţa care începea să-i apară de la gât în sus.

– Aş putea să vi-l las peste noapte, dacă vreţi, spuse ea. În orice caz, are certificat de autenticitate.

Îşi deschise poşeta şi scoase un dosar în care se afla documentul pe care-l falsificase în studio. Conţinea antetul şi ştampila celor de la Meunier. I-l înmână lui Crowforth.

– Oh! exclamă el. Studie certificatul. – Asta aduce o nouă lumină asupra problemei, desigur. Vă pot face imediat o ofertă. (Studie iarăşi tabloul

preț de câteva momente.) Care a fost cifra pe care ați menționat-o dimineață?

Anne își controlă exaltarea.

– Treizeci de mii.

Crowforth zâmbi și ea se întrebă dacă nu-și controla și el exaltarea.

– Cred că vă pot oferi suma aceasta.

Spre uimirea Annei, bărbatul scoase un carnet de cecuri din sertarul biroului și începu să scrie. Pur și simplu! își spuse ea. Cu voce tare, spuse:

– Ați vrea să-l completați pentru Hollows și Cox, reprezentanții noștri din Londra?

Crowforth păru ușor surprins, așa că ea adăugă:

– E doar o firmă de contabilitate, care se îngrijește de transferul fondurilor spre Franța.

Explicația aceasta îl mulțumi. Rupse cecul din carnet și i-l întinse.

– Stați mult în Londra? întrebă el politicos.

– Doar câteva zile.

Pe Anne o mâncau acum tălpile să plece, însă nu voia să trezească vreo bănuială. Trebuia să întrețină discuțiile astea de complezență de dragul aparențelor.

– Atunci sper să ne vedem data viitoare când veniți.

Crowforth întinse mâna.

Părăsiră biroul și coborâră scările, Mitch ducând geanta goală. Anne șopti extaziată:

– Nu m-a recunoscut!

– Nu-i de mirare. Nu te-a văzut decât de la distanță. Pe lângă asta, atunci erai soția brunetă și

prost îmbrăcată a unui pictor excentric. Acum ești o franțuzoaică blondă și plină de viață.

Prinseră un taxi chiar în fața casei și-i spuseră șoferului să-i ducă la Hilton. Anne ședea pe bancheta din spate și se uita la cecul primit de la Crowforth.

– Oh, Dumnezeule, am reușit, spuse pe tăcute.

Apoi începu să plângă cu suspine.

– Hai să ne cărăm de aici cât mai repede, spuse Mitch repezit.

Era ora unu a zilei de după cazarea lor la Hilton. Ultima capodoperă falsificată fusese și ea livrată unei galerii din Chelsea și, în poșeta din piele veritabilă de șarpe a Annei, se aflau zece cecuri.

Își împachetară valizele mici și curățară camera de pixuri, hârtii și obiectele personale pe care le lăsaseră prin jur. Mitch luă din baie un prosop și șterse telefoanele și suprafețele lucioase ale mobilei.

– Restul nu contează, spuse el. O simplă amprentă pe perete sau geam nu le va fi de niciun folos polițiștilor. (Aruncă prosopul în chiuvetă.) Pe lângă asta, vor fi atât de multe amprente peste tot când vor vrea ei să preleveze mostre, că le va lua o viață întreagă să le separe.

Cinci minute mai târziu, plecară din hotel. Mitch plăti factura cu un cec emis de banca unde-și deschisese un cont pe numele Hollows și Cox.

Luară un taxi spre Harrods. În magazin, se despărțiră. Anne găsi toaleta pentru femei și intră într-un separeu. Așeză valiza pe un vas de toaletă,

o deschise şi scoase un impermeabil şi o pălărie marinărească. După ce le îmbrăcă, închise valiza şi ieşi din separeu.

Se admiră în oglindă. Haina îi acoperea hainele scumpe şi pălăria lipsită de eleganţă îi ascundea părul vopsit blond. Când îşi dădu seama că nu mai contează dacă o recunoaşte cineva, o invadă un val de uşurare.

Această eventualitate o ţinuse în tensiune pe tot cuprinsul desfăşurării operaţiunii. Nu cunoştea pe nimeni din categoria cunoscătorilor de artă: îi cunoştea Peter, desigur, dar ea păstrase mereu distanţa faţă de aceste relaţii. Mersese la câte o petrecere organizată de vreo galerie, unde nimeni nu se deranja să-i vorbească. Totuşi chipul ei – chipul ei obişnuit – ar fi putut să i se pară cuiva familiar.

Suspină şi începu să-şi curețe machiajul cu un tampon demachiant. Pentru o zi şi jumătate fusese o femeie de lume sclipitoare. Când traversa strada, privirile se întorceau după ea. Bărbaţii de vârstă mijlocie deveniseră în prezenţa ei uşor timizi, flatând-o şi deschizându-i uşile. Femeile se uitaseră cu invidie la hainele ei.

Acum revenea la... cum îi spusese Mitch? „Soţia brunetă şi prost îmbrăcată a unui pictor excentric."

Simţea că nu va mai fi niciodată aceeaşi. Înainte nu o interesaseră prea mult hainele, machiajul şi parfumurile. Se credea simplă şi se mulţumea să fie soţie şi mamă. Acum încercase viaţa de lux. Fusese o femeie vicleană, de succes şi frumoasă – iar ceva ascuns, ceva din străfundul personalităţii ei reacţionase la acest rol. Fantoma scăpase din închisoarea inimii ei şi acum nu o va mai stăpâni niciodată.

Se întreba cum va reacţiona Peter la asta.

Aruncă tamponul murdar de ruj într-un coş de gunoi şi ieşi din toaletă. Părăsi magazinul printr-o uşă laterală. Camioneta aştepta la colţ, cu Peter la volan. Mitch se afla deja în partea din spate.

Anne urcă în scaunul pasagerului şi-l sărută pe Peter.

– Bună, iubitule! spuse.

Acesta porni motorul şi demară.

Obrajii lui erau deja umbriţi de ţepi: într-o săptămână, va avea o barbă adevărată, ştia asta. Părul îi cădea iarăşi peste faţă şi pe umeri – aşa cum îi plăcea ei.

Când se târau spre casă, ea închise ochii şi se afundă în scaun. Eliberarea tensiunii era o plăcere fizică.

Peter trase pe dreapta în faţa unei case mari, decomandate, în Balham. Se duse la uşă şi ciocăni. Îi deschise o femeie cu un copil. Peter luă copilul şi merse înapoi pe potecă, trecând de semnul pe care scria „Căminul Greenhill", şi urcă în camionetă. O aşeză pe Vibeke în poala Annei.

Ea o strânse tare pe copilă.

– Iubirea mea, ţi-a fost dor de mami azi-noapte?

– Ine, spuse Vibeke.

Peter zise:

– Ne-am distrat de minute, nu-i aşa, Vibeke? Terci de ovăz ca gustare şi prăjitură la micul dejun.

Anne simţi apăsarea lacrimilor şi le reprimă.

Când ajunseră acasă, Peter luă din frigider o sticlă de şampanie şi începu sărbătoarea. Se aşezară pe unde apucară în studio, bând vinul spumant, chicotind amintindu-şi momentele tensionate ale escapadei.

Mitch începu să completeze un formular de depozit bancar pentru cecuri. Când făcu totalul, spuse:

– Cincizeci de milioane patruzeci şi una de mii de lire, prietenii mei.

Cuvintele acestea părură să-i sece Annei exaltarea. Acum se simţea obosită. Se ridică în picioare.

– Merg să-mi vopsesc părul iarăşi în castaniu, spuse. Ne vedem mai târziu.

Se ridică şi Mitch.

– Eu merg la bancă înainte să închidă. Cu cât depunem cecurile mai repede, cu atât mai bine.

– Cum rămâne cu portofoliile? întrebă Peter. Ne debarasăm de ele?

– Aruncă-le la canal diseară, replică Mitch.

Coborî la parter, îşi dădu jos sveterul şi îmbrăcă o cămaşă, îşi puse o cravată şi îşi luă sacoul.

Coborî şi Peter.

– Iei camioneta?

– Nu. În caz că vor fi nişte sticleţi care să noteze numărul de înmatriculare, iau metroul. (Deschise uşa de la intrare.) Pe curând.

Avu nevoie de doar patruzeci de minute să ajungă la banca din City. Suma de pe formularul de depozit nici măcar nu-l făcu pe casier să ridice din sprâncene. Verifică cifrele, ştampilă mănunchiul

de cecuri şi-i dădu carnetul înapoi.

– Aş vrea să schimb o vorbă cu directorul, dacă se poate, spuse Mitch.

Casierul dispăru pentru câteva minute. Când se întoarse, descuie uşa şi-l chemă pe Mitch. Cât e de uşor să treci de paravanul antiglonţ, îşi spuse Mitch. Rânji când îşi dădu seama că începe să gândească precum un criminal. Îşi petrecuse cândva trei ore certându-se cu un grup de marxişti că escrocii sunt cea mai militantă parte a clasei muncitoare.

Directorul băncii era scund, cu faţa rotundă şi avea un aer blând. Avea în faţă o foaie pe care erau trecute un nume şi un şir de cifre.

– Sunt bucuros că aţi apelat la serviciile noastre, domnule Hollows, îi spuse lui Mitch. Observ că aţi depus mai bine de jumătate de milion.

– O afacere care a ieşit bine, spuse Mitch. În lumea artei se învârt cifre mari în zilele noastre.

– Dumneavoastră şi domnul Cox sunteţi profesori universitari, dacă-mi amintesc bine.

– Da. Ne-am hotărât să ne folosim cunoştinţele asupra pieţei şi, după cum puteţi vedea, a ieşit destul de bine.

– Splendid. Ei, bine, mai putem face ceva pentru dumneavoastră?

– Da. După ce vor fi vărsate cecurile astea, aş vrea să vă ocupaţi de achiziţionarea unor poliţe în alb.

– Cu siguranţă. Avem un comision, desigur.

– Desigur. Cheltuiţi cinci sute de mii pe poliţe şi lăsaţi restul în cont pentru acoperirea comisionului şi a cecurilor pe care partenerul meu

şi cu mine le-am încasat.

Directorul notă pe o foaie de hârtie.

– Încă un lucru, continuă Mitch. Aş vrea să deschid o casetă de valori.

– Sigur. Vreţi să vedeţi seiful nostru?

Dumnezeule, cât ajutor dau hoţilor, gândi Mitch.

– Nu, nu e nevoie. Dar aş vrea să iau cheia cu mine acum.

Directorul ridică receptorul telefonului de pe birou şi vorbi în el. Mitch se uită în gol pe fereastră.

– Se rezolvă, spuse directorul.

– Bine. După ce aţi cumpărat poliţele, puneţi-le în caseta de valori.

Intră un tânăr şi-i dădu directorului cheia. Directorul i-o dădu lui Mitch. Mitch se ridică şi-i strânse mâna.

– Mulţumesc pentru ajutor.

– A fost o plăcere, domnule Hollows.

O săptămână mai târziu, Mitch sună la bancă şi primi confirmarea că poliţele au fost cumpărate şi depozitate în seif. Luă o valiză goală şi se duse cu metroul la bancă.

Coborî la seiful cel mare, deschise caseta de valori şi puse poliţele în valiză. Apoi plecă.

Se duse după colţ la o altă bancă, unde aranjă să capete o altă casetă de valori. Plăti serviciul cu un cec personal şi deschise noua casetă sub numele lui. Apoi vârî valiza plină de poliţe în casetă.

La drumul de întoarcere acasă, se opri la o cabină telefonică şi sună la *Sunday Paper*.

CAPITOLUL 5

SAMANTHA PĂŞI ÎN Galeria Black şi se uită mirată împrejur. Locul era complet schimbat. Ultima dată când fusese acolo, era plin de muncitori, moloz, cutii de vopsea şi folii de plastic. Acum părea mai degrabă un apartament elegant: covoare scumpe pe jos, decoraţiuni de calitate, cu o interesantă mobilă futuristă şi o junglă de spoturi luminoase din aluminiu sclipind din tavanul jos.

Julian şedea la o masă din crom şi sticlă în spatele uşii. Când o văzu, se ridică şi-i strânse mâinile, înclinând în treacăt capul spre Tom.

I se adresă lui Sammy:

– Sunt încântat că vei face deschiderea. Să-ţi arăt împrejurimile?

– Dacă-ţi poţi face puţin timp liber, spuse Samantha politicos.

Făcu un gest de concediere cu mâna.

– Nu fac decât să verific facturile şi să încerc telepatic să le fac să dispară. Haide.

Julian se schimbase, îşi spuse Samantha. Când îi arătă tablourile şi îi vorbi despre artişti, ea îl studie. Părul lung până la lobii urechilor fusese proaspăt tuns şi aranjat, eliminând aspectul de elev dintr-o şcoală publică şi expunând o frizură mai

naturală, mai la modă. Vorbea acum cu încredere şi autoritate, iar mersul lui era mai sigur şi mai agresiv. Samantha se întrebă dacă problema care se rezolvase era cea cu soţia sau cea cu banii: poate că erau amândouă.

Îi plăcea gustul lui în artă, se hotărî. Nu era expus nimic care să-ţi taie răsuflarea – doar dacă nu puneai la socoteală sculptura aceea masivă, răsucită, din fibră de sticlă, din foaier – însă operele erau moderne şi cumva bine făcute. Genul de lucruri pe care le-aş pune la mine pe perete, îşi spuse, şi descoperi că expresia se potrivea cu starea ei de spirit.

Îi conduse repede prin galerie, temându-se parcă să nu se plictisească. Samantha era încântată: totul era foarte frumos, dar în ultima vreme tot ce voia ea să facă era să se drogheze sau să doarmă. Tom începuse să-i refuze uneori pilulele, dimineaţa, de exemplu. Fără ele, starea ei de spirit se schimba repede.

Închiseră cercul la uşă. Samantha spuse:

– Vreau să-ţi cer o favoare, Julian.

– Sunt servitorul dumneavoastră, doamnă.

– Vrei să ne inviţi la cină la socrul tău?

Julian ridică din sprâncene.

– De ce vreţi să-l întâlniţi pe nemernicul ăla bătrân?

– Mă fascinează. Cine-ar aduna o colecţie de opere de artă de un milion de dolari şi apoi ar vinde-o? Pe lângă asta, pare a fi genul meu.

Clipi mărunt din gene.

Julian ridică din umeri.

– Dacă vrei asta, e uşor de rezolvat. Vă duc –

Sarah şi cu mine mergem la cină acolo cam de două ori pe săptămână. Ne scuteşte de gătit. O să te sun.

– Mulțumesc.

– Acum ştii data la care se deschide galeria. Ți-aş fi recunoscător dacă ai putea ajunge aici pe la şase jumătate.

– Julian, sunt bucuroasă să te pot ajuta, dar ştii bine că nu pot fi decât ultimul oaspete care ajunge.

Julian râse.

– Sigur că da. Am uitat că eşti vedetă. Începe oficial la şapte jumătate sau opt, aşa că opt ar fi cea mai potrivită oră.

– Bine. Dar înainte e cina cu lordul Cardwell, corect?

– Corect.

Îşi strânseră iarăşi mâinile. Când plecară, Julian se întoarse la biroul şi la facturile lui.

Tom înaintă pieziş prin mulțimea compactă din piață. Niciodată nu părea să fie pe jumătate plină: dacă nu era plină ochi, părea goală. Piețele trebuiau din oficiu să fie spații aglomerate – oamenilor le plăcea asta, la fel şi vânzătorilor de la tarabe. Ca să nu mai pomenim de hoții de buzunare.

Familiaritatea pe care i-o trezea piața îl făcea pe Tom să se simtă incomodat. Taraba cu oale, hainele la mâna a doua, zgomotul, accentele – toate reprezentau o lume de care era bucuros că se despărțise. În cercurile în care se învârtea acum, îşi

exploata originile muncitoreşti – erau cât se poate de la modă –, însă nu-l anima nicio amintire plăcută legată de asta. Se uita la asiatica aceea frumoasă îmbrăcată în sarafan, la mamele vest-indiene, la tinerii greci cu pielea lor fină de culoarea măslinei, la londonezii bătrâni cu bonetă din pânză, la puştii şomeri îmbrăcați în cei mai recenți pantaloni bufanți furați: şi opunea jenat rezistență unui sentiment de apartenență.

Înainta prin mulțime, voind să ajungă la pubul din capătul străzii. Auzi vocea tărăgănată a unui bărbat care vindea bijuterii aranjate pe fundul unui coş portocaliu întors invers: „Bunuri furate, nu sufla o vorbă...". Rânji în sinea lui. Unele dintre lucrurile din piață erau furate, erau de-o calitate prea slabă să fie vândute în magazine. Oamenii credeau că, dacă lucrurile sunt furate, trebuie să fie de bună calitate.

Ieşi din înghesuiala pieței şi intră în Cock. Era un pub tradițional: lumină slabă, mult fum şi uşor mirositor, cu pardoseală din ciment şi bănci tari cu spătar dispuse de-a lungul peretelui. Se duse la bar.

– Whisky şi sifon, te rog. Bill Wright e aici?

– Wright Ochi-Bătrâni? întrebă barmanul. Arătă cu degetul: Acolo. Bea Guinness.

– Un punct pentru el, atunci.

Plăti şi-şi duse băuturile la o masă cu trei picioare din cealaltă parte a încăperii.

– 'Neața, domnule sergent-major!

Wright se uită în sus la el pe deasupra unei halbe.

– Ce tinerel glumeț eşti. Sper că mi-ai luat

ceva de băut.

– Desigur.

Tom se aşeză. Având un ten tipic londonez, porecla lui Wright „Ochi" avea o dublă semnificaţie: nu numai că era un fost soldat profesionist, dar mai avea şi doi ochi bulbucaţi de-un portocaliu ciudat.

Tom sorbi din băutură şi-l studie pe bărbat. Părul lui alb era tuns periuţă, cu excepţia unui petic mic şi rotund din creştet care era de un maro uleios. Era intens bronzat, fiindcă îşi petrecea şase săptămâni în fiecare vară şi iarnă în Caraibe. Îşi câştiga banii pentru vacanţele astea ca spărgător de seifuri – cariera pe care o îmbrăţişase după ce ieşise din armată. Avea reputaţia că e un muncitor dibaci. Fusese prins numai o singură dată şi asta doar dintr-un ghinion incredibil – intrase un hoţ în casa pe care o spărgea el şi declanşase alarma.

Tom spuse:

– E o zi minunată pentru răufăcători, domnule Wright.

Wright îşi goli paharul şi-l luă pe cel adus de Tom.

– Ştii ce spune Biblia: „Domnu-i apără pe credincioşi şi pe păcătoşi deopotrivă". A fost mereu o mare consolare pentru mine versetul ăsta. (Bău din nou.) Nu poţi fi atât de rău, fiule, dacă-i cumperi de băut unui bătrân sărac.

Tom îşi duse paharul la buze.

– Noroc.

Se întinse peste masă şi-i atinse reverul lui Wright.

– Îmi place costumul. Savile Row?

– Da, tinere. Ştii ce spune Biblia: „Evită *apariţia* răului". Bun sfat. Ei, cărui copoi îi dă mâna să aresteze un sergent-major bătrân cu părul tuns scurt şi costum de calitate?

– Ce să mai zicem de unul care îi poate cita din Biblie.

– Hmm. (Wright luă mai multe înghiţituri lungi de bere neagră.) Ei, tinere Thomas, ar fi cazul să nu te mai ascunzi după deget. Ce vrei de la mine?

Tom coborî vocea.

– Am o treabă pentru tine.

Wright miji ochii.

– Despre ce-i vorba?

– Tablouri.

– Pornografice?[1] Nu poţi...

– Nu, îl întrerupse Tom. Opere de artă, ştii? Lucruri rare.

Wright scutură din cap.

– Nu-i domeniul meu. N-aş şti cum să scap de ele.

Tom făcu un gest de nerăbdare.

– Nu operez singur. Aş avea nevoie, totuşi, de finanţare.

– Cine mai e implicat?

– Păi, ăsta-i un alt motiv pentru care am venit la tine. Ce zici de Mandingo?

Wright scutură gânditor din cap.

– Te-mparţi în prea multe vânturi. Cât face treaba asta?

– Un milion.

1. În limba engleză, „picture" înseamnă în acelaşi timp „tablou" şi „fotografie", de unde şi reacţia personajului – n. tr.

Sprâncenele albicioase ale lui Wright se înălţară.

– Îţi zic cum facem – dacă e de acord Mandingo, mă prind în joc.

– Minunat. Hai să mergem la el.

Ieşiră din pub şi traversară drumul spre locul unde se afla parcat, pe o linie galbenă dublă, un Citroën muştar nou-nouţ. Când deschise Wright portiera, veni spre ei un bărbat bătrân, cu barbă, îmbrăcat într-un pardesiu pătat. Wright îi dădu nişte bani şi urcă.

– Îl ţine sub supraveghere pe poliţistul care are grijă de mine, explică Wright când maşina demară. Ştii ce zice Biblia: „Nu aţâţa boul care macină grâul". Poliţiştii sunt nişte boi.

Când Wright conduse maşina spre sud şi apoi spre vest, Tom încercă să-şi dea seama ce sens avea citatul. Renunţă atunci când se opriră pe o stradă îngustă din zona teatrelor, lângă Trafalgar Square.

– Aici locuieşte? spuse Tom mirat.

– Se descurcă bine. „Uite, cât de sus ajung cei păcătoşi!" La câte procente-şi trage, ar trebui să fie bogat.

Wright coborî din maşină.

Merseră în jos pe-o stradă îngustă şi pătrunseră printr-o intrare indefinită. Liftul îi duse la ultimul etaj al clădirii. Uşa la care bătu Wright avea vizor.

Deschise un tânăr cu piele închisă la culoare, îmbrăcat în pantaloni de matador, o cămaşă ţipătoare şi cu mărgele la gât.

Wright spuse:

– 'Neaţa, Mandingo!

– Hei, bătrâne, intră, spuse Mandingo.

Îi îndemnă să intre cu o mână slabă în care ţinea o ţigaretă lungă din care scrumul stătea să cadă.

Apartamentul era luxos, decorat în roşu şi negru, şi era ticsit cu mobilă scumpă. Costisitoare jucării electrice pe care le deţine un om care are mai mulţi bani decât ştie cum să-i cheltuiască erau împrăştiate pretutindeni: un radio sferic cu tranzistori, un televizor color mare şi un altul portabil, un ceas digital, o grămadă de aparate hi-fi şi-un telefon antic distonant. O fată palidă, blondă, care purta ochelari, stătea tolănită într-un fotoliu adânc, cu un pahar într-o mână şi o ţigaretă în cealaltă. Înclină din cap spre Wright şi Tom şi scăpă cu neglijenţă scrum pe covorul pufos.

– Hei, bătrâne, care-i cioaca? întrebă Mandingo când se aşezară.

Wright spuse:

– Tom aici de faţă ar vrea să-i finanţezi o trebuşoară.

Tom se minună cât de diferiţi erau cei doi bărbaţi şi se întrebă de ce lucrau împreună.

Mandingo se uită la el.

– Tom Copper, nu-i aşa? Deci te crezi desenator. Ultima dată am auzit de tine că falsificai cecuri.

– Asta-i o treabă serioasă, Mandingo.

Tom era revoltat. Nu-i plăcea să i se amintească de zilele când era un neînsemnat falsificator de cecuri.

– Zi, zi.

– Ai citit în ziare de colecția de tablouri a lordului Cardwell?

Mandingo dădu aprobator din cap.

– Am pe cineva din apropierea lui.

Mandingo arătă cu degetul spre el.

– Sunt impresionat. Poate că ai evoluat mult, Tom. Unde o ține?

– În casa lui din Wimbledon.

– Nu știu dacă pot aranja cu poliția la o distanță atât de mare.

– Nu-i nevoie, spuse Tom. Nu sunt decât treizeci de tablouri. O să le sustrag pe toate înainte să prindă ei de veste. Bill aici de față lucrează cu mine. Treaba nu va lua decât, poate, un sfert de oră.

Mandingo părea căzut pe gânduri.

– Pe pielea mea: în cincisprezece minute! Îmi place. (O lovi absent pe fata cea blondă peste coapsă.) Care-i târgul, atunci? Vrei să-ți dau o camionetă și vreo doi muncitori; să depozitez marfa; și să-i găsesc piață de desfacere. (Vorbea cu sine însuși, gândea cu voce tare.) O să ajungă în State. Obțin poate o jumătate de milion pe ea dacă acționez încet. O să-mi ia poate vreo doi ani să scap de ele. (Ridică ochii.) Bine, iau cincizeci la sută: cealaltă jumătate o împărțiți între voi. Țineți minte că va lua o vreme ca banii să se întoarcă.

– Cincizeci la sută? spuse Tom.

Wright așeză o mână domolitoare pe brațul lui.

– Lasă, Tom. Mandingo își asumă riscul cel mare – depozitarea.

Mandingo vorbi ca și când n-ar fi auzit

nimic.

– Mai e ceva. Îmi ceri să-mi supun oamenii la risc, să scot banii, să găsesc spațiu de depozitare – chiar și numai faptul că vorbesc cu tine mă expune unei acuzații de complicitate. Așa că nu te apuca de treabă dacă nu ești absolut sigur de ce faci. Dacă o dai în bară – păi, fă bine și pleacă din țară înainte să pun mâna pe tine. Eșecurile nu-mi fac deloc bine la reputație.

Wright se ridică în picioare și Tom îi urmă exemplul. Mandingo îi conduse spre ușa de la intrare.

Spuse:

– Hei, Tom, care-i persoana ta de contact în casa aia?

– Merg eu la cină acolo. Ne vedem.

Închizând ușa, Mandingo izbucni într-un râs din toți rărunchii.

PARTEA A PATRA

VERNISAREA

„Cred că ştiu cum e să fii Dumnezeu."
Pablo Picasso,
pictor

CAPITOLUL 1

REPORTERUL ŞEDEA la birou în redacţie, gândindu-se la cariera lui. Nu avea altceva mai bun de făcut fiindcă era miercuri şi toate hotărârile pe care le luau superiorii lui miercurea se întorceau cu fundul în sus a doua zi dimineaţa; prin urmare el adoptase o politică de a nu munci niciodată miercurea. Pe lângă asta, cariera lui oferea destulă hrană pentru gânduri.

Fusese o carieră scurtă şi spectaculoasă, însă avea puţină substanţă dincolo de suprafaţa sclipitoare. După ce plecase de la Oxford, se alăturase echipei unui hebdomadar mic din sudul Londrei, apoi reuşise să obţină postul ăsta la un magazin săptămânal de calitate. Toate astea i-au luat mai puţin de cinci ani.

Aceasta era suprafaţa sclipitoare: păcatul era că totul fusese în van. Întotdeauna îşi dorise să fie critic de artă. Din cauza asta îndurase munca la săptămânalul acela, pentru a prinde meseria; şi suportase agenţia pentru a-şi dovedi competenţa. Acum însă, după trei luni la *Sunday Paper*, îşi dăduse seama că a ajuns la capătul unui lung şir de oameni care aşteptau locul confortabil de critic de artă. Se părea că nu mai exista nicio scurtătură.

Articolul pe care-l avea de scris săptămâna aceasta era despre poluarea unui bazin din sudul Țării Galilor. Astăzi, dacă-l întreba cineva, făcea investigații preliminare. Mâine, articolul despre poluare va fi schimbat cu altul despre plaja de pe coasta Sussexului sau altceva. Orice s-ar fi întâmplat, treaba asta nu avea nici cea mai mică legătură cu arta.

Un dosar gros cu tăieturi din ziare aflat în fața lui purta numele: „Apă – Poluare – Bazine". Când sună telefonul, tocmai se întindea după dosar. Duse mâna spre receptor.

– Biroul de știri.

– Aveți un creion la îndemână?

Louis Broom se încruntă. Răspunsese la multe apeluri telefonice false în cinci ani de jurnalism, dar abordarea aceasta era nouă. Deschise sertarul biroului și scoase un pix și o agendă.

– Da. Cu ce vă pot ajuta?

Răspunsul fu o altă întrebare.

– Aveți ceva cunoștințe despre artă?

Louis se încruntă iarăși. Bărbatul nu părea a fi cineva pus pe glume. Vocea era egală și cumpătată, și nu era nici urmă de acea intensitate a răsuflării tăiate, care era caracteristică apelurilor false.

– Din întâmplare, chiar am.

– Bine. Ascultați cu atenție, fiindcă n-o să repet nimic. În Londra a avut loc, săptămâna trecută, cea mai mare fraudă din istoria artei.

O, măi, să fie, gândi Louis, chiar e o glumă.

– Cum vă numiți, domnule? spuse el politicos.

– Tăceți și luați notițe. Claypole și Compania

au cumpărat un Van Gogh numit „Groparul", pentru optsprezece mii de lire. Crowforth a cumpărat un Munch intitulat „Scaunul cu spătar înalt" pentru treizeci de mii.

Louis nota frenetic în vreme ce vocea debita o listă de zece tablouri și galerii.

Într-un târziu, vocea spuse:

– Totalul ajunge la mai mult de o jumătate de milion de lire. Nu vă cer să mă credeți. Dar va trebui să verificați. Apoi, după ce veți publica știrea, vă vom spune de ce am făcut asta.

– O clipă...

Telefonul scoase un clic în urechea lui Louis, după care auzi tonul. Așeză receptorul în furcă.

Se lăsă pe spate și-și aprinse o țigară, în vreme ce se întreba ce să creadă de acest apel. În mod sigur nu putea fi ignorat. Louis era 99 la sută sigur că bărbatul care-l sunase era nebun de legat: însă marile știri în exclusivitate le găseai urmând vorbele celor din acel unic procent.

Se întrebă dacă să-i spună redactorului de știri. Dacă-i spunea, probabil că i se va recomanda să-i dea pontul criticului de artă. Era mult mai bine să verifice mai întâi povestea, fie și numai pentru a-și dobândi dreptul asupra ei.

Căută Claypole în cartea de telefon și formă numărul.

– Aveți de vânzare un Van Gogh numit „Groparul"?

– Doar o clipă, domnule, și-o să aflu.

Louis folosi pauza pentru a-și aprinde o altă țigaretă.

– Alo? Da, avem acest tablou.

– Îmi spuneți, vă rog, prețul?

– O sută şaizeci de mii de guinee.

– Mulțumesc.

Louis sună la Crowforth & Co. şi află că, într-adevăr, aveau de vânzare un Munch numit „Scaunul cu spătar înalt", la prețul de 39.000 de guinee.

Începu să gândească intens. Povestea se verifica. Dar nu sosise încă timpul să vorbească despre ea cu cineva.

Ridică receptorul şi formă un alt număr.

Profesorul Peder Schmidt intră în bar şchiopătând, sprijinindu-se în cârjă. Era un om mare, plin de energie, cu părul blond şi fața roşie. În pofida unui uşor defect de vorbire şi a unui pronunțat accent german, acesta fusese la Oxford unul dintre cei mai buni lectori din domeniul artelor. Chiar dacă Louis fusese înscris la engleză, participase la toate cursurile lui Schmidt pentru plăcerea pe care i-o ofereau abordarea istoriei artei şi teoriile entuziaste, iconoclaste ale profesorului. Cei doi se întâlneau în fața aulei, mergeau împreună să bea ceva şi discutau aprins despre subiectele care le erau aproape de suflet.

Schmidt ştia mai multe despre Van Gogh decât orice alt om în viață.

Îl observă pe Louis, flutură din mână şi veni spre el.

– Arcul blestematei tale de cârje încă mai scârțâie, spuse Louis.

– Atunci îl poți unge cu whisky, replică

Schmidt. Ce mai faci, Louis? Şi ce-i cu aerul ăsta de mister?

Louis comandă un scotch mare pentru profesor.

– Am avut noroc să te prind încă în Londra.

– Ai avut. Săptămâna viitoare plec la Berlin. Toate se petrec în grabă şi-n devălmăşie.

– Frumos din partea ta că ai venit.

– Chiar aşa. Acum, despre ce-i vorba?

– Vreau să te uiți la un tablou.

Schmidt dădu pe gât *scotch*-ul.

– Sper că-i unul bun.

– Asta vreau să aflu şi eu de la tine. Hai să mergem.

Plecară din bar şi merseră pe jos spre galeria Claypole. Mulțimile de cumpărători de pe trotuarele din West End se holbau la acest cuplu ciudat: tânărul în costum maro cu dungi albe şi pantofi cu toc înalt şi infirmul înalt care înainta anevoie pe lângă el, îmbrăcat cu o cămaşă albastră descheiată la gât şi o jachetă spălăcită din dril. Merseră de-a lungul lui Piccadilly şi cotiră spre sud pe St. James. Între atelierul unei pălărier şi un restaurant franțuzesc se aflau ferestrele curbate ale galeriei Claypole.

Intrară şi străbătură galeria de la un capăt la celălalt. În capătul opus, sub un spot luminos, îl găsiră pe „Gropar".

Pentru Louis, era, fără îndoială, un Van Gogh. Membrele grele şi fața obosită ale țăranului, ținutul plat de țară, specific danez, şi cerul înnegurat erau toate semne clare. Şi mai era şi semnătura.

– Profesore Schmidt! Ce plăcere neaşteptată.

Louis se întoarse şi văzu un bărbat plăpând şi elegant, cu o barbă căruntă a la Van Dyke, îmbrăcat într-un costum negru. Schmidt spuse:

– Salut, Claypole.

Claypole se opri lângă ei, uitându-se la tablou.

– E o descoperire nemaipomenită pictura asta, să ştiţi, spuse el. E un tablou minunat, dar destul de nou pentru piaţă.

– Spune-mi, Claypole, de unde l-ai cumpărat? întrebă Schmidt.

– Nu sunt sigur că ar trebui să vă spun. Secret profesional, ştiţi cum e.

– Ţu îmi spui de unde l-ai luat şi eu îţi spun cât valorează.

– O, prea bine. A fost un noroc excepţional, chiar aşa. Un tip pe nume Renalle, de la o agenţie mică din Nancy, a trecut pe-aici săptămâna trecută. Stătea la Hilton şi avea de vânzare o colecţie destul de mare care aparţinuse unui oarecare industriaş. Oricum, pur şi simplu, mie mi-a oferit primul tabloul.

– Şi cât ceri pentru el?

– O mie şase sute de guinee. Un preţ rezonabil, cred.

Schmidt mormăi ceva şi se sprijini greu pe cârjă, uitându-se fix la tablou.

Claypole spuse:

– Cât credeţi că valorează?

Schmidt spuse:

– Vreo sută de lire. E cel mai bun fals pe care l-am văzut vreodată.

Şeful lui Louis era un bărbat scund, cu nas

acvilin, vorbind cu accent nordic, foarte pasionat de cuvântul „ticălos”. Se trase de vârful nasului şi spuse:

– Aşadar ştim că toate tablourile au fost cumpărate de cei pe care i-a numit sursa noastră anonimă. Mi se pare logic că preţurile pe care le-a pomenit sunt corecte. Mai ştim şi ceva ce el nu ne-a spus: că au fost cumpărate toate de la un bărbat care-şi spune Renalle şi care a stat la Hilton. În fine, ştim că cel puţin unul dintre tablouri e un fals.

Louis aprobă din cap.

– Sursa noastră a mai spus şi ceva de genul: „O să vă spunem de ce am făcut-o”. Aşa că se pare că sursa e, de fapt, Renalle.

Redactorul-şef se încruntă.

– Cred că-i doar o ştire de senzaţie, spuse.

– Asta nu schimbă faptul că întreaga societate artistică din Londra a fost trasă pe sfoară în stil mare.

Redactorul-şef se uită în sus la Louis.

– Nu-ţi face griji, nu renunţ la ştire, spuse. (Căzu pe gânduri pentru o clipă.) Bine, uite cum o să procedăm. (Se întoarse spre Eddie Mackintosh, criticul de artă al ziarului.) Vreau să-l abordezi pe Disley de la National Gallery sau pe altcineva de rangul lui. Trebuie să fie cineva căruia să-i putem spune cel mai bun expert în artă al Marii Britanii. Fă-l să meargă pe la toate galeriile cu tine şi să autentifice tablourile sau să le declare drept falsuri. Oferă-i un comision de consultanţă dacă tu crezi că e nevoie.

Orice ai să faci, nu le spune tipilor ăstora că tablourile lor sunt falsuri. Dacă află, cheamă poli-

ția. Odată ce știe și Scotland Yard de asta, știrea o să ne fie luată de cine știe ce jurnalist-anchetator cu fumuri de la vreun ziar și-o să ne strice socotelile.

Louis, vreau ca tu să abordezi cazul din cealaltă perspectivă. Tu ai deja o știre, indiferent ce descoperă Eddie – un singur fals de proporții ajunge. Încearcă să-i dai de urmă lui Renalle ăsta. Află în ce cameră a stat la hotel, câți au fost și așa mai departe. Bun.

Din tonul lui, jurnaliștii înțeleseseră că discuția a luat sfârșit și că trebuie să plece.

Louis îi dădu funcționarului de la recepție cinci lire pentru a-l lăsa să arunce o privire în registrul hotelului. Nu era niciun Renalle trecut acolo în nicio zi din săptămâna trecută. Verifică încă o dată. Singura ciudățenie era un anume domn Eric Clapton. Îi arătă funcționarului numele acesta.

– Da, mi-amintesc. Era însoțit de-o franțuzoaică frumoasă. O chema ceva de genul Renault. Mi-amintesc, fiindcă a venit un taxi cu o grămadă de tablouri grele pentru el. A mai dat și-un bacșiș gras.

Louis își notă numărul camerei.

– Când se plătește cazarea cu un cec, țineți evidența băncii care a emis acel cec?

– Da.

Louis îi mai dădu două bancnote de cinci.

– Îmi poți face rost de adresa băncii lui Clapton acesta?

– Nu imediat. Vă puteți întoarce într-o jumătate de oră?

– O să dau un telefon de la birou.

Merse înapoi la birou să omoare acea jumătate de oră. Când sună la hotel, funcționarul avea răspunsul.

– Cecul era girat cu numele Hollows și Cox și era semnat de domnul Hollows, adăugă el.

Louis luă un taxi până la bancă.

Directorul îi spuse:

– Mă tem că nu divulgăm niciodată adresele clienților noștri.

Louis insistă:

– Clienții aceștia au fost implicați într-o fraudă de proporții. Dacă nu-mi oferiți adresele acum, va trebui să le oferiți curând poliției.

– Când și dacă-mi cere poliția adresele, o să le primească – asta dacă au autoritatea să intre în posesia lor.

– V-ați pune într-o situație incomodă dacă i-ați suna? Pe unul dintre ei? Și să le cereți permisiunea?

– De ce aș face-o?

– Sunt gata să-mi amintesc de ajutorul pe care mi l-ați dat atunci când voi scrie articolul. Nu prea văd motive ca banca dumneavoastră să apară într-o lumină proastă.

Directorul părea dus pe gânduri. După un minut, ridică receptorul și formă un număr. Louis îl memoră.

– Nu răspunde, spuse directorul.

Louis plecă. Dintr-o cabină telefonică, îi ceru operatorului datele legate de numărul pe care-l formase directorul. Operatorul îi dădu adresa. Luă un taxi.

În parcare se afla o dubă plină cu bagaje. Domnul Hollows şi familia lui tocmai se întorseseră dintr-o vacanţă în Scoţia. Desfăcea frânghiile de pe portbagajul de deasupra.

Se arătă îngrijorat că deschisese cineva un cont bancar pe numele lui. Nu, habar nu avea cine ar putea fi. Da, îi putea împrumuta lui Louis o fotografie personală şi tocmai se-ntâmpla să aibă şi un instantaneu cu el şi cu prietenul lui, domnul Cox.

Louis duse fotografiile înapoi la bancă.

– Niciunul dintre ei nu e bărbatul care a deschis contul, spuse directorul băncii.

Acum era îngrijorat. Îi telefonă domnului Hollows şi se îngrijoră chiar mai rău. Ajunse chiar să-i spună lui Louis că o mulţime de bani intraseră şi ieşiseră din cont. Fuseseră transformaţi în poliţe în alb, care fuseseră depozitate în seiful băncii.

Îl duse pe Louis în seiful cel mare şi deschise caseta de valori pe care o închiriase domnul Hollows. Era goală.

Louis şi directorul se uitară unul la celălalt. Louis spuse:

– Urmele se opresc aici.

– Ascultă asta: „Cel mai bun expert în artă al Marii Britanii, domnul Jonathan Rand, crede că tablourile sunt opera celui mai bun falsificator al acestui secol". Ăsta eşti tu, Mitch, sau eu?

Peter şi Mitch şedeau în studioul casei din Clapham, bând a doua ceaşcă de cafea de după micul dejun. Fiecare avea câte un exemplar al lui

Sunday Paper şi citeau despre ei cu un amestec de veneraţie şi voioşie.

Mitch spuse:

– Să ştii c-au lucrat al naibii de repede băieţii ăştia de la ziar. Au aflat de contul bancar şi de casete de valori şi l-au intervievat pe sărmanul de Hollows.

– Da, dar ce zici de asta: „Falsificatorul şi-a acoperit urmele atât de bine, încât Scotland Yard crede că trebuie să fi beneficiat de ajutorul unui criminal experimentat". Socotesc că eu sunt falsificatorul genial şi tu eşti criminalul experimentat.

Mitch lăsă ziarul jos şi suflă în cafea să se răcească.

– Nu demonstrează decât că e foarte uşor să faci aşa ceva – adică exact ce ne-am propus noi să dovedim.

– Uite-un fragment bun: „Lovitura de maestru a falsificatorului a fost să-şi însoţească fiecare tablou cu un certificat de autenticitate – care este echivalentul din lumea artei al unui pedigri şi se bănuieşte de obicei că garantează autenticitatea operei. Certificatele erau completate pe formulare oficiale ale Meunier's, o agenţie artistică din Paris, şi aveau ştampila companiei. Atât formularele, cât şi ştampila trebuie să fi fost furate". Asta-mi place – lovitura de maestru.

Peter împături ziarul şi-l aruncă de partea cealaltă a camerei.

Mitch se întinse după chitara Annei şi începu să cânte o melodie blues simplă. Peter spuse:

– Sper că Arnaz râde acum – el a plătit gluma asta.

– Nu ştiu dacă a crezut cu adevărat că o putem scoate la capăt.

– Nici eu n-am crezut, râse Peter.

Mitch lăsă dintr-odată chitara jos, făcând cutia de rezonanţă să bubuie.

– N-am făcut încă cel mai important lucru. Haide să-i dăm drumul.

Peter înghiţi ce-i mai rămăsese din cafea şi se ridică. Îşi îmbrăcară amândoi jachetele, strigară la revedere lui Anne şi ieşiră din casă.

Merseră pe stradă şi se înghesuiră în cabina telefonică din colţ.

– Mă-ngrijorează ceva, spuse Peter ridicând receptorul.

– Partea aia cu Scotland Yard?

– Corect.

– Şi pe mine mă pune pe gânduri, spuse Mitch. E posibil să se fi apucat să depisteze de unde am sunat la ziar. Ar putea veni aici la chioşc, ar putea împrejmui zona şi ar putea chestiona pe toată lumea până când ar găsi pe cineva care are legătură cu arta.

– Şi ce facem, atunci?

– Hai să sunăm deocamdată la un alt ziar. Până acum toţi trebuie să ştie de povestea asta.

– Bine.

Peter luă cartea de telefon din stativ şi se uită la C de la Cotidiene.

– La care? întrebă.

Mitch închise ochii şi arătă cu degetul pe pagină. Peter formă numărul şi ceru să-i vorbească unui reporter.

Când i se făcu legătura, întrebă:

– Ştiţi să stenografiaţi?

Vocea răspunse pe un ton iritat:

– Desigur.

– Atunci notaţi. Sunt Renalle, falsificatorul genial, şi vreau să vă spun de ce am făcut-o. Voiam să demonstrez că scena artistică londoneză, în îngrămădeala ei de capodopere şi pictori morţi, e o făţărnicie. Cei mai buni zece distribuitori din Londra nu pot recunoaşte un fals când îl au sub ochi. Îi motivează mai degrabă lăcomia şi snobismul, decât dragostea pentru artă. Din cauza lor, banii care se investesc în artă nu ajung la artiştii înşişi, cei care chiar au nevoie de ei.

– Mai încet, protestă reporterul.

Peter îl ignoră.

– Le ofer acum distribuitorilor banii înapoi, mai puţin cheltuielile aferente, care se ridică la aproximativ o mie de lire. Condiţia e ca ei să pună deoparte zece la sută din bani – adică în jur de cincizeci de mii de lire – pentru achiziţionarea unei clădiri în centrul Londrei unde artiştii tineri şi necunoscuţi să-şi poată închiria studiouri la preţuri mici. Distribuitorii trebuie să se adune şi să pună bazele unui fond de întrajutorare pentru cumpărarea şi gestionarea clădirii. Cealaltă condiţie e ca toate investigaţiile poliţiei să se oprească. O să caut răspunsul la această ofertă în paginile ziarului dumneavoastră.

Reporterul spuse încet:

– Sunteţi şi dumneavoastră un pictor tânăr?

Peter puse receptorul în furcă.

Mitch spuse:

– Ai uitat de accentul franţuzesc.

– O, la naiba, înjură Peter.
Părăsiră cabina telefonică.
Mergând înapoi spre casă, Mitch spuse:
– Ce dracu, nu cred că are vreo importanță. Acum știu că nu a fost o operațiune a francezilor. Asta le reduce aria de cercetare la întregul Regat Unit. Și ce dacă?
Peter își mușcă buza.
– Arată că slăbim frâiele, asta arată. Am face bine să avem grijă să nu ne numărăm puii de găină până nu ni-i vor fi plătit.
– Până nu vor fi ieșit din ou.
– Dă-le dracu de proverbe.
Când ajunseră acasă, Anne se afla în grădina din față, jucându-se în lumina soarelui cu Vibeke.
– Strălucește soarele – hai să mergem în oraș, spuse ea.
Peter se uită la Mitch.
– De ce nu?
De pe trotuarul de dincolo de gard se auzi o voce guturală cu accent american.
– Ce mai fac falsificatorii fericiți?
Peter se albi și se întoarse. Se relaxă când văzu silueta îndesată și dinții albi ai lui Arnaz. Bărbatul ținea la subsuoară un pachet.
– M-ai speriat, spuse Peter.
Încă zâmbind, Arnaz deschise poarta din lemn putred și intră. Peter spuse:
– Hai să mergem în casă.
Cei trei bărbați urcară în studio. După ce se așezară, Arnaz flutură prin aer un exemplar al ziarului.
– Vă felicit pe amândoi, spuse. N-aș fi izbu-

tit mai bine nici eu însumi. Am râs de era să fac pe mine în pat azi-dimineață.
Mitch se ridică și se uită în joacă la dosul lui Arnaz.
– Cum ai reușit să-l tragi înapoi?
Peter râse.
– Mitch, nu face iarăși pe nebunul.
Arnaz continuă:
– A fost o operațiune strălucită. Iar falsurile au fost bune. S-a întâmplat să văd Van Gogh-ul la Claypole săptămâna trecută. Aproape că era să-l cumpăr.
– Bănuiesc că-i sigur să vii aici, spuse Peter grijuliu.
– Așa cred. Pe lângă asta, e nevoie dacă vreau să scot un profit din afacerea asta.
Vocea lui Mitch era dușmănoasă.
– Am crezut că te-ai implicat doar pentru a râde un pic.
– Și pentru asta. (Arnaz zâmbi din nou.) Dar în principal voiam să văd cât de pricepuți sunteți voi doi.
– Unde dracu vrei să ajungi, Arnaz?
Peter începea acum să se neliniștească.
– Cum am spus, vreau să văd un profit din investiția mea. Așa că vreau să mai faceți fiecare câte un fals. Pentru mine.
– Nu-i nicio afacere, Arnaz, zise Peter. Am făcut asta pentru a demonstra ceva, nu pentru a scoate bani. Suntem pe punctul de-a scăpa basma curată. Gata cu falsificările.
Mitch spuse încet:
– Nu cred că avem de ales.

Amaz încuviinţă din cap. Îşi depărtă braţele într-un gest de chemare.

– Băieţi, nu e niciun pericol. Nimeni nu va şti de falsurile astea noi. Cei care le vor cumpăra nu vor da niciodată de veste că au fost traşi pe sfoară, fiindcă ei înşişi vor fi implicaţi în ceva obscur prin simplul fapt că le-au cumpărat. Şi nimeni în afară de mine nu va şti cine a făcut falsurile.

– Nu sunt interesat, spuse Peter.

Amaz spuse:

– Mitch ştie c-o vei face, nu-i aşa, Mitch?

– Da, nemernicule.

– Aşadar spune-i şi lui Peter, aici de faţă.

– Amaz ne-a prins în corzi, Peter, spuse Mitch. El e singura persoană de pe lume care ne poate da pe mâna poliţiei. Nu va fi nevoie pentru asta decât de-un singur telefon anonim. Iar noi încă n-am încheiat târgul cu distribuitorii de opere de artă.

– Şi? Dacă el ne deconspiră, noi de ce nu-l putem deconspira pe el?

Mitch replică:

– Fiindcă nu există nicio dovadă împotriva lui. N-a avut nimic de-a face cu operaţiunea asta – nimeni nu l-a văzut pe el, în vreme ce o grămadă de oameni m-au văzut pe mine. Putem fi chemaţi la poliţie pentru identificare, ni se poate cere să spunem ce am făcut în ziua cu pricina şi Dumnezeu ştie ce altceva. Tot ce-a făcut el a fost să ne dea bani – şi ni i-a dat peşin, ţine minte. Poate nega totul.

Peter se întoarse spre Amaz.

– Când ai nevoie de falsuri?

– Bun băiat. Vreau să le faceţi acum, cât aştept.

Anne se uită pe după uşă cu copilul în braţe.

– Hei, oameni buni, veniţi sau nu în parc?

– Îmi pare rău, draga mea, replică Peter. Acum nu se poate. Trebuie să facem altceva.

Mina Annei era ilizibilă. Părăsi camera.

Mitch spuse:

– Ce fel de tablouri vrei, Amaz?

Bărbatul ridică pachetul pe care-l adusese.

– Vreau două copii după ăsta.

I-l dădu lui Mitch.

Mitch desfăcu pachetul şi scoase un tablou înrămat. Se uită la el cu o privire confuză. Apoi citi semnătura şi fluieră.

– Dumnezeule mare, spuse el uimit. De unde ai făcut rost de ăsta?

CAPITOLUL 2

SAMANTHA SE JUCA cu ceaşca de porţelan cu cafea din faţa ei şi-l privea pe lordul Cardwell cum mănâncă delicat un biscuit acoperit abundent cu brânză Stilton albastră. În pofida tuturor lucrurilor, îi plăcea de bărbatul acesta: era înalt, avea părul alb, un nas lung şi riduri ca de râs la colţul ochilor. Cât ţinuse cina, acesta îi pusese întrebări inteligente despre munca unei actriţe şi păruse sincer interesat – şi uneori scandalizat – de poveştile pe care ea i le spunea.

Tom şedea în faţa ei şi Julian la capătul din jos al mesei. Erau singuri toţi patru şi Samantha se întrebă în treacăt unde era Sarah. Julian nu pomenise de ea. Vorbea cu entuziasm acum despre un tablou pe care l-a cumpărat. Ochii îi clipeau şi, în timp ce vorbea, îşi flutura braţul prin aer. Poate că tabloul era motivul transformării lui.

– Chiar Modigliani l-a dat! spunea el. L-a dat unui rabin din Livorno, care s-a retras într-un sătuc neînsemnat din Italia şi l-a dus cu el. Acolo s-a aflat în tot acest timp – atârna pe peretele cocioabei unui ţăran!

– Eşti sigur că-i autentic? întrebă Samantha.

– Desigur. Are unele tuşe caracteristice, e semnat de el şi-i cunoaştem trecutul. Mai mult nu poţi cere. Pe lângă asta, în curând îl voi supune atenţiei unuia dintre cei mai buni oameni din domeniu.

– Ar fi bine pentru tine să fie autentic, spuse lordul Cardwell.

Îşi aruncă în gură o ultimă fărâmă de brânză şi se lăsă pe spate în scaunul cu spetează înaltă. Samantha îl urmări pe valet cum îşi face apariţia şi-i ia farfuria din faţă.

– Ne-a costat destul.

– Ne-a?

Samantha era curioasă.

– Socrul meu a finanţat operaţiunea, spuse repede Julian.

– Ciudat – un prieten de-ai mei vorbea despre un Modigliani pierdut, spuse Samantha. Se încruntă din cauza efortului de a-şi aminti – avea o memorie îngrozitoare în ultima vreme. Cred că mi-a scris despre asta. O cheamă Dee Sleign.

– Trebuie să fi fost vorba de un alt tablou, zise Julian.

Lordul Cardwell sorbi din cafea.

– Ştii, Julian n-ar fi reuşit niciodată în întreprinderea asta măreaţă fără unele sfaturi preţioase venite din partea mea. Sper că nu te deranjează dacă povestesc întâmplarea asta, Julian.

Samantha bănui, după expresia lui facială, că-l deranjează, dar Cardwell continuă.

– A venit la mine să-mi ceară nişte bani să cumpere tablouri. I-am spus că sunt om de afaceri şi că, dacă vrea bani de la mine, trebuie să-mi arate cum pot scoate un profit din treaba asta. I-am pro-

pus să meargă şi să găsească ceva extraordinar – după care voi fi dispus să-mi risc banii cu el. Şi chiar asta a făcut.

Zâmbetul lui Julian către Samantha spunea: „Lasă-l pe bătrânul ăsta nebun să trăncănească în voie".

Tom spuse:

– Cum aţi ajuns om de afaceri?

Cardwell zâmbi.

– Totul a început încă din tinereţea mea zbuciumată. Pe când am ajuns la douăzeci şi unu de ani făcusem deja aproape de toate: călătorisem în jurul lumii, fusesem exmatriculat din facultate, călărisem cai şi pilotasem avioane – ca să nu mai pomenesc de tradiţionalul triptic vin, femei şi cântece.

Se opri preţ de-o clipă, uitându-se ţintă în ceaşca de cafea, apoi continuă.

– La vârsta de douăzeci şi unu de ani am dat de bani, şi atunci m-am şi căsătorit. Cât ai zice peşte, sau chiar mai repede, aşteptam să vină un mititel pe lume – nu Sarah, desigur, ea a venit mult mai târziu. Dintr-odată, mi-am dat seama că nu-ţi oferă prea multe satisfacţii viaţa zbuciumată. Şi nu voiam să gestionez averea sau să lucrez într-o firmă pe care o deţine tata. Aşa că mi-am dus banii în City, în Londra, unde am descoperit că nimeni nu ştie la fel de mult ca mine despre finanţe. Asta se întâmpla cam pe vremea când Bursa de Mărfuri intra pe urechile tuturor. Erau cu toţii înspăimântaţi. Am cumpărat câteva companii cărora, din câte mi-am dat eu seama, nu le păsa nici cât negru sub unghie de ceea ce se întâmpla la bursa de valori.

Am avut dreptate. Când s-a repus lumea pe picioare, eu eram de patru ori mai bogat decât fusesem la început. De atunci progresul a fost mai lent.

Samantha încuviinţă din cap. În mare parte era aşa cum bănuise ea.

– Sunteţi bucuros că aţi intrat în afaceri? întrebă ea.

– Nu-s sigur. (Părea că în vocea bătrânului se simte o notă de gravitate.) A fost o vreme, ştii, când am vrut să schimb lumea, aşa cum vreţi voi, tinerii. Am crezut că-mi pot folosi avuţia pentru a face bine cuiva. Dar, când te implici în afacerea supravieţuirii propriu-zise, a ţinerii laolaltă a companiilor, a satisfacerii acţionarilor, îţi pierzi interesul pentru astfel de planuri măreţe.

Urmă o pauză.

– Pe lângă asta, lumea nu poate fi chiar atât de rea dacă există trabucuri ca acesta.

Zâmbi obosit.

– Şi tablouri ca ale dumneavoastră, adăugă Samantha.

Julian spuse:

– N-ai de gând să le arăţi lui Sammy şi Tom galeria?

– Desigur. (Bătrânul se ridică.) La fel de bine i-aş putea da afară, dacă tot sunt aici.

Când se ridică de la masă, valetul îi trase Samanthei scaunul. Îl urmă pe Cardwell afară din sufragerie, în hol, apoi în sus pe scările duble spre primul etaj.

În capul scărilor, Cardwell ridică o vază chinezească mare şi scoase o cheie de sub ea.

Samantha se uită peste umăr la Tom şi observă că el nu scapă nimic din vedere, ochii lui mişcându-se cu repeziciune dintr-o parte în cealaltă. Ceva aproape de partea de jos a canatului uşii părea să-i fi reţinut atenţia.

Cardwell deschise uşa masivă şi-i îndemnă să intre. Galeria de tablouri ocupa o încăpere de pe colţ – probabil, la origine, o cameră de odihnă, îşi spuse Samantha. Ferestrele erau întărite cu sârmă.

Cardwell jubila de plăcere, în timp ce o conducea de-a lungul şirului de tablouri, spunându-i câte ceva despre felul în care achiziţionase fiecare pânză în parte.

Ea îl întrebă:

– Întotdeauna v-au plăcut tablourile?

El aprobă din cap.

– E unul dintre lucrurile pe care le-nveţi datorită educaţiei clasice. Totuşi sunt multe lucrurile pe care aceasta le lasă pe dinafară – cum ar fi cinematograful, de pildă.

Se opri lângă un Modigliani. O reprezenta pe o femeie goală îngenunchind pe podea – o femeie adevărată, îşi spuse Samantha, cu chipul simplu, părul ciufulit, oase proeminente şi piele imperfectă. Îi plăcea.

Cardwell era un om atât de plăcut şi de şarmant, încât ea începu să se simtă vinovată că plănuia să-l jefuiască. Totuşi el avea, oricum, să-şi piardă tablourile, iar firma de asigurări îl va despăgubi. Pe lângă asta, şeriful din Nottingham era probabil destul de încântător.

Se întreba, uneori, dacă ea şi cu Tom nu erau uşor nebuni – dacă nebunia lui nu era un virus pe

care îl contractase şi ea – o boală cu transmitere sexuală. Îşi reprimă un rânjet. Dumnezeule, nu se mai simţise atât de vie de ani de zile.

Când ieşeau din galerie, ea spuse:

– Mă surprinde că vindeţi tablourile – păreţi atât de mândru de ele.

Cardwell zâmbi trist.

– Da. Dar uneori te faci frate cu dracu' până treci puntea.

– Ştiu ce vreţi să spuneţi, replică Samantha.

CAPITOLUL 3

– E-AL DRACULUI de îngrozitor, Willow, spuse Charles Lampeth. I se părea că se justifică limbajul. Intrase în biroul lui luni dimineață, după o săptămână petrecută într-o casă de la țară, fără telefon și fără griji, să-și găsească galeria în miezul unui scandal.

Willow stătea țeapăn în fața biroului lui Lampeth. Luă un plic din buzunarul interior al sacoului și-l lăsă să cadă pe birou.

– Demisia mea.

– Nu e nevoie de asta, spuse Lampeth. Fiecare galerie mare din Londra a fost păcălită de oamenii ăștia. Doamne, eu însumi am văzut tabloul și-am fost dus de nas.

– Poate că e mai bine pentru galerie dacă plec, insistă Willow.

– Prostii. Acum, tu ai făcut gestul și eu ți-am refuzat demisia, așa că să uităm de asta. Șezi, așa, fii cuminte, și spune-mi exact ce s-a întâmplat.

– Totu-i scris acolo, replică Willow, arătând cu degetul la ziarul de pe biroul lui Lampeth. Povestea falsului e în ziarul de ieri, iar termenii înțelegerii care ni se oferă sunt în cel de azi.

Se așeză și-și aprinse un trabuc subțire.

– Spune-mi, totuși.

– Totul s-a întâmplat cât ați fost în Cornwall. Am primit un telefon de la tipul ăsta, Renalle, care spunea că stă la Hilton. Spunea că are un Pissarro care s-ar putea să ne placă. Știam, desigur, că nu avem niciun Pissarro, așa că m-am arătat destul de interesat. A venit imediat cu tabloul în după-amiaza aceea.

Lampeth îl întrerupse:

– Am crezut că a fost o femeie cea care a dus tablourile la galerii!

– Nu și de data asta. La noi a fost tipul în persoană.

– Mă-ntreb dacă a avut vreun motiv să facă asta, medită cu voce tare Lampeth. Oricum, continuă.

– Păi, tabloul arăta bine. Semăna cu un Pissarro, era semnat și avea certificat de autenticitate eliberat de Meunier's. Mi-am zis că valorează optzeci și cinci de mii de lire. El a cerut șaizeci și nouă de mii, așa că am sărit pe el. Spunea că e de la o agenție din Nancy, așa că mi s-a părut foarte posibil să subevalueze un tablou. Am presupus că pur și simplu nu e obișnuit să aibă de-a face cu opere de mare preț. Dumneavoastră v-ați întors câteva zile după aceea și ați aprobat achiziția și am expus opera.

– Slavă Domnului că nu l-am vândut, spuse Lampeth cu înfocare. L-ai luat jos, acum, desigur.

– Dimineață, chiar la prima oră.

– Ce știi de ultimele evoluții?

– De răscumpărare, vreți să spuneți? Păi, ne vom recupera mare parte din bani. E umilitor,

desigur: dar e o nimica în comparație cu stânjeneala că am fost păcăliți. Iar ideea asta a lor – studiouri cu chirie mică pentru artiști – e, de fapt, chiar lăudabilă.

– Ce sugerezi?

– Cred că primul pas trebuie să fie să-i chemăm la o întâlnire pe toți comercianții.

– Bine.

– O putem ține aici?

– Nu văd de ce nu. Termină doar cu toată tărășenia cât mai repede posibil. Publicitatea asta nu ne face bine.

– O să se înrăutățească înainte să se amelioreze. Polițiștii vor veni pe aici mai târziu în dimineața asta.

– Atunci ar fi bine să ne punem pe treabă, înainte să sosească ei.

Lampeth se întinse peste birou, ridică receptorul și spuse:

– Niște cafea, te rog, Mavis.

Își descheie sacoul și-și vârî un trabuc între dinți.

– Suntem pregătiți pentru expoziția Modigliani?

– Da. Cred că va merge totul bine.

– Ce avem?

– Sunt cele trei ale lordului Cardwell, desigur.

– Apoi avem desenele pe care le-am cumpărat eu chiar la început. Au ajuns în siguranță.

– Cum e cu tablourile din alte părți?

– Stăm destul de bine. Dixon ne împrumută două portrete, Magi au să ne dea niște sculpturi și

noi avem două nuduri în ulei și creion de la Deside's. Mai sunt altele care trebuie confirmate.

– Ce comision a cerut Dixon?

– A cerut douăzeci și cinci la sută, dar l-am forțat să accepte douăzeci.

Lampeth mormăi ceva.

– Mă întreb de ce se mai încurcă tot încercând. Toată lumea va zice că suntem un magazinaș din Chelsea în loc de-o galerie de top.

Willow zâmbi.

– Am încercat-o deja cu el.

– Adevărat.

– Spuneai că ai ceva în mânecă.

– A, da. (Lampeth se uită la ceas.) Unul nedescoperit. Trebuie să plec și să văd de el în dimineața asta. Totuși poate aștepta până ce-mi beau cafeaua.

Lampeth se gândi la falsificator cât timp taxiul își croia drum prin West End către City. Bărbatul acela era un lunatic, desigur: însă un lunatic cu motivații altruiste. Era ușor să faci pe filantropul cu banii altor oameni.

Fără îndoială, cel mai simțit lucru ar fi să cedeze cererilor lui. Lampeth, pur și simplu, ura să fie șantajat.

Taxiul intră în curtea din fața agenției și Lampeth păși în clădire. Un asistent îl ajută să-și dea jos paltonul, pe care și-l luase din cauza vremii răcoroase de septembrie timpuriu.

Lipsey îl aștepta în birou, cu inevitabilul pahar de vin de Xeres pregătit pe masă. Lampeth

își odihni corpul mătăhălos într-un fotoliu. Sorbi din vin ca să se încălzească.

– Așadar ai pus mâna pe el.

Lipsey înclină din cap. Se întoarse spre perete și dădu la o parte un raft al bibliotecii ca să scoată la iveală un seif. Descuie ușa cu o cheie prinsă pe-un lanț subțire la brâul pantalonilor lui.

– Bine că am un seif mare, spuse el.

Își vârî înăuntru ambele mâini și scoase o pânză înrămată de aproximativ un metru douăzeci și doi pe nouăzeci și doi. O rezemă pe birou unde Lampeth s-o poată vedea, iar el rămase în spatele ei, susținând-o.

Lampeth se uită țintă timp de un minut. Apoi își lăsă jos paharul de vin, se ridică și se apropie. Scoase dintr-un buzunar o lupă și-i studie lucrătura din pensulă. Apoi se dădu în spate și se uită iarăși.

– Ce a trebui să dai pentru ea? întrebă.

– Mă tem c-am decartat cincizeci de mii de lire.

– Face dublu de atât.

Lipsey puse tabloul pe podea și se așeză la loc.

– Mi se pare hidos, spuse el.

– Și mie la fel. Dar e absolut unic. Cât se poate de uimitor. Fără îndoială, e un Modigliani – dar nimeni n-a știut vreodată că a pictat chestii de genul ăsta.

– Mă bucur că ești mulțumit, spuse Lipsey.

Tonul lui spunea că vrea să introducă în discuție o notă mai mercantilă.

– Trebuie să-i fi dat sarcina unui om priceput,

vorbi ca prin vis Lampeth.

– Celui mai bun. (Lipsey își reprimă un rânjet.) A fost în Paris, Livorno, Rimini...

– Și-a ajuns la el înaintea nepoatei mele.

– Nu tocmai. Ce s-a întâmplat...

– Nu vreau să știu detaliile, interveni Lampeth. Ai pregătit o factură pentru mine? Aș vrea s-o achit chiar acum.

– Cu siguranță.

Lipsey se duse la ușa biroului și vorbi cu secretara. Se întoarse cu o foaie de hârtie în mână.

Lampeth citi factura. Pe lângă cele 50.000 de lire pentru tablou, aceasta se ridica la 1.904 lire. Își scoase propriul carnet de cecuri și scrise cifra aceasta.

– Faci tu rost de-o mașină blindată să mi-l trimiți?

– Desigur, spuse Lipsey. Face parte din serviciu. Toate celelalte sunt pe măsura așteptărilor?

Lampeth rupse un cec și i-l dădu detectivului.

– Cred că am făcut un târg profitabil, spuse el.

Salonul cel nou era închis pentru public și înăuntru se adusese o masă de conferințe lungă și fusese plasată în mijloc. Pe toți pereții se aflau peisaje victoriene întunecate, greoaie. Păreau potrivite cu dispoziția sobră a bărbaților din încăpere.

Acolo se aflau reprezentanții a nouă alte galerii. Ședeau la masă, în vreme ce asistenții și avocații pe care-i aduseseră cu ei ședeau pe scaune obișnuite prin apropiere. Willow se afla în capul

mesei cu Lampeth lângă el. Ploaia bătea neobosită în geamurile înalte şi înguste din perete. Aerul era gros de la fumul de trabuc.

– Domnilor, începu Willow, am pierdut cu toţii o grămadă de bani şi am fost făcuţi să părem cât se poate de proşti. Nu ne putem recăpăta mândria, aşa că ne aflăm aici pentru a discuta cum să ne recăpătăm banii.

– Întotdeauna e periculos să-l plăteşti pe cel care te şantajează.

Accentul scoţian ascuţit îi aparţinea lui Ramsey Crowforth. Trase de bretele şi se uită peste ochelari la Willow.

– Dacă le dăm nas oamenilor ăstora, ei – sau altcineva – ar putea încerca aceeaşi şmecherie din nou.

Interveni vocea blândă şi tăcută a lui John Dixon.

– Nu cred că ai dreptate, Ramsey. Vom fi cu toţii mult mai atenţi de acum înainte – mai ales cu privire la certificatele de autenticitate. Ăsta-i genul de şmecherie pe care n-o poţi face de două ori.

– Sunt de acord cu Dixon, spuse al treilea bărbat. Willow se uită în josul mesei pentru a-l vedea pe Paul Roberts, cel mai în vârstă bărbat din încăpere, vorbind din mijlocul unui nor de fum de pipă. Acesta continuă. Nu cred că falsificatorul are ceva de pierdut. Din ce am citit în ziare, se pare că şi-a acoperit urmele atât de bine, încât poliţia are puţine sau chiar nicio speranţă de a-l găsi, indiferent dacă le zicem noi s-o facă sau nu. Dacă refuzăm să cooperăm, tot ce poate să facă răufăcătorul e să-şi pună-n buzunar cele o jumătate de milion de lire.

Willow înclină din cap. Roberts era, poate, cel mai respectat distribuitor din Londra – un fel de patriarh al lumii artei – şi vorba lui avea greutate.

Willow spuse:

– Domnilor, am făcut nişte proiecte, astfel încât, dacă ne hotărâm să-i întâmpinăm cererile, asta se poate face repede. (Îşi scoase din servieta de jos, de lângă el, un teanc de hârtii.) Îl am aici pe domnul Jankers, avocatul nostru, care poate întocmi nişte hârtii pentru înfiinţarea unui fond de întrajutorare.

Luă dosarul din capul teancului şi pe celelalte le dădu să circule în josul mesei.

– Poate că aruncaţi o privire asupra lor. Clauza importantă se află la pagina trei. Spune că fondul nu va face nimic decât din momentul în care va primi aproximativ cinci sute de mii de lire din partea unui monsieur Renalle. După aceea, ne va plăti nouăzeci la sută din bani nouă, celor zece de aici, în funcţie de sumele pe care le-am plătit pentru falsuri. Cred că veţi găsi că sunt corecte cifrele acelea.

Crowforth spuse:

– Cineva va trebui să gestioneze fondul.

– Am făcut câteva propuneri şi asupra acestui aspect, spuse Willow. Sunt propuse spre aprobarea dumneavoastră, cât se poate de normal. Totuşi directorul Colegiului de Artă din Vestul Londrei, domnul Richard Punkman, a fost de acord să fie preşedinte al consiliului de administraţie dacă-i vom cere acest lucru. Cred că vicepreşedintele trebuie să fie unul dintre noi – poate domnul Roberts.

Fiecare dintre noi va trebui să semneze un acord că-şi retrage orice pretenţie asupra banilor, cu excepţia situaţiilor stipulate în actul de constituire a fondului. Şi va trebui să fim de acord cu retragerea plângerilor făcute poliţiei împotriva lui monsieur Renalle şi a asociaţilor lui.

Crowforth spuse:

– Vreau ca avocatul meu să studieze toate hârtiile astea înainte să semnez ceva.

Willow aprobă din cap.

– Desigur.

Roberts spuse:

– Sunt de acord – dar, chiar şi aşa, vrem cu toţii ca toată afacerea asta să se încheie cât mai repede. Nu putem cădea de acord în principiu astăzi? Restul, dacă nu se întâmpină nicio piedică, poate fi rezolvat de avocaţii noştri în următoarele câteva zile.

– E o idee bună, aprobă Willow. Domnul Jankers poate coordona activităţile avocaţilor?

Jankers aplecă din cap a încuviinţare.

– Suntem înţeleşi cu toţii, atunci, domnilor?

Willow se uită de-a lungul mesei în căutarea unor voturi contra. Nu văzu niciunul.

– Tot ce rămâne de făcut, atunci, e o declaraţie pentru presă. Sunteţi de acord să lăsaţi asta în sarcina mea?

Făcu iarăşi o pauză de primire a acceptului.

– Foarte bine. În cazul ăsta, voi emite o declaraţie imediat. Dacă mă scuzaţi, vă las în mâinile domnului Lampeth. Cred că dumnealui a organizat o întâlnire la ceai.

Willow se ridică şi părăsi încăperea. Se duse

în biroul lui şi se aşeză lângă telefon. Ridică receptorul – apoi făcu o pauză şi zâmbi în sinea lui.

– Cred că ţi-ai răscumpărat greşelile, Willow, spuse el încet.

Willow intră în biroul lui Lampeth cu un ziar de seară în mână.

– Se pare că totul s-a încheiat, Lampeth, spuse el. Jankers a declarat presei că s-au semnat toate formularele de adeziune.

Lampeth se uită la ceas.

– E vremea pentru un gin, spuse. Bei unul?

– Te rog.

Lampeth deschise dulapul şi turnă gin în două pahare.

– Cât despre faptul că s-a încheiat, nu sunt prea sigur. Încă nu ne-am primit banii înapoi.

Deschise o sticlă de apă tonică şi turnă jumătate în fiecare pahar.

– O, vom primi banii. Nici nu s-ar fi deranjat falsificatorii să pună asta la cale doar ca să provoace probleme. Pe deasupra, cu cât ne dau banii mai repede, cu atât scapă de poliţişti mai repede.

– Nu-i vorba numai de bani.

Lampeth se aşeză greoi şi înghiţi jumătate din băutură.

– Vor trece ani întregi până când lumea artei îşi va reveni dintr-o lovitură ca asta. Publicul crede acum că suntem cu toţii nişte şarlatani care nu cunosc diferenţa dintre o capodoperă şi o ilustrată de la mare.

– Trebuie să spun că... – ezită Willow.

– Ei?

– Nu-mi pot înfrânge sentimentul că au dovedit ce voiau să dovedească. Ce anume, nu sunt foarte sigur. Dar e vorba de ceva foarte profund.

– Din contră – e simplu. Au dovedit că prețurile ridicate care se plătesc pe marile opere de artă reflectă snobismul, mai degrabă decât o apreciere artistică. Știam asta cu toții deja. Au dovedit că un Pissarro adevărat nu valorează mai mult decât o copie bine făcută. Ei, bine, publicul e cel care ridică prețul, nu distribuitorii.

Willow zâmbi și se uită pierdut pe geam afară.

– Știu. Totuși avem și noi un procent din creșterea asta.

– La ce se așteaptă? N-am putea trăi din pânze de cincizeci de lire.

– Cei de la Woolworth pot.

– Dar uită-te ce calitate au piesele lor. Nu, Willow. Poate că falsificatorul are dreptate în ceea ce susține, dar asta nu va schimba nimic. Ne pierdem prestigiul pentru o vreme – o vreme îndelungată, mă aștept – dar, înainte să-ți dai seama, totul se va întoarce la normal, pur și simplu, pentru că așa trebuie să stea lucrurile.

– Nu mă îndoiesc că ai dreptate, spuse Willow. Își termină băutura. – Ei, bine, jos se termină programul. Ești gata să mergi?

– Da.

Lampeth se ridică și Willow îl ajută să-și îmbrace haina.

– Apropo, ce spunea poliția în ziar?

– Spunea că, având în vedere că plângerile au fost retrase, nu avea altceva de făcut decât

să-și suspende anchetele. Dar a lăsat impresia că încă i-ar plăcea să pună mâna pe Renalle.

Lampeth ieși pe ușă și Willow îl urmă. Lampeth spuse:

– Nu cred că o să mai auzim de Renalle vreodată.

Cei doi bărbați coborâră tăcuți scările și trecură prin galeria goală. Lampeth se uită afară pe geam și spuse:

– N-a venit încă mașina după mine. Uită-te ce plouă.

– Mă strecor eu cumva.

– Nu, așteaptă. Te duc eu. Trebuie să vorbim despre expoziția Modigliani. N-am avut timp în ultimele zile.

Willow arătă cu degetul de cealaltă parte a galeriei.

– Cineva și-a uitat cumpărăturile, spuse.

Lampeth se uită. Într-un colț, sub un desen în cărbune cam slăbuț, se aflau două pungi mari de la Sainsbury's. Dintr-una ieșea la iveală o cutie de săpun-pudră. Willow se duse acolo și se uită îndeaproape.

Spuse:

– Cred c-ar trebui să avem grijă în zilele de astăzi la pungi-capcană. Crezi că ne consideră IRA o țintă?

Lampeth suspină.

– Nu cred că folosesc săpun Fairy Snow la fabricarea bombelor.

Traversă încăperea și ridică una dintre pungi.

Hârtia udă se rupse și conținutul pungii se vărsă peste tot pe podea. Willow scoase un mor-

măit exclamativ şi se apleca.

Sub pudra de săpun şi salată se afla un obiect înfăşurat într-un ziar. Înăuntrul ziarului se afla o grămadă de cartonaşe tari şi foi groase de hârtie. Willow le frunzări şi examină câteva.

– Sunt acţiuni şi obligaţiuni, spuse el într-un târziu. Poliţe în alb – certificate de proprietate, negociabile la aplicarea semnăturii. N-am văzut niciodată în viaţa mea atâţia bani.

Lampeth zâmbi.

– Ne-a dat banii înapoi falsificatorul, spuse. Afacerea s-a încheiat. Cred că ar trebui să anunţăm ziarele. (Se uită ţintă la poliţe pentru o clipă.) O jumătate de milion de lire, spuse încet. Îţi dai seama, Willow – dacă ai apuca pungile alea şi ai fugi acum, ai putea trăi fără griji tot restul vieţii în America de Sud!

Willow era pe cale să răspundă, când uşa galeriei se deschise.

– Mă tem că am închis, strigă Lampeth.

Intră un bărbat.

– Nu face nimic, domnule Lampeth, spuse. Numele meu e Louis Broom – ne-am întâlnit ieri. Am primit un telefon spunându-mi-se că jumătatea aceea de milion a fost restituită. E adevărat?

Lampeth se uită la Willow şi zâmbiră amândoi. Lampeth spuse:

– La revedere, America de Sud!

Willow scutură înfiorat din cap.

– Trebuie să-i dau prietenului nostru Renalle. El s-a gândit la toate.

CAPITOLUL 4

JULIAN CONDUCEA încet prin tăcutul sat Dorset, mânuind cu grijă Cortina închiriată de-a lungul drumului îngust. Tot ce avea din adresă era Gaston Moore, Dunroamin, Cramford. Dunroamin! Era un mister pentru el cum de îi dăduse un nume atât de banal casei unde se retrăsese la pensie cel mai abil expert în artă al ţării. Poate că era o glumă.

Moore era, cu siguranţă, un excentric. Refuza să vină la Londra, nu avea telefon şi nu răspundea niciodată la scrisori. Când îi cereau ajutorul, mai-marii lumii artei trebuiau să găsească satul ăsta şi să-i bată la uşă. Şi trebuiau să-i achite tarifele în bancnote noi de o liră. Moore nu avea un cont în bancă.

Se pare că niciodată nu e nimeni pe afară în sate, reflectă Julian. Coti la o curbă şi frână brusc. O cireadă de vite traversa drumul. Opri motorul şi coborî din maşină. Voia să-l întrebe ceva pe văcar.

Se aştepta să dea peste un tânăr cu tunsoare-tip castron, mestecând un fir de iarbă. Văcarul era tânăr; însă avea o tunsoare la modă, un sveter roz şi o pereche de pantaloni purpurii îndesaţi în nişte cizme Wellington.

Bărbatul spuse:

– Îl căutaţi pe pictoru' ăla?

Vorbea cu un graseiat pronunţat, plăcut.

– Cum de-ai ghicit? se întrebă Julian cu voce tare.

– Aproape toţi străinii-l caută pe el. (Văcarul arătă cu degetul.)

Înapoi pe unde-aţi venit, întoarceţi pe drum pe lângă casa aia albă. E-un bungalou.

– Mulţumesc.

Julian urcă la loc în maşină şi merse cu spatele până când ajunse la casa aceea albă. Pe lângă ea se afla un drum desfundat. Îl urmă până ajunse la o poartă mare. „Dunroamin" scris cu litere gotice, şterse, pe vopseaua albă, scorojită.

Julian îşi mângâie buzunarul să se asigure că teancul de bancnote mai este acolo; apoi luă de pe bancheta din spate tabloul ambalat cu grijă şi-l scoase din maşină. Deschise poarta şi merse în susul potecii scurte spre uşă.

Casa lui Moore era alcătuită din două cocioabe muncitoreşti vechi, cu acoperiş din paie, unite într-una singură. Tavanul era jos, ferestrele erau mici şi zăbrelite, mortarul dintre pietre se fărâmiţa. Julian n-ar fi numit asta un bungalou.

La bătaia lui îi răspunse, după o pauză lungă, un bărbat îndoit de spate şi sprijinit în baston. Avea un smoc de păr alb, ochelari cu lentile groase şi o înclinare păsărească a capului.

– Domnul Moore? întrebă Julian.

– Şi ce dacă este? replică bărbatul într-un accent de Yorkshire.

– Sunt Julian Black, de la Galeria Black. Mă

întrebam dacă puteţi să autentificaţi un tablou pentru mine.

– Ai adus bani peşin?

Moore încă mai ţinea de uşă, fiind gata oricând s-o trântească la nevoie.

– Am adus.

– Haide, atunci.

Deschise drumul înăuntrul casei.

– Ai grijă la cap, spuse el fără folos – Julian era prea scund să-l deranjeze grinzile joase.

Sufrageria părea să ocupe mare parte din una dintre cocioabe. Era ticsită cu piese de mobilier vechi, din care ieşea, asemenea unui deget învineţit, un televizor color nou-nouţ, foarte mare. Mirosea a pisici şi a lac.

– Hai să aruncăm, atunci, o privire.

Julian începu să despacheteze tabloul, desprinzând chingile din piele, foliile de polistiren şi lâna izolantă.

– Fără doar şi poate că-i un alt fals, spuse Moore. În ziua de azi nu văd decât falsuri. Atât de multe circulă! Am văzut la televizor că le-a aprins călcâiele un deştept săptămâna trecută. Am râs bine.

Julian îi înmână pânza.

– Cred că veţi găsi că aceasta e veritabilă, spuse. Nu vreau decât confirmarea dumneavoastră.

Moore luă tabloul, dar nu se uită la el.

– Trebuie să-ţi dai seama acum de-un lucru, spuse. Nu pot dovedi dacă-i veritabil un tablou. Singura cale de a face asta e să-l priveşti pe artist când îl pictează, de la un capăt la altul, după care să-l iei cu tine şi să-l încui într-un seif. Atunci poţi

fi sigur. Eu nu fac decât să demonstrez că e un fals. Sunt tot soiul de moduri prin care *e posibil* să se dea în vileag un fals, iar eu le cunosc aproape pe toate. Dar dacă nu pot găsi niciun defect, artistul tot ar putea apărea mâine şi să spună că n-a pictat niciodată aşa ceva, iar tu n-ai avea cum să-l contrazici. Înțelegi?

– Sigur, spuse Julian.

Moore continuă să se uite la el, ținând tabloul cu fața în jos pe genunchi.

– Ei bine, aveți de gând să-l examinați?

– Încă nu m-ai plătit.

– Scuze.

Julian duse mâna la buzunar după bani.

– Două sute de lire.

– Corect.

Julian îi dădu două teancuri de bancnote. Moore începu să le numere.

Uitându-se la el, Julian se gândi la cât de bine îşi alesese să-şi petreacă bătrânețile. Locuia singur, în linişte şi pace, conştient de munca de expert îndeplinită o viață întreagă. Îl durea în cot de presiunile şi snobismul din Londra, oferindu-şi rareori în ajutor marele talent, forțându-i pe prinții din lumea artei să facă un pelerinaj obositor la casa lui înainte să le ofere o audiență. Era demn şi independent. Julian mai degrabă îl invidia.

Moore termină de numărat banii şi-i aruncă dezinvolt într-un sertar. Într-un târziu, se uită la tablou.

Fără niciun ocoliş, spuse:

– Ei, bine, dacă un fals, e unul al naibii de bun.

– Cum vă puteți da seama atât de repede?

– Semnătura e cât se poate de bine făcută – nu extrem de bine. Asta-i o greşeală pe care o fac majoritatea falsificatorilor – reproduc semnătura atât de exact, încât *pare* convingătoare. Aceasta curge în voie. (Îşi trecu privirea peste pânză.) Remarcabil. Îmi place. Ei, ai vrea să-i fac un test chimic?

– De ce nu?

– Fiindcă asta înseamnă că lăsăm o urmă pe pânză. Trebuie să iau o mostră. Se poate face dintr-un loc pe care-l va ascunde de obicei rama, dar întotdeauna pun întrebarea asta.

– Dați-i drumul.

Moore se ridică.

– Haide cu mine.

Îl conduse pe Julian înapoi prin holul de la intrare în a doua cocioabă. Mirosul de lac deveni mai puternic.

– Ăsta-i laboratorul, spuse Moore.

Era o încăpere pătrată cu un banc de lucru din lemn de-a lungul unui perete. Fereastra fusese lărgită şi pereții fuseseră vopsiți în alb. Tuburile fluorescente de lumină atârnau din tavan. Pe banc se aflau mai multe cutii vechi cu vopsea conținând substanțe ciudate.

Moore îşi scoase dinții falşi cu o mişcare expertă şi-i lăsă să cadă într-un pahar Pyrex gradat.

– Nu pot lucra cu ei în gură, se justifică el.

Se aşeză la bancul de lucru şi-şi aşeză tabloul în față.

Începu să demonteze rama.

– Mă încearcă un sentiment în privința ta,

tinere, spuse el în timp ce lucra. Cred că eşti ca mine. Nu te acceptă ca fiind unul dintre ei, nu-i aşa?

Julian se încruntă deconcertat.

– Nu cred că mă acceptă.

– Vezi tu, am ştiut mereu mai multe lucruri despre pictură decât despre oamenii pentru care am lucrat. Se foloseau de expertiza mea, dar niciodată nu mă respectau cu adevărat. De asta sunt atât de necooperant cu ei în ultima vreme. Tu eşti ca un valet, să ştii. Majoritatea valeţilor buni ştiu mai multe despre mâncare şi vin decât stăpânii lor. Şi totuşi aceştia îi privesc cu desconsiderare. Asta se numeşte diferenţă de clasă. Toată viaţa am încercat să fiu unul dintre ei. Am crezut că soluţia e să devin expert în artă, dar am greşit. Nu există nicio soluţie!

– Ce ziceţi de infiltrarea prin mariaj? sugeră Julian.

– Asta ai făcut tu? Eşti mai disperat decât mine, atunci. Nu poţi abandona cursa. Mi-e milă de tine, fiule.

Un braţ al ramei era acum desprins, iar Moore scoase sticla protectoare. Luă un cuţit ascuţit, asemănător cu un scalpel, din stativul din faţa lui. Se uită îndeaproape la pânză, apoi trecu delicat lama cuţitului pe sub un milimetru de vopsea.

– Oh, murmură el.

– Ce e?

– Când a murit Modigliani?

– În 1920.

– Oh.

– De ce?

– Vopseaua-i un pic moale, atâta tot. Nu înseamnă nimic. Ţine-te tare.

Luă o sticlă cu un lichid transparent din raft, turnă puţin într-o eprubetă şi scufundă cuţitul în el. Nu se întâmplă nimic timp de vreo două minute. Lui Julian i se părură o eternitate. Apoi vopseaua de pe cuţit începu să se dizolve şi să se împrăştie în lichid.

Moore se uită la Julian.

– Asta spune lucrurilor pe nume.

– Ce dovedeşte asta?

– Vopseaua nu-i mai veche de trei luni, tinere. Ai un fals. Cât ai plătit pentru el?

Julian se uită cum se dizolvă vopseaua în eprubetă.

– M-a costat aproape totul, spuse el încet.

Conduse uluit înapoi la Londra. Cum de se întâmplase, nu avea nicio idee. Încerca să-şi dea seama ce să facă în privinţa asta.

Se dusese la Moore doar pentru a-i da o valoare şi mai mare tabloului. Fusese un fel de gând de pe urmă; nu-l muncise nicio îndoială cu privire la autenticitatea operei. Acum îşi dorea să nu se fi deranjat. Iar întrebarea pe care o răsucea pe toate părţile în gând, jucându-se cu ea aşa cum face un împătimit al jocurilor de noroc cu zarurile în mână, era: se putea preface că nu-l vizitase pe Moore?

Putea să expună în continuare tabloul în galerie. Nimeni nu avea cum să ştie că nu e veri-

tabil. Moore nu-l va vedea niciodată, nu va ști niciodată că a intrat în circuit.

Problema era că s-ar putea ca el să pomenească de tablou cândva. S-ar putea să fie peste câțiva ani. Atunci va ieși adevărul la iveală: Julian Black a vândut un tablou despre care știe că e un fals. Asta ar însemna sfârșitul carierei lui.

Era improbabil să se întâmple. Dumnezeule mare, oricum Moore va muri peste câțiva ani – probabil că trecuse de șaptezeci. Dacă ar muri bătrânul mai curând.

Dintr-odată, Julian își dădu seama că, pentru prima dată în viața lui, contempla ideea crimei. Scutură din cap, ca pentru a scăpa de o tulburare. Ideea era absurdă. Dar, pusă lângă un gând atât de drastic, riscul de a expune tabloul pălea. Ce avea de pierdut? Fără Modigliani, Julian de-abia dacă avea o carieră. Nu va mai primi alți bani de la socrul lui, iar galeria probabil că va sucomba.

Era hotărât, deci. Va uita de Moore. Va expune tabloul.

Esențial acum era să se comporte ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Era așteptat la cină la reședința lordului Cardwell. Acolo va fi și Sarah, iar ea va dori să-și petreacă acolo noaptea. Julian își va petrece noaptea alături de soția lui: ce ar putea fi mai normal decât asta? Se îndreptă spre Wimbledon.

Când ajunse, în parcare, lângă Rollsul socrului său, se afla un Daimler familiar lui, de-un albastru închis. Înainte să meargă la ușă, Julian își mută falsul Modigliani în portbagajul Cortinei.

– Bună seara, Sims! spuse când îi deschise valetul ușa. Aceea din parcare e mașina domnului Lampeth?

– Da, domnule. Toți sunt în galerie.

Julian îi dădu scurta și urcă scările. Auzea vocea lui Sarah venind din camera de sus.

Când intră în galerie, se opri în loc. Pereții erau goi.

Cardwell îl strigă:

– Intră, Julian, și alătură-te nenorocirii mele. Charles aici de față a luat toate tablourile mele să le vândă.

Julian se apropie, strânse mâinile și-o sărută pe Sarah.

– E un șoc cam mare, spuse. Locul ăsta pare gol.

– Nu-i așa, fu de acord Cardwell plin de resentimente. O să luăm o cină a dracu' de bună și o să uităm de asta. Scuze, Sarah.

– Nu trebuie să ai grijă cum vorbești în prezența mea, știi asta, spuse fiica lui.

– O, Dumnezeule, expiră Julian.

Se uita țintă la singurul tablou rămas pe perete.

– Ce-i? spuse Lampeth. Arăți de parcă ai fi văzut o fantomă. Nu-i decât o mică achiziție de-a mea pe care am adus-o să v-o arăt tuturor. Nu poți avea o galerie fără absolut niciun tablou.

Julian se întoarse și se duse la fereastră. Mintea lui era cuprinsă de zbucium. Tabloul adus de Lampeth era o copie perfectă a Modigliani-ului său.

Nemernicul ăsta avea originalul, în vreme ce Julian avea un fals. Aproape că-l sufoca ura.

Dintr-odată, un incredibil plan nebunesc se născu în mintea sa. Se întoarse repede cu fața.

Se uitau cu toții la el, pe fețele lor citindu-se o expresie de nedumerire ușor îngrijorată.

Cardwell spuse:

– Tocmai îi spuneam lui Charles că și tu ai un Modigliani nou, Julian.

Julian se forță să zâmbească.

– Din cauza asta am avut un șoc atât de mare. E exact ca al meu.

– Dumnezeule mare! spuse Lampeth. L-ai dus la autentificare?

– Nu, minți Julian. Tu?

– Mă tem că nu. Doamne, credeam că nu încape nicio îndoială în privința lui.

Cardwell spuse:

– Ei, bine, unul dintre voi are un fals. Se pare că sunt mai multe opere false decât veritabile în lumea artei în ultima vreme. Personal, sper că cel original e la Julian – sunt și eu implicat.

Râse din tot sufletul.

– E posibil să fie ambele veritabile, spuse Sarah. Mulți pictori și-au pictat de două ori același tablou.

Julian îl întrebă pe Lampeth:

– De unde l-ai luat pe al tău?

– L-am cumpărat de la un bărbat, tinere Julian.

Julian își dădu seama că încălcase etica profesională.

– Scuze, mormăi el.

Valetul sună clopoțelul pentru cină.

Samantha zbura. Tom îi dăduse în seara

aceea cutiuța aceea plată și ciudată, iar el luase șase din capsulele albastre dinăuntru. Își simțea capul ușor, nervii întinși și deborda de bună-dispoziție.

Ședea pe locul din față al unei furgonete, înghesuită între Tom și Wright. Tom conducea. În spate se mai aflau doi oameni.

Tom spuse:

– Ține minte, dacă acționăm în foarte mare liniște, s-ar putea să facem treaba fără să facem rău nimănui. Dacă ne prinde cineva cu mâța-n sac, amenințați-l și legați-l fedeleș. Fără violență. Liniște acum, am ajuns.

Opri motorul și lăsă furgoneta să înainteze din inerție ultimii câțiva metri. Frână chiar în fața porților reședinței lordului Cardwell. Le vorbi peste umăr bărbaților din spate:

– Așteptați semnalul.

Cei trei din față coborâră. Purtau măști făcute din ciorapi, răsucite în sus pe frunte, pregătite să le acopere fețele dacă erau văzuți de locatarii casei.

Merseră cu grijă pe drumul de acces: Tom se opri la o gură de canalizare și îi șopti lui Wright.

– Alarmă antifurt.

Wright se apleca și introduse un instrument în capacul canalului. Îl ridică încet și îndreptă înăuntru fasciculul unei lanterne-creion.

– Floare la ureche, spuse.

Samantha urmări fascinată cum acesta se apleacă și își vâră mâinile în ghemotocul de fire. Separă două fire albe.

Scoase din valijoara lui un fir cu clești la ambele capete. Firele albe ieșeau printr-o parte a

canalului şi dispăreau de cealaltă parte. Wright legă firul din valijoară de cele două terminale din partea opusă casei a canalului. Apoi deconectă firele celeilalte perechi de terminale. Se ridică.

– Lovitură câştigătoare, şopti el. Acum sunt scurtcircuitate.

Se apropiară toţi trei de casă. Wright trimise fasciculul cu grijă pe lângă rama unei ferestre.

– Doar acela, şopti el.

Scotoci iarăşi în valijoară şi scoase un diamant de tăiat sticla.

Tăie trei laturi ale unui dreptunghi în fereastră lângă mânerul lateral. Desfăcu o fâşie de bandă izolantă dintr-o rolă şi o rupse cu dinţii. Prinse un capăt în jurul degetului său mare şi pe celălalt îl lipi de geam. Apoi tăie şi a patra latură a dreptunghiului şi desprinse sticla, ridicând-o cu ajutorul benzii izolante. O aşeză cu grijă pe jos.

Tom vârî mâna prin deschizătură şi desfăcu siguranţa. Deschise larg fereastra şi urcă înăuntru.

Wright o apucă de braţ pe Samantha şi o conduse la uşa din faţă. După o clipă, aceasta se deschise fără zgomot şi apăru Tom.

Traversară toţi trei coridorul şi urcară scările. În faţa galeriei, Tom îl prinse de braţ pe Wright şi arătă cu degetul spre partea de jos a cadrului uşii.

Wright îşi aşeză jos valijoara şi o deschise. Scoase o lampă cu infraroşii, o porni şi o îndreptă spre micuţa celulă fotoelectrică montată în lemnul canatului. Cu mâna liberă scoase un trepied, îl montă sub lampă şi îi reglă înălţimea. În cele din urmă, aşeză cu grijă lampa pe el. Se ridică în picioare.

Luă cheia de sub vază şi deschise uşa galeriei.

Julian stătea întins în pat, treaz, ascultând respiraţia lui Sarah. Hotărâseră după cină să-şi petreacă noaptea în casa lordului Cardwell. Sarah dormea buştean de ceva vreme. Se uită la braţele luminoase ale ceasului: era 2:30 dimineaţa.

Acum era timpul. Dădu la o parte cearşaful şi se ridică încet, legănându-şi picioarele peste marginea patului. Îşi simţea stomacul făcut ghem.

Era un plan simplu. Va merge jos, în galerie, va lua Modigliani-ul lui Lampeth şi-l va pune în portbagajul Cortinei lui. Apoi va aşeza Modigliani-ul fals în galerie şi se va întoarce în pat.

Lampeth nu-şi va da niciodată seama. Tablourile erau aproape identice. Lampeth va descoperi că al lui e fals şi va presupune că Julian l-a avut pe cel original încă de la început.

Îmbrăcă halatul şi încălţă şoşonii pe care i-i dăduse Sims şi deschise uşa dormitorului.

Să te strecori prin casă în toiul nopţii era, teoretic, foarte uşor: ţi se pare că o poţi face şi cu ochii închişi. În practică însă, părea ceva plin de pericole. Dacă se ridica vreun bătrân din pat să meargă la baie? Dacă te împiedicai de ceva?

Mergând tiptil pe palier, Julian se gândea la ce va spune dacă va fi prins. Mergea să compare Modigliani-ul lui Lampeth cu al său – era o scuză bună.

Ajunse la uşa galeriei şi încremeni. Era

deschisă.

Se încruntă. Cardwell o închidea întotdeauna. Astă-seară, Julian îl văzuse cu ochii lui cum răsucise cheia în broască şi apoi o puse în ascunzătoare.

Prin urmare se trezise altcineva în mijlocul nopţii să meargă la galerie.

Auzi un „la dracu!" şoptit.

O altă voce şuşoti:

– Blestematele alea trebuie să fi fost duse astăzi.

Ochii lui Julian se îngustară în întuneric. Vocile astea aparţineau unor hoţi. Numai că fuseseră înfrânţi: tablourile dispăruseră.

Se auzi un scrâşnet slab şi el se lipi de perete, sub o pendulă veche. Din galerie ieşiră trei siluete. Una ducea un tablou.

Îl furau pe Modigliani cel original.

Julian trase aer în piept să strige – apoi una dintre siluete trecu printr-o dâră de lumină aruncată de lună printr-o fereastră. Recunoscu celebrul chip al Samanthei Winacre. Fu prea uluit ca să mai strige.

Cum era posibil să fie Sammy? Ea – probabil că voise să vină la cină pentru a inspecta terenul! Dar cum de ajunsese să se încurce cu nişte escroci? Julian scutură din cap. Nu prea avea vreo importanţă. Propriul lui plan o luase acum razna.

Julian gândi repede ca să se obişnuiască cu noua situaţie. Nu mai era nevoie acum să oprească hoţii – ştia unde va fi dus Modigliani. Însă planul lui era distrus complet.

Dintr-odată, zâmbi în întuneric. Nu, nu era

distrus deloc.

O adiere slabă de aer rece îi spuse că hoţii deschiseseră uşa din faţă. Le acordă un minut să plece.

Sărmana Sammy, îşi spuse.

Coborî încet scările şi ieşi pe uşa deschisă din faţă. Deschise fără zgomot portbagajul Cortinei şi scoase afară falsul Modigliani. Întorcându-se să plece înapoi spre casă, observă un dreptunghi tăiat în fereastra sufrageriei. Geamul era deschis. Aşa intraseră ei înăuntru.

Închise portbagajul şi se întoarse în casă, lăsând uşa din faţă deschisă, aşa cum o lăsaseră hoţii. Urcă spre galerie şi atârnă falsul Modigliani acolo unde fusese cel adevărat.

Apoi se duse în pat.

Se trezi dimineaţa devreme, deşi dormise foarte puţin. Se îmbăie şi se îmbrăcă repede şi se duse la bucătărie. Sims era deja acolo, mâncându-şi micul dejun, în vreme ce bucătarul pregătea masa pentru stăpânul casei şi pentru oaspeţii lui.

– Nu te deranja, îi spuse Julian lui Sims, când acesta se ridică de pe scaun. Plec mai devreme – vreau doar să bem cafeaua împreună, dacă se poate. Se poate ocupa bucătarul de ea.

Sims luă pe furculiţă şuncă, ouă şi cârnat şi înghiţi totul dintr-o îmbucătură.

– Când se trezeşte cineva devreme, am descoperit că şi ceilalţi fac curând acelaşi lucru, domnule Black, spuse el. Ar fi mai bine să trec la treabă.

Când valetul plecă, Julian se aşeză şi-şi sorbi cafeaua. Ţipătul de mirare se auzi un minut mai târziu. Julian se aştepta la el.

Sims intră repede în bucătărie.

– Cred că am fost călcaţi de hoţi, domnule, spuse el.

Julian se prefăcu mirat.

– Cum? întrebă.

Se ridică în picioare.

– A fost tăiată o gaură în geamul ferestrei din sufragerie şi fereastra e deschisă. Dimineaţă am observat că era deschisă uşa din faţă, dar am crezut că a deschis-o bucătarul. Şi uşa galeriei era întredeschisă – dar tabloul domnului Lampeth e încă la locul lui.

– Hai să ne uităm la fereastră, spuse Julian.

Sims îl urmă de-a lungul coridorului şi în sufragerie.

Julian se uită la gaură pentru o clipă.

– Cred că au venit după tablouri şi au fost dezamăgiţi. Trebuie să-şi fi zis că Modigliani n-are nicio valoare. E un tablou neobişnuit pentru ei – e posibil să nu-l fi recunoscut. Trebuie sunat mai întâi la poliţie, Sims. Apoi trezeşte-l pe lordul Cardwell. Pe urmă începe şi verifică prin casă să vezi dacă nu lipseşte ceva.

– Prea bine, domnule.

Julian se uită la ceasul de la mână.

– Simt c-ar trebui să rămân, dar am o întâlnire importantă. Cred că plec, din câte se pare nu a fost luat nimic. Spune-i doamnei Black că o sun mai târziu.

Sims înclină din cap şi Julian plecă.

Conduse foarte repede de-a latul Londrei în acea dimineaţă devreme. Sufla vântul, dar drumurile erau uscate. Bănuia că Sammy şi complicii ei – printre care probabil că se afla şi iubitul pe care-l întâlnise el – vor păstra tabloul cel puţin până astăzi.

Se opri în faţa casei din Islington şi sări afară din maşină, lăsând cheia în contact. Planul ăsta avea prea multe presupuneri şi bănuieli. Era nerăbdător.

Bătu tare la uşă şi aşteptă. Deoarece nu primi niciun răspuns vreme de vreo două minute, bătu iarăşi tare.

Într-un târziu, la uşă veni Samantha. În ochi i se citea o teamă prost mascată.

– Slavă Domnului, spuse Julian şi intră cu forţa pe lângă ea în casă.

Tom se afla în hol cu un prosop înfăşurat în jurul şalelor.

– Ce dracu crezi că faci dând buzna...

– Taci, spuse Julian tăios. Haideţi să vorbim la subsol, ce ziceţi?

Tom şi cu Samantha se uitară unul la celălalt. Samantha înclină uşor din cap şi Tom deschise uşa către scările care dădeau în beci. Julian coborî.

Se aşeză pe canapea şi spuse:

– Îmi vreau tabloul înapoi.

Samantha spuse:

– N-am nici cea mai vagă idee...

– Las-o baltă, Sammy, o întrerupse Julian. *Ştiu*. Aţi spart casa lordului Cardwell azi-noapte ca să-i furaţi tablourile. Dispăruseră, aşa că l-aţi furat pe singurul care mai era acolo. Din nefericire,

acela nu era al lui. Era al meu. Dacă mi-l dați înapoi, nu merg la poliție.

Fără nicio vorbă, Samantha se ridică şi se duse la dulapul de bucătărie. Deschise uşa şi scoase tabloul. I-l dădu lui Julian.

El se uită la chipul ei. Era aproape descompus: obrajii supți, ochii larg deschişi de ceva ce nu era nici anxietate, nici mirare, părul ciufulit. Luă tabloul din mâinile ei.

Avu un sentiment de uşurare. Se simțea destul de slăbit.

Tom nu-i spusese nimic Samanthei. Şezuse în fotoliu trei sau patru ore, fumând, uitându-se țintă în gol. Ea îi dusese ceaşca de cafea pe care i-o făcuse Anita, însă aceasta stătea neatinsă pe măsuța cea joasă.

Încercă din nou.

– Tom, ce importanță are? Nu vom fi prinşi – a promis că nu merge la poliție. N-am pierdut nimic. A fost doar o escapadă, oricum.

Nu primi niciun răspuns.

Samantha îşi lăsă capul pe spate şi închise ochii. Se simțea golită de forță; epuizată de un fel de oboseală nervoasă care nu voia să o lase să se relaxeze. Voia nişte pastile, dar nu mai avea. Putea ieşi Tom să-i mai cumpere; asta dacă avea de gând să iasă din transă.

Se auzi un ciocănit la uşa din față. Într-un târziu, Tom se mişcă. Se uită îngrijorat spre uşă, ca un animal prins în cursă. Samantha auzi paşii Anitei străbătând coridorul. Urmă o discuție pe un

ton scăzut.

Dintr-odată, mai multe perechi de picioare coborau scările. Tom se ridică.

Cei trei bărbați nu se uitară la Samantha.

Doi dintre ei aveau o constituție robustă şi păşeau cu grația unor atleți. Al treilea era scund. Purta un palton cu guler din catifea.

Bărbatul scund fu cel care vorbi:

– L-ai dezamăgit pe guvernator, Tom. E mai mult decât nemulțumit. Vrea să vorbească cu tine.

Tom se mişcă repede, însă cei doi bărbați masivi se mişcară şi mai repede. Când se îndreptă spre uşă, unul dintre ei întinse un picior şi celălalt îl împinse pe Tom.

Îl ridicară, ținându-l fiecare de câte un braț. Pe chipul bărbatului scund se vedea un zâmbet ciudat, aproape sexual. Îl lovi pe Tom în stomac cu pumnul, de mai multe ori. Continuă s-o facă mult după ce Tom căzu pe spate, cu ochii închişi, în brațele celorlalți doi.

Samantha deschise larg gura, dar nu reuşi să țipe.

Micuțul îl pălmui pe Tom peste față până când i se deschiseră ochii. Părăsiră toți patru încăperea.

Samantha auzi uşa din față trântindu-se. Telefonul sună. Ridică reflex receptorul şi ascultă.

– O, Joe, spuse ea. Joe, slavă Domnului că eşti acolo.

Apoi începu să plângă.

Pentru a doua oară în două zile, Julian bătu la

uşa casei numite Dunroamin. Moore se arătă surprins când îi deschise.

– De data asta am adus originalul, spuse Julian.

Moore zâmbi.

– Sper să fie cum zici, spuse. Intră, tinere.

De data aceasta deschise drumul spre laborator fără niciun preambul.

– Dă-mi-l aici, atunci.

Julian îi dădu tabloul.

– Am avut o clipă de noroc.

– Pun pariu că aşa a fost. Cred c-ar fi mai bine să nu-mi spui detaliile.

Moore îşi scoase dinţii şi desfăcu rama tabloului.

– Seamănă exact cu cel de ieri.

– Cel de ieri era o copie.

– Iar acum vrei confirmarea lui Gaston Moore.

Moore îşi luă cuţitul şi răzui o cantitate infimă de vopsea de la marginea pânzei. Turnă lichidul în eprubetă şi scufundă cuţitul în el.

Aşteptară amândoi în linişte.

– Se pare că-i în regulă, spuse Julian după vreo două minute.

– Nu te grăbi.

Se uitară din nou.

– Nu! strigă Julian.

Vopseaua se dizolva în lichid, întocmai ca şi ieri.

– Încă o dezamăgire. Îmi pare rău, tinere.

Julian lovi furios cu pumnul în bancul de lucru.

– Cum e posibil? şuieră el. Nu văd cum e posibil!

Moore îşi puse la loc dinţii.

– Uite cum stau lucrurile, tinere. Un fals e un fals. Însă nimeni nu-l copiază. După ăsta s-a deranjat cineva să facă două copii. Aproape sigur că există un original pe undeva, asta-i părerea mea. Poate că reuşeşti să-l găseşti. Îl poţi căuta?

Julian se uită direct în faţă. Emoţiile îi părăsiseră complet chipul şi părea înfrânt, totuşi demn – ca şi când bătălia nu mai conta, fiindcă îşi dăduse seama cum de fusese pierdută.

– Ştiu cu precizie unde este, spuse. Şi nu pot face absolut nimic în privinţa asta.

CAPITOLUL 5

DEE STĂTEA GOALĂ într-un fotoliu de pânză când intră Mike în apartamentul din parcul Regent și își scoase paltonul.

– Mi se pare sexy, spuse ea.

– Nu-i decât o haină, replică el.

– Mike Amaz, ești nesuferit de narcisist, râse ea. Vorbeam de tablou.

Își aruncă paltonul pe covor și se așeză pe podea lângă ea. Se uitară amândoi lung la tabloul de pe perete.

Femeile din el erau fără îndoială femeile lui Modigliani: aveau fețe lungi și înguste, nasuri caracteristice, expresii de nepătruns. Dar aici se terminau asemănările cu restul operei lui.

Erau aruncate la un loc într-un amalgam de membre și busturi, distorsionate și împreunate, amestecate cu bucăți de decor: prosoape, flori, mese. Până aici, prefigura ceea ce făcea Picasso – dar ținea în secret – în ultimii ani ai vieții lui Modigliani. Diferit, iarăși, era coloritul. Era ceva psihedelic: tonuri de roz uimitoare, tonuri de portocaliu, de purpuriu și de verde, pictate dur și clar, mai degrabă dintr-o altă perioadă artistică. Culoarea nu avea nicio legătură cu obiectele pe care le

colora: piciorul putea fi verde, mărul albastru, părul unei femei, turcoaz.

– Pe mine nu mă excită, spuse Mike în cele din urmă. Nu ce văd acolo, în orice caz. (Își întoarse privirea de la tablou și-și așeză capul pe coapsa lui Dee.) Ce văd aici însă mă excită.

Ea îi atinse cu mâna părul cârlionțat.

– Mike, te gândești mult la asta?

– Nu.

– Eu da. Mă gândesc la ce pereche îngrozitoare, abjectă și sclipitoare de escroci formăm tu și eu. Uite ce avem: tabloul ăsta frumos, pentru un preț de nimic; material pentru teza mea; și cincizeci de mii de lire, fiecare.

Chicoti.

Mike își închise ochii.

– Sigur, iubito.

Dee închise și ea ochii și amândoi își amintiră de un bar țărănesc dintr-un sat italian.

Dee intră prima în bar și observă șocată că bărbatul acela scund, cu păr negru, spilcuit, pe care îl trimiseseră pe urmele unei păreri în acea dimineață, se afla încă acolo.

Mike gândi repede. Îi șopti în ureche:

– Dacă plec, ține-l de vorbă.

Dee își recăpătă repede controlul și merse la masa bărbatului spilcuit.

– Sunt surprinsă că încă sunteți aici, spuse ea pe un ton plăcut auzului.

Bărbatul se ridică.

– La fel și eu, spuse. Îmi țineți companie?

Se aşezară toţi trei la masă.

– Ce să fie? întrebă bărbatul.

– E rândul meu, cred, spuse Mike.

Se întoarse spre bar.

– Două whisky-uri şi o bere, strigă.

– Apropo, numele meu e Lipsey.

– Eu sunt Michael Arnaz şi ea este Dee Sleign.

– Încântat.

În ochii lui Lipsey se văzu o clipire de mirare la auzirea numelui lui Arnaz.

Mai intrase un bărbat în bar. Se uită spre masa lor.

Ezită, apoi spuse:

– Am văzut plăcuţele de înmatriculare englezeşti. Vă deranjez?

– Eu sunt Julian Black, spuse al treilea bărbat şi se prezentară cu toţii.

– E ciudat să întâlneşti atâţia englezi într-un loc îndepărtat cum e acesta, spuse Black.

Lipsey zâmbi.

– Aceşti doi tineri caută o capodoperă pierdută, spuse el îngăduitor.

Black spuse:

– Atunci trebuie să fiţi Dee Sleign. Şi eu caut acelaşi tablou.

Mike interveni repede.

– Şi domnul Lipsey caută tabloul acesta, deşi e singurul care nu e sincer în privinţa asta. (Lipsey deschise gura să vorbească, dar Mike i-o luă înainte.) În orice caz, aţi ajuns amândoi prea târziu. Tabloul e deja la mine. E în portbagajul maşinii mele. Vreţi să-l vedeţi?

Fără să aştepte un răspuns, se ridică şi părăsi barul. Dee îşi ascunse uimirea şi îşi aminti instrucţiunile primite.

Lipsey spuse:

– Măi, măi, măi.

– Spuneţi-mi, zise Dee. Numai prin noroc am ajuns la tabloul ăsta. Voi doi cum aţi aflat de el?

– Voi fi sincer cu dumneavoastră, spuse Black. Aţi trimis o vedere unei prietene comune – Sammy Winacre – şi eu am văzut-o. Chiar acum îmi deschid propria galerie şi nu am rezistat tentaţiei de a-mi încerca norocul.

Dee se întoarse spre Lipsey.

– Aşadar aţi fost trimis de unchiul meu.

– Nu, spuse el. Greşiţi amarnic. S-a întâmplat să întâlnesc un bătrân la Paris care mi-a spus de el. Cred că şi vouă v-a spus de el.

Se auzi un strigăt din casă şi barmanul se duse să vadă ce doreşte soţia lui.

Dee se întrebă ce Dumnezeu punea Mike la cale. Încercă să menţină conversaţia vie.

– Însă bătrânul acela m-a trimis la Livorno, spuse ea.

– Şi pe mine, recunoscu Lipsey. Dar pe atunci tot ce a trebuit să fac a fost să mă ţin de urma voastră şi să sper să v-o iau înainte. Observ că n-am reuşit.

– Chiar aşa.

Uşa se deschise şi Mike reveni. Dee era uluită să vadă că ţinea o pânză la subsuoară.

O propti pe masă.

– Iată-l, domnilor, spuse. Tabloul pentru care aţi bătut atâta amar de drum.

Se uitară toți țintă la el.

Într-un târziu, Lipsey spuse:

– Ce plănuiți să faceți cu el, domnule Amaz?

– Am să-l vând unuia dintre voi, replică Mike. Având în vedere că a fost cât pe ce să-mi tăiați calea, vă voi oferi un preț special.

– Dați-i drumul, spuse Black.

– Ideea e că tabloul trebuie scos pe ascuns din țară. Legile italiene nu permit exportul operelor de artă fără permisiune, iar, dacă am cere permisiunea, vor încerca să ni-l ia. Propun să-l ducem la Londra. Asta înseamnă că trebuie să încalc legile a două țări – având în vedere că trebuie să-l introduc pe ascuns în Marea Britanie. Pentru a-mi acoperi urmele, voi avea nevoie ca oricare dintre voi îmi oferă mai mult pe el să-mi semneze o hârtie care să spună că banii mi-au fost dați pentru a șterge o datorie de la un joc de cărți.

– De ce nu-l vindeți aici? spuse Black.

– Tabloul valorează mai mult la Londra, replică Mike cu un zâmbet larg. Ridică tabloul de pe masă. Mă găsiți în cartea de telefon, spuse. Ne vedem la Londra.

Când Mercedesul albastru porni din fața barului și se îndreptă spre Rimini, Dee spuse:

– Cum Dumnezeu ai reușit să faci aia?

– Păi, m-am dus în spatele barului și am vorbit cu soția barmanului, spuse Mike. Am întrebat-o pur și simplu dacă acolo a locuit Danielli și ea a spus da. Am întrebat-o dacă nu a lăsat cumva vreun tablou și ea mi-a arătat asta. Așa că am spus: „Cât vreți pentru el?". Atunci l-a strigat pe soțul ei. Mi-a cerut echivalentul a o sută de lire.

– Dumnezeule! exclamă Dee.

– Nu-ți face griji, spuse Mike. L-a convins să mi-l lase la optzeci.

Dee deschise ochii.

– După aceea a fost ușor, spuse ea. N-am avut probleme la vamă. Falsificatorii au făcut două copii și atât Lipsey, cât și Black ne-au plătit cincizeci de mii de lire cu titlul de datorie rămasă de la un joc de cărți. N-am nici cea mai mică remușcare pentru că le-am jecmănit pe creaturile alea infecte. La fel ne-ar fi făcut și ei nouă. Mai ales Lipsey – încă sunt convinsă că a fost angajat de unchiul Charles.

– Mmm. (Mike o mângâie pe Dee cu nasul.) Ai scris ceva la teză astăzi?

– Nu. Știi ceva, nu cred că voi scrie vreodată o teză.

El își înălță capul și se uită la ea.

– De ce nu?

– După toate astea, mi se pare inutil.

– Și ce o să faci?

– Păi, mi-ai oferit tu cândva o slujbă.

– Ai refuzat-o.

– Acum e altceva. Mi-am dovedit că sunt la fel de pricepută ca tine. Și știm că formăm o echipă bună, în afaceri la fel ca și-n pat.

– Ăsta e momentul când eu te cer în căsătorie?

– Nu. Dar poți face altceva pentru mine.

Mike zâmbi.

– Știu.

Se ridică în genunchi și îi sărută pântecul, introducând și scoțând limba din buricul ei.

– Hei, mai e un lucru pe care n-am reuşit să-l pricep.

– O, Isuse. Nu te poţi şi tu concentra asupra sexului măcar o dată?

– Nu încă. Ascultă. Tu i-ai finanţat pe falsificatorii ăia, corect? Pe Usher şi Mitchell?

– Da.

– Când?

– Când am venit la Londra.

– Şi ideea era să-i pui într-o postură din care să fie obligaţi să facă falsurile pentru noi.

– Corect. Acum ne-o putem pune?

– Într-un minut. (Îi împinse capul departe de sânii ei.) Dar când ai venit la Londra, nici măcar nu ştiai că sunt pe urmele tabloului.

– Corect.

– Atunci de ce i-ai pus la lucru pe falsificatori?

– Am avut încredere în tine, iubito.

Cât timp se lăsă întunericul afară, în încăpere domni pentru o vreme tăcerea.